

Załącznik nr 1
do uchwały nr 747/2025
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 18 września 2025 r.

Ocena programowa

Profil ogólnoakademicki

Raport samooceny

Uniwersytet Wrocławski

pl. Uniwersytecki 1 Wrocław 50-137

Instytut Pedagogiki ul. Dawida 1 Wrocław 50-527

Nazwa ocenianego kierunku studiów: Pedagogika specjalna

1. Poziom/y studiów: 5-letnie jednolite studia magisterskie
2. Forma/y studiów: stacjonarna i niestacjonarna
3. Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek¹
Pedagogika

W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny:

¹Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

a. Nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Nazwa dyscypliny wiodącej	Punkty ECTS	
	liczba	%
Pedagogika	343	100

b. Nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku.

Studia na kierunku Pedagogika specjalna uwzględniają realizację odpowiednio 17 ECTS z dziedziny nauk humanistycznych (patrz: Informacje ogólne o programie studiów).

Na studiach prowadzone jest kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela

☒ TAK ☐ NIE

W przypadku zaznaczenia opcji TAK, proszę wskazać rodzaj zawodu nauczyciela, w zakresie którego prowadzone jest kształcenie (można zaznaczyć więcej niż jedną opcję):

- ☐ nauczyciel przedmiotu²
- ☐ nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych²
- ☐ nauczyciel praktycznej nauki zawodu²
- ☐ nauczyciel prowadzący zajęcia²
- ☐ nauczyciel psycholog
- ☐ nauczyciel przedszkola i edukacji wczesnoszkolnej
- ☒ nauczyciel pedagog specjalny
- ☐ nauczyciel logopeda
- ☒ nauczyciel prowadzący zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

Opublikowanie raportu: [Raporty samooceny kierunków - Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych](#)

² Należy podać nazwę przedmiotu/zawodu/zajęć

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, specjalności (zakresu), poziomu i profilu studiów

Symbol efektu uczenia się dla kierunku studiów	<u>Efekty uczenia się dla kierunku studiów</u> na kierunku Pedagogika specjalna Specjalności: – Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną – Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka Po ukończeniu studiów jednolitych magisterskich absolwent uzyska efekty uczenia się:	Odniesienie do charakterystyk drugiego stopnia PRK z uwzględnieniem efektów uczenia się wynikających ze SKN (standard kształcenia nauczyciel)
w zakresie wiedzy absolwent w pogłębionym stopniu zna i rozumie:		
K_W01	podstawy filozofii wychowania i aksjologii pedagogicznej, specyfikę głównych środowisk wychowawczych i procesów w nich zachodzących	P7S_WG SKN 1
K_W02	klasyczne i współczesne teorie rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się, nauczania, kształcenia, socjalizacji oraz uwarunkowania tych procesów	P7S_WG SKN 2
K_W03	źródła i miejsce pedagogiki specjalnej w systemie nauk i jej przedmiotowe, metodologiczne powiązania z naukami humanistycznymi, społecznymi, medycznymi i o zdrowiu	P7S_WG SKN 3
K_W04	zakresy pedagogiki specjalnej, w tym - rozwój jej subdyscyplin, teorii i koncepcji wyjaśniających zagadnienie niepełnosprawności oraz specjalnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych, a także obowiązującą terminologię	P7S_WG SKN 4
K_W05	koncepcje rehabilitacji, edukacji, profilaktyki niedostosowania społecznego, wsparcia i terapii osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, rozumie uwarunkowania tych procesów	P7S_WG SKN 5
K_W06	metodologię badań naukowych w dziedzinie nauk humanistycznych i społecznych, w szczególności zasady etycznego projektowania i prowadzenia badań w zakresie pedagogiki specjalnej oraz postulat wieloparadygmatyczności	P7S_WG SKN 6 SKN 7
K_W07	zasady i normy etyczne obowiązujące w zakresie rehabilitacji, edukacji, profilaktyce niedostosowania społecznego, wspierania, terapii osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, rozumie uwarunkowania tych procesów	P7S_WK SKN 8
K_W08	stanowiska wobec problemów osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi oraz wynikające z nich zróżnicowane formy edukacji	P7S_WG SKN 9

K_W09	system edukacji specjalnej w kontekście organizacji kształcenia powszechnego	P7S_WG SKN 10
K_W10	metodykę kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w zróżnicowanych formach (włączającej, integracyjnej i realizowanych w placówkach specjalnych), w szczególności modele indywidualizacji lekcji, efektywne strategie nauczania i uniwersalnego projektowania zajęć	P7S_WG SKN 11
K_W11	merytoryczne i metodyczne podstawy prowadzenia zajęć zgodnie z wybranym zakresem pedagogiki specjalnej (wybraną specjalnością)	P7S_WG SKN 12
K_W12	podstawy funkcjonowania i patologie aparatu mowy oraz zasady efektywnego posługiwania się narządem głosu (emisję głosu)	P7S_WK SKN 13
K_W13	procesy komunikowania interpersonalnego i społecznego, w szczególności w kontekście współpracy pedagogów specjalnych z nauczycielami, specjalistami, rodzicami	P7S_WK SKN 14
K_W14	zasady prowadzenia pierwszej pomocy przedmedycznej oraz promocji zdrowia, potrzebę kształtowania postaw prozdrowotnych osób z niepełnosprawnościami, z innymi specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi	P7S_WK SKN 15
K_W15	uwarunkowania (m.in. etyczne, prawne, ekonomiczne) działalności zawodowej pedagogów specjalnych, nauczycieli i wychowawców, w tym dotyczące zasad ochrony własności intelektualnej i prawa autorskiego	P7S_WK SKN 16
K_W16	podstawowe zasady tworzenia i rozwijania różnych form przedsiębiorczości, w tym związanych z działalnością instytucji pomocowych	P7S_WK
w zakresie umiejętności absolwent potrafi:		
K_U01	wykorzystywać posiadaną interdyscyplinarną wiedzę do rozwiązywania problemów w zakresie rehabilitacji, edukacji, terapii, profilaktyki również w oparciu o zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne	P7S_UW SKN 1
K_U02	rozpoznawać, interpretować i wyjaśniać zjawiska, procesy społeczne oraz relacje między nimi w powiązaniu z pedagogiką specjalną oraz innymi dziedzinami nauk społecznych, humanistycznych, medycznych i nauk o zdrowiu	P7S_UW SKN 2
K_U03	korzystać z różnych orientacji metodologicznych (ilościowych, jakościowych, mieszanych) w badaniach naukowych, realizować różne etapy procesu badawczego oraz prezentować wyniki prowadzonych analiz	P7S_UW SKN 3
K_U04	diagnozować złożone sytuacje rehabilitacyjne, edukacyjne, terapeutyczne, profilaktyczne oraz projektować i prowadzić	P7S_UW SKN 4

	zajęcia z uwzględnieniem specjalnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ich uczestników	
K_U05	dokonać interpretacji aktualnych teorii i koncepcji psychologicznych oraz pedagogicznych, wykorzystać je w planowaniu, realizacji, ewaluacji procesu edukacji, rehabilitacji, terapii i wsparcia osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi oraz edukacyjnymi	P7S_UW SKN 5
K_U06	wykorzystać wiedzę psychologiczną i pedagogiczną do analizowania zachowań, procesów i zjawisk w obszarze edukacji, rehabilitacji, terapii, profilaktyki niedostosowania społecznego i wsparcia	P7S_UW SKN 6
K_U07	projektować i prowadzić zajęcia w grupie zróżnicowanej, indywidualizować zadania, dostosowywać metody i treści do potrzeb i możliwości uczestników zajęć	P7S_UW SKN 7
K_U08	wdrażać programy zwiększające możliwości poznawcze, kompetencje społeczne oraz programy wspierające integrację rówieśniczą i przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu	P7S_UW SKN 8
K_U09	pracować zespołowo pełniąc zróżnicowane role (w tym kierowniczą), podejmować i wyznaczać zadania, współpracować z innymi nauczycielami, specjalistami, rodzicami i opiekunami	P7S_UO SKN 9
K_U10	analizować własne działania profesjonalne, wskazywać obszary wymagające modyfikacji, eksperymentowania i wdrażania działań innowacyjnych	P7S_UW SKN 10
K_U11	projektować i prowadzić zajęcia oraz dokonywać ich ewaluacji za pomocą właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, zgodnie z wybraną specjalnością	P7S_UW SKN 11
K_U12	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, poprawnie posługując się językiem polskim, a także adekwatnie posługiwać się specjalistyczną terminologią (np. prowadząc spotkania, debaty)	P7S_UK SKN 12
K_U13	planować i realizować własne uczenie się przez całe życie, samodzielnie rozwijać wiedzę, umiejętności pedagogiczne z wykorzystaniem różnych źródeł (w tym obcojęzycznych) i zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz wspierać innych w tym zakresie	P7S_UW P7S_UU SKN 16
K_U14	współpracować z członkami zespołów badawczych, na każdym etapie projektowania i realizacji badań naukowych	P7S_UO SKN 15
K_U15	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w wyższym stopniu w zakresie specjalistycznej terminologii	P7S_UK

K_U16	udzielać pierwszej pomocy przedmedycznej w nagłych przypadkach oraz prowadzić działania z zakresu promocji zdrowia	P7S_UW SKN 14
K_U17	posługiwać się aparatem mowy zgodnie z zasadami emisji głosu	P7S_UU SKN 13
K_U18	twórczo korzystać z teorii dotyczących rozwoju człowieka, socjalizacji, wychowania, nauczania-uczenia się oraz krytycznie je oceniać	P7S_UW SKN 17
w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:		
K_K01	krytycznej oceny odbieranych treści oraz stanowisk teoretycznych z dziedziny pedagogiki i pedagogiki specjalnej	P7S_KK
K_K02	uznawania znaczenia wiedzy z zakresu pedagogiki i pedagogiki specjalnej w rozwiązywaniu problemów w działaniach profesjonalnych	P7S_KK
K_K03	wypełniania zobowiązań społecznych, inicjowania i organizowania działalności na rzecz środowiska osób ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi, poprawy jakości działania placówek systemu oświaty i wsparcia	P7S_KO SKN 6
K_K04	komunikowania się i współpracy z otoczeniem oraz do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania edukacyjne, rehabilitacyjne, terapeutyczne, wspierające i profilaktyczne	P7S_KO SKN 3
K_K05	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy w obszarze pedagogiki specjalnej	P7S_KO
K_K06	posługiwania się uniwersalnymi zasadami i normami etycznymi w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla każdego człowieka, ma świadomość znaczenia podtrzymywania etosu zawodowego nauczyciela, wychowawcy oraz rozwijania dorobku zawodowego	P7S_KR SKN 1
K_K07	budowania relacji opartej na wzajemnym zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu wspierania, wychowania i kształcenia, w tym rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków, oraz włączanie ich w działania sprzyjające efektywności edukacyjnej i terapeutycznej	P7S_KO SKN 2
K_K08	rozpoznawania specyfiki, potrzeb środowiska lokalnego i regionalnego oraz ich wpływu na funkcjonowanie uczniów, wychowanków, a także podejmowania współpracy na rzecz dobra dzieci i młodzieży oraz tych środowisk	P7S_KO SKN 5
K_K09	doceniania tradycji i dorobku badań naukowych w zakresie pedagogiki specjalnej oraz ich kontynuacji, poszerzania ich o nowe obszary, procedury badawcze oraz przestrzegania zasad etyki w pracy badawczej	P7S_KK P7S_KR SKN 8

K_K10	pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami, a także z innymi członkami społeczności (w tym szkolnej, przedszkolnej i lokalnej)	P7S_KO P7S_KR SKN 7
K_K11	porozumiewania się z osobami pochodzącymi z różnych środowisk i o różnej kondycji emocjonalnej, dialogowego rozwiązywania konfliktów oraz tworzenia dobrej atmosfery dla komunikacji w klasie szkolnej, oddziale przedszkolnym oraz poza nimi (np. w środowisku lokalnym)	P7S_KO P7S_KR SKN 4

*Objaśnienie symboli:

PRK – Polska Rama Kwalifikacji

np. P7S_WG – kod składnika opisu kwalifikacji dla poziomu 7 w charakterystykach drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji

K (przed podkreśleniem) – kierunkowe efekty uczenia się

W – (po podkreśleniu) kategoria – wiedza

U – kategoria – umiejętności

K – kategoria – kompetencje społeczne

01, 02, 03 i kolejne – kolejny numer kierunkowego efektu uczenia się

SKN – Standard Kształcenia Nauczycieli

Skład zespołu przygotowującego raport samooceny

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Beata Cytowska	Prof. UWr, dr hab., Kierownik Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością
Piotr Plichta	Prof. UWr, dr hab., członek Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością
Barbara Winczura	Prof. UWr, członkini Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością
Agnieszka Nowicka	Dr, członkini Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością
Jolanta Lipińska-Lokś	Dr, członkini Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością
Joanna Gładyszewska-Cylulko	Dr, członkini Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością
Agnieszka Drzazga	Dr, członkini Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością

Martyna Pryszmont	Prof. UWr, Dyrektor Instytutu Pedagogiki
Violetta Drabik-Podgórna	Dr, Z-ca dyrektora ds. dydaktyki i studentów
Marta Kondracka-Szala	Dr, Z-ca dyrektora ds. nauki i współpracy międzynarodowej
Hanna Achremowicz	Dr, Z-ca dyrektora ds. komunikacji i otoczenia społecznego

Spis treści

Efekty uczenia się zakładane dla ocenianego kierunku, poziomu i profilu studiów	2
Skład zespołu przygotowującego raport samooceny	7
Wskazówki ogólne do raportu samooceny	10
Prezentacja uczelni	11
Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim	12
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	12
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	24
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	38
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	45
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	59
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	64
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	70
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	86
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	101
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	103
Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów	113
Część III. Załączniki	116
Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów	116
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających	135

Wskazówki ogólne do raportu samooceny

Raport samooceny przygotowywany przez uczelnię jest jednym z podstawowych źródeł informacji wykorzystywanych przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w procesie oceny programowej. Jego głównym celem jest prezentacja koncepcji i programu studiów, uwarunkowań jego realizacji oraz miejsca i roli kształcenia w otoczeniu społecznym i gospodarczym, w odniesieniu **do szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia** określonych w załączniku do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, a także refleksja nad stopniem spełnienia tych kryteriów.

Istotnymi cechami raportu samooceny jest analityczne i autorefleksyjne podejście do prezentowanych w nim treści oraz poparcie przedstawianych w raporcie aspektów programu studiów i jego realizacji specyficznymi przykładami stosowanych rozwiązań, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniających je cech oraz dobrych praktyk. Raport powinien być zwięzły. W części I jego objętość nie powinna przekraczać 40 000 znaków.

We wzorze raportu samooceny zawarte zostały wskazówki mówiące o tym, co warto rozważyć i do czego odnieść się w raporcie. Zwrócono w nich uwagę na te elementy, odpowiadające szczegółowym kryteriom oceny programowej i przyjętym standardom jakości, do których odniesienie się umożliwi dokonanie pełnej samooceny, a następnie przeprowadzenie rzetelnej oceny przez zespół oceniający PKA.

Wskazówek tych nie należy traktować jako obligatoryjnych dla uczelni przygotowującej raport samooceny. Uczelnia w samoocenie każdego kryterium ma prawo w pełni autonomicznie przedstawiać kluczowe czynniki uwiarygadniające jego spełnienie. Wyłącznym celem wskazówek jest pomoc w zrozumieniu istoty każdego z kryteriów, wskazanie informacji najważniejszych dla procesu oceny oraz zainspirowanie do formułowania pytań, na które warto poszukiwać odpowiedzi w procesie samooceny i opracowywania raportu, a także w celu doskonalenia jakości kształcenia na ocenianym kierunku.

Należy pamiętać, że zgodnie z § 17 ust. 3 statutu PKA z dnia 13 grudnia 2018 r. ze zm., Uczelnia powinna opublikować raport samooceny na swej stronie internetowej przed wizytacją zespołu oceniającego.

Prezentacja uczelni

Uniwersytet Wrocławski utworzony w 1945 roku jest spadkobiercą i kontynuatorem tradycji bogatego dziedzictwa akademickiego Wrocławia, w szczególności założonej w 1702 roku *Universitas Leopoldina Wratislaviensis* oraz Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, którego początki sięgają drugiej połowy XVII wieku. Jest uczelnią o międzynarodowym oddziaływaniu silnie zakorzenioną w mieście, regionie i kraju. Prowadzi badania naukowe oraz kształci studentów i doktorantów w duchu otwartości, samodzielności, uczciwości i tolerancji, służąc społeczeństwu i nauce oraz aspirując do roli jednego z depozytariuszy intelektualnych osiągnięć człowieka.

Misją Uniwersytetu Wrocławskiego jest: poszukiwanie prawdy, przekazywanie wiedzy i pielęgnowanie kultury; budowanie kapitału społecznego i intelektualnego poprzez kształtowanie ludzi o otwartych umysłach, przygotowanych do działania w skali lokalnej i globalnej, odnajdujących się w zmieniającym się świecie, akceptujących różnorodność oraz świadomych wagi tożsamości narodowej i regionalnej; prowadzenie badań naukowych w sposób wolny, pełny i otwarty z zachowaniem równowagi pomiędzy badaniami podstawowymi i aplikacyjnymi (<https://uwr.edu.pl/o-universytecie/misja-i-strategia/misja/>). Uniwersytet Wrocławski jako jedyna uczelnia na Dolnym Śląsku i jedna z dziesięciu w kraju uzyskał tytuł Uczelni Badawczej, w związku z tym otrzymuje dodatkowe środki finansowe na realizację projektu wyróżnionego w konkursie „Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza”. Projekt zakłada wiele korzyści dla obecnych i przyszłych studentów naszej Uczelni, w tym m.in. programy stypendialne i granty, tutoring, zmniejszenie liczebności grup zajęciowych oraz rozszerzenie oferty programów w języku angielskim i wprowadzenie dodatkowych studiów jednostopniowych przeznaczonych dla osób szczególnie zdolnych i ambitnych (<https://uwr.edu.pl/o-universytecie/>).

Obecnie uczelnię tworzy 12 wydziałów i 2 jednostki międzywydziałowe, a Instytut Pedagogiki stanowi jeden z 32 instytutów działających w obrębie uczelni i wchodzi w skład Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych.

Kierunek Pedagogika specjalna realizowany w Instytucie Pedagogiki wpisuje się w misję i strategię Uniwersytetu Wrocławskiego, szczególnie w zakresie wartości, którym hołduje uczelnia: interdyscyplinarności, współpracy i dialogu z otoczeniem, tolerancji, życzliwości, godności, respektowania różnych poglądów i kultur oraz podążanie za uniwersalnymi trendami rozwojowymi.

Kształcenie na kierunku Pedagogika specjalna opiera się na spójnych z uczelnianymi założeniami wdrażania wysokich standardów jakości kształcenia wyposażając studentów i studentki w wiedzę i kompetencje przydatne na rynku pracy, stawiając im wyzwania dążenia do poznawania prawdy, swobodnej wymiany myśli oraz kształtując postawę poszanowania godności człowieka oraz podstawowych wartości w życiu społecznym.

Część I. Samoocena uczelni w zakresie spełniania szczegółowych kryteriów oceny programowej na kierunku studiów o profilu ogólnoakademickim

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Studia na kierunku **Pedagogika specjalna (PS)** realizowane są w Instytucie Pedagogiki (IPed) Uniwersytetu Wrocławskiego (UWr) od roku akademickiego 2019/2020 w formule magisterskiej (5-letnie, jednolite), która została uruchomiona zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka. Na kierunku mogą być realizowane specjalności: **Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (EiRONI)** oraz **Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (WWRD)**. Druga z wymienionych została wprowadzona w roku akademickim 2022/2023 (po modyfikacji programu studiów), jednak do tej pory (2025/2026) studenci nie wybrali tej specjalności.

W Instytucie Pedagogiki na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych (WNHP) odpowiedzialny merytorycznie i organizacyjnie za kierunek PS jest **Zakład Edukacji Osób z Niepełnosprawnością (ZEOzN)**. W roku akademickim 2025/2026 w skład Zakładu wchodzi siedmiu pracowników o wysokich kompetencjach naukowych i dydaktycznych, w tym sześciu badawczo-dydaktycznych i jeden dydaktyczny:

Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr – kierownik;

Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr;

Dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr;

Dr Joanna Gładyszewska-Cylulko – adiunkt;

Dr Jolanta Lipińska-Lokś – adiunkt;

Dr Agnieszka Nowicka – adiunkt;

Dr Agnieszka Drzazga – adiunkt dydaktyczny.

Instytut Pedagogiki, w którym realizowany jest kierunek, dąży do prowadzenia i promowania badań o najwyższej i światowej jakości. Z jednej strony jest otwarty na współpracę z innymi uczelniami i przedsiębiorstwami z kraju i zagranicy (czego przykładem może być powołanie w 2013 r. Międzynarodowej Katedry UNESCO Lifelong Guidance and Counseling. Działalność naukowa Katedry koncentruje się na badaniach modeli wspierania i towarzyszenia w całościowym poradnictwie kariery. Prowadzi ona również działalność organizacyjną i dydaktyczną. Organizuje konferencje, seminaria, szkolenia dla badaczy i praktyków poradnictwa i edukacji, a także wyjazdy studyjne i stażowe dla studentów, prowadzi studia podyplomowe, zajęcia w ramach Blended Intensive Programme i Visiting Professors www.unesco.uwr.edu.pl).

Z drugiej strony IPed stara się odpowiadać na zapotrzebowanie społeczne regionu – Wrocławia i Dolnego Śląska, co wpisuje się w strategię uczelni, by UWr stał się centrum życia naukowego, intelektualnego oraz kulturalnego. Sam Wrocław jest postrzegany jako „miasto wiedzy” i atrakcyjne miejsce studiowania, dlatego celem podejmowanych przez IPed działań jest inwestowanie w ludzi oraz wyposażenie studentów w kompetencje kluczowe o charakterze uniwersalnym, niezbędne do funkcjonowania w świecie permanentnych zmian i transformacji. Odpowiadając na wyzwania przyszłości Instytut wspiera tworzenie się wiedzy interakcyjnej, niezbędnej w zglobalizowanym świecie. Przykładowo angażuje się w realizację inicjatywy „Zielony Wydział”, aby w wymiarze

społecznym i ekologicznym inicjować kompetencje kulturowe i etyczne studentów i absolwentów, w zakresie dialogu społecznego na rzecz edukacji ekologicznej i rozwiązywania konfliktów związanych z transformacją środowiskową ([Zielony Wydział - Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych](#)).

Instytut Pedagogiki wspiera badania indywidualne i zespołowe, interdyscyplinarne i międzynarodowe, promuje działania, które są okazją do międzynarodowego transferu innowacji i doświadczeń, do budowania sieci kontaktów pomiędzy uczelniami polskimi i zagranicznymi, tworzy warunki do międzynarodowej wymiany studentów i badaczy, umożliwia budowanie kompetencyjnego, społecznego kapitału. Dając możliwość konstruktywnej współpracy między badaczami wzmacnia integrację wrocławskiego środowiska naukowego, a poprzez aktywne zaangażowanie w życie społeczno-kulturalne regionu i kraju umożliwia również budowanie powiązań między teorią i praktyką.

Przechodząc do przedstawienia **koncepcji kształcenia** na kierunku Pedagogika specjalna należy zaznaczyć, że zasadza się ona na czterech filarach: (1) misji i strategii rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego; (2) tradycji wrocławskiej szkoły, której tożsamość wiąże się z długoletnią działalnością naukowo-badawczą oraz doświadczeniem pedagogów i pedagogów specjalnych; (3) diagnozie rynku pracy i kooperacji z otoczeniem społecznym oraz (4) specyfice standardu kształcenia przygotowującego do zawodu pedagoga specjalnego.

1. Idea studiów na kierunku PS jest zgodna z **misją i strategią rozwoju UWr** i WNHP na lata 2021-2030. Uwzględnia humanistyczną perspektywę spojrzenia na świat i promuje ideę całościowego uczenia się, akcentując dwie podstawowe wartości: prawdę i wolność w wyrażaniu poglądów oraz w prowadzeniu badań. Jako strategiczne cele rozwoju uczelni wskazane zostały: rozwój działalności badawczej, nowoczesne i skuteczne kształcenie, rozwój współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz rozwój systemowego zarządzania. Wyzwania, które stawia przed sobą UWr znajdują swoje odzwierciedlenie w poszczególnych zakresach realizacji prezentowanego kierunku.

Studia na kierunku PS umożliwiają studentom nabycie interdyscyplinarnej wiedzy, uwzględniającej wielowymiarową perspektywę postrzegania świata i rzeczywistości edukacyjnej. Kształcenie odbywa się w duchu wolności akademickiej i podmiotowości wspólnoty uczelnianej, jest zorientowane na budowanie zdolności krytycznej oceny rzeczywistości (w szczególności edukacyjnej), samodzielności, uczciwości, odpowiedzialności, tolerancji oraz postaw prospołecznych. Stawiając w centrum zainteresowania człowieka jako osobę i członka społeczeństwa, kładziemy akcent na psycho-pedagogiczne, historyczne, socjologiczne i kulturowe uwarunkowania jego rozwoju. Jednocześnie, uwzględniając kontekst epoki zdominowanej aktywnością ludzką i zmieniającą się rzeczywistością, kształcenie realizuje ideę otwartości i gotowości podążania za uniwersalnymi trendami rozwojowymi, wspiera budowanie postawy solidarności oraz odpowiedzialności za siebie i innych. Wrocławska uczelnia jest nowoczesna, innowacyjna, tolerancyjna, uwzględniająca zróżnicowanie i wielokulturowość.

Instytut Pedagogiki zapewnia również wysoki poziom kwalifikacji kadry badawczo-dydaktycznej. Zajęcia prowadzone są przez kompetentnych i doświadczonych nauczycieli akademickich, którzy stale dążą do podnoszenia poziomu swoich kompetencji np. w ramach różnego typu szkoleń - w 2025 r. wszyscy pracownicy Zakładu uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym ICF - Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonalnej *International Classification of Functioning, Disability and Health*; dodatkowo poszczególne osoby mają ukończone liczne formy doskonalące i kwalifikacyjne: w

zakresie metod terapii, np. metoda Tomatisa – Beata Cytowska, Stymulacja Bazalna – Agnieszka Drzazga; metod diagnozy, np. „Stosowanie Profilu Psychoedukacyjnego w diagnozie funkcjonalnej dzieci ze spektrum autyzmu” – Barbara Winczura; metod analizy danych jakościowych – Piotr Plichta; a także studia podyplomowe „Edukacja i Rehabilitacja Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną” – Agnieszka Nowicka oraz Jolanta Lipińska-Lokś). W procesie kształcenia nacisk jest kładziony na podmiotowość i indywidualizację. Aby zapewnić uzyskanie efektów uczenia się zgodnych z najwyższymi standardami pracy akademickiej w procesie formowania przyszłych pedagogów wykorzystywane są zarówno metody tradycyjne, jak i aktywizujące (m.in., oparte na symulacji działań pedagoga specjalnego), przy jednoczesnym stosowaniu nowych technologii informacyjnych. Studia na kierunku PS umożliwiają gromadzenie nie tylko kapitału edukacyjnego, skumulowanego w wiedzy i umiejętnościach zawodowych, ale również kapitału personalnego, zawartego w poszukiwanych przez pracodawców kompetencjach. Dzięki temu możliwe staje się budowanie wizerunku pedagoga specjalnego jako osoby posiadającej kluczowe kompetencje, a w szczególności kompetencje społeczne.

Warto dodać, że studia na kierunku PS realizowane są w duchu wartości humanistycznych, zatem od kandydatów i kandydatek na studia wymagane są postawy prospołeczne i otwartość na potrzeby drugiego człowieka. Edukacja na kierunku kształtuje u studentów umiejętność krytycznej oceny rzeczywistości społecznej, w szczególności edukacyjnej oraz rozwija odpowiedzialność za innych i wobec innych, głównie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, edukacyjnymi, opiekuńczymi i pomocowymi, a wśród nich grupy najbardziej wymagającej namysłu pedagogicznego, czyli osób z niepełnosprawnością intelektualną (NI). Proponowane w ramach kierunku specjalności EiRONI i WWRD stawiają przed kandydatami i kandydatkami szczególne wyzwania rozwinięcia empatii, ale zarazem świadomości konieczności realizowania idei wyrównywania szans, co w przypadku osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi wiąże się z niwelowaniem barier społecznych (w tym postaw) utrudniających ich dążenia do autonomii i samostanowienia.

2. Kształcenie na kierunku PS jest ściśle związane z **działalnością naukową** pracowników Instytutu Pedagogiki, w szczególności pedagogów specjalnych z Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością. Wyniki badań są wykorzystywane do doskonalenia programu studiów oraz do corocznej aktualizacji sylabusów przedmiotów. Zarówno wykłady, jak i ćwiczenia oraz warsztaty zawierają treści, będące odzwierciedleniem prac badawczych pracowników Instytutu, głównie pracowników Zakładu. Poniżej przedstawiamy nasze wybrane osiągnięcia naukowo-badawcze w połączeniu z prowadzonymi zajęciami:

✓ dr hab. Beata Cytowska, prof. UW r zajmuje się problematyką dorosłości osób z niepełnosprawnością intelektualną, zatrudnianiem wspomaganych osób z niepełnosprawnością, edukacją włączającą, wczesną interwencją i wczesnym wspomaganiem rozwoju dziecka oraz wsparciem jego rodziny, a także edukacją i rehabilitacją osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną. Jej zainteresowania przekładają się na działalność naukową i badawczą, np. udział w charakterze eksperta ds. Badań w projekcie „Standaryzacja Modelu Zatrudnienia Wspomagane w Polsce” w ramach działania 3.4 Nowe rozwiązania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, Priorytet FERS.03 Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) - (2025). Opublikowała liczne opracowania w tym te, które bezpośrednio przekładają się na treści kształcenia na kierunku PS

(prowadzi przedmioty dotyczące edukacji i rehabilitacji osób z NI, dorosłości i starzenia się osób z NI, aktywizacji społeczno-zawodowej osób z niepełnosprawnościami, przygotowania zawodowego osób z NI, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz studiów o niepełnosprawności):

- *Znaczenia self-adwokatury w perspektywach dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną*. (współautorstwo: Jakubas-Śródecka A.), 2025, Kraków, Oficyna Wydawnicza Impuls, s. 357;

- Znaczenie pracy zawodowej w życiu dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną w opinii ich rodziców. *Wychowanie w Rodzinie*, 2023, vol. 30, nr 4, s.257-278;

- Dorosłość osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną w percepcji nauczycieli, wychowawców i opiekunów – na podstawie narracyjnego przeglądu literatury. *Niepełnosprawność. Dyskursy Pedagogiki Specjalnej*, 2023, vol. 51, s.131-151;

- Socio-psychological contexts of taking on the role of employee by adults with intellectual disabilities, *Edukacyjna Analiza Transakcyjna*, 2024, vol. 13, s.1-20;

- Inkluzyjne wyzwania współczesnej szkoły i społeczeństwa późnej nowoczesności. W: *Pedagogika specjalna: przeszłość, teraźniejszość, wyzwania przyszłości: wybrane aspekty*. Ćwirynka K., Zaorska M., Żyta A. (red.), 2021, Olsztyn, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, s.73-84;

- Conversations about health: sharing the personal experiences of women with intellectual disabilities. (współautorstwo: Zierkiewicz E.), *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 2020, vol. 33, nr 5, s.962-975;

- Dorobek naukowy pedagogiki specjalnej w kontekście współczesnych wyzwań badawczych. *Studia z Teorii Wychowania*, 2020, vol. 11, nr 2, s.189-224.

✓ dr Joanna Gładyszewska – Cyfultko zajmuje się zagadnieniami dotyczącymi edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością wzroku, wykorzystania metod wspierających rozwój psychospołeczny osób z niepełnosprawnościami, poszukiwania nowych sposobów diagnozowania osób z niepełnosprawnościami oraz psychologicznymi aspektami ich rehabilitacji. Jej zainteresowania przekładają się na działalność naukową i badawczą, np. wzięła udział w badaniu „Enhancing Typhlo Music Therapy with Personalized Action Rules: A Data-Driven Approach” we współpracy z Department of Computer Science University of North Carolina, Charlotte, USA, Polish-Japanese Academy of Information Technology w Warszawie oraz Akademią Muzyczną we Wrocławiu. Opublikowała wiele rozpraw naukowych, które bezpośrednio przekładają się na treści kształcenia na kierunku PS (prowadzi m.in. zajęcia z zakresu rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną i niepełnosprawnością wzrokową, tyflopedagogiki, psychologii rehabilitacji):

- Uczniowie z niepełnosprawnością wzroku w zmieniającej się rzeczywistości społecznej i edukacyjnej – obszary wymagające wsparcia, *Kultura-Przemiany-Edukacja*, 2024;

- Preparing for adulthood: Transitioning from education to the labor market for youth with visual impairments, *Szkoła Specjalna*, 2024;

- Selected aspects of the functioning of siblings of blind children, *Wychowanie w Rodzinie*, 2024;

- A Model of Typhlo Music Therapy in Educational and Rehabilitation Work with Visually Impaired Persons, [w:] *Recommender Systems for Medicine and Music. Studies in Computational Intelligence*, t. 946, red. Z. Ras, A. Wieczorkowska, S. Tsumoto, Springer, Cham, 2021.

✓ dr Jolanta Lipińska-Lokś lokuje swoje zainteresowania badawcze w tematyce integracji społecznej osób z niepełnosprawnością, szczególnie uczniów; relacji rówieśniczych w grupach zróżnicowanych; pozycji uczniów z niepełnosprawnością w grupach rówieśniczych; roli nauczyciela ucznia z niepełnosprawnością; sytuacji i wsparcia rodzin dziecka z niepełnosprawnością; zagrożenia niedostosowaniem społecznym uczniów ze SPE i ich wsparcia. Jej zainteresowania przekładają się na działalność naukową i badawczą, np. zrealizowała projekt pt. „Wspomaganie rozwoju dziecka młodszego w szkole i rodzinie” (wspólnie z dr A. Jędrzejowską (2022-2025) oraz projekt pt. „Kumulacja niekorzystnych czynników biopsychicznych i socjokulturowych w przebiegu procesu demoralizacji nieletniego z niepełnosprawnością sensoryczną słuchu” (we współpracy z dr L. Wawryk Uniwersytet Zielonogórski, 2021 r.). Opublikowała artykuły naukowe, które przyczyniają się do wzbogacenia treści edukacyjnych na kierunku PS (sprawuje opiekę merytoryczną nad przedmiotami dotyczącymi edukacji integracyjnej i włączającej, metodyki kształcenia i wychowania uczniów z NI, surdopedagogiki, pedagogiki leczniczo-terapeutycznej):

- Pomoc uczniom zagrożonym niedostosowaniem społecznym. *GRONO – Pismo Lubuskich Nauczycieli* 3, 2023, 4-6;
- Nauczyciel ucznia z niepełnosprawnością w czasach COVID-19 - wybrane aspekty funkcjonowania. (w:) E. Pasterniak-Kobyłecka, M. Kabat (red.), *Nauczyciel: czas, przestrzeń, szkoła, otoczenie i jego (nie)znany wymiar*. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2022, 39-55;
- Rola nauczyciela we wspieraniu społecznej integracji uczniów z niepełnosprawnością w dobie pandemii COVID-19. (w:) I. Ramik-Mażewska (red.), *Pedagogika specjalna – poszukiwania (Pedagogika Specjalna - Koncepcje i Rzeczywistość, t. 14)*. Wydawnictwo Rys, Poznań, 2021, 171-184;
- Kumulacja niekorzystnych czynników biopsychicznych i socjokulturowych w przebiegu procesu demoralizacji nieletniego z niepełnosprawnością sensoryczną słuchu. *Lubelski Rocznik Pedagogiczny* (40) 3, 2021, 199-217;
- The change in thinking about social integration of people with disabilities in educational context. *Czech Polish Historical and Pedagogical Journal* (12) 2, 43-52;
- Life Goes On - everyday life of children with Down syndrome and their families - selected aspects. *Interdyscyplinarne Konteksty Pedagogiki Specjalnej* 31, 127-147.

✓ dr Agnieszka Nowicka zajmuje się problematyką edukacji i społecznej integracji oraz inkluzją dzieci i młodzieży z zaburzeniami w stanie zdrowia i rozwoju, a także diagnozą i terapią uczniów z trudnościami w uczeniu się; jakości życia osób w starszym wieku, w tym szczególnie dotkniętych chorobą Alzheimera oraz ich opiekunów rodzinnych. Zainteresowania badawcze dr Agnieszki Nowickiej odzwierciedlają się w jej aktywności projektowej, np. wzięła udział w zespole badawczym międzynarodowego projektu badawczego „Mental condition of the academic youth” (z udziałem studentów pedagogiki UW i pedagogiki Uniwersytetu Hacettepe w Ankarze, 2024-2025) oraz publikacyjnej (powiązanej z prowadzonymi zajęciami z zakresu pedagogiki korekcyjnej, metodyki kształcenia uczniów w grupie zróżnicowanej, dorosłości i starzenia się osób z NI oraz przedmiotami fakultatywnymi dotyczącymi zaburzeń demencyjnych i biblioterapii):

- Kształtowanie siły moralnej w procesie edukacyjnym jako strategia wspierania odporności psychicznej dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – refleksja teoretyczna. *Niepełnosprawność. Dyskursy Pedagogiki Specjalnej*, 2025, nr 55-56, s. 194-211;
- Samopoczucie w szkole uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w młodszym wieku szkolnym. *Rocznik Lubuski*, 2023, t. 49, cz. 1, s. 267-280;

- Osiągnięcia szkolne uczniów ze SPE w młodszym wieku szkolnym. *Niepełnosprawność. Dyskursy Pedagogiki Specjalnej*, 2023, nr 50, s. 111-127;
- Diagnosis of the educational needs of the adult residents of the Chocianów Municipality as a part of the innovational project Local Centers of the Knowledge and education. (Współautorstwo: Sendyk M.), *Scientific Bulletin – Economic Science*, 2020, 19/Special Issue EtaEc 2020, p. 207-218;
- Edukacja inkluzyjna, aby nie była iluzją. (Współautorstwo: Bąbka J.), *Niepełnosprawność. Dyskursy Pedagogiki specjalnej*, 2019, 36, 11-30;
- Education of elderly people on the example of students of the Third Age Universities in Poland and Slovakia. (Współautorstw: Kopinec P.), *Rocznik Lubuski*, 2020, vol. 46, p. 1, p. 121-134.

✓ dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr koncentruje swoje zainteresowania naukowe w obszarze nowych mediów w edukacji i wsparciu oraz w czasie wolnym osób z niepełnosprawnościami; ryzyka wykluczenia i przemocy rówieśniczej wobec uczniów ze SPE; przemocy i cyberprzemocy; stresu i wypalenia zawodowego pedagogów specjalnych. Jego zainteresowania badawcze odzwierciedlają się w aktywności projektowej, np. kierował badaniem: „Uczniowie szkół specjalnych a picie alkoholu - diagnoza sytuacji” (2021) finansowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Narodowego Programu Zdrowia; wziął udział w zespole ds. opracowania i ewaluacji modelu profilaktyki przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Sprawiedliwość”, finansowanego ze środków norweskiego mechanizmu finansowego oraz Ministerstwa Sprawiedliwości (Pracownia EDBAD) – (2024), a także publikacyjnej (powiązanej z prowadzeniem zajęć z zakresu pedagogiki specjalnej, pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach specjalnych, pracy z rodziną dziecka z niepełnosprawnością):

- Digital inclusion and participation of people with intellectual disabilities during COVID-19: A rapid review and international bricolage. (współautorstwo: Chadwick, D. i in.) *Journal of Policy and Practice in Intellectual Disabilities*, 2022, 1–15;
- Jak wspierać proces inkluzji szkolnej uczniów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – wybrane wyzwania i propozycje rozwiązań, *Kwartalnik Naukowy Fides et Ratio*, 2021, (46)3, 206-220;
- Ocena zdalnych działań edukacyjnych i wspierających adresowanych do osób z niepełnosprawnością intelektualną w czasie pandemii COVID-19. *Studia z Teorii Wychowania*, 3, 2021, 133-153;
- Obawy, wyzwania i jasne strony pandemii – analiza tematyczna wypowiedzi studentów z niepełnosprawnościami i problemami zdrowotnymi. (współautorstwo: Pyżalski, J., Walter, N., Lewandowska-Walter, A., Michałek-Kwiecień, J), *Niepełnosprawność i Rehabilitacja*, 3, 2020.

✓ dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr swoje zainteresowania badawcze lokuje w problematyce dotyczącej zaburzeń ze spektrum autyzmu (ASD), wspomagania rozwoju małych dzieci z zaburzeniami w rozwoju i zachowaniu, zaburzeń łączonych w obszarze psychopatologii rozwoju dzieci i młodzieży, doświadczeń osób studiujących w spektrum autyzmu, z ADHD i z dysleksją, wsparcia dzieci i młodzieży w spektrum autyzmu – uchodźców z Ukrainy i ich rodzin, doświadczeń rodziców na diagnozę autyzmu u dziecka. Jej zainteresowania badawcze odzwierciedlają się w działalności projektowej, np. uczestniczyła w międzyuczelnianych projektach pt. „Doświadczenia osób studiujących: w spektrum autyzmu, z ADHD i z dysleksją” oraz „Rodzice

wobec diagnozy spektrum autyzmu u dziecka”. Opublikowała liczne opracowania w tym te, które wzbogacają treści kształcenie na kierunku PS (prowadzi zajęcia z zakresu pedagogiki leczniczo-terapeutycznej oraz fakultatywne powiązane z zaburzeniami ze spektrum autyzmu):

- Proces diagnozy spektrum autyzmu u dzieci, Doświadczenia rodziców. (Współautorstwo: Pisula E., Banasiak A., Barańczuk U., Gosztyła T., Grzeszak A., Prokopiak A., Sułkowska A.), Oficyna Wydawnicza Impuls, 2025;
- Neuroróżnorodność na polskich uczelniach. Doświadczenia osób studiujących: w spektrum autyzmu, z ADHD i z dysleksją. (Współautorstwo: Pisula E., Płatos M., Banasiak A., Gosztyła T., Podgórska-Jachnik D., Pyszkowska A., Rumińska A.), Oficyna Wydawnicza Impuls, 2024;
- To Understand the Idea of Self-Advocacy. Building the Competences of Inclusive Education Teachers to Support Students with Diverse Educational Needs, (Współautorstwo: Podgórska-Jachnik D.) *Horyzonty Wychowania*, Akademia Ignatianum w Krakowie, vol. 23, nr 68, 2024, s. 45-56;
- Early signs of autism in young children in interaction with their parents, *Wychowanie w Rodzinie*, vol. 31, nr 3, 2024, s. 213-232.
- Supporting Ukrainian refugees on the autism spectrum in Polish educational and therapy centers: The perspective of professionals (Współautorstwo: Pisula E., Banasiak A.), *Research in Autism*, nr 132, 2026, s. 1-19.

Prowadzona działalność naukowo-badawcza przekłada się na awanse i nagrody pracowników IPed, w tym ZEOzN. Przykładowo, w ocenianym okresie stopień naukowy doktora habilitowanego uzyskała Barbara Winczura (2020), a następnie w 2025 r. została mianowana na stanowisko profesora UWr. Także awans na stanowisko profesora UWr otrzymał Piotr Plichta. Natomiast ze stanowiska starszego wykładowcy na adiunkta została mianowana Agnieszka Nowicka.

Z kolei nagrody Rektora UWr za osiągnięcia naukowe otrzymali dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr (2021, 2024), dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr (2020, 2021, 2023), dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr (2025).

Szczegółowy wykaz osiągnięć naukowych pracowników prowadzących zajęcia na kierunku PS – **Załącznik nr 2.4., w części III raportu samooceny.**

Warto podkreślić, iż koncepcja kształcenia na kierunku PS jest inspirowana zarówno wynikami najnowszych badań naukowych i analizą współczesnych koncepcji niepełnosprawności, jak też dorobkiem wybitnych humanistów, twórców PS jako obszaru działalności praktycznej i naukowo-badawczej. Ważne były również wcześniejsze doświadczenia Uczelni związane z prowadzeniem kierunku PS w formule 3-letnich studiów licencjackich, które zostały pozytywnie ocenione przez Państwową Komisję Akredytacyjną w 2020 r. (w ostatnim roku ich funkcjonowania); kierunek uzyskał kategorię B+.

3. W procesie opracowywania programu studiów biorą udział specjaliści z zakresu pedagogiki specjalnej, a także **interesariusze zewnętrzni** (np. specjaliści, dyrektorzy, pracownicy placówek edukacyjnych, pomocowych i doradczych, instytucji państwowych - kuratorium, departament edukacji) z terenu Wrocławia i województwa dolnośląskiego. Wśród kooperujących instytucji warto wymienić: Stowarzyszenie „OSTOJA” na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami we Wrocławiu, Przedszkole Nr 109 z oddziałami integracyjnymi we Wrocławiu, Szkoła Podstawowa nr 9 im. Wincentego Pola we Wrocławiu, Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii

Grzegorzewskiej we Wrocławiu, Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 11 im. Józefy Joteyko we Wrocławiu.

Oferta kształcenia stara się odpowiadać na potrzeby rynku pracy i jest stale dostosowywana do społecznego zapotrzebowania na kwalifikowane kadry, czego wyrazem była także propozycja otwarcia w IPed kierunku PS, zgodnie z najnowszym standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego (rozporządzenie MNiSW z dnia 25 lipca 2019 r.). Poszukiwanie przez dyrektorów szkół i przedszkoli specjalistów z zakresu pedagogiki specjalnej (np. ogłoszenia na stronie Dolnośląskiego Kuratorium Oświaty) były wtedy ważnym argumentem. W pierwszych dwóch latach proponowaliśmy studentom tylko jedną specjalność - EIRONI, gdyż grupa osób z niepełnosprawnością intelektualną jest wśród populacji z niepełnosprawnościami najliczniejszą, zatem zapotrzebowanie na wyspecjalizowaną w tym zakresie kadrę było i jest największe. Dla roczników od 2022/2023 przygotowaliśmy kolejną specjalność - WWRD, co wiązało się z intensywnym rozwojem tej formy wsparcia oferowanej małym dzieciom przed rozpoczęciem obowiązków szkolnych (wzrosła popularność organizowania zespołów realizujących wczesne wspomaganie rozwoju dziecka w większości przedszkoli, poradni psychologiczno-pedagogicznych czy wielu zróżnicowanych placówek oświatowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe na terenie Dolnego Śląska). Istotne w procesie przygotowywania nowej specjalności były dla nas pozytywne opinie interesariuszy zewnętrznych: Dyrektorki Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzegu oraz Prezeski Stowarzyszenia OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami (skany do wglądu). Są to osoby z wieloletnim doświadczeniem w opiece, wspieraniu, edukacji i terapii dzieci i młodzieży ze SPE, w tym z niepełnosprawnościami.

Warto podkreślić, że przedstawiciele instytucji edukacyjnych aktywnie uczestniczą w procesie dydaktycznym jako prowadzący zajęcia oraz opiekunowie praktyk z ramienia placówek je realizujących (np. Wicedyrektorka w Zespole Szkolno – Przedszkolnym nr 12 we Wrocławiu; Dyrektora przedszkola Akademia Kreatywnego Malucha we Wrocławiu; Nauczycielka w zespołach rewalidacyjno-wychowawczych, obecnie również zatrudniona w ZEOzN; Nauczycielka klas specjalnych przysposabiających do pracy; Aktywistka prowadząca Fundację „Myślę, Czuję, Jestem” wspierającą dorosłe osoby z NI). Dzięki temu studenci zdobywają wiedzę opartą na doświadczeniach praktyków oraz mają możliwość rozwijania kompetencji w realnych warunkach zawodowych. Dla nas, prowadzących kierunek, osoby te stanowią dodatkową wartość, gdyż jako specjaliści - metodycy przekazują nam swoje uwagi, informacje zwrotne będące efektem krytycznego spojrzenia na przedmiotowe cele kształcenia, treści, dobór literatury oraz oceny ich przydatności w rozwijaniu umiejętności i kompetencji u przyszłych absolwentów kierunku.

Studia pedagogiczne umożliwiają gromadzenie nie tylko kapitału edukacyjnego, skumulowanego w wiedzy i umiejętnościach zawodowych, ale również kapitału personalnego, zawartego w poszukiwanych przez pracodawców tzw. kompetencjach miękkich. Dzięki temu możliwe staje się wszechstronne przygotowanie absolwentów do pracy z osobami z niepełnosprawnościami i innymi problemami utrudniającymi ich proces socjalizacji i inkluzji społecznej. Ponadto współpraca z pracodawcami i absolwentami (którzy często sami stają pracodawcami kolejnych roczników studentów, np. założycielka Centrum Wspierania Rozwoju Dziecka z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu we Wrocławiu) umożliwia uzyskanie informacji na temat najbardziej pożądanых kompetencji w obszarze edukacji specjalnej, integracyjnej i włączającej. Dzięki temu możliwe jest modyfikowanie i doskonalenie programów kształcenia oraz ich adaptacja do trendów i wymagań nowoczesnego rynku pracy. Jednocześnie studenci i studentki są zachęceni do angażowania się w życie społeczne i kulturalne społeczności lokalnej, regionalnej,

ogólnopolskiej, poprzez podejmowanie działań w stowarzyszeniach i fundacjach oraz uczestniczenie w programach międzynarodowej wymiany studentów.

Istotne znaczenie w procesie opracowania koncepcji kształcenia i jej doskonalenia mają również **interesariusze wewnętrzni**, w szczególności pracownicy naukowo-dydaktyczni, doktoranci i studenci (notatki ze spotkań ze studentami dotyczącymi przedstawienia specjalności WWRD i ich opinii o zasadności powołania tej specjalności są do wglądu). Sami będąc aktywnymi podmiotami na rynku pracy (niemal wszyscy pracownicy Zakładu są praktykami z wieloletnim doświadczeniem) dostrzegają i wskazują potrzeby kompetencyjne, wykorzystywane do projektowania innowacji edukacyjnych w IPed.

4. Program kształcenia na kierunku PS został przygotowywany zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. w sprawie **standardu** kształcenia przygotowującego do wykonywania **zawodu nauczyciela**; obejmuje zagadnienia dotyczące historycznych, filozoficznych, psychologicznych, pedagogicznych i socjologicznych uwarunkowań rozwoju człowieka, w tym osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, a w związku z proponowaną specjalnością – osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz dzieci z trudnościami i zaburzeniami w rozwoju, uwarunkowań jego aktywności oraz działań edukacyjnych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych wspierających jego rozwój i funkcjonowanie.

Program studiów z zakresu PS tworzony był w oparciu o **cele kształcenia i efekty uczenia się** spójne ze standardem kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego.

Celem ogólnym kształcenia na kierunku Pedagogika specjalna jest przygotowanie specjalistów, posiadających wiedzę ogólną i kierunkową oraz umiejętności i kompetencje niezbędne do rozumienia oraz organizowania procesów edukacji dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, a także świadomych indywidualnych i środowiskowych uwarunkowań tych procesów. W związku z tym warto w tym miejscu przedstawić **sylwetkę absolwenta/absolwentki** kierunku i specjalności realizowanych na studiach z zakresu pedagogiki specjalnej; wskazać jego/jej kompetencje miękkie i twarde, czyli kwalifikacje formalne do wykonywania zawodu.

Absolwenci kierunku Pedagogika specjalna uzyskują kwalifikacje do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 14 września 2023 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela (Dz.U. 2023 poz. 2102), uprawniające ich do pracy w placówkach oświatowych publicznych i niepublicznych, takich jak, przedszkola, szkoły, ośrodki specjalne, terapeutyczne, poradnie psychologiczno-pedagogiczne oraz w placówkach pozaoświatowych zatrudniających pedagogów specjalnych.

W ramach obowiązkowego modułu Edukacja włączająca absolwenci uzyskują kwalifikacje nauczyciela edukacji włączającej, czyli nauczyciela współorganizującego kształcenie w oddziale przedszkolnym ogólnodostępnym lub klasie w szkole ogólnodostępnej oraz nauczyciela współorganizującego kształcenie w oddziale przedszkolnym integracyjnym lub klasie integracyjnej. Absolwenci kierunku PS mogą również prowadzić indywidualne zajęcia rewalidacyjne w placówkach oświatowych.

Ukończenie specjalności EiRONI daje dodatkowe kwalifikacje do pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną na wszystkich poziomach edukacyjnych (poza kształceniem przedmiotowym w szkole specjalnej i specjalnej szkole branżowej I stopnia dla uczniów z I lepszą NI)

oraz w placówkach specjalistycznych. Natomiast ukończenie specjalności WWRD uprawnia do prowadzenia zajęć w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka oraz podejmowania działań wspierających jego rodzinę, w placówkach, w których są one organizowane, między innymi, w publicznych i niepublicznych przedszkolach, poradniach psychologiczno-pedagogicznych, szkołach i ośrodkach specjalnych.

Ponadto, absolwent/absolwentka kierunku PS uzyskuje kwalifikacje do pracy w placówkach pozaszkolnych przeznaczonych dla dorosłych i starzejących się osób z niepełnosprawnościami (np. Warsztaty Terapii Zajęciowej, Środowiskowe Domy Samopomocy).

Absolwenci studiów na kierunku PS (opis programu - **Załącznik nr 2.1, w części III raportu samooceny**) potrafi pracować w zespole pełniąc w nim różne role, umie przyjmować i wyznaczać zadania, ma umiejętności organizacyjne pozwalające na realizację celów związanych z projektowaniem i podejmowaniem działań profesjonalnych. Posiada umiejętności w zakresie komunikowania się, w tym używania języka profesjonalnego. Posługuje się nowoczesnymi środkami przekazu informacji. Zna język obcy, umożliwiając korzystanie z literatury specjalistycznej oraz posiada zdolności dostrzegania i samodzielnego rozwiązywania problemów edukacyjnych, rehabilitacyjnych, terapeutycznych z wykorzystaniem metod naukowego poznania, a także ma umiejętność przygotowania publikacji z zakresu swojej działalności.

Absolwent/absolwentka specjalności EiRONI dysponuje wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami pozwalającymi na:

- planowanie i organizowanie edukacji, terapii, opieki i wsparcia osobom z NI (dzieciom, młodzieży, dorosłym) w placówkach specjalnych, integracyjnych i inkluzywnych;
- prowadzenie diagnozy funkcjonalnej pozwalającej na poznanie potrzeb i możliwości osób z NI;
- podejmowanie działań wspierających środowisko rodzinne osoby z NI;
- odpowiedzialne realizowanie współpracy ze specjalistami na rzecz osób z NI i ich bliskich.

Absolwent/absolwentka specjalności WWRD dysponuje wiedzą, umiejętnościami i kompetencjami społecznymi umożliwiającymi:

- planowanie wsparcia dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością lub z orzeczoną niepełnosprawnością oraz jego rodzinie z wykorzystaniem odpowiednio dobranych metod i technik wspomagających i stymulujących rozwój dziecka, w oparciu o zasoby rodziny;
- ewaluację przebiegu udzielanej pomocy i monitorowanie postępów rozwoju dziecka w celu modyfikacji programu wsparcia oraz dokonywanie oceny uzyskanych efektów;
- współpracę z zespołem specjalistów w celu zaplanowania i udzielenia interdyscyplinarnej i kompleksowej pomocy dziecku oraz jego rodzinie;
- współpracę z rodziną i najbliższym środowiskiem dziecka.

Z kolei **efekty uczenia się** określone zostały szczegółowo w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, nauczyciela logopedy i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka (załącznik nr 3 rozporządzenia z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela) i mają odzwierciedlenie oraz pokrycie w efektach uczenia się dla kierunku PS. Ponadto, efekty kierunkowe zostały również dostosowane do Polskiej Ramy Kwalifikacyjnej. Standard daje Uczelni możliwość autonomicznego budowania koncepcji kształcenia kierunkowego w zakresie przygotowania merytorycznego (C1) oraz zajęć fakultatywnych. Ze

względu na zapewnienie odpowiedniej jakości kształcenia na ocenianym kierunku zakres przygotowania merytorycznego przekracza wymogi Standardu w wymiarze godzinowym i punktacji ECTS.

W realizowanej koncepcji kształcenia kierunkowego przyjęto efekty uczenia się ze Standardu przypisane grupie zajęć od C2 do C7. Są one powiązane bezpośrednio z koncepcją kształcenia i dyscypliną pedagogika, do której należy kierunek. Zgodnie ze Standardem koncepcja zakłada kształcenie w obligatoryjnym module Edukacji włączającej oraz kształcenie specjalnościowe w zakresach pedagogiki specjalnej obejmujące grupy zajęć od ES do EA - do wyboru. W przypadku UW r są to: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, spośród których studenci wybierają pod koniec III r. studiów i realizują w kolejnych semestrach – od VII do X. Przyjęte zgodnie ze Standardem efekty uczenia się w zakresie przedmiotów kierunkowych, modułowych i specjalnościowych są związane z koncepcją kształcenia współczesnego pedagoga specjalnego posiadającego kompetencje do prowadzenia zajęć edukacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych (w formie indywidualnej i grupowej), zarówno w szkolnictwie specjalnym, jak i ogólnodostępnym.

Przyjęte efekty są także powiązane z profilem i poziomem studiów. **Profil ogólnoakademicki** odzwierciedla efekty uczenia się z poziomu wiedzy i umiejętności metodologicznych wyposażając studentów w kompetencje badawcze. Natomiast poziom studiów magisterskich jednolitych 5-letnich stwarza możliwości zrealizowania efektów uczenia się nie tylko w wymiarze podstawowym, ale także pogłębionym, w szczególności w obszarze przedmiotów przygotowujących do zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego, w tym w zakresie EiRONI oraz WWRD. Wszystkie efekty uczenia się poza przygotowaniem ogólnym (filozoficzno-socjologicznym) wywodzą się z dyscypliny pedagogika, do której przypisano kierunek.

Przedmioty przygotowujące do zawodu nauczyciela (zgodnie z realizowaną specjalnością) zawierają nowoczesne treści i wykorzystywane w nich są metody uczenia służące nabyciu przez studentów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych do podjęcia pracy z uczniem z niepełnosprawnością intelektualną oraz z dzieckiem z trudnościami i zaburzeniami rozwojowymi.

Treści kształcenia powiązane są z efektami uczenia się przedmiotów kierunkowych, modułowych i specjalnościowych, a ich weryfikacja odbywa się poprzez analizę wypełnianych przez wykładowców po zakończeniu semestru kart weryfikacji w przypadku niepełnej realizacji treści kształcenia. W takich sytuacjach wprowadzane są zmiany w sylabusach przedmiotowych (przez lub w uzgodnieniu z osobą odpowiadającą za przedmiot). Wyniki weryfikacji efektów uczenia się, w zależności od formy weryfikacji, są omawiane ze studentami np. po wykonaniu prezentacji stanowiącej element zaliczenia, przeprowadzeniu symulacji zajęć, pracy pisemnej, etc.

Model kształcenia na kierunek PS realizowany w UW r w formie jednolitych studiów magisterskich opiera się na założeniach standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego i nauczyciela prowadzącego zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka (załącznik nr 3 rozporządzenia z dnia 25 lipca 2019 roku w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela). Wynikający z koncepcji program kształcenia zaklasyfikowany został w zdecydowanej większości do **dziedziny nauk społecznych** i przypisany do dyscypliny **pedagogika w 100%**.

Należy podkreślić, że niebagatelne znaczenie w formowaniu tego modelu miało komplementarne podejście uwzględniające zarówno wymagania Standardu, jak i dorobek oraz tradycję badań naukowych wrocławskiej pedagogiki specjalnej.

W pracach nad konstruowaniem programu korzystaliśmy z własnych osiągnięć naukowo-badawczych, jak i z wzorców krajowych oraz międzynarodowych. Program kierunku jest zbudowany z uwzględnieniem biopsychospołecznego modelu niepełnosprawności oraz w oparciu o prawa osób z niepełnosprawnościami, szczególnie te wyrażone w Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych (2006, 2012). Treści kształcenia są zgodne z rekomendacjami Europejskiej Agencji do spraw Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej. Inspiracją dla konstruowania program były także kontakty pracowników Zakładu z uczelniami zagranicznymi oraz współpraca z gronem specjalistów tworzących Zespół Pedagogiki Specjalnej w Komitecie Nauk Pedagogicznych przy Państwowej Akademii Nauk.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 1:

1. W roku akademickim 2020/2021 został przeprowadzona przez Polską Komisję Akredytacyjną ocena jakości kształcenia na kierunku Pedagogika specjalna, które były prowadzone zgodnie ze standardem kształcenia przygotowującym do zawodu nauczyciela z 2012 r. Był to ostatni rok studiów w formule 3-letniej licencjackiej, wygaszonej w 2021 r. Kierunek został oceniony pozytywnie i nie zalecono działań o charakterze naprawczym. Sformułowane rekomendacje, dotyczące korekty efektów uczenia się czy zwiększenia elastyczności wyboru ścieżki kształcenia przez studentów, zostały uwzględnione w nowo otwartym kierunku, choć w odniesieniu do obecnie obowiązującego standardu (2019 r.)

2. W obszarze rozpoznawalności i pozycji zewnętrznej UWr warto odnotować stabilnie wysoką ocenę dyscypliny pedagogika, w ramach której osadzony jest kierunek PS. W edycji Times Higher Education World University Rankings by Subject 2026 (opublikowanej 21 stycznia 2026 r.) pedagogika znalazła się wśród trzech najwyższ ocenionych dyscyplin prowadzonych na UWr. Podobnie jak w roku 2025, UWr został sklasyfikowany w przedziale 401–500 najlepszych uczelni na świecie w tej kategorii oraz na 3. miejscu w Polsce.

Z perspektywy krajowej, w Rankingu Kierunków Studiów „Perspektywy” 2025 kierunek Pedagogika zajmuje 4. miejsce na 21 wśród uczelni publicznych (wynik 88,7/100 pkt). W 2024 r. również odnotowano 4. miejsce (84,2 pkt), co wskazuje na stabilny trend przy rosnących wynikach punktowych. W ujęciu kilkuletnim pozycja pozostaje wysoka: 2023 – 3. miejsce, 2022 – 3. miejsce, 2021 – 4. miejsce. W strukturze wskaźników najsilniejszym elementem są wyniki dotyczące zatrudnienia absolwentów (100%) oraz wynagrodzeń, natomiast relatywnie naj słabszym – odsetek studentów z zagranicy. Wnioski te można traktować jako przesłankę do utrzymania mocnych stron (powiązania kształcenia z rynkiem pracy) oraz do dalszego wzmacniania umiędzynarodowienia (w tym działań przyciągających studentów zagranicznych i/lub rozwijania oferty w językach obcych).

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione we	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu
-----	---	--

	wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	
2.		

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Kierunek studiów Pedagogika specjalna (PS), jednolite 5- letnie studia magisterskie jest prowadzony w Instytucie Pedagogiki (IPed) Uniwersytetu Wrocławskiego (UWr) jako studia o profilu ogólnoakademickim i przyporządkowany do dziedziny nauk społecznych, **dyscyplina pedagogika** (100%). Wykładane przedmioty i treści podporządkowane zostały zakładanym efektem uczenia się wyznaczonym przez standard kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Zgodne ze standardem jest także sekwencja zajęć, ich forma i wymiar (godzinowy i ECTS). W modułach C1 i F (w których efekty zgodnie ze Standardem ustalane są przez uczelnię), efekty i treści zostały sformułowane tak, by zawierały ważne dla pedagoga specjalnego zagadnienia i opierały się na aktualnych wynikach badań tak z pedagogiki specjalnej, jak i innych dyscyplin naukowych. Tabela wykazująca zgodność realizowanych przez nas zajęć z zajęciami, grupami zajęć, wymaganą liczbą godzin i punktów ECTS wykazanych w Standardzie została zamieszczona w **Załączniku nr 7**.

Program jednolitych studiów magisterskich na kierunku PS został przygotowany w sposób umożliwiający zdobywanie wiedzy stopniowo, dostosowany do sukcesywnego rozwoju kompetencji studentów. W szóstym semestrze dokonują oni wyboru jednej z dwóch zaproponowanych specjalności: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (EiRONI) oraz Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka (WWRD). Przedmioty specjalizacyjne rozpoczynają się w semestrze siódmym i trwają do semestru dziesiątego. Programy dla każdej specjalności są skonstruowane tak, że umożliwiają nabywanie oczekiwanych specjalistycznych wiedzy, umiejętności i kompetencji. Wśród przedmiotów specjalności EiRONI znajdują się między innymi Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z osobami z NI, Niedostosowanie społeczne osób z NI czy też sześć różnych metodyk odnoszących się do pracy z osobami z NI. W przypadku specjalności WWRD zaś przykładowe przedmioty to Edukacja małego dziecka, Metody wsparcia i terapii małego dziecka, Wsparcie rodziny dziecka objętego WWRD. W tym miejscu należy wspomnieć, że do tej pory studenci wybierali specjalność EiRONI.

Treści programowe realizowane w toku studiów na kierunku PS zawierają się w następujących kategoriach:

- Przedmioty ogólnoakademickie, w ramach, których studenci realizują misję UWr odwołującą się do potrzeby wszechstronnego, uniwersyteckiego kształcenia (np. Socjologia edukacji, Filozoficzne koncepcje człowieka);
- Przedmioty ogólnopedagogiczne (np. Pedagogika ogólna, Dydaktyka ogólna, Teoria wychowania);
- Przedmioty psychologiczne (np. Psychologia ogólna, Psychologia społeczna, Psychologia rozwojowa);

- Przedmioty kierunkowe (np. Pedagogika specjalna, Historia wychowania i kształcenia specjalnego, Dydaktyka specjalna, Diagnostyka w pedagogice specjalnej);
- Przedmioty z modułu edukacji włączającej (np. Edukacja integracyjna i włączająca, Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej w klasach I-III);
- Przedmioty specjalnościowe (np. Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną, Rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i zaburzeniami sensorycznymi);
- Praktyki studenckie (Praktyka obserwacyjna, Praktyka asystencka, Praktyka metodyczna w edukacji włączającej i Praktyka specjalnościowa);
- Przedmioty z zakresu wsparcia warsztatu pracy pedagoga specjalnego (np. Technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy nauczyciela, Pierwsza pomoc przedmedyczna);
- Zajęcia fakultatywne (Diagnoza i terapia zaburzeń dzieci ze spektrum autyzmu, Metody efektywnego uczenia się, Zaburzenia demencyjne, Biblioterapia i trening twórczego pisanie, Psychologiczne aspekty muzykoterapii);
- Seminarium magisterskie;
- Język obcy i wychowanie fizyczne.

Realizowane przedmioty obejmują zróżnicowane aspekty edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością. Dotyczy to np. kontekstu rozwojowego i metodycznego, różnych okresów rozwojowych i etapów kształcenia - od wczesnego dzieciństwa (np. Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, Metodyka kształcenia i wychowania przedszkolnego dzieci z niepełnosprawnością intelektualną) do okresu senioralnego (np. Andragogika specjalna z metodyką).

Program studiów, poprzez dobór przedmiotów specjalnościowych, odwołuje się do niezwyklego zróżnicowania grupy określonej wspólnym mianem „osób z niepełnosprawnością intelektualną”, zarówno w aspekcie współwystępujących zaburzeń (np. Rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i przewlekle chorych) jak również stopnia niepełnosprawności, miejsca i etapu realizacji kształcenia (np. Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w kl. IV – VIII).

Program zawiera zarówno wątki tradycyjne, od dawna obecne w pedagogice specjalnej, jak też odnosi się do współczesnych wyzwań związanych m.in. z coraz powszechniejszą obecnością uczniów z niepełnosprawnościami w szkolnictwie ogólnodostępnym, rosnącemu tam zapotrzebowaniu na pedagogów specjalnych, stanowiących nie tylko wsparcie dla uczniów, ale również dla innych nauczycieli (np. Edukacja integracyjna i włączająca) oraz wzrastającym znaczeniem nowych technologii (Nowe media w pracy z osobami z niepełnosprawnościami, Technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy nauczyciela).

Realizowane przedmioty i zakładane efekty uczenia się odnoszą się nie tylko do wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wyrażających się w bezpośredniej pracy z osobą niepełnosprawną. Równie ważne są efekty niezbędne do tworzenia relacji ze środowiskiem, przede wszystkim rodzinnym (np. Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością, Wsparcie rodziny dziecka objętego WWRD). Duży nacisk został położony na kompetencje diagnostyczne (np. Metody diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych) i terapeutyczne (np. Metody wsparcia i terapii małego dziecka). Studenci poznają również aspekty organizacyjne i prawne związane zarówno ze studiowanym kierunkiem, jak i kontekstem ustroju szkolnego (np. Organizacja i zarządzania placówkami edukacyjnymi, Zagadnienia prawne w pedagogice specjalnej). W kształceniu położony jest również akcent na zdobywanie kompetencji naukowych, metodologicznych (np. Studia nad

niepełnosprawnością, Metody i techniki badań pedagogicznych, Metodologia badań społecznych, Etyka badań naukowych i ochrona własności intelektualnej) dających podstawy zarówno do planowania i prowadzenia badań jak i krytycznego korzystania z istniejącego dorobku badawczego. Służą temu również przedmioty Technika pracy naukowej i Technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy nauczyciela realizowane na pierwszym roku, tak aby u studentów/studentek już od początku kształtować umiejętności pracy z danymi oraz opracowania wyników badań.

Ważnym założeniem jest wszechstronne, pogłębione kształcenie w zakresie specjalności, ale również w połączeniu z innymi działami pedagogiki, jak i innymi subdyscyplinami pedagogiki specjalnej. Takie założenie jest wsparte adekwatnym dorobkiem i specjalizacją naukową poszczególnych pracowników (Zakładu, Instytutu i innych jednostek UWr), ale także zleceniobiorców - nauczycieli akademickich czy opiekunów praktyk dysponujących znacznym doświadczeniem, starannie dobranych zgodnie z potrzebami wynikającymi z realizacji zakładanych celów kształcenia. Szczególną wartość dla studentów stanowi możliwość realizowania treści mieszczących się w ramach zainteresowań naukowo-badawczych, eksperckich i dydaktycznych pracowników Zakładu osadzonych w obszarze pedagogiki specjalnej, ale również prowadzonych w perspektywie interdyscyplinarnej:

- Problematyka dorosłości osób z niepełnosprawnością intelektualną; zatrudnianie wspomagane osób z niepełnosprawnością; edukacja włączająca; wczesna interwencja i wczesne wspomaganie rozwoju dziecka oraz wsparcie jego rodziny; edukacja i rehabilitacja osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną (dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr);
- Nowe media w edukacji i wsparciu; nowe media a czas wolny osób z niepełnosprawnościami (szanse i zagrożenia); ryzyko wykluczenia i przemocy rówieśniczej wobec uczniów ze SPE; stres zawodowy i wypalenie się pedagogów specjalnych; edukacja zdalna, generatywna sztuczna inteligencja (GenSI) a nierówności cyfrowe, zachowania ryzykowne młodych ludzi, przemoc i cyberprzemoc rówieśnicza (dr hab. Piotr Plichta, prof., UWr);
- Zaburzenia ze spektrum autyzmu; wczesne wykrywanie autyzmu; diagnoza i wspomaganie rozwoju małych dzieci z zaburzeniami w rozwoju i zachowaniu, zaburzenia łączone (współchorobowość) w obszarze nieprawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży; doświadczenia osób studiujących: w spektrum autyzmu, z ADHD i z dysleksją, rodzice wobec diagnozy spektrum autyzmu u dziecka, wsparcie dzieci i młodzieży w spektrum autyzmu – uchodźców z Ukrainy i ich rodzin (dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr);
- Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością wzroku, wykorzystanie metod wspierających rozwój psychospołeczny osób z niepełnosprawnościami, poszukiwanie nowych sposobów diagnozowania osób z niepełnosprawnościami oraz psychologicznych aspektów rehabilitacji (dr Joanna Gładyszewska – Cylulko);
- Integracja społeczna osób z niepełnosprawnością, szczególnie uczniów; relacje rówieśnicze w grupach zróżnicowanych; pozycja uczniów z niepełnosprawnością w grupach rówieśniczych; nauczyciel ucznia z niepełnosprawnością; sytuacja i wsparcie rodzin dziecka niepełnosprawnością, zagrożenie niedostosowaniem społecznym uczniów ze SPE i ich wsparcie (dr Jolanta Lipińska-Lokś);
- Edukacja, społeczna integracja oraz inkluzja dzieci i młodzieży z zaburzeniami w stanie zdrowia i rozwoju; diagnoza i terapia uczniów z trudnościami w uczeniu się; jakość życia osób w starszym wieku, w tym szczególnie dotkniętych chorobą Alzheimera oraz ich opiekunów rodzinnych (dr Agnieszka Nowicka).

– Sytuacja ucznia z niepełnosprawnością głębszą i głęboką na różnych etapach rozwoju (dzieciństwo, okres adolescencji, dorosłość) i w różnych formach jego edukacji (edukacja specjalna, integracyjna, włączająca, nauczanie indywidualne); dostosowanie metod pracy do możliwości ucznia; znaczenie stosowania Komunikacji Alternatywnej i Wspomagającej w pracy z dzieckiem i dorosłym z niepełnosprawnością (dr Agnieszka Drzazga).

Zajęcia na kierunku PS realizowane są w zróżnicowanych formach: wykładów, ćwiczeń, seminarium oraz lektoratów. Stosowane przez nas **metody weryfikacji efektów uczenia się** umożliwiają weryfikację wiedzy, umiejętności i kompetencji. Wśród stosowanych przez nas metod służących weryfikacji wiedzy można wymienić egzaminy pisemne i ustne, kolokwia, odpowiedzi ustne. Weryfikację umiejętności umożliwia stosowanie takich metod jak np. prezentacja, studium przypadku, raport, symulacja, projekt. Zaś weryfikacji kompetencji służyć może na przykład bezpośrednia obserwacja studentów w czasie wykonywania działań podczas realizacji zadań zespołowych.

Organizacja procesu kształcenia charakteryzuje się doбором **form kształcenia** do tematyki przedmiotu i wypracowywanych efektów uczenia się. Dobór form organizacyjnych zależy od różnych czynników, nie tylko celów i zadań stawianych nauczycielom akademickim i studentom, lecz także od właściwości przedmiotu nauczania, wielkości i wyposażenia sal dydaktycznych, co skorelowane jest z liczbą studentów w grupie. Osiąganiu efektów w zakresie wiedzy sprzyja użycie przez wykładowców **różnorodnych metod** poszerzających przyjęte formy wykładowe (np. wykład multimedialny, problemowy) czy ćwiczeniowe (np. dyskusja, praca z tekstem). W programie studiów zwraca uwagę duży udział oceniania ciągłego i projektowych form w weryfikacji efektów uczenia się, co sprzyja nabywaniu przez studentów i studentki umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych. Stosowane metody (zwłaszcza te wykorzystywane w trakcie ćwiczeń) ułatwiają nabycie tzw. kompetencji miękkich, przydatnych tak w realizacji zadań zawodowych, jak i w życiu w społeczeństwie. Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych są realizowane również poprzez zastosowanie metod aktywizujących, warsztatowych, opartych na pracy zespołowej. Przykładowo dr Agnieszka Drzazga w ramach przedmiotów metodycznych (Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i głęboką NI, Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną) organizuje raz w semestrze zajęcia praktyczne w Ośrodku Rehabilitacyjno-Edukacyjnym OSTOJA, aby studenci mogli poznać pomoce stosowane w pracy z osobami z głębszą i głęboką NI, a także wypróbować niektóre metody pracy. Studenci mają okazję poznać urządzenia ułatwiające komunikację z wychowankiem: różnego rodzaju komunikatory (BIGmack, Step-by-Step komunikator, iTalk, Super Talker), zaawansowane urządzenia do sterowania wzrokiem: Eye Tracker, C-Eye oraz inne pomoce komunikacyjne używane w codziennej pracy z uczniem z głębszą NI (tablice komunikacyjne, tablice aktywności, foldery osobiste, książki do komunikacji). Studenci mogą zobaczyć sale przystosowane do pracy z dzieckiem, gabinety specjalistów (logopedy, tyflop pedagoga, psychologa), Salę Doświadczania Świata, ogród sensoryczny. Poznają specjalistyczne wyposażenie, konieczne do pracy z wykorzystaniem różnorodnych metod, między innymi: Nauczania Kierowanego, Stymulacji Bazalnej, metody Snoezelen, terapii Integracji Sensorycznej. Dzięki takim zajęciom są lepiej przygotowani do pracy z osobami z głębszą i głęboką NI i lepiej rozumieją specyfikę ich funkcjonowania. W ramach przedmiotu Andragogika specjalna z metodyką prowadzonego przez dr Agnieszkę Drzazgę studenci uczestniczą w zajęciach na terenie Domu

Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej we Wrocławiu oraz Schroniska św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet zapoznając się ze specyfiką funkcjonowania tych placówek, a także przygotowując zajęcia dla pensjonariuszy.

W trakcie realizacji ćwiczeń z przedmiotu Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną prowadzonego przez dr Agnieszkę Nowicką studenci dwukrotnie w roku 2025 odwiedzili „Cafe Równik” we Wrocławiu, gdzie są zatrudnione osoby z głębszą NI. Studenci mieli okazję obserwować te osoby w trakcie wykonywania obowiązków zawodowych, a także nawiązać z nimi rozmowę na temat roli pracy zawodowej w ich życiu. Dr Agnieszka Nowicka w ramach fakultetu Zaburzenia dementyjne odbywa ze studentami wizyty studyjne w Dziennym Domu Seniora - Wigor w Zielonej Górze. Jest to placówka wsparcia dziennego dla osób zaawansowanych wiekowo, w tym także tych dotkniętych chorobą Alzheimera. W trakcie tych wyjazdów studenci pogłębiają swoją wiedzę na temat funkcjonowania tego typu placówek, wraz z podopiecznymi uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach terapeutycznych z kinezyterapii, muzykoterapii, choreoterapii, terapii zajęciowej i reminiscencyjnej.

Dr Jolanta Lipińska-Lokś wraz z dr Agnieszką Nowicką w ramach przedmiotu Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach specjalnych umożliwiły studentom poznanie specyfiki pracy Stowarzyszenia Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem” w Zielonej Górze. Podczas pobytu w tych placówkach studenci mieli okazję dowiedzieć się, w jaki sposób organizuje się w nich pracę opiekuńczą, dydaktyczną i wychowawczą z dzieckiem/ucznem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu, a także poznać SPE tych uczniów i możliwości ich zaspokajania.

Na przedmiocie Tyflopedagogika studenci pod kierunkiem dr Joanny Gładyszewskiej-Cylulko realizują projekt „Poczuć-poznać-zrozumieć”, podczas którego odbywają wstępne szkolenie z orientacji przestrzennej i poruszania się z wykorzystaniem przewodnika i białej laski, a następnie w trakcie samodzielnego poruszania się po mieście mogą doświadczyć barier architektonicznych i mentalnych w odniesieniu do osób z niepełnosprawnością wzroku.

Proces dydaktyczny wspomagany jest również dzięki wykorzystaniu materiałów edukacyjnych, w przygotowywaniu których brali udział pracownicy Zakładu, np. dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr współtworzyła *Poradnik dla nauczycieli. Budowanie przyszłości uczniów szkół specjalnych przysposabiających do pracy. Perspektywy przejścia z edukacji do zatrudnienia*, z kolei dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr jest autorem programu profilaktycznego IMPACT (Interdyscyplinarny Model Przeciwdziałania Agresji i Cyberprzemocy Technologicznej – obecnie „Rówieśnicy”, Fundacja Szkoła z Klasą), a także współtwórcą projektów: Centrum Edukacji Obywatelskiej „Dobre łączy” oraz Fundacji Szkoła z Klasą „Szkoly Dobrostanu” i „Be Internet Awesome For All”.

Tam, gdzie jest to możliwe i celowe, wykorzystywane są nowe technologie, multimedia, internet - zarówno w dydaktyce, ale również jako narzędzie realizacji projektów (indywidualnych i grupowych). Należy też wspomnieć o wykorzystywaniu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych do realizacji działań sprzyjających upodmiotowieniu osób narażonych na wykluczenie (np. metoda digital storytelling/cyfrowych opowieści wykorzystywanych podczas zajęć dydaktycznych (np. Nowe media w pracy z osobami z niepełnosprawnościami), ale również w realizacji praktycznych projektów na przykład wywiadów z rodzicami i specjalistami (np. w ramach przedmiotu Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością).

Zapleczem metodycznym dla dydaktyki są dwie pracownie: artystyczna i terapii pedagogicznej. Zgromadzone tam narzędzia i pomoce dydaktyczne są użytkowane przede wszystkim w toku zajęć metodycznych wymagających nowoczesnych narzędzi i przestrzeni do prowadzenia warsztatu. Pracownia artystyczna jest wyposażona w sprzęt multimedialny (tablica interaktywna,

profesjonalne nagłośnienie sceniczne, odrębne stanowiska do słuchania muzyki), instrumenty muzyczne (pianino cyfrowe, gitara), gry planszowe, multimedialne, audiowizualne materiały metodyczne. Prowadzone są warsztaty z wykorzystaniem maty TUPUTAN. Prowadzenie zajęć metodycznych ukierunkowuje się na zastosowanie metody Snoezelen i doświadczania zmysłowego, w tym celu wykorzystuje się profesjonalną kabinę lustrzaną. W pracowni terapeutycznej są narzędzia do diagnozy i terapii małego dziecka (m.in. Test do badania gotowości szkolnej, Pierwszy krok dla dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, Profil Psychoedukacyjny E. Schoplera do diagnozy funkcjonalnej dziecka). Studenci mogą rozwijać i doskonalić umiejętności w zakresie pracy diagnostycznej i terapeutycznej, indywidualnej i grupowej.

Wsparciem dydaktycznym objęci są studenci z niepełnosprawnością narządu słuchu, ruchu i wzroku, mający możliwość korzystania z ogólnouniwersyteckiej wypożyczalni sprzętu specjalistycznego. Dla studentów z niepełnosprawnością narządu wzroku są to np. Urządzenia czytające Clear Reader+, Powiększalniki elektroniczne Clear View+ HD, Lupy elektroniczne, Urządzenia umożliwiające zapis i odczyt brajlowski Focus 40 Blue, Odtwarzacz do formatów PlexTalk, Wygrzewarka do specjalnego papieru pęczniącego Zy-Fuse, GPS dla niewidomych i niedowidzących, Kalkulator DoubleCheck, Klawiatura ZoomText, Program powiększająco-udźwiękający Access Suite Pen, Program przekształcający pliki – Conwerter, Program powiększająco-udźwiękający Magic Plus Professional. Dla studentów z niepełnosprawnością narządu ruchu np. klawiatura z wymiennymi nakładkami dla osób z niepełnosprawnością rąk, dla studentów z niepełnosprawnością narządu słuchu np. Zestaw Domino Pro z pętlą indukcyjną i słuchawkami.

W realizacji zajęć dydaktycznych przygotowujących studentów do pracy badawczej i naukowej dużym wsparciem są międzynarodowe bazy czasopism anglojęzycznych i e-book, dostępne nieodpłatnie dla studentów pedagogiki. Studenci korzystają z digitalizowanych zbiorów bibliotecznych, a także Repozytorium Biblioteki UWr, gdzie zamieszczane są teksty naukowe pracowników oraz materiały dydaktyczne.

Ważnym elementem studiów jest kształcenie w zakresie **opanowania języka obcego**, co ułatwia m.in. bardziej efektywne korzystanie w uczeniu się z zasobów baz danych, repozytoriów naukowych etc. Student/studentka ma obowiązek zrealizowania 240 godz. lektoratu z języka obcego. Lektorat student realizuje zgodnie z Zarządzeniem Nr 42/2020 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 3 kwietnia 2020 wprowadzającym zasady nauczania nowożytnych języków obcych i rozliczania studentów z lektoratów w Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych (SPNJO) UWr - w tym od II do VI semestru za 12 punktów ECTS przypisanych do semestru VI (egzamin na poziomie B2 II) i w VII lub VIII semestrze za 4 punkty ECTS przypisane do IX semestru (egzamin na poziomie B2+). SPNJO działa jako jednostka międzywydziałowa UWr oferująca lektoraty z języków obcych, takich jak angielski, niemiecki, francuski, włoski, hiszpański i rosyjski, zapewniając studentom szeroką ofertę językową zgodną z programami studiów. Studium prowadzi również działalność wspierającą rozwój kompetencji językowych studentów poprzez dodatkowe kursy, wydarzenia, warsztaty i projekty językowo-kulturowe, co sprzyja praktycznemu wykorzystaniu języka poza regularnymi zajęciami dydaktycznymi.

W celu nabywania kompetencji językowych stosowane są różnorodne metody i formy zajęć. Podstawową metodą pracy jest podejście komunikacyjne, koncentrujące się na rozwijaniu umiejętności porozumiewania się w języku obcym. Zajęcia ukierunkowane są na poszerzanie zasobu leksykalnego oraz stopniowe nabywanie swobody wypowiedzi ustnej i pisemnej. Stosowane są

zarówno zadania indywidualne, jak i praca w parach oraz zespołach, co sprzyja aktywizacji studentów i rozwijaniu kompetencji interakcyjnych. Od bieżącego roku akademickiego wprowadzono elementy metody projektowej (PBL). Studenci pracują w dwu- lub trzypersonowych zespołach nad projektami i prezentacjami realizowanymi w języku obcym. Praca projektowa jest monitorowana i facylitowana przez lektorów, a kluczową rolę odgrywa aktywna postawa studenta, samodzielny dobór materiałów oraz dyskusja nad opracowywanym zagadnieniem. Język obcy pełni funkcję narzędzia przekazu treści merytorycznych. W procesie dydaktycznym uwzględniane jest podejście międzykulturowe, polegające na poznawaniu języka w jego naturalnym kontekście społecznym i kulturowym. Studenci zapoznają się z normami komunikacyjnymi, zachowaniami językowymi oraz uwarunkowaniami kulturowymi charakterystycznymi dla użytkowników danego języka. Uzupełniająco stosowane są elementy metody gramatyczno-tłumaczeniowej, obejmujące analizę struktur językowych, tłumaczenie zdań i tekstów oraz porównywanie konstrukcji gramatycznych. Metoda ta wspiera rozwój kompetencji językowej, zwłaszcza u studentów o profilu analitycznym. W praktyce dydaktycznej wykorzystywane jest podejście eklektyczne, łączące elementy różnych metod nauczania oraz zróżnicowane materiały dydaktyczne. Obejmuje ono również wykorzystanie narzędzi cyfrowych i platform edukacyjnych, szczególnie w modelu kształcenia mieszanym i zdalnym, w połączeniu z bezpośrednią pracą konwersacyjną z lektorem. W procesie dydaktycznym stosowane są także dodatkowe formy wspierające naukę języka, takie jak platforma eTutor, tandem kulturowo-językowy „Między nami studentami”, zajęcia fakultatywne i kursy specjalistyczne oraz inne inicjatywy językowe oferowane przez SPNJO.

Do weryfikacji efektów uczenia się często jest wykorzystywana prezentacja (indywidualna bądź grupowa), co daje możliwość sprawdzenia zarówno wiedzy, umiejętności, jak i kompetencji społecznych studentów i studentek. Ponadto różnorodne metody kształcenia pozwalają studentom poprawnie formułować, inicjować i planować projekt, realizować zadania w jego obrębie, monitorować jego przebieg, a także w ciekawy i urozmaicony sposób opracować i zaprezentować uzyskane rezultaty. Jeśli chodzi o weryfikację efektów uczenia się podczas lektoratów, to weryfikacja postępów odbywa się na podstawie bieżącej oceny aktywności na zajęciach, prac domowych, sprawdzianów częściowych, wygłoszonej prezentacji oraz egzaminu końcowego z lektoratu, zgodnie z wymogami i kryteriami określonymi w regulaminie SPNJO i sylabusach poszczególnych przedmiotów. Warunkiem zaliczenia lektoratu jest osiągnięcie założonego poziomu językowego zgodnego z CEFR i PRK oraz pozytywne ukończenie kursu wraz z egzaminem. Pozytywny wynik egzaminu jest podstawą przyznania odpowiedniej liczby punktów ECTS zgodnie z obowiązującymi zasadami rozliczania lektoratów. Studenci mają również możliwość otrzymania zwolnienia z obowiązkowego lektoratu na podstawie przedstawionego certyfikatu językowego honorowanego przez SPNJO, co również jest formalnie weryfikowane i potwierdzane wpisem w systemie USOS.

W IPed są proponowane zajęcia dydaktyczne prowadzone online bazujące na środowisku platformy Moodle przeznaczonej do **nauczania zdalnego**, w którym prowadzący udostępnia uczestnikom kursu materiały dydaktyczne (e-learning). Są to następujące zajęcia:

- wykład z przedmiotu Surdopedagogika (II rok PS, grupy studentów stacjonarnych i niestacjonarnych);
- wykład z przedmiotu Edukacja integracyjna i włączająca (II rok PS, grupy studentów stacjonarnych);

- wykład z przedmiotu Pedagogika leczniczo-terapeutyczna (II rok PS, grupy studentów niestacjonarnych);
- wykład z przedmiotu Programy wychowawcze i edukacyjno-terapeutyczne w kształceniu integracyjnym i włączającym (III rok PS, grupy studentów stacjonarnych);
- wykład z przedmiotu Organizacja edukacji włączającej (III rok PS, grupy studentów stacjonarnych);
- wykład z przedmiotu Rehabilitacja osób z NI i z niepełnosprawnością słuchową (IV rok PS, grupy studentów stacjonarnych i niestacjonarnych).

W ramach tych zajęć wdrażane są dodatkowe metody stymulujące aktywizację i samodzielną pracę studentów, np. grupowe fora dyskusyjne, quizy, eseje tematyczne.

Dla pracowników akademickich cyklicznie prowadzone są kursy uprawniające do tworzenia kursów e-learningowych jak również popularyzujące e-learning (np. Platforma Moodle w dydaktyce akademickiej: jak ułatwić sobie życie i zaangażować studentów? Dydaktyka i metodyka e-learningu). Dr Jolanta Lipińska-Lokś ukończyła w 2021 roku certyfikowane szkolenie „Dydaktyka i metodyka e-learningu”, w Centrum Kształcenia na Odległość Uniwersytetu Wrocławskiego, pozwalające na realizację zajęć w formie e-learningu. Realizuje ona wybrane zajęcia wykładowe w formie e-learningu od 2021 roku na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, doskonaląc umiejętności nauczania zdalnego w sposób ciągły i systematyczny (udział w szkoleniach, webinarium podnoszących umiejętności pracy w aplikacji Teams), co pozwala na wzbogacenie i uatrakcyjnienie realizowanych zajęć oraz odpowiada potrzebom studentów i organizacji pracy Uniwersytetu.

Zasady tworzenia i udostępniania przedmiotów w formule e-learning są zgodne z Zarządzeniem nr 190/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 19 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad kształcenia na odległość w Uniwersytecie Wrocławskim. Kontrolę nad jakością merytoryczną przedmiotów dydaktycznych online sprawują: Dyrektor Instytutu Pedagogiki oraz Dyrektor Centrum Kształcenia na Odległość w UWr. Studenci włączeni do zajęć online otrzymują od prowadzącego szyfrowany kodem dostęp do Platformy kształcenia E-EDU, pozwalający zachować poufność komentarzy i ocen prac.

W działalności Zakładu zagadnienia inkluzji cyfrowej są obecne zarówno w refleksji eksperckiej, jak i w praktyce kształcenia, tworząc spójny kontekst do analizy przydatności rozwiązań (rekomendacji, standardów, materiałów) w pracy dydaktycznej ze studentami. Przykładem są działania dr hab. Piotra Plichty, prof. UWr, w obszarze inkluzji cyfrowej, które zostały zauważone (w 2024 r. został laureatem „Listy 100” Szerokiego Porozumienia na rzecz Umiejętności Cyfrowych w Polsce). Równolegle przekładane są takie zagadnienia na praktykę dydaktyczną (np. regularne wykorzystanie w pracy ze studentami metody cyfrowych opowieści (digital storytelling), co zostało uhonorowane nagrodą dydaktyczną Rektora UWr w 2024 r). Wśród publikacji dra hab. Piotra Plichty, prof. UWr dotyczących inkluzji cyfrowej warto szczególnie podkreślić współautorstwo pionierskiego opracowania adresowanego do dydaktyków, przygotowanego w odpowiedzi na konieczność zdalnej realizacji zajęć, z wyraźnym uwzględnieniem kontekstu nierówności cyfrowych i ryzyka wykluczenia: Różne konteksty nierówności cyfrowych a wyzwania dla zdalnej edukacji – propozycje rozwiązań (w: Pyżalski, J. (red.) (2020). Edukacja w czasach pandemii wirusa COVID-19. Z dystansem o tym, co robimy obecnie jako nauczyciele, Warszawa: EduAkcja). Choć publikacja, w otwartym dostępie, powstała przed okresem raportowania, jej bardzo duża liczba pobrań (około 100 tys.) potwierdza utrzymującą się aktualność i użyteczność dla praktyki edukacyjnej. Uzupełnieniem dorobku są prace eksperckie, m.in. przygotowanie przez Piotra Plichtę ekspertyzy dotyczącej racjonalnych usprawnień w edukacji w obszarze nowoczesnych technologii (IBE, 2024)

oraz wkład do dokumentu „Standard dostępności e-materiałów edukacyjnych” w części odnoszącej się do nowoczesnych technologii (IBE, 2024). Istotną rolę odgrywają także jego działania popularyzatorskie i skierowane do praktyków – wywiady, konferencje edukacyjne oraz współautorstwo materiałów i programów profilaktycznych, m.in. poradnika Be Internet Awesome oraz programu IMPACT (obecnie „Rówieśnicy”). Tematyka nowych technologii jest ponadto obecna w różnych zajęciach dydaktycznych dr hab. Piotra Plichty, prof. UW, w tym prowadzonych dla studentów z zagranicy, m.in. New media and special educational needs (semestr letni 2021/22).

W kontekście przemian wywołanych dynamicznym rozwojem narzędzi GenSI planujemy przeprowadzenie anonimowej diagnozy doświadczeń związanych z jej obecnością w dydaktyce – zarówno wśród pracowników realizujących zajęcia na ocenianym kierunku, jak i wśród studentów. Badanie zostanie zrealizowane na początku semestru letniego 2025/6 i będzie dotyczyć m.in. identyfikacji wyzwań, sposobów radzenia sobie z nimi oraz rozwiązywania pojawiających się problemów. Zwracamy także uwagę na taki dobór formatów prac bieżących i zaliczeniowych, który sprzyja pracy własnej i ogranicza ryzyko zastępowania jej treściami generowanymi automatycznie.

Świadomi tych wyzwań, już na początkowych zajęciach pracownicy omawiają ze studentami temat generatywnej sztucznej inteligencji w kontekście realizacji zajęć, w tym zasad odpowiedzialnego korzystania oraz konsekwencji dla procesu uczenia się i oceniania. Pracownicy Zakładu systematycznie podnoszą swoje kompetencje w tym zakresie zarówno oddolnie, indywidualnie, jak również poprzez uczestnictwo w formach doskonalenia dydaktycznego (np. organizowanych przez Centrum Kształcenia na Odległość UW dr Jolanta Lipińska-Lokś), w zespołach zajmujących się wyzwaniami związanymi z obecnością nowych technologii (członkostwo w Zespole Edukacji Medialnej KNP PAN, Polskim Towarzystwie Edukacji Medialnej – dr hab. Piotr Plichta, prof. UW) oraz prowadzeniu badań naukowych (np. udział w konsorcjum naukowym EUKids Online – dr hab. Piotr Plichta, prof. UW).

Ważnym elementem wykorzystywania mediów społecznościowych jest profil „Pedagogika Specjalna UW” <https://www.facebook.com/profile.php?id=100043685483911>, który pełni również pomocniczą rolę w osiąganiu zamierzonych efektów zarówno w sferze wiedzy, umiejętności jak i kompetencji społecznych. Jest używany jako narzędzie dydaktyczne (np. poprzez umieszczanie wartościowych treści wykraczających poza obowiązkowy program), ale stanowi również forum prezentowania dorobku studentów/studentek i umożliwia im publikowanie postów związanych tematycznie ze studiowanym kierunkiem, interesujących inicjatyw, upowszechniania wiedzy o pedagogice specjalnej. W ten sposób również nowe media stają się narzędziem realizowania umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Harmonogram zajęć dla studiów stacjonarnych jest budowany w formule tygodniowej, a dla studiów niestacjonarnych w formule weekendowej. W zależności od potrzeb dydaktycznych w harmonogramie zajęć uwzględnia się dobór sal z wyposażeniem w tablice interaktywne oraz angażując pracownie metodyczne, dysponujące przestrzenią do zajęć warsztatowych. Zajęcia dydaktyczne wzmacniające kompetencje w zakresie technologii informatycznych są planowane w laboratorium komputerowym.

Czas trwania studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wynosi 10 semestrów. Studenci zgodnie ze Standardem w kontakcie bezpośrednim realizują 51% punktów ECTS (172). W to wchodzi zajęcia w salach, część godzin praktyk (ok. 80% - 15 ECTS) i zakres zadań w realizowanych przedmiotach. W ramach prowadzonych przez nas przedmiotów studenci realizują projekty przy stałym wsparciu

merytorycznym prowadzącego. Są one podzielone na etapy, z których każdy podlega bieżącej kontroli, ciągłej kooperacji z prowadzącym oraz systematycznej weryfikacji kolejnych etapów

Program studiów na kierunku PS umożliwia studentom i studentkom wybór zajęć (co pozwala na indywidualizację ścieżki kształcenia) spośród oferty:

- specjalności
- przedmiotów fakultatywnych (wybierając spośród corocznie aktualizowanej oferty IP),
- lektoratów (spośród oferty języków nowożytnych prowadzonych na uczelni),
- form realizacji zajęć wychowania fizycznego,
- miejsc realizacji praktyki.

Poócz tego, studenci w szóstym semestrze dokonują wyboru jednej z dwóch zaproponowanych specjalności: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością Intellektualną oraz Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. Przedmioty specjalizacyjne rozpoczynają się w semestrze siódmym i trwają do semestru dziesiątego.

Regulamin studiów w UWr umożliwia **indywidualizację ścieżek kształcenia**. Student ma prawo do indywidualizacji programu studiów, modyfikując go o wybrane przedmioty. Podobnie może ubiegać się o indywidualizację organizacji studiów, zgodnie z procedurami obowiązującymi w IPed i na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych, może także brać udział w programach krajowej i międzynarodowej wymiany studentów etc. Dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, jak również możliwości realizowania indywidualnych ścieżek kształcenia odbywa się w IPed w oparciu o zasady obowiązujące na wszystkich wydziałach UWr. Dokumentem regulującym te kwestie jest Zarządzenie Nr 215/2023 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 28 września 2023 r. w sprawie dostosowania procesu rekrutacji, kształcenia studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami oraz ze szczególnymi potrzebami. Wszystkie uregulowania prawne wspomagające proces uczenia się studentów i doktorantów z niepełnosprawnością, mają swoje zastosowanie w IPed. Organizowane są także indywidualne dostosowania, np. warunków korzystania z biblioteki Instytutu poprzez możliwość uzyskania prawa do korzystania z licencjonowanych zasobów elektronicznych poza siecią UWr. (poprzez serwer proxy), możliwość wyznaczenia pełnomocnika do wypożyczania i prolongowania terminu zwrotu książek oraz dostęp do wypożyczalni specjalistycznego sprzętu wspomagającego. Zainteresowani pracownicy mają ponadto dostęp do licencji SPSS i Statistica.

Znaczącym, systemowym wsparciem na UWr jest działalność Biura Wsparcia i Dostępności dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami, które prowadzi m.in. wypożyczalnię sprzętu i urządzeń specjalistycznych, oferuje wsparcie asystenta dydaktycznego adaptację materiałów dydaktycznych, wypożyczalnię sprzętu specjalistycznego (wspomniane już wcześniej, m.in. urządzenia umożliwiające zapis i odczyt brajlowski, powiększalniki elektroniczne, wygrzewarki do specjalnego papieru pęczniejącego, lupy elektroniczne, GPS dla niewidomych i niedowidzących, klawiatury ZoomText, programy powiększająco-udźwiękujące, do przygotowania materiału w druku powiększonym, MP3, w formacie DAISY lub w brajlowskim, klawiatury z wymiennymi nakładkami, przenośne zestawy fm z pętlą indukcyjną i słuchawkami).

Ponadto w ramach programu Pomocny UWr wszyscy studenci potrzebujący wsparcia mogą je uzyskać między innymi przez kontakt z pełnomocniczkami i pełnomocnikami działającymi w ramach uniwersyteckiej Sieci Bezpieczeństwa, prowadzone są działania antymobbingowe, udzielana jest pomoc psychologiczna w ramach Pracowni Konsultacji i Poradnictwa Psychologicznego. Warto

dodać, że kierowniczka Zakładu - dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr - została powołana na drugą kadencję do Komisji ds. równego traktowania w UWr (od 2021 r.).

Realizacja procesu kształcenia na kierunku PS przewiduje cztery kluczowe **formy organizacji zajęć**: wykład, ćwiczenia (warsztaty), seminaria, praktyki. W trakcie studiów realizowane są 79 przedmiotów (wliczając praktyki). Na pierwszym roku jest ich 16 (9 i 7), na drugim 15 (8 i 7), na trzecim 16 (8 i 8), na czwartym 16 (8 i 8), na piątym 16 (7 i 9). Studia kończą się zdaniem egzaminu magisterskiego po X semestrze (na seminarium magisterskie przeznaczonych jest 120 godz., począwszy od 4 roku studiów i 20 punktów ECTS – są to dodatkowe punkty, poza wymaganymi w Standardzie).

Realizowany program kształcenia PS respektuje przepisy regulując liczebność grup dydaktycznych, uwzględniając specyfikę pracy i jej efektywność. W UWr wytyczne dotyczące liczebności grup dydaktycznych wynikają z Zarządzenia nr 173/2023 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 7 lipca 2023 r. w sprawie wprowadzenia zasad organizacji procesu dydaktycznego w Uniwersytecie Wrocławskim. W treści §4 ustalono limity: dla zajęcia z języków obcych - grupy min. 12 osób. Liczebność grup w przypadku pozostałych zajęć reguluje Zarządzenie Nr 14/2024 Dziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 5 listopada 2024 r. Minimalna liczebność grup w na kierunku PS wynosi: wykłady min. 15 osób, ćwiczenia 15-30, konwersatoria, seminaria 14-28 osób, zajęcia prowadzone w języku angielskim 8-16 osób, seminarium magisterskie – 6-12 osób. Tygodniowy harmonogram zajęć w możliwym stopniu uwzględnia komfort studiowania (np. wolny dzień w tygodniu od zajęć lub jeden dzień, gdzie jest tylko seminarium magisterskie).

Praktyki studenckie realizowane w IPed są uwzględnione w programach kształcenia. Model ich organizacji został zbudowany na trójstopniowym podziale zadań i odpowiedzialności: dziekan, koordynator w Instytucie, bezpośredni opiekun praktyk. Model organizacji regulują przepisy w Uczelni tj. Zarządzenie Nr 187/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach studiów w Uniwersytecie Wrocławskim, Zarządzenie nr 146/2024 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 2 sierpnia 2024 r. oraz Regulaminu praktyk przewidzianych w programach studiów na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego (Uchwała nr 6/2023 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych z dnia 25 stycznia 2023 r.).

Dodatkowo w Instytucie Pedagogiki obowiązują szczegółowe regulaminy i programy praktyk (dostępne na stronie IP, zakładka studenci i absolwenci/praktyki studenckie), bezpośrednio regulujące procedury, zasady i zadania praktykantów, adekwatnie do studiowanych specjalności. W procesie realizowania praktyk współpracujemy z Centrum Edukacji Nauczycielskiej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Organizacja praktyk obejmuje 7 etapów proceduralnych:

I etap: pisemne powołanie nauczycieli akademickich do roli bezpośrednich opiekunów praktyk.

II etap: weryfikacja studentów w bazie Ministerstwa Sprawiedliwości, zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

III etap: organizacja spotkań informacyjnych ze studentami, które są obligatoryjne, wpisane w harmonogram zajęć. Po spotkaniu studenci składają Deklarację (Załącznik Nr 5 do Zarządzenia Nr 187/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r.).

IV etap: przed skierowaniem na praktyki nauczycielskie albo praktyki zawodowe, których realizacja wiąże się z kontaktem z małoletnimi, student obowiązany jest przedłożyć opiekunowi praktyk informację z Krajowego Rejestru Karnego w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939, z późn. zm.) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego oraz aktualne polisy NW i OC.

Studenci posiadający obywatelstwo innego państwa niż Rzeczpospolita Polska lub zamieszkujący w ciągu ostatnich 20 lat inne państwo niż Rzeczpospolita Polska są zobowiązani do przedłożenia dodatkowo informacji określonych w art. 21 ust. 4-7. ustawy z dnia 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 560). Informacje są przedkładane do wglądu i sporządzenia kopii, którą wykonuje opiekun praktyk dla danej specjalności. Student pozyskuje informacje na własny koszt.

V etap: przygotowanie dokumentacji tj. skierowania na praktykę (Załącznik Nr 4 do Zarządzenia Nr 187/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r.) oraz umowy o organizacji praktyki, które są przedkładane w placówce (Załącznik Nr 3 do Zarządzenia Nr 187/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r.).

V etap: realizacja praktyki, pod kierunkiem opiekuna w IPed oraz opiekuna w placówce. Opiekunowie praktyk, tak z ramienia Instytutu Pedagogiki jak i placówek, mają odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie, a ich liczba jest adekwatna do liczby studentów kierowanych na praktyki.

VI etap: weryfikacja zadań zrealizowanych w toku praktyki na podstawie dziennika praktyk i dodatkowych zadań wynikających z instrukcji. Odebranie od studenta zaświadczenia o odbyciu praktyki (zmodyfikowany Załącznik Nr 7 do Zarządzenia Nr 187/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r.) oraz innych wskazanych w programach praktyk dokumentów.

VII etap: archiwizacja dokumentacji potwierdzającej odbycie praktyki.

Praktyki mają 4 formy: obserwacyjna, asystencka, metodyczna w edukacji włączającej i specjalnościowa. Ma to na celu stopniowe zwiększanie samodzielności w pracy oraz stopniowe osiąganie efektów uczenia się. Rozkład tych form jest zbieżny z procesem dydaktycznym, czyli wraz z realizowanymi przedmiotami np. metodycznymi, zmienia się charakter praktyki, aby samodzielne, realizowane zadania bazowały na zgromadzonej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach studentów.

Wymiar i rozkład czasowy praktyk:

1. praktyka obserwacyjna - praktyka realizowana jest w formie praktyki śródrocznej, ma miejsce w III semestrze, wymiar godzinowy praktyki wynosi 30 godzin, miejsca odbywania praktyk to przedszkola integracyjne lub specjalne, szkoły podstawowe integracyjne lub z oddziałami integracyjnymi, szkoły podstawowe specjalne lub z oddziałem specjalnym, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze dla osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną.

2. praktyka asystencka – praktyka realizowana jest w formie praktyki śródrocznej, ma miejsce w IV i V semestrze, wymiar godzinowy praktyki wynosi 60 godzin (po 30 godzin w każdym semestrze), miejsca odbywania praktyki to w przedszkola integracyjne lub specjalne, szkoły podstawowe integracyjnych lub z oddziałami integracyjnymi, szkoły podstawowe specjalne lub z oddziałem specjalnym, ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze dla osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną. Spośród powyższych propozycji student dokonuje wyboru dwóch różnych placówek - po jednej na każdy semestr tej praktyki.

3. praktyka metodyczna w edukacji włączającej – praktyka ta ma specyfikę asystencko-metodyczną, studenci mają wcześniej w programie studiów przedmioty ułatwiające jej realizację (np. Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. I-III i Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. IV-VIII), realizowana jest w formie praktyki śródrocznej, ma miejsce w VI i VII semestrze, wymiar godzinowy praktyki wynosi 120 godzin (po 60 godzin w każdym semestrze), miejsca odbywania praktyk to przedszkola i oddziały przedszkolne zorganizowane w szkołach podstawowych (w tzw. edukacji włączającej), szkoły podstawowe ogólnodostępne (w tzw. edukacji włączającej).

4. praktyka specjalnościowa – praktyka ma charakter metodyczno-specjalnościowy – studenci mają wcześniej w programie studiów przedmioty przygotowujące do niej (np. Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z głębszą NI, Metodyka kształcenia i wychowania przedszkolnego dzieci z NI), realizowana jest w formie praktyki ciągłej (semestr VIII – praktyka odbywa się w dwóch pierwszych tygodniach września) i śródrocznej (semestr X), wymiar godzinowy praktyki wynosi 120 godzin (po 60 w każdym semestrze), miejsca odbywania praktyk to szkoły podstawowe specjalne lub z oddziałem specjalnym lub ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze dla osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną

Student ma prawo wnioskować o umożliwienie realizacji praktyk w miejscu zatrudnienia lub wykonywania innej aktywności zawodowej, a także o uznanie aktywności badawczej, eksperckiej lub projektowej za formę realizacji praktyki. Dokładny opis procedury stosowanej w wyżej wymienionych sprawach znajduje się w Regulaminie praktyk przewidzianych w programach studiów na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego stanowiących Załącznik do Uchwały nr 6/2023 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych z dnia 25 stycznia 2023 r.

Wybór placówek do realizacji praktycznego kształcenia jest wynikiem ich dopasowania do zadań wynikających z instrukcji praktyk i zakładanych efektów uczenia się. Opiekun praktyk ustala ze studentem miejsce realizacji praktyki i pozostaje w ciągłym kontakcie z placówką. Przedstawiciel placówki przed zawarciem umowy o organizacji praktyki zapoznaje się z wymaganiami zawartymi w programie każdej z praktyk, decydując czy dysponuje infrastrukturą i możliwościami, które pozwolą na osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się oraz umożliwią wykonywanie zadań analitycznych, badawczych, koncepcyjnych przez studenta, zgodnych z formą praktyki. Opiekunowie w IPed pośredniczą w organizacji praktyki, wskazują miejsca ich realizacji jako najbardziej adekwatne do zadań praktyki. Ostateczne miejsce odbywania praktyki jest wynikiem wzajemnych ustaleń. W przypadku gdy opiekun wyznacza miejsce praktyki jego ewentualna zmiana wymaga pisemnej zgody prodziekana poprzedzonej opinią opiekuna i koordynatora.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie kształcenia nauczycieli, opiekunem praktykanta może być tylko nauczyciel. W celu ciągłego podnoszenia jakości współpracy z pracodawcami Instytut zawiera porozumienia z placówkami na realizację praktyk.

Realizacja praktyk obejmuje różnorodne środowiska, zarówno miasta Wrocławia, jak i okolicznych miejscowości, starając się, aby praktyka była także wprowadzeniem do lokalnego rynku pracy, w którym student mieszka i z którym wiąże plany zawodowe. Wśród zróżnicowanych miejsc realizacji praktyki można wymienić kilka kluczowych grup instytucji, adekwatnych dla kierunku PS. Przykładowe miejsca to: Przedszkole Nr 109 z oddziałami integracyjnymi we Wrocławiu, Szkoła Podstawowa nr 9 im. Wincentego Pola we Wrocławiu, Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu, Specjalny Ośrodek Szkolno-

Wychowawczy nr 11 im. Józefy Joteyko we Wrocławiu, Ośrodek Rewalidacyjny Fundacji Krok Po Kroku w Oławie, Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny OSTOJA we Wrocławiu.

Po zakończonym cyklu semestralnym opiekun praktyk ocenia poziom osiągniętych efektów uczenia się i sposób gospodarowania czasem realizacji praktyki. Regularność pracy, cykliczność zadań i refleksje własne studenta - zawarte w dzienniku praktyk świadczą o zaangażowaniu w samodzielne osiąganie efektów. Dodatkowo oceniane są prace wykonywane w toku praktyki np. konspekty zajęć, diagnozy przypadków, własne obserwacje i wywiady, opisy refleksji i spostrzeżeń, służące samoocenie osiąganych efektów uczenia się. Wymagane od praktykanta zadania służą opiekunowi praktyk do oceny poziomu uzyskania efektów uczenia się. Wskazują na jego kreatywność i działania badawczo-analityczne (obserwacje, wywiady). Opiekun praktyk z ramienia Instytutu pozostaje w kontakcie z opiekunami praktyk w placówkach. Oprócz przedstawienia dokumentacji, odbywają się rozmowy na temat wniosków z praktyk. Najczęściej są to pochlebne informacje zwrotne, a część studentów otrzymuje nawet propozycje pracy po zakończeniu edukacji.

Przestrzeganie przyjętego modelu organizacji praktyk i procedur jest objęte cykliczną kontrolą zarządczą. Koordynator praktyk dokonuje przeglądu dokumentacji praktyki oraz dokumentów, na podstawie których student otrzymał ocenę. Spostrzeżenia i uwagi są przekazywane opiekunom jako pisemna informacja zwrotna.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 2:

Instytut Pedagogiki podejmuje zintensyfikowane działania na rzecz poszerzania oferty pozaprogramowego kształcenia studentów. Przykładem jest projekt „Warsztaty sensoryczne jako metoda promocji Instytutu Pedagogiki oraz współpracy z otoczeniem społecznym” (2025). Dotyczył on współpracy z otoczeniem społecznym poprzez organizację trzech warsztatów sensorycznych, realizowanych we współpracy ze studentami pedagogiki specjalnej Instytutu Pedagogiki UW. Warsztaty koncentrowały się na metodach integracji sensorycznej oraz innych metodach pedagogicznych niezbędnych w edukacji włączającej. Projekt wyróżniał się innowacyjnym podejściem do promocji kierunku PS, poprzez aktywne włączenie studentów w działania Instytutu. Poprzez organizację warsztatów studenci pełnili podwójną rolę – z jednej strony rozwijali swoje kompetencje dydaktyczne, a z drugiej angażowali się w działania promujące IPed w środowisku akademickim i poza nim. Warsztaty sensoryczne to metoda aktywizująca uczestników i bazująca na praktycznym doświadczeniu, co stanowi istotne uzupełnienie tradycyjnych form edukacji.

Dodatkowo, projekt zakładał wdrożenie nowoczesnych narzędzi wykorzystywanych w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach edukacyjnych, co pozwoliło uczestnikom na lepsze poznanie specyfiki pracy w zawodzie pedagoga specjalnego. Połączenie edukacji akademickiej z aktywną działalnością praktyczną wpisuje się w trend nowoczesnej edukacji wyższej, gdzie uczelnie pełnią również rolę centrów innowacji i współpracy z otoczeniem społecznym. Interaktywna forma warsztatów zapewniła uczestnikom zdobycie praktycznych umiejętności, łącząc teorię z jej zastosowaniem. Poprzez wykorzystanie metod sensorycznych oraz aktywizujących, projekt wzmacniał kompetencje przyszłych pedagogów w zakresie pracy z uczniami o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	
2.		

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady i tryb rekrutacji na studia w Uniwersytecie Wrocławski (UWr) są szczegółowo określone w corocznych uchwałach Senatu UWr, w oparciu o które redagowany jest dostępny zainteresowanym serwis rekrutacyjny, prezentujący ofertę dydaktyczną oraz czytelne zasady rekrutacji. Na kierunku Pedagogika specjalna (PS) jednolite 5-letnie studia magisterskie nabór prowadzony jest od roku akademickiego 2019/2020. Postępowanie rekrutacyjne prowadzone jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną, której członków z ramienia Instytutu Pedagogiki (IPed) wskazuje Rada Instytutu a powołuje Dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych. Wyniki postępowania kwalifikacyjnego są jawne, a z jego przebiegu sporządza się protokół wraz z listą rankingową.

Szczegółowe zasady rekrutacji znajdują się także na stronie IPed. Rejestracja kandydatów na studia odbywa się w systemie elektronicznym IRK (Internetowa Rejestracja Kandydatów) i jest przystosowany także do rejestracji kandydatów z zagranicy. Zasady rekrutacji są specyfikowane dla kandydatów z tzw. nową maturą, starą maturą (zdawaną do 2004 roku włącznie) oraz kandydatów z maturą międzynarodową (dyplom IB) i dwujęzyczną, a także zagraniczną. Są również odmienne dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych.

Rekrutacja na kierunek PS ma charakter selektywny. Dedykowanie studiów osobom o sprecyzowanych zainteresowaniach pozwala na naturalną selekcję kandydatów. Przyjęcie następuje na podstawie listy rankingowej (będącej wynikiem analizy spełniania przez kandydatów kryteriów rekrutacji) w ramach ustalonego Zarządzeniem Rektora UWr limitu przyjęć, który uwzględnia możliwość zapewnienia wysokiej jakości kształcenia studentów PS przez kadrę dydaktyczną Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością oraz współpracujących z Zakładem specjalistów, praktyków.

Rozmowy kwalifikacyjne realizowane dla cudzoziemców lub kandydatów z maturą zagraniczną uwzględniają problematykę z obszaru nauk pedagogicznych, zróżnicowanych potrzeb i problemów dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych. Regulacje zapewniają w pełni realizację zasady równości i przejrzystości w postępowaniu rekrutacyjnym.

W UWr w pełni realizowana jest zasada dostępności warunków rekrutacyjnych. Kandydat/kandydatka uzyskuje wszelkie informacje zarówno w kontakcie bezpośrednim z pracownikami Uczelni w przestrzeni UWr (organizacja Dni Otwartych Drzwi, realizacja warsztatów, wykładów w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki) oraz w środowisku lokalnym (promocja Uczelni poprzez realizację warsztatów, działań dla uczniów szkół średnich), jak i w kontakcie zapośredniczonym (portal rekrutacyjny UWr, strony uniwersyteckie, wydziałowe, kierunku, media społecznościowe).

Oferta studiów na kierunku PS spotyka się z dużym zainteresowaniem absolwentów szkół średnich. W roku akademickim 2024/2025 na kierunek Pedagogika specjalna, studia stacjonarne, kandydowało 168 osób, przyjęto 47 osób, zrezygnowało 15 osób. Na studia niestacjonarne kandydowały 62 osoby, przyjęto 27 osób. W roku akademickim 2025/2026 na kierunek Pedagogika specjalna, studia stacjonarne kandydowały 233 osoby, przyjęto 42 osoby, zrezygnowało 9

osób. Na studia niestacjonarne także widoczny był w stosunku do roku poprzedniego wzrost liczby osób ubiegających się o przyjęcie – 78 osób, z czego przyjęto 35 osób, zrezygnowały 4 osoby.

Liczba kandydatów i osób przyjętych na studia monitorowana jest przez Wydziałową Komisję Rekrutacyjną w systemie IRK, a informacje przekazywane są do dziekanatu. Liczby osób przyjętych na studia, studentów kończących studia i studentów niekończących studiów w terminie pobierane są z systemu USOS. Przyczyn skreślenia z listy studentów należy upatrywać w: rezygnacji z podjęcia studiów (na skutek np. wielokrotnego aplikowania na studia czy zmiany planów życiowych), braku zaliczenia semestru, rezygnacji ze studiów z powodu przeniesienia na inną uczelnię lub kierunek. Zespół ds. jakości kształcenia w IPed dokonuje analizy indywidualnych przypadków rezygnacji ze studiów. Są one przedmiotem dyskusji na Radach Instytutu i podejmowania działań minimalizujących straty studiujących.

O przeniesienie na studia stacjonarne i niestacjonarne w Instytucie Pedagogiki UWr mogą ubiegać się studenci pedagogiki z uczelni publicznych i niepublicznych (Uchwała nr 68/2024 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 kwietnia 2024 roku w sprawie regulaminu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim, § 55.). Podstawą ubiegania się o przyjęcie jest złożenie dokumentów: podanie do prodziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych, z umotywowaną prośbą o zgodę na przeniesienie; zgoda dziekana na przeniesienie z wydziału uczelni, na której studiował kandydat; zaświadczenie o średniej ocen uzyskanej z całego dotychczasowego toku studiów wystawione przez dziekanat; zaświadczenie dziekanatu, że osoba ma status studenta/studentki; karta zaliczeń i egzaminów z punktami ECTS. W ramach przeniesienia na studia przyjmowani są studenci studiujący na kierunkach zbieżnych z prowadzonymi w Instytucie. Zapewniając dopasowanie procedur przeniesienia do utrzymania jakości kształcenia na danym kierunku Rada Wydziału (realizując uprawnienia wynikające z Regulaminu studiów) ustaliła szczegółowe warunki przeniesień wyrażone w załączniku do Uchwały 107/2024 Rady Wydziału.

Zasady zaliczania semestru/roku akademickiego określa Uchwała Senatu UWr w sprawie regulaminu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim. Podstawą zaliczenia przedmiotu przez studenta/studentkę jest osiągnięcie założonych efektów uczenia się, potwierdzonych pozytywną oceną z przedmiotu lub egzaminu (warunkiem przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie innych form zajęć, przypisanych do danego przedmiotu). Poziom osiągniętych efektów jest sprawdzany za pomocą metod weryfikacji zakładanych efektów uczenia się, przedstawionych w sylabusach i udostępnianych studentom na pierwszych zajęciach oraz dostępnych w sekretariacie IP.

Warunkiem zaliczenia roku akademickiego jest uzyskanie 60 ECTS. W przypadku braku wymaganej liczby punktów ECTS w semestrze/roku, student/studentka może wnioskować do dziekana WNHP o wpis warunkowy na kolejny semestr/rok i zaliczenie zaległego przedmiotu w kolejnym roku akademickim. Powtarzanie przedmiotu jest odpłatne zgodnie z odpowiednim Zarządzeniem Rektora UWr.

Zasady zaliczania semestrów przez studentów, którzy uczestniczą w programie Erasmus+ są zawarte w instrukcji dostępnej na stronie IPed. Ze względu na jakość i spójność kształcenia zaleca się, aby studenci planując udział w programie, wybierali w partnerskiej uczelni przedmioty najbardziej zbliżone treściowo do przedmiotów realizowanych w IPed, koncentrując się na przedmiotach kierunkowych i specjalizacyjnych. Nadzór nad wyborem przedmiotów pełni koordynator ds. programu Erasmus+ w IPed, zastępca dyrektora Instytutu ds. dydaktycznych oraz dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych, którzy akceptują Learning Agreement oraz Aneks z listą przedmiotów. Student powracający ze stypendium Erasmus+ powinien udokumentować osiągnięcie 30 ECTS w każdym semestrze pobytu. Warunkiem zaliczenia jest pozytywna weryfikacja dokumentów: 1) Aneks zaakceptowany przez dziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych, 2) Learning Agreement lub Changes to Learning Agreement, 3) Transcript of Records (TR) z załączonym przelicznikiem ocen. W przypadku nieuzyskania wymaganej liczby ECTS, ale uzyskania co najmniej 20 ECTS, student/studentka może ubiegać się o kontynuację studiów na wyższym semestrze z zastrzeżeniem

uzupełnienia brakujących ECTS w ramach zajęć dostępnych w IPed, co wymaga zgody dziekana WNHP. Jeżeli studiujący uzyskał mniej niż 20 ECTS w semestrze, może ubiegać się o powtarzanie semestru na zasadach uchwalonych przez Radę Wydziału. Studenci przebywający na rocznym stypendium są zobligowani do rozliczania się w cyklu semestralnym, chyba że za zgodą dziekana dokonują tego w cyklu rocznym. Student/studentka rozlicza pobyt na stypendium niezwłocznie po powrocie, dysponując Transcript of Records z załączonym przelicznikiem ocen. W przypadku niezaliczenia na stypendium Erasmus+ przedmiotu ujętego w programie studiów pedagogiki, student jest zobowiązany do powtórzenia jego polskiego ekwiwalentu.

Warunki i tryb **potwierdzania efektów uczenia się** studenta/studentki uzyskanych poza systemem studiów określa Uchwała 6/2022 Senatu UWr w sprawie regulaminu potwierdzania efektów uczenia się oraz zasad przyjęcia na studia na podstawie potwierdzonych efektów uczenia się https://bip.uni.wroc.pl/download/attachment/32309/uchwala-nr-06_2022-senatu-uwr-z-dnia-2022-01-26-w-sprawie-regulaminu-potwierdzania-efektow-uczenia-sie.pdf

Zainteresowana osoba może wnioskować o potwierdzanie efektów uczenia się na podstawie dokumentów poświadczających wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne, uzyskane w procesie uczenia się poza systemem studiów (dyplomów, świadectw, certyfikatów, zaświadczeń itp.). Efekty uczenia się są potwierdzane w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się zawartym w programie kształcenia dla kierunku PS. Obowiązującą procedurę realizuje Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się, powołana przez Rektora UWr. Dotychczas nikt nie ubiegał się o wszczęcie tej procedury w zakresie rekrutacji na kierunek PS.

W Uczelni funkcjonują także procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni w tym zagranicznej. Procedura uznawania dotychczasowych efektów dotyczy osób ubiegających się o przeniesienie na dany kierunek w trakcie trwania studiów. Działania bazują na Regulaminie studiów (par. 55) w zakresie wymagań formalnych, wskazując konieczne dokumenty, jakie musi złożyć potencjalny kandydat, przed rozpoczęciem semestralnego okresu zaliczeniowego (na 30 dni przed rozpoczęciem semestru). Są to np. zaświadczenie o statusie studenta/studentki z uczelni macierzystej, karta przebiegu studiów z zaliczonymi przedmiotami, udostępnienie wcześniejszych sylabusów. Dziekan jest osobą uprawnioną do rozstrzygnięcia w sprawie uznania uzyskanych efektów uczenia się w innej uczelni oraz do wskazania semestru, na który skieruje kandydata. Dodatkowo Dziekan wydziału wyznacza listę różnic programowych jako wykaz przedmiotów oraz terminy ich realizacji. Analiza uzyskanych efektów uczenia się ma charakter jakościowy, odbywa się przede wszystkim w zakresie kompetencji opiniodawczych dyrektora ds. dydaktycznych Instytutu, a opinia taka poprzedza decyzje dziekańskie. Dyrektor, wraz z nauczycielami akademickimi, dokonuje porównania dotychczasowego kształcenia szczególnie w zakresie spójności i adekwatności uzyskanych efektów do tych, które wynikają z realizacji danego programu studiów.

Na kierunku PS w sposób ciągły i systematyczny realizowana jest **weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się**. Zgodnie z założeniami wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, którego realizacją zajmują się w IPed Zespół ds. jakości kształcenia i Zespół ds. oceny Jakości kształcenia, obowiązkiem nauczyciela akademickiego (wykładowcy), realizującego program kształcenia w ramach określonego przedmiotu jest weryfikacja założonych dla tego przedmiotu celów i efektów uczenia się osiągniętych przez studenta/studentkę w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Nauczyciel akademicki (wykładowca) dokonuje weryfikacji założonych dla określonego przedmiotu celów i efektów uczenia się bezpośrednio po zakończeniu realizacji przedmiotu, a w przypadku przewidzianego dla przedmiotu egzaminu po zakończeniu poprawkowej sesji egzaminacyjnej.

Weryfikacji podlegają wszystkie kategorie efektów uczenia się studenta/studentki – wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne – dokonanej według Ankiety weryfikacji celów i efektów uczenia się z przedmiotu, do wypełnienia której zobowiązany jest każdy nauczyciel akademicki (wykładowca) realizujący zajęcia dydaktyczne w ramach określonego przedmiotu (w przypadku uzyskania przez

studenta oceny niedostatecznej). Nauczyciel akademicki (wykładowca), po dokonaniu weryfikacji założonych dla przedmiotu efektów uczenia się, składa wypełnione Ankiety weryfikacji celów i efektów uczenia się z przedmiotu, które są analizowane (szerzej w kryterium 10).

Weryfikacji założonych dla przedmiotu efektów uczenia się dokonują również studenci w ramach ewaluacji zajęć dydaktycznych realizowanych w ramach określonego przedmiotu, z wykorzystaniem Ankiety ewaluacji zajęć prowadzonych na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych.

Potwierdzenie założonych efektów uczenia się dokonuje się w ramach egzaminu dyplomowego (magisterskiego) na podstawie przygotowanej przez studenta pracy dyplomowej oraz odpowiedzi studenta na pytania egzaminacyjne, z wykorzystaniem Ankiety potwierdzenia osiągniętych przez studentów efektów uczenia się na egzaminie dyplomowym

Zespół ds. oceny jakości kształcenia w oparciu o wyniki ankietyzacji dotyczącej weryfikacji założonych dla przedmiotu efektów uczenia się oraz wyników potwierdzenia osiągniętych przez studentów efektów uczenia się formułuje wskazania dla doskonalenia procesu kształcenia studentów, które przewodniczący Zespołu przedstawia na posiedzeniu Rady Instytutu Pedagogiki.

Do oceny efektów uczenia się stosuje się najczęściej następujące metody/narzędzia: egzamin pisemny, egzamin ustny, sprawozdanie z badań, raport indywidualny lub grupowy, obserwacje oceny umiejętności praktycznych studentów, projekt, prezentacja multimedialna indywidualna lub grupowa, prezentacja wyników prac w formie ustnej, elektronicznej lub audiowizualnej, ocena zaangażowania w dyskusji, esej, umiejętność przygotowania pracy dyplomowej, egzamin dyplomowy. W przypadku zajęć on-line obowiązują takie same zasady oceny efektów uczenia się, są one zawsze przedstawione w sposób precyzyjny na platformie E-EDU (poprzez udostępnienie sylabusu, komentarz wykładowcy) oraz w kontakcie bezpośrednim w zajęciach w formie tradycyjnej z danego przedmiotu. Warunki oceny prac są studentów znane, a sposób ich realizacji określony oceną, często także informacją zwrotną. Nauczyciel akademicki archiwizuje prace studentów (pisemne egzaminy, kolokwia, sprawozdania, projekty i inne) dokumentujące osiągnięcie założonych efektów uczenia się. W przypadku prac złożonych na platformie E-EDU, właśnie ona jest miejscem archiwizacji prac.

Procedura dyplomowania na kierunku PS jednolite studia magisterskie (<https://pedagogika.uwr.edu.pl/wp-content/uploads/sites/94/2025/05/Procedura-dyplomowania-PS.pdf>) zgodna z założeniami Uchwały nr 68/2024 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 kwietnia 2024 w sprawie regulaminu studiów na Uniwersytecie Wrocławskim. Praca dyplomowa przygotowywana jest pod kierunkiem promotora w trakcie seminarium, które trwa 4 semestry (w każdym semestrze studiów – 30h, w sumie 120h). Praca dyplomowa jest zwieńczeniem studiów i stanowi sprawdzenie poziomu opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu studiowanego kierunku i specjalności. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane na posiedzeniu Rady Instytutu Pedagogiki., na początku ósmego semestru studiów.

Praca dyplomowa może mieć charakter:

a) teoretyczny (student/ka na podstawie literatury naukowej, raportów oraz sprawozdań z przeprowadzonych wcześniej badań dokonuje autorskiej, problemowej i krytycznej analizy wybranego zagadnienia, zgodnego ze studiowaną dyscypliną i specjalnością. Praca teoretyczna nie ogranicza się do przeglądu literatury, lecz stanowi oryginalne uporządkowanie wiedzy, np. identyfikację luk badawczych, autorskie porównanie stanowisk teoretycznych, próby klasyfikacji, typologii, o ile wynikają one ze źródeł naukowych),

b) empiryczny (student/ka po dokonaniu autorskiej, problemowej i krytycznej analizy literatury naukowej wybranego zagadnienia, konstruuje koncepcję badawczą, dobiera odpowiednie metody, techniki i narzędzia, bada wybrany fragment rzeczywistości społecznej, kulturowej i edukacyjnej, zgodnie ze studiowaną dyscypliną i specjalnością. Przeprowadza następnie krytyczną analizę wyników badań, odwołując się do stosownych teorii naukowych).

W toku realizacji pracy dyplomowej student/ka jest zobowiązany/a do przestrzegania zasad etyki badań naukowych. Dotyczy to w szczególności: uzyskania świadomej zgody uczestników badania,

zapewnienia anonimowości i poufności danych, unikania manipulacji wynikami oraz rzetelnego i uczciwego przedstawiania wyników analiz.

Student/ka zobowiązany/a jest złożyć pracę dyplomową w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu Archiwum Prac Dyplomowych w terminie ustalonym przez Dziekana Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych. Przed egzaminem dyplomowym praca dyplomowa podlega zawsze sprawdzeniu z wykorzystaniem programu antyplagiatowego, współpracującego z ogólnopolskim repozytorium pisemnych prac dyplomowych, zgodnie z odrębnymi przepisami obowiązującymi na Uczelni.

Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor pracy oraz recenzent. Recenzent po zapoznaniu się z pracą dyplomową może wносить o jej poprawę w terminie określonym w porozumieniu z promotorem pracy, formułując na piśmie zagadnienia do poprawy. Po dokonaniu przez studenta/studentkę stosownych poprawek, recenzent sporządza recenzję. Jeżeli praca nie zostanie poprawiona zgodnie z wezwaniem recenzenta w wyznaczonym terminie, ocenia on pracę na ocenę niedostateczną. W przypadku, gdy recenzent wystawił ocenę niedostateczną, dziekan wyznacza dodatkowego recenzenta. Praca uzyskuje ocenę pozytywną, jeżeli dodatkowy recenzent ocenił pracę na co najmniej ocenę dostateczną. W wypadku drugiej oceny niedostatecznej praca nie może być podstawą ukończenia studiów.

Druk recenzji (wypełniany w systemie ADP) ma formę standaryzowanej karty oceny, która porządkuje proces recenzowania w trzech krokach: (1) część identyfikacyjno-formalna (dane recenzenta, jednostki, autora i pracy), (2) ocena punktowa według stałego zestawu kryteriów zakończona wyliczeniem średniej ważonej oraz wskazaniem oceny końcowej, a następnie (3) krótka część opisowa („Inne uwagi”), służąca syntetycznemu uzasadnieniu oceny i wskazaniu kluczowych obserwacji recenzenta.

Kryteria oceny (pytania zamknięte z tradycyjną akademicką skalą ocen 2-5):

1. Zgodność treści pracy z tematem
2. Kompletność i logiczny układ pracy ze względu na jej problematykę
3. Przedstawienie celu pracy i problemów badawczych w odpowiednim kontekście
4. Poprawność i zasadność zastosowanych metod badawczych i koncepcji teoretycznych stosownie do poziomu studiów
5. Poprawność argumentacji, analizy i wnioskowania
6. Adekwatność kwerendy i dobór literatury stosowanie do poziomu studiów
7. Odniesienie wyników dokonanych analiz/badań do literatury
8. Oryginalność interpretacji uzyskanych wyników
9. Prawdliwość przytaczania źródeł i literatury
10. Poprawność formalna, językowa i estetyka pracy

Wraz z aktualizacją obecnej wersji systemu APD (Archiwum Prac Dyplomowych) została wdrożona opcja, która umożliwia sprawdzenie prac w JSA (Jednolitym Systemie Antyplagiatowym) pod kątem wykorzystania Generatywnej Sztucznej Inteligencji (GenSI) w procesie tworzenia prac pisemnych. Dostępna jest także instrukcja zamieszczona w APD) wyjaśniająca sposób korzystania z takiej funkcjonalności.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu dyplomowego jest: zaliczenie wszystkich przedmiotów obowiązkowych objętych programem studiów danego kierunku oraz uzyskanie odpowiedniej liczby punktów ECTS, uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych za pracę dyplomową. Student/ka jest zobowiązany/a do uregulowania wszelkich zobowiązań, w tym materialnych i bibliotecznych, wobec Uczelni co najmniej 3 dni przed przystąpieniem do egzaminu dyplomowego.

Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją w składzie co najmniej trzyosobowym. W skład komisji wchodzi: Przewodniczący komisji, Promotor (promotorzy) pracy dyplomowej, Recenzent (recenzenci) pracy dyplomowej.

Egzamin dyplomowy obejmuje:

- maksymalnie 10-minutową ustną prezentację pracy dyplomowej (problematyka i koncepcja pracy, główne cele, założenia i wnioski) oraz dyskusję nad pracą dyplomową;
- sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie problematyki pracy w odniesieniu do studiowanego kierunku i specjalności;
- sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie metodologii badań społecznych.

Podstawą obliczenia wyniku studiów są:

a/ średnia arytmetyczna ocen uzyskanych w czasie studiów (z wyjątkiem ocen unieważnionych) – A; b/ ocena pracy dyplomowej – B; c/ ocena egzaminu dyplomowego – C.

Wynik jednolitych studiów magisterskich i studiów drugiego stopnia określa wzór $A/2+(B+C)/4$. Średnią arytmetyczną ocen A oraz wynik studiów, o którym mowa w ust. 3 i 6, oblicza się z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku, stosując ogólne zasady zaokrąglania. (Odrzucenie cyfry 5, 6, 7, 8 lub 9 powoduje zwiększenie cyfry zachowanej o 1). W dyplomie ukończenia studiów wpisuje się ostateczny wynik studiów, wyrównany zgodnie z zasadą: – do 3,40 – dostateczny; – powyżej 3,40 do 3,80 – dostateczny plus; – powyżej 3,80 do 4,20 – dobry; – powyżej 4,20 do 4,60 – dobry plus; – powyżej 4,60 – bardzo dobry. Student/ka, który uzyskał/a niezaokrąglony wynik studiów wyższy niż 4,80 otrzymuje dyplom z wyróżnieniem.

Student/ka, który nie złożył/a pracy dyplomowej w terminie określonym w Regulaminie Studiów lub nie przystąpił/a do egzaminu dyplomowego lub nie złożył/a egzaminu dyplomowego (uzyskał/a ocenę niedostateczną) zostaje skreślony/a z listy studentów. Może ubiegać się o wznowienie studiów na danym kierunku, które jest dopuszczalne jednokrotnie w terminie nie dłuższym niż 2 lata od daty skreślenia z listy studentów. Termin 2 lat biegnie od daty uprawomocnienia się pierwszej decyzji o skreśleniu z powodu niezłożenia pracy dyplomowej lub egzaminu dyplomowego. Wznowienie studiów może nastąpić przed rozpoczęciem okresu zaliczeniowego. Wniosek o wznowienie powinien być złożony co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem okresu zaliczeniowego. Szczegółowe zasady w tym zakresie określa Regulamin Studiów.

W tematyce seminariów magisterskich na kierunku PS w pełni oddana jest specyfika prac badawczych tu prowadzonych. Prace ukazują funkcjonowanie psychospołeczne oraz perspektywy osób (uczniów, rodziców, rodzeństwa, nauczycieli i specjalistów) bezpośrednio zaangażowanych w szeroko rozumiane procesy edukacyjne. Częstym wątkiem były kwestie dotyczące spektrum autyzmu i kontekstów życia codziennego, relacji oraz wsparcia rozwoju (np. „Przyjaźń oraz relacje koleżeńskie w doświadczeniach młodych osób ze spektrum autyzmu”, „Rodzice wobec przyszłości dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu – analiza wywiadów” czy „Adaptacja społeczna rodzeństwa osób w spektrum autyzmu”). Pojawiały się także wątki rodzinne i jakości życia (np. „Relacja małżeńska a wychowywanie dziecka z niepełnosprawnością”, „Jakość życia rodziców dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym”) oraz zagadnienia postaw społecznych (np. „Dystans społeczny młodych dorosłych wobec osób z niepełnosprawnościami”, „Postawy społeczne dorosłych wobec osób z niepełnosprawnościami”).

W podejściu do seminariów magisterskich promotorzy kładą nacisk m.in. na łączenie problematyki badawczej z praktycznym wymiarem podejmowanych zagadnień. Dotyczy to w szczególności następujących obszarów:

- Komunikacja i dostępność (np. „Wspomaganie komunikacji z wykorzystaniem AAC...”, „Efektywność metod AAC... w ocenie pedagogów i rodziców”).
- Usługi wsparcia i dorosłość (np. „Doświadczenia związane z asystenturą osobistą osób z niepełnosprawnościami”, „Interakcje społeczne dorosłych osób z Zespołem Downa – uczestników warsztatów terapii zajęciowej”, „Dom Autysty jako miejsce rehabilitacji społecznej dorosłych osób w spektrum autyzmu”).
- Oddziaływania wspierające (np. „Udział w zajęciach muzykoterapeutycznych a rozwój komunikacji...”, „Znaczenie dogoterapii...”, „Hipoterapia...”).

Prace powstają z wykorzystaniem zróżnicowanych podejść metodologicznych, z przewagą ujęć jakościowych - interpretatywnych (badania doświadczeń, narracji, analiza wywiadów), uzupełnianych

badaniami opinii i postaw oraz analizą perspektyw środowiska szkolnego (np. „Inkluzja edukacyjna uczniów z niepełnosprawnościami w perspektywach uczestników społeczności szkolnej”, „Opinia nauczycieli... na temat satysfakcji z pracy oraz doświadczania stresu zawodowego”). Warto zaznaczyć, że tematy prac magisterskich są udostępniane członkom Rady Instytutu i podlegają formalnemu zatwierdzeniu w drodze głosowania podczas posiedzenia Rady Instytutu Pedagogiki w drugim semestrze trwania seminarium.

Ze względu na konieczność dostępu do szkół, placówek, usług i specjalistów w procesie przygotowywania prac magisterskich, tematy te są często realizowane we współpracy ze środowiskiem, w tym z instytucjami i organizacjami działającymi lokalnie (m.in. na Dolnym Śląsku), co wzmacnia ich praktyczny charakter.

Na tle klasycznych obszarów pedagogiki specjalnej, w ramach seminariów dyplomowych staramy się, aby podejmowana tematyka charakteryzowała się m.in. aktualnością i oryginalnością i w możliwym merytorycznie zakresie uwzględniała zainteresowania naukowe seminarzystów. W tematyce i sposobie badania uwzględnia się fakt przesunięcie akcentu z opisu deficytów ku analizie funkcjonowania psychospołecznego i relacji, w tym takich zagadnień jak przyjaźń, adaptacja społeczna, autonomia czy perspektywy przyszłości. Istotną część naszych prac stanowią również zagadnienia związane z neuroróżnorodnością (w szczególności ASD i ADHD), co odpowiada aktualnym wyzwaniom praktyki diagnostycznej i edukacyjnej. Warto także zwrócić uwagę na prace podejmujące wątki usług środowiskowych i systemu wsparcia (np. asystentura osobista, ścieżki kariery specjalistów, rozwiązania instytucjonalne dla osób dorosłych), które mają szczególnie „praktyczny” charakter i łączą perspektywę edukacyjną z organizacją wsparcia w społeczności. Pojawiają się także nowoczesne ujęcie komunikacji i dostępności poprzez AAC oraz analizę warunków skutecznego wspomagania komunikacji w różnych kontekstach. Uzupełnieniem tego profilu są tematy dotyczące przecięcia zagadnień niepełnosprawności z tożsamością, płcią i doświadczeniem społecznym. Ma to merytoryczne uzasadnienie w kontekście współczesnych debat w obszarze włączenia i praw osób z niepełnosprawnościami.

Warto także dodać, że w obecnie prowadzonych seminariach podejmowane są coraz bardziej aktualne wątki związane z wyzwaniami edukacji włączającej np. dotyczące współnauczania (co-teaching-u) oraz nowych technologii. Obejmują one m.in. analizę sposobów wykorzystania narzędzi generatywnej sztucznej inteligencji w pracy edukacyjnej i wspierającej z uczniami ze zróżnicowanymi potrzebami, rolę internetowych grup samopomocowych w codziennym funkcjonowaniu rodzin dzieci z zespołem Downa, zależności między formą organizacji kształcenia a rolami pełnionymi przez uczniów z lekką niepełnosprawnością intelektualną w zjawisku agresji elektronicznej, a także odbiór i społeczne znaczenie aktywności twórców internetowych z niepełnosprawnościami wśród użytkowników mediów społecznościowych.

Problematyka prac magisterskich oddaje tradycję i nowoczesność wrocławskiej pedagogiki specjalnej. Obrona pracy magisterskiej i ukończenie studiów wyższych - choć wiąże się z zakończeniem pewnego etapu życia - niejednokrotnie nie oznacza zakończenia relacji z UW i jego pracownikami. **Absolwenci** często zatrudniani są w miejscach, w których wcześniej odbywali praktyki studenckie, a teraz służą pomocą innym praktykantów - studentom UW. Korzystają z oferty kolejnych studiów kierunkowych w UW, uczestniczą w konferencjach naukowych i seminariach oraz szkoleniach.

W UW doceniane jest znaczenie wspólnoty pracowników, studentów i doktorantów, która utrzymuje stałą więź z absolwentami. Realizowany jest Program budowania relacji z absolwentami Uniwersytetu Wrocławskiego na lata 2023-2030. Określa on cele i działania, które pozwolą na rozwijanie współpracy z absolwentami i ich aktywny udział w promocji Uniwersytetu, co jest naturalną konsekwencją dobrych praktyk UW. Wśród propozycji skierowanych do absolwentów znalazły się m.in.: konkursy na prace dyplomowe, Targi Pracy i Praktyk KAMPUS KARIERY, Corporate Readiness Certificate (CRC). Zgodnie z przyjętym planem Akademickie Biuro Karier (ABK) monitoruje i przedstawia wyniki z podejmowanych działań na rzecz realizacji Programu. Ważne w działaniach ABK jest monitorowanie losów zawodowych absolwentów w celu lepszego dostosowania programów kształcenia do potrzeb rynku pracy. Do roku

2023 zostały przebadane następujące roczniki absolwentów UWr: 2015, 2016, 2017, 2018. Raporty z przeprowadzonych badań zostały przekazane władzom uczelni oraz władzom diekańskim. Informacje i opinie uzyskiwane od absolwentów, szczególnie te dotyczące wsparcia uczelni w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy, w istotnym stopniu przyczyniają się do m.in. poszerzania i uatrakcyjniania oferty ABK kierowanej do studentów. https://uniwroc-my.sharepoint.com/:b:/g/personal/joanna_malinowska2_uwr_edu_pl/EXHDKwrSiJFHij6NXVpuJbsBs_nSxfECk0KQEtEeyhWB1QQ?e=75cxye

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	
2.		
...		

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku Pedagogika specjalna (PS) jednolite studia magisterskie, reprezentują kilka dyscyplin naukowych: w największym stopniu pedagogikę, w mniejszym stopniu psychologię, nauki socjologiczne, filozofię oraz nauki o zarządzaniu. Wpisuje się to w komplementarną koncepcję kierunku, gdzie łączymy standard kształcenia przygotowującego do zawodu pedagoga specjalnego z tradycją wrocławskiej szkoły, której tożsamość wiąże się z długoletnią działalnością naukowo-badawczą oraz doświadczeniem pedagogów i pedagogów specjalnych, ale jest to subsydiarne wobec dyscypliny wiodącej. Dorobek naukowy nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych i należących do dyscypliny naukowej pedagogika w parametryzacji przeprowadzonej przez MNiSW za okres 2018-2021 roku uzyskał kategorię B+. Rada Dyscypliny Naukowej Pedagogika UWr posiada m.in. prawo do nadawania stopnia doktora nauk społecznych w zakresie pedagogiki i doktora habilitowanego nauk społecznych w zakresie pedagogiki. Postępowania prowadzi Rada Dyscypliny, w której zasiada obecnie łącznie 13 osób ([Skład Rady Dyscypliny Naukowej Pedagogika \(2024-2028\) - Uniwersytet Wrocławski](#)).

Szczególne znaczenie ma dbałość o **obsadę zajęć** na kierunku PS, które prowadzą do osiągnięcia przez studentów kompetencji związanych z działalnością naukową, z teoretycznymi podstawami pedagogiki specjalnej i specjalności EiRONI oraz WWRD, w tym z metodycznym przygotowaniem do zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego. Przydziały zajęć dokonywane są z uwzględnieniem kryteriów profilu zainteresowań badawczych i dorobku naukowego pracowników, przede wszystkim pracowników Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością (ZEOzN). Brane są też pod uwagę wybory dokonywane przez samych studentów w zakresie przedmiotów fakultatywnych oraz wyniki ewaluacji. Zajęcia, które wymagają specjalistycznego przygotowania i kompetencji, powierzane są ekspertom i specjalistom innym niż pracownicy zatrudnieni w Instytucie, ze względu

na ich osadzenie w środowisku pracy, doświadczenie praktyczne i dydaktyczne. Do obsady zajęć z dyscyplin współpracujących z pedagogiką specjalną, a koniecznych dla uzyskania właściwych pedagogom kompetencji, zapraszani są pracownicy naukowcy z właściwych danej dyscyplinie Instytutów i jednostek organizacyjnych uczelni. Obsadę zajęć dydaktycznych w danym roku opiniują, zatwierdzają i monitorują Kierownicy poszczególnych Zakładów, Dyrekcja Instytutu Pedagogiki, następnie Rada Instytutu i Rada Wydziału.

Kadrę kształcącą na kierunku PS stanowi ogółem 58 osób, w tym 44 nauczycieli akademickich (75,9%, wśród nich jest 12 lektorów), dla których Uniwersytet Wrocławski stanowi podstawowe miejsce pracy; 11 pracowników zatrudnionych na umowy zlecenia (18,9%) oraz 3 słuchacze Kolegium Doktorskiego Pedagogiki (5,2%). W podgrupie 44 osób, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy jest 25 pracowników badawczo-dydaktycznych (w tym 4 z tytułem profesora nadzwyczajnego i 21 – ze stopniem doktora) oraz 19 pracowników dydaktycznych (w tym 8 ze stopniem doktora i 11 z tytułem magistra).

Większość zajęć na kierunku PS i przedmioty kierunkowe prowadzą pracownicy Instytutu Pedagogiki (IPed), głównie osoby współtworzące ZEOzN. Stałą kadrę dydaktyczną Instytutu stanowi aktualnie 50 pracowników, w tym 13 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego, 36 pracowników ze stopniem doktora i jedna z tytułem magistra. Na stanowisku profesora UWr zatrudnionych jest 11 pracowników, na stanowisku adiunkta – 30, na stanowisku adiunkta dydaktycznego – 8 oraz jedna osoba - na stanowisku starszego wykładowcy ([Pracownicy - Instytut Pedagogiki](#)).

Zajęcia ze studentami Pedagogiki specjalnej realizuje ogółem 23 pracowników IPed, w tym 19 pracowników badawczo-dydaktycznych (5 nauczycieli akademickich z tytułem profesora uczelnianego, 1 doktor habilitowany oraz 13 ze stopniem doktora) i 4 adiunktów dydaktycznych. W ZEOzN zatrudnionych jest 3 pracowników ze stopniem doktora habilitowanego (zatrudnionych na stanowisku profesora nadzwyczajnego); 3 pracowników – ze stopniem doktora (na stanowisku adiunkta) i jeden adiunkt dydaktyczny. Pracownicy Zakładu posiadają dodatkowe wykształcenie, a także doświadczenie zawodowe zdobywane poza uczelnią (praca w szkołach, poradniach, stowarzyszeniach itp.). Dysponują również dodatkowym przygotowaniem w zakresie diagnostycznym, terapeutycznym, metodycznym (kursy i warsztaty), jeden z pracowników jest psychologiem.

Zdecydowana większość nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku PS posiada duże doświadczenie dydaktyczne oraz uznany dorobek naukowy, jak również zawodowy, który znajduje odzwierciedlenie w prowadzonych zajęciach dydaktycznych. Zajęcia dla kierunku są przydzielane nauczycielom zgodnie z ich profilem naukowym. W skład pracowników IPed wchodzi osoby ze zróżnicowanym stażem pracy, co przekłada się na wymianę doświadczeń i wprowadzanie innowacji. Natomiast pracownicy Zakładu stanowią zespół z wieloletnim doświadczeniem w pracy akademickiej, ale również w działalności praktycznej (wszyscy prowadziliśmy/prowadzimy aktywność diagnostyczną, terapeutyczną, edukacyjną, ekspercką czy pomocową w obszarze pedagogiki specjalnej), co znacznie wzbogaca wartość i atrakcyjność prowadzonych przez nich zajęć.

Poza pracownikami związanymi strukturalnie z prowadzeniem kierunku PS, zajęcia ze studentami, zgodnie z kompetencjami w zakresie przedmiotów ogólnych lub specjalistycznych, w zakresie których pracownicy Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością nie mają wystarczających kompetencji, realizują również pracownicy innych Zakładów w IPed: Zakładu Pedagogiki Ogólnej (3 doktorzy); Zakładu Historii Edukacji (1 doktor); Zakładu Edukacji Dorosłych i

Studiów Kulturowych, w tym z Pracowni Metodologii Badań nad Edukacją (1 profesor uczelniany i 3 doktorzy); Zakładu Edukacji Międzykulturowej i Badań nad Wsparciem Społecznym (1 profesor uczelniany i 2 doktorzy); Zakładu Pedagogiki Wczesnoszkolnej i Przedszkolnej (2 doktorzy); Zakładu Profilaktyki i Resocjalizacji (1 doktor habilitowany i 1 doktor) oraz z Pracowni Studiów Edukacyjnych nad Religiami (1 doktor). Niektóre z zajęć specjalistycznych prowadzą również pracownicy: Instytutu Psychologii (7 doktorów i 2 magistrów); Zakładu Socjologii Bezpieczeństwa i Edukacji (1 doktor habilitowany) oraz doświadczeni lektorzy języka angielskiego zatrudnieni w Studiów Praktycznej Nauki Języków Obcych UWr (12 lektorów).

W celu umożliwienia studentom poznania realiów funkcjonowania placówek edukacyjnych i instytucji wspierających osoby z niepełnosprawnością, do realizacji części zajęć na kierunku PS zaproszono także praktyków (nauczycieli, pedagogów i pedagogów specjalnych) - profesjonalistów z danej specjalności posiadających bogate doświadczenie w pracy pedagogicznej. Często są to pracownicy placówek edukacyjnych, z którymi IPed, w tym ZEOzN, współpracuje także w zakresie realizacji praktyk. W bieżącym roku akademickim zajęcia ze studentami kierunku PS prowadzi 5 praktyków (realizują oni m.in. ćwiczenia z metodyki kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. 1-3; metodyki kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. 4-8; z programów wychowawczych i edukacyjno-terapeutycznych w kształceniu integracyjnym i włączającym; rehabilitacji osób z NI i zaburzeniami ze spectrum autyzmu (ASD); metodyki kształcenia i wychowania uczniów z lekką NI; metodyki przygotowania zawodowego młodzieży z NI; metodyki kształcenia i wychowania przedszkolnego dzieci z NI), a także 3 słuchaczy Kolegium Doktorskiego Pedagogiki (realizują m. in. ćwiczenia z pedagogiki ogólnej; teorii wychowania; socjologii edukacji; techniki pisanie pracy naukowej oraz zajęcia fakultatywne z kompetencji personalnych i zarządzania stresem w pracy nauczyciela).

Warto nadmienić, że kadra akademicka oraz inne osoby realizujące zajęcia na kierunku PS posiadają wysokie kompetencje dydaktyczne do prowadzenia zajęć nie tylko stacjonarnych w formie wykładów, ćwiczeń, warsztatów itp., lecz także zajęć z wykorzystaniem metod i technik **kształcenia na odległość** oraz w językach obcych. Zasady tworzenia i udostępniania przedmiotów w formule e-learning są zgodne z Zarządzeniem nr 190/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 19 sierpnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia zasad kształcenia na odległość w Uniwersytecie Wrocławskim.

W celu uatrakcyjnienia i uelastycznienia procesu dydaktycznego, pracownicy IPed, w tym ZEOzN, realizują wybrane wykłady online za pośrednictwem Platformy kształcenia na odległość E-EDU prowadzonej przez Centrum Kształcenia na Odległość ([Platforma E-EDU – Centrum Kształcenia na Odległość](#)). Platforma opiera się na systemie Moodle - środowisku nauczania zdalnego, w którym prowadzący udostępnia uczestnikom kursu materiały dydaktyczne (e-learning). Są to wykłady prowadzone systematycznie, w pełni zdalnie, z następujących przedmiotów:

- Surdopedagogika (II rok PS, grupy studentów stacjonarnych i niestacjonarnych);
- Edukacja integracyjna i włączająca (II rok PS, grupy studentów stacjonarnych);
- Pedagogika leczniczo-terapeutyczna (II rok PS, grupy studentów niestacjonarnych);
- Programy wychowawcze i edukacyjno-terapeutyczne w kształceniu integracyjnym i włączającym (III rok PS, grupy studentów stacjonarnych);
- Organizacja edukacji włączającej (III rok PS, grupy studentów stacjonarnych);
- Rehabilitacja osób z NI i z niepełnosprawnością słuchową (IV rok PS, grupy studentów stacjonarnych i niestacjonarnych).

Wykłady online są realizowane przez Panią dr J. Lipińską-Lokś, która w 2021 r. ukończyła certyfikowane szkolenie „Dydaktyka i metodyka e-learningu”, w Centrum Kształcenia na Odległość

UWR. Pani doktor prowadzi do tych przedmiotów stacjonarne ćwiczenia, podczas których ma możliwość zweryfikowania wiedzy teoretycznej, którą zdobywają studenci w trakcie wykładów w formie e-learningu. Pani doktor nadal bierze udział w szkoleniach i webinarach podnoszących umiejętności pracy w aplikacji Teams, co pozwala na wzbogacenie i uatrakcyjnienie realizowanych zajęć oraz odpowiada potrzebom studentów i organizacji pracy Uniwersytetu.

Podczas pierwszych zajęć stacjonarnych studenci włączeni do wykładów online otrzymują od prowadzącego szczegółowy instruktaż korzystania z Platformy kształcenia E-EDU wraz z szyfrowanym kodem dostępu do Platformy, co pozwala im na zachowanie poufności komentarzy i ocen prac. W celu pełnego, efektywnego korzystania przez wykładowców i studentów z możliwości kształcenia na odległość, pracownicy Centrum Kształcenia na Odległość UWr (CKO) opracowali poradniki – Office 365, które w każdej chwili są dostępne dla społeczności akademickiej na stronie internetowej ([PORADNIKI – Office 365 – Centrum Kształcenia na Odległość](#)). W każdej chwili służą też oni zarówno nauczycielom akademickim, jak i studentom wsparciem merytorycznym i technicznym. Ponadto CKO systematycznie oferuje też pracownikom UWr szkolenia m.in. z zakresu rozwoju e-learningu, doskonalenia zawodowego pracowników administracyjnych i naukowych – podnoszenia kwalifikacji w zakresie oprogramowania Office oraz rozwoju organizacji w środowisku online ([Oferta – Centrum Kształcenia na Odległość](#)). Kontrolę nad jakością merytoryczną przedmiotów dydaktycznych online sprawuje Dyrektor Instytutu Pedagogiki oraz Dyrektor Centrum Kształcenia na Odległość UWr.

Pracownicy IPed, w tym ZEOzN (dr hab. P. Plichta, prof. UWr), uczestniczyli również w szkoleniach językowych (np. Academic English, Individual *Tutorials* dla kadry dydaktycznej UWr), co zaowocowało tym, że w semestrze letnim r.a. 2021/2022 Pan Profesor prowadził dla studentów z zagranicy przedmiot New media and special educational needs.

Warto zwrócić uwagę na **działalność naukową** pracowników prowadzących zajęcia na kierunku PS, w tym na regularny, czynny udział w wielu ogólnopolskich i międzynarodowych **konferencjach naukowych**, organizowanych w Polsce i za granicą.

Przykłady uczestnictwa Pracowników realizujących zajęcia na kierunku PS w konferencjach zagranicznych w latach 2020-2025:

- International Conference *Bridging academia and humanitarian response to support children and vulnerable population*, Univerzita Komenského, Pedagogická Fakulta UK, Katedra špeciálnej pedagogiky, tytuł wystąpienia: *Children's Education - refugees from Ukraine in Polish schools in the experience of teachers*, Bratislava, 29.11.2023 (dr A. Nowicka);
- *Final Conference COST CA18115*, University of Florence (Italy), *Udział w pracach sieci eksperckiej*, 06–07.09.2023 (dr hab. P. Plichta, prof. UWr);
- ETAEc 2020, *6th Emerging Trends and Approaches in Knowledge based Economy - Creative Thinking and Innovation in Multi-crisis Environment Special Edition*, University of Pitesti (Romania), tytuł wystąpienia: *Diagnosis of the educational needs of adult residents of the Chocianów municipality as a part of the innovational project local centers of the knowledge and education*, 27-28.11.2020 (dr A. Nowicka);
- *United Nations – 15th annual meeting INTERNET GOVERNANCE FORUM „Internet for human resilience and solidarity” (Pre-Event #66)*, United Nations, tytuł wystąpienia: *Various dimensions of technological exclusion in Polish schools*, 02.11.2020 (dr hab. P. Plichta, prof. UWr).

Przykłady udziału pracowników pracujących na kierunku Pedagogika specjalna w konferencjach krajowych w latach 2020-2025:

- Ogólnopolska konferencja pt. *Lubuska Przestrzeń Zrozumienia – neuroróżnorodność w centrum uwagi*, Kuratorium w Gorzowie Wielkopolskim, Lubuski Kurator Oświaty, 25.11.2025 (on-line), tytuł wystąpienia: *Jak uczą się dzieci ze spektrum autyzmu? Mocne i słabe strony funkcjonowania uczniów ze spektrum autyzmu w procesie edukacji* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);
- I Kongres chorób rzadkich dla pediatrów i lekarzy rodzinnych, Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Jana Mikulicza-Radeckiego i Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu, Polskie Towarzystwo Wad Metabolicznych, Wrocław 21-22.11.2025, tytuł wystąpienia: *Jak zrozumieć dziecko z niepełnosprawnością intelektualną – odmienny rozwój poznawczy u dzieci z chorobą rzadką* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);
- XXXVII Forum Pedagogów: Podmiotowe, rodzinne i instytucjonalne zasoby w profilaktyce, psychoedukacji i rehabilitacji społecznej – konteksty interdyscyplinarne, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 20-21.11.2025, tytuły wystąpień: *Rodzeństwo dzieci z niepełnosprawnościami – społeczno-emocjonalne uwarunkowania relacji* (dr J. Gładyszewska-Cylulko); *Wpływ rodziny na powstawanie oraz minimalizowanie zagrożenia niedostosowaniem społecznym wychowanków młodzieżowego ośrodka socjoterapii* (dr J. Lipińska-Lokś); *Uczenie się odporności psychicznej: neurobiologiczne i aksjologiczne podstawy resiliency w edukacji – od zdrowia mózgu do siły moralnej* (dr A. Nowicka);
- VI Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna, *RAZEM OD POCZĄTKU*, Uniwersytet Śląski, Istebna 16–17.10.2025, tytuł wystąpienia: *Podmiotowość dziecka w relacji terapeutycznej* (dr hab. B. Cytowska, prof. UWr);
- Ogólnopolska konferencja naukowo – szkoleniowa pt. *ASDorośłość – wspólnie na drodze do niezależności*, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Fundacja ProFuturo, Poznań 16.10.2025, tytuł wystąpienia: *W drodze po relacje - świat emocji, empatii i relacji społecznych osób w spektrum autyzmu* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);
- Ogólnopolska konferencja, pt. *Osoba w spektrum autyzmu – odkrywane ścieżki autyzmu*, Fundacja PrimoDiagnosis, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie, Częstochowa, 26.09.2025, tytuł wystąpienia: *Autyzm a zaburzenia współwystępujące – uwarunkowania rozwojowe i dylematy diagnostyczne* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);
- Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa *Starzenie się, a może długowieczność?* Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 23.05.2025, tytuł wystąpienia: *Rola terapii poza farmakologicznych w podnoszeniu jakości życia osób z demencją typu alzheimerowskiego* (dr A. Nowicka);
- XV Konferencja Naukowa z cyklu *Dyskursy Pedagogiki Specjalnej – Wzmacniać, umożliwiać i włączać – aktualne kierunki w pedagogice specjalnej* (panel metodologiczny–współorganizacja), Uniwersytet Gdański, Gdańsk 22–23.05.2025, tytuły wystąpień: *Sytuacja zawodowa trenerów pracy zatrudnionych w projektach realizujących usługę zatrudnienia wspomaganego* (dr hab. B. Cytowska, prof. UWr); *Generatywna sztuczna inteligencja w kontekście niepełnosprawności i specjalnych potrzeb edukacyjnych – analiza wątków edukacyjnych w literaturze naukowej* (dr hab. P. Plichta, prof. UWr);
- 3 Konferencja Naukowo - Szkoleniowa *Podmiot – Sztuka – Terapia - Edukacja. Praktyki inkluzyjne wobec neuroróżnorodności*, Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu, Poznań 11.04.2025, tytuł wystąpienia: *Znaczenie aktywności twórczej w rozwijaniu kompetencji kluczowych w edukacji włączającej* (dr J. Gładyszewska-Cylulko);
- Ogólnopolska konferencja, pt. *Dziecko we współczesnym świecie. Terapie i wspieranie rozwoju*, Akademia im J. Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim, Gorzów Wielkopolski 20.03.2025,

tytuł wystąpienia: *Wielospecjalistyczna diagnoza i wczesne wspomaganie rozwoju małego dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);

- XXXVI Forum Pedagogów *Pedagogika i edukacja w antropogenie*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 25-26.11.2024, tytuł wystąpienia: *Kondycja psychiczna studentów Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego w czasach polikryzysu - komunikat z badań* (dr J. Lipińska-Lokś, dr A. Nowicka);

- VIII Ogólnopolska Konferencja Naukowo – Metodyczna pt. *Współczesna Pedagogika Wczesnoszkolna i Przedszkolna. Potrzeby dziecka i alternatywne rozwiązania w edukacji*, Instytut Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Pomorskiego w Słupsku, Słupska Rada Edukacji, Słupsk 20-21.11.2024, tytuł wystąpienia: *Rozpoznawanie zaburzeń ze spektrum autyzmu u dzieci z trudnościami w rozwoju i zachowaniu w wieku przedszkolnym* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);

- Ogólnopolska konferencja naukowo-edukacyjna *Niepełnosprawna starość - poznać, zrozumieć, wspierać. Teoretyczne i praktyczne wyzwania geragogiki specjalnej*, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 06.06.2024, tytuł wystąpienia: *Sytuacja opiekunów rodzinnych osób z chorobą Alzheimera - wyzwania i zagrożenia* (dr A. Nowicka);

- Międzynarodowa konferencja CICY 2 – *Cyberprzemoc: poszerzając kontekst badań i praktyki*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 03–04.06.2024, Wykład plenarny: *Double-edged sword, czyli niepełnosprawność intelektualna jako czynnik zaangażowania w agresję elektroniczną i przemoc*; warsztaty: *Radzenie sobie z cyberprzemocą: czy i co zmieniają specjalne potrzeby edukacyjne? O czym jest program IMPACT i jak z niego korzystać w profilaktyce cyberprzemocy* (dr hab. P. Plichta, prof. UWr);

- XI Konferencja Naukowa, *Pedagogika specjalna – koncepcje i rzeczywistość, W przestrzeni niepełnosprawności – oblicza przemian*. Uniwersytet Szczeciński, Międzyzdroje 22-24.05.2024, tytuł wystąpienia: *Rozumienie niezależności i dążenie do autonomii w narracjach dorosłych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną* (dr hab. B. Cytowska, prof. UWr);

- XXI Międzynarodowa Konferencja Naukowa, *Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością*, Uniwersytet Śląski, Wiśła 25-26.04.2024, tytuły wystąpień: *Dorosłość osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy ich rodziców - przegląd badań* (dr hab. B. Cytowska, prof. UWr); *Przygotowanie do startu w dorosłość – młodzi niewidomi w okresie tranzytu z edukacji na rynek pracy* (dr J. Gładyszewska-Cylulko);

- Child Research and Education Congress, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 8-9.02.2024, tytuł wystąpienia: *Uczniowie z niepełnosprawnością wzroku w zmieniającej się rzeczywistości społecznej i edukacyjnej – obszary wymagające wsparcia* (dr J. Gładyszewska-Cylulko);

- IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa: *Pedagogika dziecka. Jakość edukacji dziecka w warunkach wzrastającej multikulturowości i unifikacji*, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra, 27-28.11.2023, tytuł wystąpienia: *Kompetencje nauczycieli i wychowawców w pokonywaniu trudności w nauce i zachowaniu uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym* (dr J. Lipińska-Lokś);

- XXXV Forum Pedagogów *Wspieranie osób o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych – diagnoza, wyzwania, przykłady dobrych praktyk*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław 22–23.11.2023, tytuły wystąpień: *Bariery architektoniczne i społeczne w życiu osób niewidomych – projekt edukacyjny* (dr J. Gładyszewska-Cylulko); *Problemy vs. wyzwania w pracy z wychowankami Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii* (dr J. Lipińska-Lokś); *Potrzeby opiekunów rodzinnych osób z chorobą Alzheimera a realne możliwości ich zaspokajania* (dr A. Nowicka);

Dzieci z Ukrainy w polskich szkołach w pierwszych miesiącach po wybuchu pełnoeskalowej agresji wojennej Rosji (dr hab. P. Plichta, prof. UWr);

- Krajowa Konferencja Naukowa pt. *Spektrum autyzmu - rozumienie, konteksty terapeutyczne*, Fundacja *Primo Diagnosis*, Częstochowa 28.09.2023, tytuł wystąpienia: *Teoria umysłu osób w spektrum autyzmu. Implikacje dla terapii deficytów poznawczych* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);

- Ogólnopolska Konferencja Alzheimerowska *Wybrane aspekty w opiece osób starszych zależnych*, Uniwersytet Zielonogórski, Lubuskie Stowarzyszenie Wsparcia Opiekunów i Osób Dotkniętych Chorobą Alzheimera, Zielona Góra 22-23.09.2023, tytuł wystąpienia: *Sytuacja opiekunów osób z chorobą Alzheimera* (dr A. Nowicka);

- VII Ogólnopolska Konferencja *Zaburzenia ze spektrum autyzmu. Objawy, diagnoza, terapia dzieci i młodzieży*, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków, 13.09.2023, tytuł wystąpienia: *Małe dziecko z grupy ryzyka zaburzeń ze spektrum autyzmu - wczesna diagnoza i badania przesiewowe* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);

- XI ogólnopolska konferencja naukowa z cyklu *Problemy współczesnej profilaktyki – PSYCHOLOG W SZKOLE*, Akademia WSEI w Lublinie, Lublin 17.05.2023, *Edukacja włączająca a obszary wsparcia społeczności szkolnej* (dr hab. P. Plichta, prof. UWr);

- Krajowa Konferencja Naukowa *Teoria i praktyka pedeutologiczna w XX wieku*, Sekcja Historii Pedagogiki KNP PAN, Katedra Podstaw Pedagogiki i Pedeutologii Akademii Ignatianum, Kraków 21.04.2023, tytuł wystąpienia: *Nauczyciel – terapeuta w pracy z dziećmi o specjalnych potrzebach w edukacji przedszkolnej* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr);

- VII Ogólnopolska Konferencja Naukowo - Metodyczna *Wczesna pedagogika wczesnoszkolna i przedszkolna. Zróżnicowane potrzeby edukacyjne*, Akademia Pomorska w Słupsku, Słupsk 2023, tytuł wystąpienia: *Przeciwdziałanie zachowaniom trudnym dziecka o specjalnych potrzebach edukacyjnych* (dr J. Gładyszewska-Cylulko);

- Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja z cyklu: *Osoba – Akceptacja, Partycypacja, Solidarność Społeczna – interdyscyplinarne wyzwania w tworzeniu społeczeństwa dla wszystkich*, Akademia Pedagogiki Specjalnej im Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, Warszawa 15.12.2022, tytuł wystąpienia: *Możesz Odnaleźć Siebie - znaczenie pobytu w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w życiu młodego człowieka zagrożonego niedostosowaniem społecznym* (dr J. Lipińska-Lokś);

- XXXIV Forum Pedagogów *Oblicza Pedagogiki – przestrzenie edukacyjne i społeczne (przeszłość, współczesność, perspektywy. 75-lecie pedagogiki w Uniwersytecie Wrocławskim*, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, 26-27.11.2022, tytuły wystąpień: *Rodzina w procesie wsparcia osoby z niepełnosprawnością* (dr hab. B. Cytowska, prof. UWr); *Rola Pedagoga specjalnego we współczesnej szkole. Komunikat z badań* (dr J. Lipińska-Lokś); *Wyzwania stojące przed pedagogiem specjalnym w pracy z osobami z chorobą Alzheimera i ich opiekunami rodzinnymi* (dr A. Nowicka);

- Konferencja *Pokazać-przekazać. Inni to także my – różnorodność jako kapitał społeczny i wyzwanie dla edukacji*, Centrum Nauki Kopernik, Warszawa 26–27.08.2022, *Udział ekspercki w panelu dyskusyjnym Uniwersalność a specjalność potrzeb edukacyjnych oraz w panelu podsumowującym* (dr hab. P. Plichta, prof. UWr);

- VII Ogólnopolska Konferencja Naukowo - Szkoleniowa pt. *Edukacja drogą do aktywnej dorosłości osób zaburzeniami ze spektrum autyzmu*, WSEI, Centrum Studiów Podyplomowych, Lublin 8.06.22, tytuł wystąpienia: *Umiejętności poznawcze, myślenie i uczenie się osób z*

zaburzeniami ze spektrum autyzmu z perspektywy edukacji (dr hab. B. Winczura, prof. UWr wykład plenarny);

- Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Edukacyjna: *Nauczyciel – Czas – Przestrzeń – Szkoła. Edukacyjne sploty przeszłości z teraźniejszością i przyszłością*, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Zielona Góra, 27.04. 2022, tytuł wystąpienia: *Trudne zachowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni szkoły – profilaktyka i interwencja* (dr J. Lipińska-Lokś);

- X Krajowa Konferencja Logopedyczna pt. *Komunikacja ucznia ze spektrum autyzmu – TERAPIA, WSPOMAGANIE, WSPIERCIE - RÓŻNE DROGI, JEDEN CEL*, UKSW, Wydział Nauk Pedagogicznych, Katedra Pedagogiki, Warszawa 5.03.22, tytuł wystąpienia: *Komunikacja społeczna a teoria umysłu u małych dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu* (dr hab. B. Winczura, prof. UWr, wykład plenarny);

- XXII Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Naukowo-Szkoleniowa im. dr n. med. Janiny Fetlińskiej, nt. *Rodzina w dobie pandemii (wyzwania, zagrożenia, obawy)*, Państwowa Uczelnia Zawodowa im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie, Ciechanów 2022, tytuł wystąpienia: *Psychologiczne aspekty funkcjonowania osób niewidomych w dobie pandemii* (dr J. Gładyszewska-Cylulko);

- I Międzynarodowa Konferencja Arteterapii *Arteterapia dla Życia*, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Poznań 2022, tytuł wystąpienia: *Arteterapia w pracy pedagoga - refleksje oraz wspomnienia o Pani Profesor Wicie Szulc* (dr J. Gładyszewska-Cylulko);

- VII Międzynarodowa konferencja naukowa *Edukacja małego dziecka*, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Ustroń 2022, tytuł wystąpienia: *Zastosowanie Metody Wideotreningu Komunikacji (VIT) we wspomaganiu rozwoju społecznego dzieci niewidomych w przedszkolu i szkole* (dr J. Gładyszewska-Cylulko);

- Konferencja naukowa: *Szkoła w sytuacji (post)pandemii – możliwości szkoleń i poradnictwo*, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (UKSW), Warszawa 30.11.2021, *Zdalna edukacja skierowana do uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w czasie pandemii COVID-19 – uwarunkowania i ocena przydatności* (dr hab. P. Plichta, prof. UWr);

- Ogólnopolska konferencja naukowa: *Inkluzja społeczna osób z niepełnosprawnościami*. Uniwersytet Szczeciński, Międzyzdroje 23-24.09.2021, tytuł wystąpienia: *Inkluzja społecznozawodowa dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną- przegląd badań* (dr hab. B. Cytowska, prof. UWr);

- V Ogólnopolska Konferencja Naukowa: *Szkoła i nauczyciel w obliczu zmian społecznych i edukacyjnych*, Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Akademia Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, Uniwersytet w Białymstoku, Uniwersytet Opolski Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Łągow Lubuski 6-7.09.2021, tytuły wystąpień: *Szkolna codzienność ucznia z niepełnosprawnością w dobie pandemii COVID-19* (dr J. Lipińska-Lokś); *Nauczanie zdalne w pierwszym okresie pandemii COVID-19 w doświadczeniu nauczycieli pracujących z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – raport z badań* (dr A. Nowicka);

- II Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Całociżyciowe uczenie się - konteksty indywidualne, partykularne i uniwersalne*. The 2nd International Scientific Conference *Lifelong Learning – Individual, Particular and Universal Contexts*, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (online), tytuł wystąpienia: *Uczenie się z doświadczenia – analiza narracji dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną*, 08-09.06.2021 (dr hab. B. Cytowska, prof. UWr).

Pracownicy realizujący zajęcia na kierunku PS są również organizatorami konferencji krajowych, często z udziałem gości z zagranicy. Informacje na temat konferencji, seminariów i innych wydarzeń naukowych są regularnie publikowane na stronach internetowych Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych oraz IPed. Piękną tradycją Instytutu jest cykliczna (coroczna) organizacja konferencji naukowej pn. *Forum Pedagogów*. W roku akademickim 2023/2024, a dokładnie w dniach 22–23.11.2023, pracownicy ZEOzN zorganizowali XXXV Forum Pedagogów: *Wspieranie osób o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych – diagnoza, wyzwania, przykłady dobrych praktyk* ([XXXV... - Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego | Facebook](#)). Natomiast w listopadzie bieżącego roku akademickiego 2025/2026 odbyło się już XXXVII Forum Pedagogów: *Podmiotowe, rodzinne i instytucjonalne zasoby w profilaktyce, psychoedukacji i rehabilitacji społecznej – konteksty interdyscyplinarne*, którego organizatorami byli nasi koledzy z Zakładu Profilaktyki i Resocjalizacji ([XXXVII Forum Pedagogów - Instytut Pedagogiki](#)).

Ponadto pracownicy realizują **projekty badawcze** finansowane przez uczelnię (np. dr H. Achremowicz realizowała projekt badawczy *Samorządztwo asystentek międzykulturowych w Polsce* - konkurs IDUB, 2025, a dr hab. J. Pilarska, prof. UWr - projekt badawczy *Japanese Religious Syncretism as a Form of Multiculturalism* - konkurs IDUB, 2022) oraz ze środków podmiotów zewnętrznych (dr H. Achremowicz była współrealizatorką projektu badawczego: *Diagnoza potrzeb i potencjałów mieszkańców hotelu socjalnego przy ul. Koreańskiej we Wrocławiu* – 2018- 2019, realizowanego przez Fundację Made in Brochów w ramach dofinansowania z Gminy Wrocław ([raport-brochow.pdf](#)); dr hab. P. Plichta, prof. UWR, kierował badaniem naukowym *Uczniowie szkół specjalnych a picie alkoholu – diagnoza sytuacji*, które było finansowane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach Narodowego Programu Zdrowia – 2021; także dr hab. P. Plichta, prof. UWr brał udział w zespole ds. opracowania i ewaluacji modelu profilaktyki przeciwdziałania przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Sprawiedliwość”, finansowanego ze środków norweskiego mechanizmu finansowego oraz Ministerstwa Sprawiedliwości (Pracownia EDBAD) – 2024); dr hab. P. Plichta, prof. UWr jest również członkiem zespołu badawczego *Wybrane uwarunkowania uzależnienia od internetu i innych zachowań ryzykownych online związane ze środowiskiem rodzinnym* (badania par: rodzic-nastoletnie dziecko). Raport z badania będzie finansowany ze środków KCPU (Pracownia EDBAD).

Pracownicy IPed, w tym ZEOzN, realizujący zajęcia na kierunku PS współpracują z różnymi ośrodkami naukowymi w Polsce i na świecie. Realizują badania w innych uczelniach w kraju (np. dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr brała udział w projektach badawczych o zasięgu krajowym opartych na współpracy z innymi badaczami reprezentującymi polskie uczelnie, tj.: *Doświadczenia osób studiujących: w spektrum autyzmu, z ADHD i z dysleksją* (2023-2024) oraz *Rodzice wobec diagnozy spektrum autyzmu u dziecka* (2024-2025)) oraz w ośrodkach zagranicznych (m. in. dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr w Tokyo Metropolitan University; dr A. Nowicka w Uniwersytecie Hacettepe w Ankarze), a także są uczestnikami ogólnopolskich i międzynarodowych sieci naukowych (np. dr hab. P. Plichta, prof. UWr brał udział w sieci naukowej COST Action: CA23120 *Religious Identity, Bullying and Wellbeing at School: A Transnational Collaboration (ORBIT)* – od 2024 oraz w COST Action: CA18115 *Transnational Collaboration on Bullying, Migration and Integration at School Level (TRIBES)* - w latach 2019–2023; dr J. Gładyszewska-Cylulko, w latach 2020-2025, uczestniczyła w zespole badawczym międzynarodowego projektu badawczego *Enhancing Typhlo Music Therapy with Personalized Action Rules: A Data-Driven Approach* we współpracy z Department of Computer Science University of North Carolina, Charlotte, USA, Polish-Japanese Academy of Information Technology w Warszawie oraz Akademią Muzyczną we

Wrocławiu; dr A. Nowicka jest członkiem międzynarodowego projektu badawczego *Emotion regulation skills during experience long time stres and life difficulties, in international and intercultural approach*, w którym biorą udział badacze z Polski, Litwy, Ukrainy, Serbii, Turcji i Egiptu (2024-2026).

Pracownicy ZEOzN są również zapraszani do współpracy jako eksperci przez krajowe i lokalne instytucje związane z edukacją osób z niepełnosprawnościami i tworzeniu praktycznych rozwiązań w obszarze edukacji specjalnej i włączającej, co świadczy o ich wysokim kompetencjach merytorycznych. Doświadczenie zdobyte w ramach współpracy przekłada się także na jakość prowadzonych zajęć. W 2014 r. trzech pracowników Zakładu, dr hab. B. Cytowska, prof. UWr, dr hab. P. Plichta, prof. UWr oraz dr hab. B. Winczura, prof. UWr zostało powołanych do Zespołu Pedagogiki Specjalnej przy KNP PAN, gdzie we współpracy z gremium naukowym specjalistów podejmowane były/są różne inicjatywy dotyczące osób z niepełnosprawnościami, czy szerzej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi, dyskutowane ważne kwestie z zakresu edukacji specjalnej i włączającej oraz podejmowane decyzje przedstawiane władzom ministerialnym. Ponadto dr hab. P. Plichta, prof. UWr jest też członkiem Zespołu Edukacji Medialnej KNP PAN (od 2019) oraz Rady Naukowej Seminariów Metodologicznych Pedagogiki Specjalnej (od 2024). Był również członkiem Komisji Rewizyjnej Polskiego Towarzystwa Pedagogów Specjalnych (2016-2023).

Ponadto dr hab. B. Cytowska, prof. UWr pełniła funkcję ekspertki ds. badań w projekcie *Standaryzacja Modelu Zatrudnienia Wspomagane w Polsce*, w ramach działania 3.4 Nowe rozwiązania na rzecz osób z niepełnosprawnościami, Priorytet FERS.03 Dostępność i usługi dla osób z niepełnosprawnościami, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS) (kwiecień-maj 2025). Natomiast dr hab. P. Plichta, prof. UWr przygotował ekspertyzę dotyczącą racjonalnych usprawnień w edukacji w obszarze nowoczesnych technologii (IBE, 2024) oraz wniósł swój wkład w powstanie do dokumentu „Standard dostępności e-materiałów edukacyjnych” w części odnoszącej się do nowoczesnych technologii (IBE, 2024).

Pracownicy IPed realizujący zajęcia dla kierunku PS inicjują **działania aktywizujące studentów na rzecz środowiska lokalnego**, pozostające w obszarze ich profilu naukowego. W tym celu między innymi współpracują z wieloma organizacjami i instytucjami, zapraszając ich przedstawicieli na gościnne spotkania ze studentami na uczelni bądź częściowo realizując zajęcia poza uczelnią, na terenie placówek. Współpraca ta obejmuje m.in.: Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny OSTOJA we Wrocławiu, Dom Pomocy Społecznej przy ul. Karmelkowej, Schronisko św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet, „Cafe Równik”, Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Niebieski Latawiec” dla Dzieci z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu itp. Ponadto pracownicy organizują dla studentów wizyty studyjne w specjalistycznych placówkach poza Wrocławiem, tj. Ośrodek Alzheimerowski w Ścinawie, Dzienny Dom Senior - Wigor w Zielonej Górze dla osób zaawansowanych wiekowo, w tym także tych dotkniętych chorobą Alzheimera oraz w placówkach edukacyjnych prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym „Dalej Razem” w Zielonej Górze.

Dzięki tej współpracy studenci mają możliwość zapoznania się ze specyfiką funkcjonowania poszczególnych placówek, ich specjalistycznym wyposażeniem, mają okazję zobaczyć sale odpowiednio przystosowane do pracy z osobami z niepełnosprawnością, gabinety specjalistów, Salę Doświadczenia Świata, ogród sensoryczny itp. Ponadto mają także możliwość weryfikacji zdobywanej w trakcie studiów wiedzy, umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych

poprzez osobiste kontakty z pracownikami i podopiecznymi tych placówek, a także za pośrednictwem przygotowywanych dla nich zajęć i uroczystości.

Pracownicy Zakładu w przeszłości i obecnie opracowują **autorskie programy zajęć**, które są wprowadzane do obowiązującej siatki studiów, jak również materiały edukacyjne wykorzystywane w pracy dydaktycznej (np. dr hab. B. Cytowska, prof. UWr współtworzyła *Poradnik dla nauczycieli. Budowanie przyszłości uczniów szkół specjalnych przysposabiających do pracy. Perspektywy przejścia z edukacji do zatrudnienia*; dr hab. P. Plichta, prof. UWr jest autorem programu profilaktycznego IMPACT (Interdyscyplinarny Model Przeciwdziałania Agresji i Cyberprzemocy Technologicznej – obecnie „Rówieśnicy”, Fundacja Szkoła z Klasą), a także współtwórcą projektów: Centrum Edukacji Obywatelskiej „Dobre Łączy” oraz Fundacji Szkoła z Klasą „Szkoły Dobrostanu” i „Be Internet Awesome For All”).

Pracownicy ZEOzN **włączają również studentów w realizowane przez siebie badania naukowe** w trakcie seminariów dyplomowych i magisterskich. Absolwenci PS publikują w artykułach naukowych wyniki uzyskane z badań prowadzonych w ramach pracy magisterskiej, np. Agnieszka Zajac Rozumienie seksualności i wychowania seksualnego dzieci przez matki i nauczycielki przedszkola, *Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne*, 2023, t. 42; Julia Michałczyk Wspólne wychowywanie się z rodzeństwem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - narracje braci i siostr o doświadczaniu szans rozwojowych i wyzwań w codziennym życiu. *Niepełnosprawność. Dyskursy Pedagogiki Specjalnej*, 2025, nr 54.

Pracownicy stwarzają też studentom możliwość partycypowania w konferencjach naukowych (np. w corocznie organizowanym *Forum Pedagogów*), sympozjach, dyskusjach panelowych oraz seminariach monograficznych, prowadzonych przez specjalistów polskich (np. wykłady organizowane w ramach otwartych zebrań Rady Dyscypliny Naukowej Pedagogika) i zagranicznych (np. w ramach programu Visiting Professors), posiadających udokumentowany dorobek w tym zakresie. Także związane z IPed redakcje ukazujących się od lat czasopism naukowych, takich jak „Wychowanie w Rodzinie”, „Journal of Education Culture and Society”, „Ogrody Nauk i Sztuk” czy Uniwersytet Trzeciego Wieku, dają szansę nie tylko pracownikom, ale także studentom na rozwój zainteresowań i kompetencji naukowych.

Włączeniu studentów Pedagogiki specjalnej w działalność naukową Instytutu służyły/służą aktywne na wielu polach, cieszące się zainteresowaniem i wieloletnią tradycją studenckie koła naukowe: Koło Naukowe Resocjalizacji „Inwersja”, Koło Naukowe Logopedii i Terapii Pedagogicznej, „Life Designing”, Interdyscyplinarne Koło Naukowe „Variograf”, Koło Naukowe Studentów Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej „Zielone Wzgórze” oraz utworzone we wrześniu 2023 SKN Pedagogów „Do zadań SPECjalnych”, którego opiekunami są pracownicy ZEOzN dr hab. P. Plichta, prof. UWr oraz dr J. Lipińska-Lokś ([Koła naukowe - Instytut Pedagogiki](#)). Studenci korzystają również i biorą udział w badaniach terenowych, konferencjach, seminariach, wyjazdach studyjnych, współpracy z krajowymi i międzynarodowymi ośrodkami naukowymi, realizują projekty naukowe i kampanie.

Szczegółowe charakterystyki zawodowe nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku Pedagogika Specjalna, ich osiągnięcia dydaktyczne oraz dane dotyczące obsady znajdują się w **Załączniku nr 2.4 w III części raportu samooceny**.

Osobami odpowiedzialnymi za właściwe **kształtowanie polityki kadrowej** są Dyrektor Instytutu oraz Dziekan. Określają oni kwalifikacje niezbędne do pracy (na poszczególnych stanowiskach), które stanowią podstawę wymagań konkursowych, określanych przez członków komisji konkursowej przy rekrutowaniu nowego pracownika lub decyzji o przedłużeniu zatrudnienia.

Polityka kadrowa IPed jest zorientowana na równomierny rozwój reprezentowanych subdyscyplin pedagogiki oraz na zwiększanie potencjału naukowego adekwatnego do prowadzonych kierunków i specjalności studiów. Wzmacniając jakość naukową i dydaktyczną Instytutu, pozyskuje się młodych pracowników o wysokim potencjale naukowym, co umożliwi przyszłą sukcesję oraz wymianę pokoleniową kadr. Proces zatrudniania odbywa się w drodze konkursu na podstawie Zarządzenia Nr 199/2024 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 11 października 2024 r. w sprawie powołania komisji konkursowych ds. zatrudniania nauczycieli akademickich Uniwersytetu Wrocławskiego. W skład komisji konkursowej na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych wchodzi 13 osób ([Komisja konkursowa ds. zatrudniania nauczycieli akademickich WNHiP 2024-2028](#)). Zdaniem komisji jest przeprowadzenie oceny kwalifikacji kandydata na stanowisko, o które się ubiega.

Uniwersytet Wrocławski dba o **rozwój naukowy kadry** i zachęca pracowników do podnoszenia kwalifikacji naukowych oraz umiejętności dydaktycznych. Pracownicy Instytutu Pedagogiki są motywowani do podnoszenia jakości pracy naukowej i dydaktycznej poprzez umożliwienie wymiany doświadczeń z pracownikami z innych krajowych i zagranicznych ośrodków naukowych, hospitację zajęć, system nagród za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne. Podział środków finansowych i dotacji na działalność badawczą przeznaczoną na utrzymanie potencjału badawczego dokonuje się z uwzględnieniem osiągnięć w pracy naukowej za poprzedni rok. Najważniejszymi elementami systemu motywowania pracowników w Uniwersytecie Wrocławskim są:

- jasno określone zasady awansowania po uzyskaniu stopni naukowych lub tytułu naukowego;
- system nagród za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne (w tym nagrody Rektora UWr oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego);
- możliwość uzyskania zniżki w pensum dydaktycznym za duże zaangażowanie w pracach naukowych lub organizacyjnych;
- możliwość otrzymania dofinansowania wartościowych publikacji, przedsięwzięć związanych z współpracą zagraniczną oraz innowacji dydaktycznych, a także szkoleń, w tym kursów językowych.

Rozwój zawodowy kadry akademickiej potwierdzają uzyskiwane przez pracowników IPed kolejne stopnie i awanse naukowe. Warunki awansowania na wyższe stanowisko pracy po uzyskaniu stopnia lub tytułu naukowego na poszczególnych wydziałach powinny być określone uchwałą Rady Wydziału. Warunki te uwzględniają specyfikę wydziału oraz strategię rozwoju na najbliższe lata, powinny także odnosić się do widocznego postępu w pracy naukowej i dydaktycznej. Uzyskanie stopnia lub tytułu naukowego nie może automatycznie determinować awansu na wyższe stanowisko.

Zasady awansów na stanowiska adiunkta i profesora Uniwersytetu Wrocławskiego w grupach pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych oraz sposób procedowania wniosków w tym zakresie reguluje Zarządzenie Nr 271/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie awansów na stanowiska adiunkta oraz profesora Uniwersytetu w Uniwersytecie Wrocławskim. Kryteria awansów na Wydziale Nauk Historycznych i

Pedagogicznych zaopiniowała Rada Wydziału Uchwałą nr 137/2022 ([Awanse i zatrudnienie - Wydział Nauk Historycznych i Pedagogicznych](#)).

Pracownicy IPed, w tym także pracownicy ZEOzN, za swoją działalność naukową uzyskują awanse oraz wyróżnienia i nagrody. W okresie 2020-2025 niżej wymienieni pracownicy otrzymali:
Awanse:

- Nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego - dr Barbara Winczura - Uchwała 16/2020 Rady Dyscypliny Naukowej Pedagogiki UWr z 08.07.2020 r.
- Nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego – dr Martyna Pryszmont - Uchwała nr 28/2021 Rady Dyscypliny Naukowej Pedagogiki i Psychologia z 30.06.2021 r.
- Nadanie stopnia naukowego doktora habilitowanego – dr Justyna Pilarska - Uchwała nr 42/2022 Rady Dyscypliny Naukowej Pedagogiki UWr z 09.11.2022 r.
- Awans na stanowisko profesora Uniwersytetu Wrocławskiego - dr hab. Piotr Plichta - Uchwała nr 82/2022 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z 22.06.2022 r.
- Awans na stanowisko profesora Uniwersytetu Wrocławskiego - dr hab. Justyna Pilarska - Uchwała nr 30/2024 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z 15.05. 2024 r.
- Awans na stanowisko profesora Uniwersytetu Wrocławskiego - dr hab. Martyny Pryszmont - Uchwała nr 31/2024 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 15.05.2024 r.
- Awans na stanowisko profesora Uniwersytetu Wrocławskiego - dr hab. Barbara Winczura - Uchwała nr 32/2025 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z 14.05.2025 r.
- Awans na stanowisko adiunkta – dr Agnieszka Nowicka - Uchwała nr 83/2022 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z 22.06.2022 r.

Nagrody za działalność naukową:

- Dr Hanna Achremowicz, adiunkt: nagroda Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego za wyróżniającą się rozprawę doktorską; nagroda Narodowego Instytutu Wolności (I miejsce ex aequo) za rozprawę doktorską z zakresu społeczeństwa obywatelskiego (2024).
- Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr: nagroda Rektora UWr za osiągnięcia naukowe (2021, 2024).
- Dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr: nagroda Rektora UWr za osiągnięcia naukowe (2021, 2025).
- Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr: nagroda Rektora UWr za osiągnięcia naukowe (2020, 2021, 2023); laureat „Listy 100” Szerokiego Porozumienia na rzecz Umiejętności Cyfrowych w Polsce (2024); laureat wewnętrznych konkursów UWr w ramach IDUB: na dodatek czasowy (2022, 2023) i zmniejszenie pensum dydaktycznego (2023).
- Dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr - nagroda za wybitną monografię Zarządu Akademickiego Towarzystwa Andragogicznego (2021); laureatka nagród za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne Rektora UWr w latach 2019-2024.
- Dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr: nagroda Rektora UWr za osiągnięcia naukowe (2025).

Władze Instytutu, Wydziału oraz Uczelni doceniają także zaangażowanie pracowników w rozwój dydaktyki oraz w różnego rodzaju prace organizacyjne. W latach 2020-2025 pracownicy IPed otrzymywali także nagrody za działalność dydaktyczną:

- Dr Ewa Jurczyk-Romanowska: laureatka II edycji konkursu na nagrody dydaktyczne IDUB „Najlepsi wśród najlepszych – w poszukiwaniu doskonałości dydaktycznej” (2024).

- Dr Ewa Musiał: laureatka II edycji konkursu na nagrody dydaktyczne IDUB „Najlepsi wśród najlepszych – w poszukiwaniu doskonałości dydaktycznej” (2024).
- Dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr: Nagroda Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za działalność dydaktyczną (2022).
- Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr: Nagroda Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za działalność dydaktyczną (2024).

Natomiast nagrody za działalność organizacyjną uzyskały:

- Dr Anna Haratyk: Nagrody Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za działalność organizacyjną w latach: 2020, 2021, 2022, 2023, 2024.
- Dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr: Nagroda Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za działalność organizacyjną w 2023 roku.
- Dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr: Nagroda Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego za działalność organizacyjną w latach: 2021, 2022, 2024.

(Nagrody i wyróżnienia pracowników IPED - Instytut Pedagogiki).

Weryfikacji stopnia wykonania indywidualnych celów każdego pracownika w sferach: naukowo badawczej, dydaktycznej i organizacyjnej służą też okresowe oceny pracownicze. Obiektywna, rzetelna i konsekwentna ocena pracownicza jest jednym z najważniejszych elementów polityki wzmacniania potencjału poszczególnych jednostek organizacyjnych, wydziałów i uczelni jako całości. Procedura oceny powinna kłaść nacisk na postępy w pracy naukowej ocenianych pracowników i prowadzić do jednoznacznych wniosków ułatwiających władzom uczelni oraz ocenianym pracownikom podejmowanie decyzji dotyczących dalszego zatrudnienia poszczególnych osób.

W świetle nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r., Dz.U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1668 i zarządzeń Rektora UWr, wszyscy pracownicy podlegają ocenie raz na 4 lata. Wnikliwej ocenie podlega aktywność i osiągnięcia naukowe (pracownicy badawczo-dydaktyczni), dydaktyczne oraz na polu organizacyjnym (pracownicy badawczo-dydaktyczni i dydaktyczni). Uwzględniany jest także wynik ewaluacji zajęć. Ocena okresowa nauczycieli akademickich umożliwia systematyczny monitoring ich rozwoju, a także przyczynia się do podnoszenia ich kwalifikacji i tym samym jakości pracy w Uczelni.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 4:

Kierunek Pedagogika specjalna realizowany w Uniwersytecie Wrocławskim zajął 4 miejsce w rankingu Perspektywy 2025 i 2024, zaś w 2023 – 3 miejsce wśród uczelni publicznych.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	---	--

1.	Nie dotyczy	
2.		

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Instytut Pedagogiki (IPed) zlokalizowany jest w bliskiej odległości od węzła komunikacyjnego jakim jest Dworzec Główny PKP i PKS oraz przylegające do niego centrum handlowe. W pobliżu instytutu znajdują się przystanki autobusowe i tramwajowe, z których można dojechać do niemal wszystkich części miasta. Łączna powierzchnia wszystkich pomieszczeń zajmowanych przez Instytut wynosi 2062,95 m². Instytut dysponuje 19 salami dydaktycznymi o powierzchni około 800 m² i pojemności od 30 do 80 miejsc siedzących oraz aulą o powierzchni 318 m² na ok 200 miejsc. W 2025 roku dwie sale dydaktyczne (32 i 21) zostały wyposażone w pętle indukcyjne, które wspomagają słyszenie i uczenie się osób słabosłyszących. Aula i większość sal dydaktycznych wyposażona jest w sprzęt do prezentacji audiowizualnych i multimedialnych (przyłącza, projektory, ekrany, głośniki). W styczniu 2026 roku aula IPed zmodernizowana i wyposażona w zaawansowany sprzęt audiowizualny i multimedialny sfinansowany w ramach środków z funduszu rektorskiego na dofinansowanie pracowni dydaktycznych. Posiada on ultra-wysoką rozdzielczość, bezprzewodową łączność. Cechuje go interaktywność, łatwość integracji z różnymi systemami operacyjnymi, modułowość (urządzenia niezależne i wymienne), wielofunkcyjność. Ponad to umożliwia rejestrację obrazu i dźwięku (digitalizację zdarzeń) oraz zdalne zarządzanie wraz z internetową transmisją danych (spotkania online i hybrydowe). W roku 2025 na potrzeby dydaktyczne dostosowana została czytelnia Biblioteki Instytutu Pedagogiki. Odbývają się w niej wykłady, ćwiczenia i seminaria ze studentami.

Pomieszczenia zajmowane przez pracowników Instytutu to 23 gabinety o łącznej powierzchni około 440 m², w niektórych odbywają się seminaria oraz zajęcia dla małych grup. W każdym pokoju znajduje się co najmniej jeden kompletny zestaw komputerowy z przyłączem sieciowym. Na stanie każdego zakładu znajdują się dodatkowe projektory multimedialne oraz laptopy.

W ostatnich latach w IPed powstały i rozbudowane zostały pracownie dydaktyczne, tj. terapeutyczna (sala 26), muzyczna (sala 60), Didactica 360° (sala A) oraz Laboratorium Counselling & Coaching Lab (sala 32). Pracownia terapeutyczna, sfinansowana w ramach programu PO WER „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego II (2019–2023)”, to przestrzeń przygotowana do pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach rozwojowych. Służy zarówno zajęciom dydaktycznym, jak i warsztatom diagnostyczno-terapeutycznym oraz badaniom nad rozwojem i wspieraniem dzieci. Wyposażenie obejmuje: zestawy pomocy do Metody Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne; pomoce dydaktyczne Montessori (m.in. domek motoryczny, taca sensoryczna, mikroskop, waga); materiały do Pedagogiki Zabawy (chusta animacyjna, gry i plansze dydaktyczne, „Drzewko emocji”); narzędzia do terapii ręki i integracji sensorycznej; pomoce z zakresu diagnozy i wspierania dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych; elementy przestrzeni Snoezelen (Sala Doświadczania Świata) – domek lustrzany, światłowody, ścieżka sensoryczna, piłki rehabilitacyjne, zestawy światła i dźwięku; łóżko wodne zapewniające relaksację i stymulację zmysłową; basen z piłkami wspierający rozwój motoryczny i integrację sensoryczną oraz walizkę i baterię testów do oceny profilu rozwojowego dziecka PEP 3. PL służący do diagnozy funkcjonalnej dzieci w spektrum autyzmu.

Pracownie te dają możliwość wzbogacenia zajęć ze studentami Pedagogiki specjalnej. W ramach przedmiotu Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną studenci 4 roku w sposób praktyczny mogą doświadczyć lekcji ciszy według Marii Montessori, elementów metody Integracji Sensorycznej, metody snoezelen. Podczas zajęć z przedmiotu Metodyka pracy rewalidacyjno - wychowawczej z osobami ze sprzężoną i głęboką niepełnosprawnością intelektualną, poprzez odpowiednie ćwiczenia, studenci poznają lepiej rzeczywistość osoby z głęboką, sprzężoną niepełnosprawnością, doświadczają na sobie elementów stymulacji bazalnej. Przestrzeń dostępna w salach 26 i 60 sprzyja prowadzeniu zajęć praktycznych również podczas ćwiczeń z przedmiotu Rehabilitacja ruchowa z metodyką wychowania fizycznego specjalnego. Studenci poznają elementy gimnastyki korekcyjnej, proste ćwiczenia skierowane do osób z różnymi niepełnosprawnościami.

W ramach projektu STEAM (projekt został sfinansowany z Rektorskiego Funduszu Dofinansowania Pracowni Dydaktycznych) pracownia została wzbogacona o sprzęt umożliwiający prowadzenie zajęć z elementami terapii polisensorycznej, a także o zestaw lalek Persona Dolls – wykorzystywanych do pracy nad rozwijaniem empatii, zrozumienia różnorodności i wsparcia emocjonalnego dzieci w sytuacjach trudnych. Przestrzeń jest przyjazna, bezpieczna, elastyczna i pozwala studentom uczyć się obserwacji, diagnozy i prowadzenia działań terapeutycznych z dziećmi z niepełnosprawnościami, zaburzeniami emocjonalnymi lub trudnościami w nauce.

Pracownia muzyczna została zaprojektowana jako przestrzeń innowacyjnej edukacji muzycznej i sfinansowana w ramach programu PO WER „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Wrocławskiego II (2019–2023)”. Umożliwia studentom rozwijanie kompetencji muzycznych, metodycznych i komunikacyjnych w praktyce, z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi dydaktycznych. Potencjał pracowni opiera się na połączeniu nowatorskich rozwiązań z tradycyjnymi metodami edukacji muzycznej. Sala umożliwia realizację wszystkich sześciu form aktywności muzycznej: ruch z muzyką i taniec, gra na instrumentach, śpiew, słuchanie muzyki, tworzenie muzyki oraz poznawanie teorii muzyki. Wyposażenie pracowni obejmuje: trzy rodzaje tablic: interaktywną, korkową i suchościeralną z pięciolinią; pianino cyfrowe, gitarę elektroakustyczną, zestaw instrumentarium Orffa, bum-bum rurki, dzwonki chromatyczne i diatoniczne; rekwizyty muzyczno-ruchowe: tamburyna, wstążki, janczary, balony; dywan TUPU TAN ułatwiający naukę choreografii i organizację grup; system nagłośnieniowo-nagrywający, mobilne meble i lustra wspierające autoobserwację. Przestrzeń wyposażono również w bibliotekę metodyczną, płytotekę z muzyką edukacyjną i zestawy pomocy wspierających rozwój kompetencji twórczych. W ramach zajęć studenci poznają i adaptują metody muzyczno-ruchowe Labana, Dalcroze’a, Orffa czy Bajkowskiej. Dzięki nowym technologiom wprowadzonym w ramach projektu STEAM (projekt został sfinansowany z Rektorskiego Funduszu Dofinansowania Pracowni Dydaktycznych) pracownia zyskała możliwość prowadzenia symulacji edukacyjnych w technologii VR (Virtual Reality), m.in. w zakresie komunikacji nauczyciel–rodzic, diagnozy emocji dzieci czy treningu pracy zespołowej. Wykorzystanie filmów 360° i aplikacji edukacyjnych pozwala studentom rozwijać refleksyjność i samoocenę w pracy z dziećmi. Dzięki nim możliwe stało się kształcenie oparte na doświadczeniu, działaniu i badaniach. Pracownie stanowią centrum innowacyjnej dydaktyki, integrując teorię, praktykę i naukę. Są miejscem: kształcenia praktycznego studentów kierunków pedagogicznych, prowadzenia badań nad rozwojem i edukacją dzieci, wdrażania nowoczesnych technologii w nauczaniu, współpracy z instytucjami edukacyjnymi, przedszkolami, szkołami i fundacjami, rozwijania kompetencji muzycznych, komunikacyjnych, terapeutycznych i diagnostycznych przyszłych pedagogów, pedagogów specjalnych i nauczycieli. Pracownie te stanowią materialny i

ideowy fundament dla nowoczesnej edukacji, opartej na refleksyjności, interdyscyplinarności i empatii. Film prezentujący obie pracownie dostępny jest pod adresem (rok 2020): <https://www.youtube.com/watch?v=FJBnO-StKXQ&feature=youtu.be>.

Pracownia Didactica 360°, sfinansowana z Rektorskiego Funduszu Dofinansowania Pracowni Dydaktycznych, to nowoczesne rozwiązanie edukacyjne dbające o harmonię i równowagę między przestrzenią a procesem nauczania, co sprzyja tworzeniu warunków służących optymalizacji koncentracji, kreatywności i współpracy między studentami, przekładając się tym samym na lepszą efektywność nauczania. Wyposażenie pracowni obejmuje: meble; sprzęt multimedialny oraz gry edukacyjne, tj. Memory uczucia i emocje EMPIS, Dixit, Karty Metaforyczne, Story cubes classic klasyczne original nowa edycja towarzyska narracyjna, Gra terapeutyczno-edukacyjna. Góra uczuć, Odkrycia. Gra terapeutyczna; Karty Milowe (z instrukcją dla Specjalistów); Sowa Mądra Głowa. Nawlekaj nie czekaj! Zabawka dla dziecka memo pamięciowa kształty 32 szt. drewniane krążki, Terapia. Gra terapeutyczno-rehabilitacyjna pamięć sensoryczna, Rozmawialnik - czas z dziećmi, test „Karty oceny rozwoju psychoruchowego – Korp”. Pracownia aktywnej dydaktyki jest jednym z najważniejszych miejsc służących innowacyjnym działaniom edukacyjnym w IPed, oferując przestrzeń do eksperymentowania, doświadczania i praktycznego stosowania teorii. Studenci mają możliwość testowania aktywizujących metod, takich jak gry dydaktyczne, symulacje oraz praca zespołowa.

Laboratorium Counselling & Coaching, sfinansowane z Rektorskiego Funduszu Dofinansowania Pracowni Dydaktycznych, wyposażone zostało w nowoczesne i innowacyjne pomoce dydaktyczne, umożliwiające studentom i studentkom studiów pedagogicznych rozwijanie kompetencji zawodowych i budowanie postaw prospołecznych. Dbanie o wysoką jakość kształcenia wymaga tworzenia warunków do efektywnej nauki. W procesie kształcenia nowych kadr edukacyjnych niezbędne jest rozwijanie kompetencji społecznych, w szczególności komunikacyjnych, elastycznego reagowania na zmiany, skutecznego działania się w sytuacjach ekspozycji społecznej. Proces dydaktyczny wspomagany innowacyjnymi pomocami umożliwia również wspieranie rozwoju analitycznego myślenia, sprzyja kształtowaniu umiejętności diagnozowania potrzeb rozwojowych i zasobów, pracy w grupie oraz kierowania nią czy wreszcie pomaga przygotować się do wejścia na rynek pracy. Wyposażenie pracowni obejmuje: karty Projektor, grę edukacyjną „Zegarmistrz, narzędzie edukacyjne „Detektyw”, grę dydaktyczną Galimatias, narzędzie EQDO – Karty ścieżek emocji.

W 2024 roku toalety na parterze zostały dostosowane dla osób z niepełnosprawnościami, w tym poruszających się na wózku inwalidzkim. W 2025 roku zamontowany został, od strony parkingu, podjazd dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim. Dzięki temu osoby te mogą bezpośrednio z parkingu dostać się do budynku Instytutu Pedagogiki. Udogodnieniem dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim są także rampy podjazdowe dostępne w auli oraz w budynku Instytut Pedagogiki mieszczącym się przy ul. Dawida 3.

Od początku 2026 roku w budynku znajduje się winda, która umożliwia sprawne przemieszczanie się po wszystkich kondygnacjach – od parteru do ostatniego piętra. Wcześniej funkcję to pełnił schodolaz elektryczny.

W budynku głównym funkcjonuje również szatnia, pokój socjalny, rowerownia i portiernia oraz 5 automatów z napojami i przekąskami. W pobliżu instytutu znajdują się punkty gastronomiczne, w tym te mieszczące się w galerii handlowej znajdującej się nieopodal uczelni.

Instytut dysponuje także zewnętrzną przestrzenią rekreacyjną i ogrodem społecznym dla całej społeczności Instytutu - około 1500 m². Znajduje się ona na dziedzińcu budynków – jest to teren

zielony, który powstał w 2023 roku w ramach projektu Budżetu Akademickiego. Został wyposażony w ławki i stoły służące rekreacji, spotkaniom i integracji. Przestrzeń ta jest także dedykowana projektom i zajęciom typu „Outdoor Education”. Wyposażona jest także w domki dla owadów i tym samym stanowi przyjazne im środowisko. Opisywana inicjatywa wpisuje się w strategię Zielonego Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych. Instytut Pedagogiki dysponuje także strzeżonym parkingiem, z którego prowadzi jedno z wejść do budynku z podjazdem dla osób poruszających się na wózku inwalidzkim.

Biblioteka Instytutu Pedagogiki posiada księgozbiór liczący 33764 woluminów książek, 2896 woluminów czasopism i 87 woluminów zbiorów specjalnych (DVD i CD-ROM) i jest jednym z najbogatszych w dyscyplinie pedagogiki we Wrocławiu. Do końca września w bibliotece zarejestrowanych było 1784 czytelników. Od października został wprowadzony nowy program biblioteczny ALMA i zmienił się regulamin udostępniania zbiorów – studenci wszystkich kierunków, nie tylko pedagogiki, mogą wypożyczać książki do domu, a ilość kont czytelniczych może być podana jedynie zbiorczo dla całej uczelni przez Bibliotekę Uniwersytecką. Odnotowano sporą grupę czytelników spoza Instytutu Pedagogiki, zwłaszcza z psychologii, nauk społecznych i prawa.

Na powierzchni użytkowej wynoszącej 269 m² mieści się: dwupoziomowy magazyn, pokój opracowań, wypożyczalnia i czytelnia z 24 miejscami. Księgozbiór podręczny czytelnia liczy 3485 woluminów książek i czasopism. W związku z budową windy w budynku przy ul. Dawida 1 i ograniczeniem w związku z tym ilości sal wykładowych, czytelnia została przystosowana tak, aby mogły się w niej odbywać zajęcia. Jak już wspomniano, od października Biblioteka działa w nowym systemie komputerowym ALMA. Skomputeryzowane jest opracowywanie i udostępnianie zbiorów. Wszystkie zbiory, również przedwojenne, posiadają rekordy w bazie komputerowej połączonych bibliotek w ramach projektu OMNIS Biblioteki Narodowej, dzięki czemu czytelnicy mają możliwość zdalnego zamawiania i rezerwowania książek, zarówno do wypożyczalni, jak i czytelnia. Poza zbiorami tradycyjnymi, Biblioteka IP za pośrednictwem strony internetowej Biblioteki Uniwersyteckiej, zapewnia czytelnikom dostęp do zagranicznych, licencjonowanych baz publikacji i czasopism elektronicznych. Mogą z nich korzystać z komputerów w sieci uniwersyteckiej lub z domu za pośrednictwem serwera PROXY. Ważną rolę odgrywają cyfrowe zbiory w języku polskim ograniczone prawami autorskimi, do których użytkownicy mają dostęp poprzez bazę ACADEMICA Biblioteki Narodowej, której terminal znajduje się w czytelni. Ponadto Biblioteka IP oferuje czytelnikom bezpłatne kody dostępu do wersji elektronicznej do wielu tytułów najważniejszych podręczników z pedagogiki i dziedzin pokrewnych (IBUK Libra). Rozwijana jest Pedagogiczna Biblioteka Cyfrowa w ramach Biblioteki Cyfrowej UW, a także repozytorium wydziałowe.

Biblioteka uczestniczy w uzupełnianiu bazy publikacji pracowników naukowych UW w programie OMEGA, wspiera przygotowania do ewaluacji działalności naukowej poprzez uzupełnianie i sprawdzanie danych w bazach PBN i SEDN. Biblioteka prowadzi działalność informacyjną i szkoleniową. Na Platformie Edukacyjnej UW organizowane są szkolenia biblioteczne online dla studentów rozpoczynających studia. Dodatkowo, w porozumieniu z osobami prowadzącymi seminaria licencjackie i magisterskie, prowadzone są szkolenia z zakresu wyszukiwania, selekcji i wykorzystania informacji na potrzeby pisania prac dyplomowych w formie stacjonarnej. Oprócz zajęć grupowych, odbywają się indywidualne szkolenia użytkowników, mające za zadanie podniesienie ich kompetencji informacyjnych. Na bieżąco organizowane są wystawy nowości, a informacje o ciekawych opracowaniach zamieszczane są na instytutowym i kierunkowym profilu Facebook. Biblioteka realizuje również kwerendy (*desk research*) zlecane przez

pracowników naukowych (51 w tym roku). Wspiera także kompetencje seminarzystów w zakresie korzystania z baz danych w procesie kwerendy do swoich projektów dyplomowych.

Pracownicy biblioteki stale poszerzają swoją wiedzę i doskonalą umiejętności. W 2025 roku uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Bibliotekę Uniwersytecką (26 godzin) oraz webinarium prowadzonych przez Bibliotekę Narodową (36 godzin), a także wdrożeniowych webinarium programu ALMA, prowadzonych przez firmę Exlibris (68 godzin).

Od początku lat dziewięćdziesiątych funkcjonuje w Instytucie pracownia komputerowa o powierzchni 55 m² z 20 stanowiskami komputerowymi, której zasoby są systematycznie odnawiane i modernizowane. Studenci mają dostęp do pracowni codziennie. Instytut Pedagogiki posiada ponad 50 komputerów stacjonarnych, podłączonych do Internetu oraz ponad 34 komputerów przenośnych, udostępnianych pracownikom i studentom. Połączenie internetowe realizowane jest przez 1GB światłowodowy port ethernetowy przyłączony do Wrocławskiej Akademickiej Sieci Komputerowej. W budynku funkcjonuje sieć bezprzewodowa EDUROAM, dostępna dla wszystkich pracowników i studentów, wydawnie zwiększając mobilność zastosowań sprzętu komputerowego zarówno w dydaktyce jak i w pracy własnej studentów. W posiadaniu Instytutu znajdują się także cztery tablice multimedialne, wyposażone w złącza cyfrowe i analogowe oraz zintegrowane głośniki. Instytut dysponuje 84 stanowiskami ze stałym dostępem do Internetu.

Zmodernizowana została pracownia komputerowa, która wyposażona jest w 20 nowoczesnych stacji roboczych, z oprogramowaniem: Windows 11, pełny pakiet MS Office 365, program statystyczny Statistica. W zasobach pracowni komputerowej znajdują się także tablica multimedialna. W roku 2015 IPed. włączony został do międzynarodowej, uczelnianej sieci bezprzewodowej eduroam, który pozwala korzystać studentom i pracownikom z sieci we wszystkich uczelniach uczestniczących w projekcie na terenie Polski, a także w większości krajów Unii Europejskiej, Stanach Zjednoczonych oraz Japonii.

W 2025 roku zostało także zmodernizowane i zoptymalizowane środowisko drukowania. Na terenie budynku znajdują się wielofunkcyjne, energooszczędne urządzenia drukujące, które dzięki łączności bezprzewodowej umożliwiają mobilne i zdalne drukowanie, skanowanie, kserowanie i faksowanie.

Infrastruktura i zasoby dydaktyczne podlegają regularnym ocenom, z punktu widzenia ich adekwatności do potrzeb edukacyjnych tj. pojawiających się nowych specjalności oraz zmieniających się oczekiwań studentów oraz pracodawców. Wyrazem tego są ostatnie zakupy sprzętu komputerowego, oprogramowania i pomocy dydaktycznych. Szczególną rolę odgrywają tu opinie koordynatorów specjalności, interesariuszy, opiekunów grup studenckich i kół naukowych, którzy zbierają bezpośrednie sygnały od studentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	

2.		
...		

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Zakład Edukacji Osób z Niepełnosprawnością (ZEOzN) prowadzi współpracę z instytucjami edukacyjnymi oraz podmiotami gospodarczymi. Posiada szerokie kontakty z interesariuszami zewnętrznymi, wspomagającymi doskonalenie programu studiów oraz rozwój kierunku Pedagogika specjalna (PS). Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym i naukowo-badawczym w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, organizowana jest w sposób zaplanowany, zgodny z koncepcją i celami kształcenia na kierunku PS oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy. Na potrzebę współpracy z interesariuszami zewnętrznymi wpływa specyfika kierunku i powiązany z nim zawodowy rynek pracy, który wymaga kształtowania zawodowych umiejętności i kompetencji społecznych przyszłych pedagogów specjalnych pracujących w sektorze edukacji.

Instytut Pedagogiki (IPed) nawiązał **współpracę z instytucjami**, w których studenci kierunku PS realizują praktyki zawodowe, wolontariat, odbywają konsultacje praktyczne, wizyty studyjne i prowadzą badania w ramach realizacji prac dyplomowych oraz innych projektów, a po ukończeniu studiów znajdują zatrudnienie. Pozwala to na wymianę informacji o jakości kształcenia pomiędzy ZEOzN a wybranymi placówkami. Taka forma współpracy stwarza możliwości i warunki studentom i studentkom pedagogiki specjalnej do poznania specyfiki pracy edukacyjno – terapeutycznej w różnych placówkach oświatowych, obserwację, rozwijanie kompetencji w zakresie poznania i stosowania różnorodnych metod i narzędzi edukacji włączającej, udział w szkoleniach otwartych, a także wzmacnia ich przygotowanie do pracy w interdyscyplinarnych zespołach wspierających uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W tej perspektywie ważnymi kompetencjami zawodowymi przyszłych pedagogów specjalnych rozwijanymi we współpracy z partnerami zewnętrznymi jest posiadanie umiejętności diagnozowania różnorodnych problemów osób z niepełnosprawnościami i konstruowania sposobów ich rozwiązywania. Działania studenta/praktykanta podlegają ocenie we wszystkich kategoriach efektów uczenia się – wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne (zaświadczenie o odbyciu praktyki).

Zaangażowanie i praca studentów i studentek wykonywana w ramach praktyk zawodowych jest oceniana pozytywnie przez przedstawicieli przyjmujących ich instytucji i placówek oświatowych. Współpraca taka jest polem systematycznej aktualizacji zakresu, tematyki, metod i form kształcenia na kierunku Pedagogika specjalna.

Nauczyciele akademicki ZEOzN systematycznie korzystają z możliwości współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, różnymi instytucjami, placówkami edukacyjnymi o charakterze publicznym i niepublicznym, takimi jak: przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły integracyjne i specjalne, ośrodki szkolno-wychowawcze, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, fundacje, stowarzyszenia, jednostki organizacyjne. W ramach tej współpracy zawarte zostały porozumienia, których celem jest zaktywizowanie wymiany dobrych praktyk pomiędzy uczelnią i pracodawcami. Niektórzy przedstawiciele otoczenia społeczno – gospodarczego prowadzą zajęcia dydaktyczne, uczestniczą w organizacji praktyk zawodowych, a także konsultują działania dydaktyczne na kierunku Pedagogika specjalna.

Porozumienie o współpracy zostaje zawarte z palcówkami adekwatnymi do kierunku PS, gdzie studenci cyklicznie realizują praktyki zawodowe. Np są to:

- Szkoła Podstawowa nr 9, im. Wincentego Pola, Wrocław (od roku 2022).
- Zespół Placówek Edukacyjnych Stowarzyszenia OSTOJA we Wrocławiu (od roku 2019).
- Dolnośląski Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy nr 13 dla Uczniów Niewidomych i Słabowidzących oraz z innymi niepełnosprawnościami im. Marii Grzegorzewskiej we Wrocławiu (od roku 2023).

Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi obejmuje następujące obszary działań: identyfikacja podmiotów współpracujących, diagnozowanie potrzeb i możliwości współdziałania wspólna wymiana doświadczeń, włączanie przedstawicieli podmiotów zewnętrznych w prace na rzecz modyfikacji programów studiów, modyfikacja i udoskonalenie programów oraz metod kształcenia. Ponadto, współpraca taka stwarza szansę na wymianę doświadczeń, wsparcie merytoryczne oraz dialog pomiędzy interesariuszami zewnętrznymi, studentami i środowiskiem naukowym. Współpraca z podmiotami zewnętrznymi jest z jednej strony efektem, a z drugiej strony warunkiem prowadzenia działalności dydaktycznej na kierunku Pedagogika Specjalna.

Zakres współpracy Zakładu z otoczeniem społeczno-gospodarczym odzwierciedlają zarówno specjalności studiów oferowanych studentom na kierunku Pedagogika specjalna i związane z nimi miejsca kształcenia praktycznego realizowanego w miejscach pracy, ale także kierunki prowadzenia badań naukowych przez poszczególnych pracowników Zakładu.

Nauczyciele akademicy z ZEOzN w ramach przedmiotów metodycznych organizują cykliczne **zajęcia praktyczne oraz wizyty studyjne** dla studentów kierunku PS (studiów stacjonarnych i niestacjonarnych) w ośrodkach i placówkach, a także współpracują ze specjalistami palcówek, którzy prowadzą zajęcia na kierunku. Dla przykładu:

- Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny OSTOJA (ORE) we Wrocławiu, gdzie w ramach przedmiotów metodycznych: Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, Metodyka pracy rewalidacyjno - wychowawczej z osobami ze sprzężoną i głęboką NI, Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z głębszą niepełnosprawnością intelektualną) organizowane są zajęcia praktyczne, studenci mogą poznać pomoce stosowane w pracy z dziećmi i młodzieżą z głębszą i głęboką NI a także w formie warsztatowej wypróbować niektóre metody pracy (dr Agnieszka Drzazga)

- Dom Pomocy Społecznej we Wrocławiu, gdzie w ramach przedmiotu: Andragogika specjalna organizowane są zajęcia na terenie placówki, studenci zapoznają się ze specyfiką funkcjonowania DPS (dr Agnieszka Drzazga).

- Schronisko św. Brata Alberta dla Bezdomnych Kobiet we Wrocławiu, gdzie w ramach przedmiotu: Andragogika specjalna, organizowane są zajęcia na terenie schroniska, studenci przygotowują ciekawe aktywności dla pensjonariuszek i zapoznają się ze specyfiką funkcjonowania schroniska (dr Agnieszka Drzazga).

- Stowarzyszenie Pomocy Osobom Autystycznym "Dalej Razem" w Zielonej Górze, gdzie w ramach przedmiotów: Metodyka pracy opiekuńczo-wychowawczej w placówkach specjalnych i Rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną i z zaburzeniami ze spektrum autyzmu organizowane są wizyty studyjne w przedszkolu i szkole prowadzonej przez Stowarzyszenie, studenci mają okazję dowiedzieć się, w jaki sposób organizuje się pracę opiekuńczą, terapeutyczną, dydaktyczną i wychowawczą z dzieckiem/ucniem ze spektrum zaburzeń autystycznych, a także

poznać specjalne potrzeby tych uczniów oraz możliwości ich zaspokajania (dr Agnieszka Nowicka, dr Jolanta Lipińska – Lokś, 2020 – 2024).

- Dzienny Domu *Senior-Wigor* w Zielonej Górze, w ramach przedmiotu: Zaburzenia demencyjne (fakultet) organizowane są wizyty studyjne dla studentów na terenie placówki, podczas których studenci poznają specyfikę placówki oraz organizują zajęcia dla pensjonariuszy (dr Agnieszka Nowicka, 2024, 2025).

- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Przyjaciół Dzieci w Lubinie, gdzie organizowane są cyklicznie praktyki dla studentów PS (studiów niestacjonarnych), przy współpracy ze specjalistami placówki, którzy prowadzą zajęcia ze słuchaczami studiów podyplomowych z Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka i Wsparcia Rodziny (dr Agnieszka Nowicka, 2022- 2025).

- Zespół Szkół Integracyjnych w Lubinie, gdzie organizowane są cyklicznie praktyki dla studentów kierunku PS (studiów niestacjonarnych), (dr Agnieszka Nowicka, od 2022).

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Lubinie, gdzie realizowane są konsultacje metodyczne przy współpracy ze specjalistami placówki, którzy prowadzą zajęcia ze studentami kierunku PS oraz słuchaczami studiów podyplomowych z Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka i Wsparcia Rodziny (przy Instytucie Pedagogiki UWr) (dr Agnieszka Nowicka, 2021 - 2025).

Współpraca taka stwarza szansę na wymianę doświadczeń i wsparcie merytoryczne oraz dialog pomiędzy interesariuszami zewnętrznymi, studentami i środowiskiem naukowym.

W ramach współpracy nauczycieli akademickich Zakładu z podmiotami zewnętrznymi realizowane są **projekty badawczo - wdrożeniowe, metodyczne, autorskie programy edukacyjne** w placówkach oświatowych, która to współpraca wspomaga realizację działalności badawczo – dydaktycznej. Przykładami są:

- Społeczna Szkoła Podstawowa im. Astrid Lindgren w Miliczu, gdzie na podstawie porozumienia pomiędzy Wydziałem Nauk Historycznych i Pedagogicznych, w tym IPed z dn. 5.02.2020 a placówką, realizowano projekt, pt.: Wspomaganie rozwoju dziecka młodszego w szkole i rodzinie. W ramach współpracy przeprowadzono cykl warsztatów dla nauczycieli pt. „Kształtowanie empatii u dzieci w grupach integracyjnych oraz rozwijanie relacji rówieśniczych i integracja grupy z wykorzystaniem wybranych elementów metod terapeutycznych”, dla rodziców, pt. „Dobry Rodzic – szczęśliwe dziecko, czyli wspieranie rozwoju dziecka, organizacja nauki domowej, budowanie relacji”, a także dla uczniów pt. „Jak uczyć się, żeby się nauczyć? – praktyczne sposoby szybkiego uczenia się”), (dr Jolanta Lipińska – Lokś, dr Agnieszka Jędrzejowska, 2022-2025).

- Terapeutyczny Punkt Przedszkolny „Niebieski Łatawiec” dla Dzieci z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu we Wrocławiu, na podstawie porozumienia między Instytutem Pedagogiki UWr a placówką z dnia 30.01.2023 r. w zakresie przedsięwzięć badawczo – wdrożeniowych zrealizowano projekt pt. „Trening Uwagi Słuchowej metody A. Tomatisa dla dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w wieku przedszkolnym” (dr hab. Arkadiusz Urbanek, prof. UWr; dr hab. Barbara Winczura, w okresie: 15.02.23-15.07.2023).

- Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU), w Warszawie, w którym zrealizowano kilka projektów badawczych, w tym dotyczących zachowań ryzykownych młodych ludzi ze szkół specjalnych (lider, członek zespołu - dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr, 2020-2025).

- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Szklarach Dolnych, w ramach projektu Lokalnego Ośrodka Wiedzy i Edukacji (LOWE 2) w gminie Chocianów współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (POWR.02.14.00-00-1020/16) wykonano diagnozę potrzeb edukacyjnych dorosłych mieszkańców Gminy Chocianów (dr Agnieszka Nowicka, 2020-2022).

- Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze - we współpracy zrealizowano projekt metodyczny pt. „Wyjątkownik. Polsko – ukraińskie inspiracje metodyczne nie tylko dla nauczycieli i specjalistów (dr Jolanta Lipińska - Lokś, 2024-2025).

W ramach współpracy z podmiotami zewnętrznymi nauczyciele akademicy przeprowadzają **ekspertyzy, konsultacje, szkolenia, warsztaty metodyczne i specjalistyczne oraz wygłaszają referaty** podczas konferencji o różnym zasięgu (lokalnym i krajowym). Niektórzy nauczyciele w ramach współpracy z otoczeniem pełnią rolę doradczą i merytoryczną, czynnie uczestniczą w Radach Programowych i realizują projekty badawczo - wdrożeniowe. Przykładami są:

- Stowarzyszenie OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami we Wrocławiu – dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr od roku 2012 r. jest członkinią Stowarzyszenia oraz kadry zarządzającej zespołem Placówek Edukacyjnych OSTOJA we Wrocławiu. Udziela wsparcia merytorycznego oraz organizuje pracę w placówce przedszkolnej (Punkt Przedszkolny OSTOJA) i programie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia ich rodzin.

- Polska Federacja Zatrudnienia Wspomaganego w Warszawie – dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr jest przewodniczącą Rady Programowej, uczestniczy w projektach badawczych, jak np., badanie dostępności usług zatrudnienia wspomaganego (2022); badanie potrzeb i oczekiwań trenerek i trenerów pracy (2024) oraz jest ekspertką ds. badań w projekcie dotyczącym standaryzacji modelu zatrudnienia wspomaganego w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (2021-2027 FERS).

- Instytut Badań Edukacyjnych (Państwowy Instytut Badawczy) w Warszawie – dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr wykonał ekspertyzy dotyczące uprawnień w edukacji w obszarze nowoczesnych technologii (2020-2025); w Centrum Edukacji Obywatelskiej – opracował ekspertyzę dotyczącą stanu wiedzy i rekomendacji dotyczących motywacji nauczycieli (2020-2025), w Fundacji Orange – wziął czynny udział w panelu eksperckim dotyczącym monitoringu praw i podmiotowości dziecka w dobie społeczeństwa informacyjnego w Polsce (2020-2025), w polskiej organizacji Holistic Think Tank, działającej na rzecz humanizacji edukacji jest autorem ekspertyzy dotyczącej kwestii bezpieczeństwa w szkołach (2020- 2025), z kolei w Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę – wykonał ekspertyzę służącą aktualizacji programu profilaktycznego IMPACT – obecnie „Rówieśnicy” (2020 - 2025).

- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii z Zaborze – dr Jolanta Lipińska-Lokś jest opiekunem merytorycznym programów profilaktyki dla uczniów, ekspertem programowym, prowadzi szkolenia dla rady pedagogicznej, organizuje pracę w placówce, realizuje diagnozy i zalecenia dla uczniów placówki (2022 – nadal).

- Centrum Wspomagania Rozwoju Dziecka z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Łatawiec” i Terapeutyczny Punkt Przedszkolny dla Dzieci z Autyzmem we Wrocławiu – dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr jest współtwórczynią placówki i pełni rolę koordynatorki merytorycznej, odpowiada za wielospecjalistyczny program wsparcia dzieci z zaburzeniami autyzmu i ich rodzin. Sprawuje merytoryczny nadzór nad programami edukacyjno-terapeutycznymi dla uczniów w oddziale przedszkolnym oraz koordynuje wdrożenie autorskich programów dydaktycznych i terapeutycznych. W Punkcie Konsultacyjnym tegoż Centrum prowadzi konsultacje otwarte dla dzieci, rodziców, specjalistów, nauczycieli, terapeutów, wolontariuszy i asystentów uczniów. Diagnozuje i prowadzi badania nad wczesnym wykrywaniem autyzmu u małych dzieci z trudnościami w rozwoju i zachowaniu (2016 – nadal).

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) – dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr pełni rolę ekspertki zewnętrznej do oceny projektów badawczych, programów wdrożeniowych, ekspertyz i analiz dotyczących integracji i rehabilitacji zawodowej oraz społecznej osób niepełnosprawnych. Od roku 2021 oceniła kilka projektów badawczo - wdrożeniowych oraz wykonała kilka ekspertyz (2021- nadal).

Przeprowadzane ekspertyzy i prowadzone badania przez nauczycieli akademickich Zakładu wpływają na funkcjonowanie społeczeństwa i gospodarkę, co oznacza, że działalność naukowa pracowników Zakładu oddziałuje nie tylko na świat akademicki, ale również na otoczenie społeczno – gospodarcze, zarówno w lokalnym, jak i globalnym otoczeniu.

Działalność ZEOzN spotyka się z uznaniem władz samorządowych, czego przykładem było **podziękowanie Prezydenta Wrocławia** za „życzliwą dbałość o nieograniczony, pełny i satysfakcjonujący rozwój całej społeczności wrocławskich studentek i studentów” (15.02.2023), przekazane przedstawicielom naszego Zakładu.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym: przedsiębiorcami, instytucjami, organizacjami, niezależnie od przyjętej formy owocuje **udoskonalaniem procesu kształcenia** przyszłych pedagogów specjalnych poprzez modyfikacje i dostosowanie do aktualnych potrzeb rynku pracy, programów studiów, materiałów dydaktycznych oraz metodyki kształcenia akademickiego. Ma ona również znaczenie w zakresie popularyzowania osiągnięć naukowych w środowisku edukacyjno-społecznym, co znajduje odzwierciedlenie w prowadzonych przez pracowników Zakładu działaniach popularyzatorskich, prelekcjach, wykładach, zajęciach warsztatowych oraz szkoleniach dla nauczycieli i specjalistów w otwartym środowisku edukacyjnym i społecznym.

Na zaproszenie przedstawicieli różnych instytucji, organizacji i placówek oświatowych nauczyciele akademicy z Zakładu wygłaszają **wykłady, prelekcje, prowadzą warsztaty i szkolenia otwarte**. Przykładami takiej współpracy są:

- Dla Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Zielonej Górze – dr Jolanta Lipińska – Lokś przeprowadziła cykl wykładów pt. „15 minut dziennie, codziennie – o sposobach skutecznego uczenia się” (2019-2023).

- Dla Polskiego Centrum Programu Safer Internet – dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr przeprowadził warsztat z okazji Dnia bezpieczeństwa Internetu; z kolei dla Instytutu Dialogu Międzykulturowego Jana Pawła II w Krakowie – brał udział w charakterze prelegenta w konferencji dla środowiska pedagogicznego, a w poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Rawie Mazowieckiej i w Zespole Szkół Specjalnych nr 2 – wygłosił wykład na konferencji edukacyjnej; natomiast w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym im. Janusza Korczaka w Radomiu – przeprowadził warsztaty i prelekcje organizowane przez szkołę i lokalną poradnię psychologiczno – pedagogiczną (2020-2025).

- Dla Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Zaborze – dr Jolanta Lipińska – Lokś przeprowadziła cykl szkoleń dla nauczycieli i specjalistów na radach pedagogicznych, a w Zespole Szkół Specjalnych w Zielonej Górze od wielu lat bierze aktywny udział w sieci wsparcia merytorycznego i metodycznego dla nauczycieli, dyrektorów placówek specjalnych i ogólnodostępnych (od 1995 r.); z kolei w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Babimoście jest opiekunem merytorycznym i współpracuje w ramach sieci wsparcia (2022-2025).

- Dla Akademii Dobrego Rodzica oraz Akademii Seniora XXI wieku w Chocianowie - dr Agnieszka Nowicka - wygłosiła cykl wykładów pt.: „Gotowość szkolna dzieci sześciolatków” dla rodziców dzieci uczęszczających do Przedszkola z Oddziałami Integracyjnymi w Chocianowie (17.03.2021); „Jak

motywować dzieci do nauki szkolnej? dla rodziców uczniów klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Parchowie (8.04.2021); „Jak sobie radzić z dzieckiem nadpobudliwym psychoruchowo? dla rodziców uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Szklarach Dolnych (19.05.2021); „Depresja u młodzieży” dla rodziców młodzieży z Zespołu Szkół w Chocianowie (8.09.2021). Natomiast w Chocianowskim Ośrodku Kultury w ramach Akademii Seniora XXI wieku przeprowadziła wykłady otwarte pt. „Czy to już Alzheimer? Specyfika, fazy i symptomy choroby Alzheimera” oraz „Profilaktyka zaburzeń pamięci u osób w starszym wieku” (27.09.2021).

- Dla Fundacji dla NAS we Wrocławiu – dr hab. Barbara Winczura, prof. UW r przeprowadziła cykl otwartych szkoleń dla specjalistów, nauczycieli, terapeutów, pracowników socjalnych i asystentów na temat problematyki autyzmu, diagnozy wielospecjalistycznej dzieci z trudnościami w rozwoju i zachowaniu, edukacji, terapii i możliwości wsparcia dzieci w spektrum (2023-2025); natomiast dla Kuratorium w Gorzowie Wielkopolskim, na zaproszenie Lubuskiego Kuratora Oświaty wygłosiła podczas ogólnopolskiej konferencji dla nauczycieli, dyrektorów placówek oświatowych: specjalnych, terapeutycznych, integracyjnych i ogólnodostępnych wykład na temat możliwości uczenia się i funkcjonowania uczniów w spektrum autyzmu w procesie edukacji (25.11. 25).

Zakres i formy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są wypracowywane w toku stałych kontaktów pomiędzy ZEOzN i interesariuszami zewnętrznymi. Współpraca ta jest przestrzenią do projektowania rozmaitych inicjatyw i praktyk służących rozwojowi kierunku studiów Pedagogika specjalna. W dniu 4 czerwca 2025 r. w IPed powstała **Rada Interesariuszy Zewnętrznych** jako ciało doradcze. Celem Rady jest współpraca pomiędzy środowiskiem akademickim, a przedstawicielami praktyki oświatowej w obszarach edukacji, życia społecznego oraz organizacji obywatelskich. Działalność ta przyczynia się do doskonalenia jakości kształcenia na kierunku PS oraz inicjowania wspólnych działań dydaktycznych i społecznych. Do grona Rady Interesariuszy Zewnętrznych przy Instytucie Pedagogiki zostali zaproszeni nauczyciele i specjaliści, którzy prowadzą także zajęcia dydaktyczne ze studentami na kierunku PS. Obecnie podejmowane są kroki w celu sformalizowania współpracy poprzez podpisywanie porozumień i listów intencyjnych z podmiotami zewnętrznymi i interesariuszami.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	
2.		
...		

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Zgodnie ze Strategią Uniwersytetu Wrocławskiego (UWr) na lata 2020–2030, która wyznacza kierunki rozwoju całej uczelni <https://uwr.edu.pl/o-uniwersytecie/misja-i-strategia/strategia/>, także Instytut Pedagogiki (IPed) – wraz z Zakładem Edukacji Osób z Niepełnosprawnością ZEOzN – realizuje swoje działania w ścisłym powiązaniu z zapisanymi tam celami w obszarze umiędzynarodowienia. Strategia została przyjęta uchwałą Senatu UWr nr 34/2020 z 6 maja 2020 r., a umiędzynarodowienie stanowi w niej jeden z kluczowych punktów odniesienia dla społeczności uniwersyteckiej. Widać to m.in. w Celu strategicznym 2: Nowoczesne i skuteczne kształcenie, zwłaszcza w Celu operacyjnym 2.3: Nowoczesne i międzynarodowe kształcenie oraz podmiotowość studentów, a także w zadaniach i celach odnoszących się bezpośrednio do kadry: Zadaniu 1.1.3: Wzrost mobilności i umiędzynarodowienia kadry badawczej, Celu operacyjnym 1.3: Podniesienie pozycji naukowej, Zadaniu 1.3.2: Rozwój umiędzynarodowienia badań naukowych oraz Celu operacyjnym 2.1: Rozwój kompetencji kadry dydaktycznej wraz z Zadaniem 2.1.4: Umiędzynarodowienie kadry badawczo-dydaktycznej.

W ramach naszych możliwości, podejmujemy działania wpisujące się w te priorytety, zarówno w obszarze badań, jak i kształcenia, aby na miarę dostępnych zasobów, realizować priorytety wyznaczone w Strategii Uniwersytetu Wrocławskiego.

Kształcenie na kierunku Pedagogika specjalna (PS) jest prowadzone zgodnie z uczelnianymi założeniami wdrażania wysokich standardów jakości, ukierunkowanymi na wyposażenie studentów i studentek w wiedzę oraz kompetencje przydatne zarówno na etapie studiów jak i na rynku pracy. W praktyce oznacza to rosnącą potrzebę systematycznego wzmacniania kompetencji językowych zarówno studentów, jak i kadry oraz poszukiwania skuteczniejszych form większej naszej obecności w międzynarodowym dyskursie.

Realizacja działań na kierunku PS w IPed wpisuje się w misję i strategię UWr, szczególnie w zakresie wartości, którym uczelnia hołduje: interdyscyplinarności, współpracy oraz dialogu z otoczeniem. Istotnym kontekstem jest również status UWr jako Uczelni Badawczej, co wzmacnia potencjał internacjonalizacji m.in. poprzez rozwój oferty programów w języku angielskim oraz zwiększanie możliwości udziału w szkoleniach i zajęciach prowadzonych przez profesorów wizytujących z różnych jednostek uniwersyteckich.

Ukierunkowanie na **doskonalenie języków obcych** służy także pełniejszemu wykorzystaniu międzynarodowej infrastruktury naukowej dostępnej na UWr. Studenci i doktoranci korzystają z rozbudowanego dostępu do światowych baz danych i literatury naukowej dzięki usługom Biblioteki UWr, w tym m.in. usłudze proxy, umożliwiającej korzystanie z zasobów z dowolnego miejsca, nie tylko z sieci uczelnianej. Przykładem rozwoju tej oferty w ostatnich miesiącach jest udostępnienie nowego narzędzia opartego na technologii AI — Web of Science Research Assistant — wspierającego wyszukiwanie i wstępną analizę literatury w międzynarodowym obiegu naukowym.

W latach 2020–2025 umiędzynarodowienie procesu kształcenia w IPed obejmowało działania powiązane z celami kształcenia na kierunkach Pedagogika oraz PS. Tworzono warunki sprzyjające rozwojowi **międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów**, a współpraca zagraniczna była związana z tematyką prowadzonych zajęć, realizowanymi treściami programowymi (np. poprzez udział pracowników i studentów w otwartych zebraniach Rady Dyscypliny, na który zapraszani się goście, w tym z zagranicy, czy na kanale MS Teams „Spotkania

naukowe Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością”). Przykładowo, 12 grudnia 2024, na zaproszenie pracowników Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością w Instytucie Pedagogiki gościł profesor Pavol Kopinec z Wydziału Pedagogicznego Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie wygłosi wykład otwarty pt. „*The care system for people with disabilities in Austria*” (*System opieki nad osobami z niepełnosprawnością w Austrii*). Spotkanie miało charakter hybrydowy, co zwiększyło możliwość udziału w tym wydarzeniu.

W Instytucie Pedagogiki działa również Katedra UNESCO Chair on *Lifelong Guidance and Counseling*, której wieloletnie dokonania w zakresie umiędzynarodowienia zasługują na duże uznanie <https://unesco.uwr.edu.pl/>. Jej celem jest wspieranie zintegrowanego systemu badań, kształcenia, informacji i dokumentacji w obszarze doradztwa zawodowego oraz poradnictwa w zakresie projektowania kariery (Life Design). Aktywność Katedry stwarza warunki do współpracy między badaczami z renomowanych uniwersytetów i instytucji szkolnictwa wyższego w Europie, Afryce oraz obu Amerykach. Wokół katedry została zbudowana sieć międzynarodowej współpracy naukowej UNITWIN NETWORK *Life Designing Interventions (counseling, guidance, education) for decent work and sustainable development*. Instytut Pedagogiki UWr jest jedyną uczelnią w Polsce, która koordynuje sieć współpracy w ramach programu UNESCO-UNITWIN. W tej chwili Sieć skupia 23 uniwersytety partnerskie. Dzięki temu studentki i studenci mogą uczestniczyć w seminariach oraz zajęciach (wykładach i warsztatach) prowadzonych przez **profesorów wizytujących**:

2021 - prof. L. Legaspi, prof. V. Valenzuela (University of Buenos Aires), oraz prof. M. E. Duarte (University of Lisbon) - *Guidance and Counseling in Argentina. Actions within the framework of the University of Buenos Aires*

2022 - Prof. M.E. Duarte (University of Lisbon) - *Turbulent times: the role of guidance and counseling*

2022 - Prof. M.E. Duarte (University of Lisbon) – *Imagine – Guidance and Counselling. What we need to know? What we need to do?*

2023 - Prof. Viviana Valenzuela (University of Buenos Aires) - *Youth and Children’s Orchestras as Guiding Institutions. Towards guidance through art*

2023 – Prof. M.E. Duarte (University of Lisbon) - *A guided tour to Life Design – part I*

2024 – Prof. M.E. Duarte (University of Lisbon) - *A guided tour to Life Design – part II*

2025 – prof. D. L. Blustein (Department of Counselling, Developmental, and Educational Psychology, Boston College, Lynch School of Education and Human Development, USA) – *Psychology of Precarity: A Critical Framework* oraz *Psychology of Working and New Direction in Career Guidance*.

Udział w tych wydarzeniach naukowych i dydaktycznych służy nie tylko zdobywaniu nowej wiedzy i doskonaleniu umiejętności pedagogicznych, ale również kompetencji językowych, ponieważ wszystkie one odbywają się w języku angielskim.

Umiędzynarodowienie programu studiów jest ujęte w jego założeniach przede wszystkim poprzez wymagania dotyczące kompetencji językowych i korzystania z obcojęzycznych zasobów wiedzy. W efektach uczenia się wskazuje się, że absolwent ma posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ (ESOKJ/CEFR) oraz operować terminologią specjalistyczną właściwą dla pedagogiki specjalnej. W ramach kształcenia językowego studentów kierunku PS, realizowanego przez międzywydziałową jednostkę uniwersytecką - Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych Uniwersytetu Wrocławskiego (SPNJO), studenci uczestniczą w lektoratach z wykorzystaniem multimedialnych pomocy dydaktycznych, mając do dyspozycji języki: angielski, francuski,

hiszpański, niemiecki, rosyjski i włoski. Lektoraty języków obcych realizowane są w formie zajęć dydaktycznych zgodnie z programem kształcenia studiów (240h na studiach dziennych i 180 niestacjonarnych), obejmujących praktyczne nauczanie języka nowożytnego na poziomach od B1 do B2/B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (CEFR). Zakres poziomów zależy od stopnia studiów.

Studium prowadzi również działalność wspierającą rozwój kompetencji językowych studentów poprzez dodatkowe kursy, wydarzenia, warsztaty i projekty językowo-kulturowe, co sprzyja praktycznemu wykorzystaniu języka poza regularnymi zajęciami dydaktycznymi. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowaną kadrę lektorską SPNJO, która stosuje zróżnicowane metody dydaktyczne rozwijające wszystkie sprawności językowe (czytanie, pisanie, słuchanie, mówienie) oraz dostosowane do poziomu zaawansowania studentów i celów kształcenia akademickiego. W procesie dydaktycznym stosowane są także dodatkowe formy wspierające naukę języka, takie jak platforma eTutor, tandem kulturowo-językowy „Między nami studentami”, zajęcia fakultatywne i kursy specjalistyczne oraz inne inicjatywy językowe oferowane przez SPNJO. Studenci rozpoczynają udział w lektoratach od przypisania do odpowiedniej grupy językowej na podstawie testu kwalifikacyjnego lub kontynuacji z poprzedniego semestru w ramach właściwego poziomu językowego. Dzięki tej procedurze zajęcia są realizowane z uwzględnieniem rzeczywistych kompetencji językowych studentów, co pozwala na optymalne dopasowanie materiału dydaktycznego do potrzeb grupy i efektywne uczenie się języka.

Weryfikacja postępów odbywa się na podstawie bieżącej oceny aktywności na zajęciach, prac domowych, sprawdzianów częściowych, wygłoszonej prezentacji oraz egzaminu końcowego z lektoratu, zgodnie z wymogami i kryteriami określonymi w regulaminie SPNJO i sylabusach poszczególnych przedmiotów. Warunkiem zaliczenia lektoratu jest osiągnięcie założonego poziomu językowego zgodnego z CEFR i PRK oraz pozytywne ukończenie kursu wraz z egzaminem. Pozytywny wynik egzaminu jest podstawą przyznania odpowiedniej liczby punktów ECTS zgodnie z obowiązującymi zasadami rozliczania lektoratów. Studenci mają również możliwość otrzymania zwolnienia z obowiązkowego lektoratu na podstawie przedstawionego certyfikatu językowego honorowanego przez SPNJO, co również jest formalnie weryfikowane i potwierdzane wpisem w systemie USOS.

Przykładem rozszerzającym ofertę działań zarówno dla studentów, jak i dla kadry są możliwości korzystania z konsultacji i konwersacji w języku angielskim z badaczami, którzy prowadzą zajęcia w naszym Instytucie w ramach projektów realizowanych przez Katedrę UNESCO *Lifelong Guidance and Counseling* oraz programu Visiting Professor w ramach projektu IDUB.

Instytut Pedagogiki realizuje umiędzynarodowienie w oparciu o rozbudowaną sieć współpracy w ramach programu **Erasmus+** (uzupełnianą o mobilności w formule Arqus oraz umowy bilateralne). Oferta Instytutu obejmuje 40 obowiązujących porozumień partnerskich, zapewniających podstawę do mobilności studentów i kadry oraz do rozwijania współpracy dydaktycznej i naukowej (ich pełna lista jest dostępna w razie potrzeby). Zróżnicowanie tej oferty dotyczy zarówno zasięgu geograficznego, jak i profilu instytucji partnerskich: dominują uczelnie europejskie (szczególnie z Czech, Niemiec, Hiszpanii i Włoch), przy jednoczesnym utrzymywaniu partnerstw m.in. z Francją, Portugalią, Grecją, Irlandią, Norwegią, Turcją, Litwą i Węgrami oraz współpracą spoza Europy (Korea Południowa).

Zróżnicowanie obejmuje także horyzont czasowy współpracy – porozumienia mają w większości charakter wieloletni (najczęściej do roku akademickiego 2028/2029), co wzmacnia

przewidywalność i ciągłość działań umiędzynarodawiających w kolejnych latach. W roku akademickim 2025/26 z wyjazdu długoterminowego na 1 semestr skorzystały dwie studentki z kierunku PS (do Włoch i Słowenii). Jeśli chodzi o ogólną liczbę wyjeżdżających dane przedstawia się następująco:

Wyjazdy studentów IPed Eramsus+

Rok akademicki	Wyjazdy krótkoterminowe	Wyjazdy długie (semestr)
2025/26	15	10
2024/25	10	5
2023/24	1	3
2022/23	5	0
2021/22	1 (doktorant)	5 (w tym jeden roczny)
2020/21	0	5 (w tym 3 roczne)

Widać zatem wyraźnie wzrost zainteresowania takimi formami. Z kolei pracownicy IPed w latach 2020/21–2024/25 zrealizowali w ramach programu Erasmus 17 pięciodniowych mobilności w 12 uczelniach partnerskich (w tym jedną w formule zdalnej w okresie pandemii COVID-19), w których uczestniczyło 11 pracowników.

Działalność ZEOzN w kontekście umiędzynarodowienia obejmowała współpracę badawczą i publikacje, mobilność oraz wymianę wiedzy (m.in. wykłady i spotkania), upowszechnianie i transfer do praktyki (w tym materiały i aktywność medialną), a także rozwój kompetencji instytucjonalnych i dydaktycznych, w szczególności w zakresie języków obcych, działań grantowych i certyfikacji.

Umiędzynarodowienie działalności badawczej pracowników Zakładu obejmowało uczestnictwo w międzynarodowych zespołach badawczych, m.in. w projekcie „Learning under COVID-19 conditions” koordynowanym przez Uniwersytet w Wiedniu, którego rezultaty znalazły odzwierciedlenie w publikacjach naukowych. Przykładem jest artykuł dr hab. Piotra Plichty, prof. UW, opublikowany w styczniu 2022 r. w *Journal of Policy & Practice in Intellectual Disabilities*, będący efektem współpracy międzynarodowej dotyczącej cyfrowej inkluzji osób z niepełnosprawnością intelektualną w warunkach pandemii.

Istotną formą współpracy z badaczami i instytucjami zagranicznymi były również spotkania organizowane przez pracowników Zakładu, otwarte dla zainteresowanych osób, w tym:

- organizacja w Polsce wykładu online dla studentów i wykładowców pedagogiki specjalnej prof. Юрія Миколайовича Косенко з Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка pt. *Спеціальна освіта в Україні: історія та сьогодення* – dr Agnieszka Nowicka (19.04.2023);
- organizacja i moderowanie spotkania naukowego w ZEOzN, podczas którego gościliśmy dra hab. Pavla Zikla, prof. UHK (Dyrektora Instytutu Edukacji Wczesnoszkolnej, Przedszkolnej i Specjalnej Uniwersytetu w Hradec Králové), który wygłosił wykład pt. *System kształcenia osób z niepełnosprawnością intelektualną w Czechach* – dr Agnieszka Nowicka (11.05.2021);
- organizacja wykładu prof. Pavola Kopinca z Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie pt. *The care system for people with disabilities in Austria*, z udziałem pracowników Zakładu

Edukacji Osób z Niepełnosprawnością oraz studentów Pedagogiki specjalnej – dr Agnieszka Nowicka (12.12.2024).

Innym przejawem umiędzynarodowienia był merytoryczny udział Piotra Plichty w 2023 roku w filmie podsumowującym działania jednej z sieci COST („TRIBES – Migration and Bullying”: <https://www.youtube.com/watch?v=aEcBV7xEXFQ&t=115s>). W materiale przedstawiono kontekst sytuacji związanej z obecnością uczniów z Ukrainy w polskich szkołach po pełnoskalowej agresji Rosji.

W wymiar umiędzynarodowienia wpisują się także materiały edukacyjne kierowane do praktyków: część z nich udostępniana jest w języku angielskim, co stwarza studentom zainteresowanym rozwijaniem kompetencji językowych możliwość pracy z aktualnymi zasobami. Warto podkreślić, że dotyczą one obszarów, w których wiedza pozostaje ograniczona, a wyzwania dla praktyki edukacyjnej są szczególnie widoczne – m.in. funkcjonowania dzieci z Ukrainy w polskich szkołach oraz roli nowych technologii. Przykładem jest rozdział Piotra Plichty *Children with Intellectual Disabilities and ICT* opublikowany w materiałach projektu „Be Internet Awesome for All” (<https://bia4all.eu/full-manual-and-authors/>), a także współautorstwo raportu z badań *Together in the Classroom. Children from Ukraine in Polish Schools. Research Report* (z udziałem Piotra Plichty) (<https://www.szkolazklasa.org.pl/materialy/together-in-the-classroom-children-from-ukraine-in-polish-schools-research-report/>).

Istotnym przykładem jest **współpraca międzynarodowa** naszych pracowników np. dr Joanny Gładyszewskiej-Cylulko z Department of Computer Science University of North Carolina w Charlotte (USA) oraz z Polsko-Japońską Akademią Technik Komputerowych w Warszawie. W jej ramach zrealizowano prace badawcze w projekcie „Enhancing Typhlo Music Therapy with Personalized Action Rules: A Data-Driven Approach”, których efektem są publikacje międzynarodowe, m.in.: Gładyszewska-Cylulko, J., Cylulko, P. (2021). *A Model of Typhlo Music Therapy in Educational and Rehabilitation Work with Visually Impaired Persons*. W: *Recommender Systems for Medicine and Music. Studies in Computational Intelligence* (t. 946), red. Z. Ras, A. Wieczorkowska, S. Tsumoto, Springer, Cham.

Udział naszych pracowników we współpracy międzynarodowej miał zróżnicowany charakter (np. ze względu na pełnione role, tematykę, zakres krajów biorących udział w przedsięwzięciach). Np. członkinią Komitetu Naukowego International Conference Bridging academia and humanitarian response to support children and vulnerable population, Bratislava (Słowacja), Pedagogická Fakulta UK (Katedra specjalnej pedagogiki) (29.11.2023) była dr Agnieszka Nowicka. Bierze także udział w międzynarodowym projekcie badawczym „Emotion regulation skills during experience long time stress and life difficulties, in international and intercultural approach”, w którym uczestnikami są badacze z Polski, Litwy, Ukrainy, Serbii, Turcji i Egiptu (2024-2026).

Ostatnie lata przynoszą zintensyfikowanie współpracy zagranicznej czego kolejnym przykładem jest udział dr Agnieszki Nowickiej w międzyuczelnianym zespole badawczym międzynarodowego projektu badawczego „Mental condition of the academic youth”, w którym udział brali studenci pedagogiki Uniwersytetu Hacettepe w Ankarze i Uniwersytetu Wrocławskiego (2024-2025).

Kolejnym obszarem podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia był udział pracowników w **międzynarodowych sieciach naukowych** podejmujących problematykę nierówności społecznych, przemocy rówieśniczej, populacji wrażliwych oraz nowych technologii. Przykładowo dr hab. Piotr Plichta, prof. UW, uczestniczył w działaniach:

- European Network for Problematic Usage of the Internet (2017–2022) – członek Komitetu Zarządzającego (delegacja Ministra Nauki),

- Transnational Collaboration on Bullying, Migration and Integration at School Level (TRIBES) (2019–2023) – członek Komitetu Zarządzającego (delegacja Ministerstwa Nauki; jeden z dwóch przedstawicieli Polski),
- COST Action CA23120: Religious Identity, Bullying and Wellbeing at School: A Transnational Collaboration (ORBIT) (od 2024) – członek Working Group 1 zajmującej się badaniem klimatu szkolnego,
- EU Kids Online – członek polskiego zespołu badawczego w ramach największej europejskiej inicjatywy diagnozującej funkcjonowanie młodych ludzi w internecie (zarówno w wymiarze szans, jak i ryzyk).

Umieędzynarodowienie wspierano również poprzez **współpracę instytucjonalną** całego Zakładu, m.in. kontakty i działania podejmowane z Sumskim Uniwersytetem Pedagogicznym w Ukrainie (2022), realizowane w szczególnie trudnym okresie pełnoskalowej agresji Rosji na Ukrainę (np. wykład zdalny dr Jolanty Lpińskiej - Lokś: „Przemiany w ujęciu istoty i uwarunkowań społecznej integracji osób z niepełnosprawnością” dla studentów i pracowników).

Kolejny wymiar działań stanowił udział w **międzynarodowych wydarzeniach naukowych** oraz współorganizacja konferencji, które wzmacniały komponent dydaktyczny i studencki. Przykładem jest konferencja CICY 2 – Cyberprzemoc (2024), w ramach której studenci koła naukowego prezentowali wyniki własnych badań dotyczących cyberprzemocy i niepełnosprawności, poszerzając kontekst badawczy oraz praktyczny, a przedstawiciele Instytutu (w tym ZEOzN) uczestniczyli w pracach komitetu naukowego i organizacyjnego. Udział w tego typu wydarzeniach umożliwiał studentom bezpośredni kontakt z czołowymi polskimi i europejskimi badaczami problematyki cyberprzemocy oraz aktualnymi trendami badawczymi. Szczególnie znaczącym wydarzeniem była edycja Forum Pedagogów pt. *Wspieranie osób o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych – diagnoza, wyzwania, przykłady dobrych praktyk / Supporting people with diverse educational needs – diagnosis, challenges, examples of good practice* (Wrocław, 22–23 listopada 2023 r.), współorganizowana przez pracowników Zakładu we współpracy z Katedrą UNESCO. Wydarzenie miało wymiar naukowo-dydaktyczny oraz międzynarodowy, a jego istotnym elementem była uroczystość wręczenia Medalu Uniwersytetu Wrocławskiego prof. Marii Eduardzie Duarte.

Przejawem umieędzynarodowienia działalności naukowej jest także udział pracowników w procesie **recenzowania artykułów dla czasopism międzynarodowych**. Przykładowo dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr, pełnił rolę recenzenta m.in. dla *Cyberpsychology, Journal of School Violence* oraz *Education and Information Technologies*. Z kolei dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr, jest od 2020 r. członkinią Głównego Komitetu Redakcyjnego międzynarodowego czasopisma naukowego *Education & Pedagogy Journal*.

Pracownicy ZEOzN aktywnie uczestniczą w międzynarodowym obiegu naukowym również poprzez **członkostwo w towarzystwach naukowych** oraz **upowszechnianie wyników badań** realizowanych we współpracy z uznanymi badaczami. Wśród członkostw w międzynarodowych organizacjach naukowych warto odnotować m.in. udział dr hab. Beaty Cytowskiej, prof. UWr, w International Association for the Scientific Study of Intellectual and Developmental Disabilities (IASSIDD) (od 2017 r.). Innym przykładem takiej aktywności są działania dr hab. Barbary Winczury, prof. UWr, która od 2019 r. jest członkinią zwyczajną International Society for Autism Research (INSAR), a także należy do AUTISM–EUROPE – międzynarodowego stowarzyszenia wspierającego osoby w spektrum autyzmu (członkostwo od 1998 r.).

Istotnym przykładem międzynarodowego upowszechniania rezultatów badań jest również raport przygotowany we współpracy z wiodącymi badaczkami w obszarze problematyki autyzmu: E. Pisula, B. Winczura, A. Banasiak pt. *Wsparcie dzieci i młodzieży w spektrum autyzmu – uchodźców z Ukrainy i ich rodzin. Perspektywa profesjonalistów pracujących w polskich placówkach edukacyjnych i organizacjach pozarządowych / Support for children and youth on the autism spectrum – refugees from Ukraine and their families...* Raport opublikowano 20.03.2023 r. w repozytorium OSF oraz udostępniono w Repozytorium Biblioteki Uniwersytetu Wrocławskiego. Na podstawie wyników raportu przygotowano artykuł naukowy i w 2024 r. złożono go do czasopisma międzynarodowego *Research in Autism* Pisula, Banasiak, Winczura *Supporting Ukrainian refugees on the autism spectrum in Polish educational and therapy centers: The perspective of professionals*; opublikowany w 2026: Pisula, E., Banasiak, A., & Winczura, B. (2026). Supporting Ukrainian refugees on the autism spectrum in Polish educational and therapy centers: The perspective of professionals. *Research in Autism*, 132, 1-19. <https://doi.org/10.1016/j.reia.2026.202846>

Również publikacje pracowników spoza Zakładu wpisują się w proces umiędzynarodowienia, m.in. ze względu na ścisłe powiązanie podejmowanej w nich problematyki z treściami przedmiotów realizowanych na kierunku PS (np. są wykorzystywane w ramach przedmiotów podejmujących treści z zakresu historii wychowania, pedagogiki społecznej i badań nad wspólnotą lokalną, pedagogiki rodziny oraz edukacji obywatelskiej. Znajdują także zastosowanie w dydaktyce edukacji do demokracji, a wybrane opracowania są wykorzystywane w nauczaniu metodologii badań jakościowych). Przygotowana jest także pełna lista publikacji anglojęzycznych pracowników Zakładu i innych pracowników prowadzących zajęcia na kierunku PS, którą udostępniemy, jeśli będzie taka potrzeba.

Pracownicy Zakładu aktywnie uczestniczą w **wydarzeniach o charakterze międzynarodowym** (konferencje, spotkania sieci naukowych), w których, w ocenianym okresie, uczestniczyli pracownicy Zakładu. Zawartość tabeli ilustruje te aktywności:

Aktywny udział w wydarzeniach międzynarodowych pracowników Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością

Data konferencji /wydarzenia	Nazwa wydarzenia	Miejsce	Charakter uczestnictwa/ tytuł wystąpienia	Imię i nazwisko uczestnika
27-28.11.2020	ETAEC 2020, 6th Emerging Trends and Approaches in Knowledge based Economy - Creative Thinking and Innovation in Multi-crisis Environment Special Edition	Pitesti (Romania), University of Pitesti	Referat: Diagnosis of the educational needs of adult residents of the Chocianów municipality as a part of the innovational project local centers of the knowledge and education	Agnieszka Nowicka
08-09.06.2021	II Międzynarodowa Konferencja Naukowa "Całozyciowe uczenie się - konteksty	Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (online)	Referat: Uczenie się z doświadczenia – analiza narracji dorosłych osób z	Beata Cytowska

	indywidualne, partykularne i uniwersalne". The 2nd International Scientific Conference „Lifelong Learning – Individual, Particular and Universal Contexts”		niepełnosprawnością intelektualną	
21-22.04.22	Międzynarodowa Konferencja „Zdrowie psychiczne osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich (a)społeczne funkcjonowanie	Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu i j Wydział Studiów Edukacyjnych UAM	Wykład: Kompetencja emocjonalna a teoria umysłu u osób z ASD	Barbara Winczura
27.04. 2022	Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Edukacyjna: Nauczyciel – Czas – Przestrzeń – Szkoła. Edukacyjne sploty przeszłości z teraźniejszością i przyszłością	Uniwersytet Zielonogórski, Uniwersytet im. A. Mickiewicza, Zielona Góra	Wystąpienie: Trudne zachowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w przestrzeni szkoły – profilaktyka i interwencja	Jolanta Lipińska – Lokś
10.05.2022	COST CA18115 Transnational Collaboration on Bullying, Migration and Integration at School Level.	UNESCO, Paryż	Udział w pracach sieci eksperckiej	Piotr Plichta
10-12.10.2022	New Media Pedagogy - research trends, methodological challenges and successful implementations.	Jagiellonian University (Poland) and the University of Macerata (Italy)	Scientific Committee	Piotr Plichta
15.12.2022	The International Interdisciplinary Scientific Conference from the OSOBA series „Acceptance, Participation, Social Solidarity – Interdyscyplinary Challenges in Creating of Community for All”	The Maria Grzegorzewska University in Warsaw	wystąpienie: Możesz Odnaleźć Siebie" - znaczenie pobytu w Młodzieżowym Ośrodku Socjoterapii w życiu młodego człowieka zagrożonego niedostosowaniem społecznym	Jolanta Lipińska – Lokś
29-30.03 2023	Cost Action 18115 TRIBES Spring Conference	Belgrad, Serbia	Udział w pracach sieci eksperckiej	Piotr Plichta
6-7.09.2023	Final Conference COST CA18115	University of Florence	Udział w pracach sieci eksperckiej COST	Piotr Plichta

27-28.11.2023	IV Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Pedagogika dziecka. Jakość edukacji dziecka w warunkach wzrastającej multikulturowości i unifikacji	Uniwersytet Zielonogórski, Kalsk	Referat: Kompetencje nauczycieli i wychowawców w pokonywaniu trudności w nauce i zachowaniu uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym	Jolanta Lipińska – Lokś
29.11.2023	International Conference Bridging academia and humanitarian response to support children and vulnerable population	Bratislava (Słowacja), Pedagogická Fakulta UK (Katedra specjalnej pedagogiki)	Wykład: Children's Education - refugees from Ukraine in Polish schools in the experience of teachers	Agnieszka Nowicka
25-26.04.2024	XXI MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA Interdyscyplinarne i międzysektorowe konteksty wspierania, rehabilitacji i edukacji osób z niepełnosprawnością	Wisła (organizacja: Uniwersytet Śląski, Ostravska Univerzita)	Referat: Dorosłość osób z głęboką niepełnosprawnością intelektualną z perspektywy ich rodziców - przegląd badań	Beata Cytowska
3-4.06.2024	Międzynarodowa konferencja CICY 2 – Cyberprzemoc - poszerzając kontekst badań i praktyki	UAM, Poznań	Komitet naukowy, Wykład w sesji plenarnej: Double-edged sword, czyli niepełnosprawność intelektualna jako czynnik zaangażowania w agresję elektroniczną i przemoc (Polish – with slides in English) Warsztaty: Radzenie sobie z cyberprzemocą: czy i co zmieniają specjalne potrzeby edukacyjne? O czym jest program IMPACT i jak z niego korzystać w	Piotr Plichta

			profilaktyce cyberprzemocy	
5.06.2024 r.	I Międzynarodowa Konferencja Naukowa: Wyzwania i Konteksty Pedagogiki Społecznej pod hasłem: „Społeczne uwarunkowania kondycji psychicznej dzieci i młodzieży	Uniwersytet Rzeszowski, Instytut Pedagogiki i Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie	Referat w sesji plenarnej: Autyzm a zaburzenia współwystępujące – uwarunkowania rozwojowe i dylematy diagnostyczne	Barbara Winczura
17-18.10. 24 r.	V Międzynarodowa Konferencja - Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka i jego rodziny. Perspektywa międzysektorowa	Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Sztuki i Nauki o Edukacji w Cieszynie, Fundacja „Słoneczna Kraina Dzieciom”, Cieszyn	Wykład: Od wczesnych zwiastunów autyzmu po przywiązanie - rozwój relacji społecznych dzieci w spektrum autyzmu w kontaktach z bliskimi	Barbara Winczura
28-29.11.2024	New Media Pedagogy research trends, methodological challenges and successful implementations	Jagiellonian University (Poland).	Komitet Naukowy	Piotr Plichta
7-8.04.2025	COST Action: CA23120, Religious Identity, Bullying and Wellbeing at School: A Transnational Collaboration (ORBIT)	The University of Seville, Spain	Udział w posiedzeniu sieci naukowej COST	Piotr Plichta
1-2.09.2025	COST Action: CA23120, Religious Identity, Bullying and Wellbeing at School: A Transnational Collaboration (ORBIT)	University of Malta, Malta	Udział w posiedzeniu sieci naukowej COST	Piotr Plichta
16–17.10.2025	VI Międzynarodowa Konferencja Naukowo-Praktyczna „RAZEM OD POCZĄTKU”	Istebna (Uniwersytet Śląski)	Referat: Podmiotowość dziecka w relacji terapeutycznej	Beata Cytowska

Opisywane tu działania pracowników ZEOzN (aktywność konferencyjna, udział w radach czasopism itp.) wzmacniają jakość dydaktyki, ponieważ utrzymują ich w stałym kontakcie z aktualnymi debatami, standardami metodologicznymi i kierunkami rozwoju badań. W efekcie

zajęcia, poprzez przykłady, literaturę, są osadzone w bieżącym międzynarodowym obiegu naukowym, a przekazywane treści pozostają bliskie aktualnym procesom i nurtom dyskursu.

Pracownicy Instytutu, w tym Zakładu (Piotr Plichta), uczestniczyli również w **szkoleniach językowych** (np. *Academic English, Individual Tutorials* dla kadry dydaktycznej UWr) podnosząc ich kompetencje w tym zakresie. Warto także odnotować udział pracowników Zakładu w otwartych spotkaniach Dyscypliny Naukowej Pedagogika oraz w pracach Panelu Granty, w ramach których podejmowane są m.in. kwestie współpracy międzynarodowej (inicjowania i rozwijania partnerstw oraz przygotowywania projektów o zasięgu międzynarodowym). Prof. Piotr Plichta zgłosił ponadto, w ramach sieci Arqus, gotowość do pełnienia roli potencjalnego tutora dla zagranicznych doktorantów.

Innym wymiarem przekładania się aktywności międzynarodowej pracowników ZEOzN na proces kształcenia jest ich **udział w specjalistycznych szkoleniach** (np. terapeutycznych), ściśle powiązanych z realizowanymi przedmiotami – zwłaszcza z metodykami szczegółowymi. Przykładem jest dr Agnieszka Drzazga, która w 2024 roku ukończyła kurs podstawowy oraz kurs pogłębiający z zakresu Stymulacji Bazalnej – koncepcji prof. Andreasa Fröhlicha – i uzyskała certyfikat wydany przez *Internationales Basale Stimulation e.V.* z siedzibą w Stuttgarcie (Międzynarodowe Stowarzyszenie Bazalnej Stymulacji). Stymulacja Bazalna stanowi jedną z kluczowych metod pracy z osobami z głęboką i sprzężoną niepełnosprawnością. Kompetencje te są bezpośrednio wykorzystywane w ramach zajęć z przedmiotu „Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i głęboką niepełnosprawnością intelektualną” – poprzez przybliżenie studentom podstawowych założeń metody, realizację komponentu warsztatowego oraz prezentację podstawowych pomocy dydaktyczno-terapeutycznych. W roku 2025 r. pracownicy Zakładu uczestniczyli 3 dniowym szkoleniu dotyczącym ICF - Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonalnej (International Classification of Functioning, Disability and Health). Warto nadmienić także, iż udział w tym szkoleniu wzięli także student pedagogiki specjalnej.

Aktywność międzynarodowa pracowników Zakładu, merytorycznie odpowiedzialnych za kierunek PS, wpisuje się w szerszą strategię współpracy międzynarodowej IPed i stanowi jej istotne uzupełnienie. Z jednej strony działania te są upowszechniane na forach instytutowych – przykładem może być udział Piotra Plichty w panelu „Granty” organizowanym przez Radę Dyscypliny Naukowej Pedagogika UWr (21.10.2020), podczas którego dzielił się doświadczeniami z realizacji projektów międzynarodowych z pozostałymi pracownikami. Z drugiej strony pracownicy Zakładu są również odbiorcami inicjatyw umiędzynarodowienia podejmowanych przez innych pracowników Instytutu prowadzących zajęcia na kierunku PS.

Umiędzynarodowienie procesu kształcenia realizowane w latach 2020–2025 obejmowało:

- udział profesorów zagranicznych w dydaktyce,
- mobilność kadry akademickiej (staże, wizyty badawcze, dydaktyczne oraz Blended Intensive Programme),
- międzynarodowe projekty badawcze i edukacyjne,
- konferencje, fora i seminaria o zasięgu międzynarodowym,
- rozwój kompetencji językowych i międzykulturowych studentów.

Działania realizowane były w ramach programów NAWA (ULAM, PROM, Granty Interwencyjne), Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB), Erasmus+, sieci UNITWIN NETWORK Life Designing Interventions, Katedry UNESCO Lifelong Guidance and Counselling, a także w ramach umów bilateralnych z zagranicznymi ośrodkami akademickimi.

Istotnym elementem umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku są **cyklicznie organizowane wykłady i seminaria z udziałem profesorów zagranicznych** oraz uznanych badaczy z innych ośrodków akademickich, realizowane w ramach Otwartych Spotkań Dyscypliny Naukowej Pedagogika – Panelu Współpracy Międzynarodowej. Spotkania te miały charakter otwarty, były dostępne dla studentów wszystkich lat, a w przypadku wykładów prowadzonych w języku obcym – zapewniano tłumaczenie na język polski, co realnie poszerzało dostępność i inkluzyjność umiędzynarodowienia.

Poniżej ogólnoinstitutowe zestawienie działań w poszczególnych latach obejmujących oceniany okres:

Lata 2020–2021, naznaczone ograniczeniami pandemicznymi i koniecznością przeniesienia większości aktywności do trybu zdalnego, stanowiły istotne wyzwanie dla prowadzenia działań – w tym działań umiędzynarodowiających. Mimo tych uwarunkowań udało się jednak zrealizować szereg ważnych wydarzeń o charakterze naukowo-dydaktycznym, które zapewniały studentom i kadrze ciągłość kontaktu z aktualnymi debatami oraz wynikami badań w szerszym, także międzynarodowym, obiegu akademickim.

- **05 maja 2021 r.** – wykład **Prof. Jo Lunn Brownlee** (Queensland University of Technology, Australia)
Tytuł: *Changes in early elementary school children's moral reasoning: a longitudinal study*
Wykład odbył się w formule zdalnej (MS Teams) w ramach Otwartych Spotkań Dyscypliny Naukowej Pedagogika – Panelu Współpracy Międzynarodowej.
Gość zaproszony przez: dr Martę Kondracką-Szala
Prowadzenie i moderacja: dr Agnieszka Janik
Forma umiędzynarodowienia: wykład w języku angielskim z tłumaczeniem na język polski. Spotkanie miało charakter naukowo-dydaktyczny i było skierowane do studentów pedagogiki, umożliwiając im kontakt z aktualnymi wynikami badań longitudinalnych prowadzonych w międzynarodowym środowisku akademickim.
- **20 stycznia 2021 r.** – wykład **Prof. dr hab. Marii Mendel** (Uniwersytet Gdański)
Tytuł: *Eduwidma. Zaproszenie do refleksji o widmowych resztkach pozostawianych przez edukację i edukacyjności miejsc nawiedzonych*. Wykład towarzyszył dyskusji nad monografią *Eduwidma. Rzeczy i miejsca nawiedzone* (2020). Spotkanie odbyło się w formule zdalnej (MS Teams) i było dostępne dla studentów oraz pracowników Instytutu.
Znaczenie dla umiędzynarodowienia: włączenie studentów w aktualne debaty teoretyczne z zakresu pedagogiki miejsca, pamięci i relacji człowiek–przestrzeń, stanowiące punkt odniesienia dla międzynarodowych badań interdyscyplinarnych.
- **17 marca 2021 r.** – wykład **Prof. dr hab. Zbyszka Melosika** (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Tytuł: *Samochód, przestrzeń i wolność: wybrane konteksty i kontrowersje*
Wykład odbył się w ramach Otwartych Zebrań Dyscypliny Naukowej Pedagogika (MS Teams). Spotkanie miało charakter interdyscyplinarny (pedagogika, socjologia edukacji, studia kulturowe) i wprowadzało studentów w problematykę badań porównawczych nad tożsamością, przestrzenią i wolnością, obecnych w międzynarodowym dyskursie naukowym.

Powyższe działania z roku 2021 potwierdzają, że umiędzynarodowienie procesu kształcenia było konsekwentnie realizowane również w warunkach ograniczeń pandemicznych, z zachowaniem

wysokiej jakości merytorycznej, dostępności dla studentów oraz ciągłości kontaktu z międzynarodowym i ogólnopolskim środowiskiem akademickim.

Rok 2022 – umiędzynarodowienie poprzez obecność profesorów zagranicznych i projekty badawcze

1. Długoterminowa wizyta profesora zagranicznego (USA) – NAWA ULAM

W okresie styczeń – czerwiec 2022 r. Instytut Pedagogiki UWr gościł prof. Andree Noel (State University of New York at New Paltz, USA) – stypendystkę Programu im. Stanisława Ulama NAWA. Opiekunka wizyty / koordynacja merytoryczna po stronie IP UWr: dr Marta Kondracka-Szala. W ramach pobytu prof. Noel prowadziła cykl seminariów i zajęć dydaktycznych dla studentów, m.in.:

- „Early Education in the US: Introduction and Teacher Education at the State University of New York at New Paltz” – prof. Andrea Noel (prowadząca), dr Marta Kondracka-Szala (koordynacja po stronie IP UWr).
- „Alternatives Preschools/Schools in US and Poland” – prof. Andrea Noel (prowadząca).
- „Diversity in US Preschools with focus on Young Dual Language Learners. Comparison with PL” – prof. Andrea Noel (prowadząca).
- „US best practice for early literacy. Comparison with PL” – prof. Andrea Noel (prowadząca).
- „Early Education in Breslau/Wrocław: Results – Part 1” oraz „Early Education in Breslau/Wrocław: Results – Part 2” – prof. Andrea Noel i dr Marta Kondracka-Szala (współprowadzenie).

Przedstawiciel ZEOzN dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr spotkał się także z prof. K. McFall w celu przedyskutowania specyfiki Polskiego i Amerykańskiego systemu edukacji specjalnej i wyzwań stojących przed uczelniami akademickimi, których zadaniem jest przygotowanie specjalistów i prowadzenie badań.

2. Międzynarodowe projekty badawcze z USA (2022)

W 2022 r. (równolegle do wizyty prof. Noel) realizowano projekty badawcze i edukacyjno-badawcze z partnerem amerykańskim:

- „Early Childhood Education during Conflict and Change: Breslau, Germany/Wrocław, Poland Before, During, and Shortly After World War 2” (styczeń–lipiec 2022) – prof. Andrea Noel (inicjatorka po stronie SUNY New Paltz) oraz dr Marta Kondracka-Szala (ekspertka / wykonawczyni merytoryczna po stronie IP UWr).
- „Ukrainian Teaching Materials 2022” (2022–2024) – projekt edukacyjno-badawczy realizowany we współpracy z prof. Andree Noel (SUNY New Paltz) - dr Marta Kondracka-Szala (koordynacja i realizacja po stronie IP UWr) we współpracy z partnerem zagranicznym.

3. Grant NAWA – Ukraina (2022–2023)

W okresie wrzesień 2022 – październik 2023 realizowany był grant NAWA (program Granty Interwencyjne) pt. „Motherhood in Exile. Biographical Studies of Mothers – Refugees from Ukraine” - dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr – wykonawczyni merytoryczna / ekspertka w projekcie.

4. Erasmus+ – projekt międzynarodowy (2022)

W dniu 21 listopada 2022 r. rozpoczęto realizację międzynarodowego projektu Erasmus+ „3AC – Active Ageing Certificate” (partnerzy z Francji, Portugalii oraz Litwy). Koordynacja projektu: dr Kamila Kamińska-Sztark. Zespół realizujący działania: mgr Hanna Achremowicz, dr Honorata

Czajkowska, dr Agnieszka Janik (oraz inni członkowie zespołu projektowego, zgodnie z dokumentacją projektu).

5. Międzynarodowe wydarzenia naukowe – Forum Pedagogów 2022

W 2022 r. odbyło się Forum Pedagogów 2022 pt. „Oblicza pedagogiki – przestrzenie edukacyjne i społeczne (przeszłość, współczesność, perspektywy)”, zorganizowane w ramach 75-lecia pedagogiki na Uniwersytecie Wrocławskim (organizacja: Instytut Pedagogiki UWr). Udział studentów: uczestnictwo w obradach i wydarzeniach towarzyszących (w tym działania organizacyjne – zgodnie z programem wydarzenia).

Rok 2023 – umiędzynarodowienie poprzez mobilność kadry, granty i wykłady zagraniczne

1. Staże i mobilność kadry (2023)

- 9–22 stycznia 2023 r. – staż dydaktyczny w Univerzita Karlova (Charles University), Praga (Czechy), dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr – uczestniczka stażu dydaktycznego, jednostka: Katedra Andragogiki a Managementu Vzdělávání; staż w ramach Zintegrowanego Programu Rozwoju UWr (EFS).
- 1 czerwca – 2 lipca 2023 r. – staż dydaktyczno-badawczy w Tokyo Metropolitan University (Tokio, Japonia) - dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr – uczestniczka stażu dydaktyczno-badawczego, program: Faculty Exchange Support Program.
- maj 2023 r. – wizyta studyjna w Paryżu na uczelniach i instytucjach edukacyjnych, w tym INETOP – Institut national d'étude du travail et d'orientation professionnelle; opiekunowie / organizacja merytoryczna po stronie IP UWr: dr Violetta Drabik-Podgórną oraz dr Marek Podgórną

2. Granty i projekty (2023)

- 1 marca 2023 – 28 lutego 2025 r. – Grant Wewnętrzny IDUB UWr nr BPIDUB.40.2023 pt. „Nieformalne uczenie się dorosłych z utworów muzyki rap” – dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr – kierownik projektu.
- 1 czerwca – 31 grudnia 2023 r. – projekt badawczy w Tokyo Metropolitan University (Japonia): „Japanese Religious Syncretism as a Form of Multiculturalism” – dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr – kierownik projektu, program: Academic Staff Exchange Visiting Scholar Program, finansowanie: Tokyo Metropolitan University, kwota: 250 000 ¥.

3. Wykłady profesorów zagranicznych – tytuły i role organizacyjne (2023)

- 15 marca 2023 r. – wykład online prof. Lidii Sasaki (Tokyo Metropolitan University, Japonia) pt. „Environmental education in the Japanese primary and secondary educational system”. Prowadzenie/koordynacja spotkania oraz tłumaczenie: dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr
- 5 kwietnia 2023 r. – wykład online dr Lucii Ruggerone pt. „Living in post-Brexit Britain during the pandemic: how did it feel for EU citizens? Emotions and forms of resilience among middle-aged Europeans”. Prowadzenie spotkania oraz tłumaczenie: dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr.
- 6 grudnia 2023 r. – wykład online prof. Kimberly McFall (Marshall University, South Charleston, USA) pt. „Trends and Issues in Education”. Moderacja i prowadzenie spotkania: dr Agnieszka Janik. Spotkanie zrealizowano w ramach Otwartych Zebrań Dyscypliny Naukowej Pedagogiki UWr (Panel Współpracy Międzynarodowej).

4. Międzynarodowe wydarzenie – Forum Pedagogów 2023

W dniach 22–23 listopada 2023 r. odbyło się XXXV Forum Pedagogów pt. „Wspieranie osób o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych – diagnoza, wyzwania, przykłady dobrych praktyk / Supporting people with diverse educational needs – diagnosis, challenges, examples of good practice” (Wrocław). W ramach Forum: wręczenie Medalu UWr prof. Marii Eduardzie Duarte (Universidade de Lisboa). Program obejmował m.in. cztery sesje plenarne, 11 sekcji równoległych i sekcję plakatową

Rok 2024 – umiędzynarodowienie poprzez mobilność, wizyty studyjne i wykłady zagraniczne

1. Mobilność i staże kadry (2024)

- marzec 2024 r. – staż naukowy w ramach umów bilateralnych UWr w Charles University, Praga – dr Agnieszka Stachnik – uczestniczka stażu naukowego.
- czerwiec 2024 r. – staż naukowy w ramach programu „HarSval – Bilateral Initiative for Harmonisation of the Svalbard Cooperation” w Western Norway University of Applied Sciences (Norwegia) – dr Agnieszka Stachnik – uczestniczka stażu naukowego.
- 2–17 września 2024 r. – staż badawczy w Tokyo Metropolitan University (Japonia), projekt „Pedagogical Spatial Culture: Between East and West. Sketches for Education in the Anthropocene” – dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr – uczestniczka stażu badawczego, program: Faculty Exchange Support Program, finansowanie: Tokyo Metropolitan University.
- 12–29 lutego 2024 r. – staż naukowy w Indiach w ramach badań nad dziećmi ulicy – dr Beata Pietkiewicz-Pareek – uczestniczka stażu naukowego / realizatorka badań terenowych.
- 3–7 czerwca 2024 r. – wizyta studyjna na Faculty of Education, Masaryk University (Brno, Czechy) – dr Anna Haratyk, dr Mirosław Piwowarczyk, dr Marek Podgórný – uczestnicy wizyty studyjnej. Celem były m.in. ustalenia dot. współpracy naukowej, wydawniczej oraz organizacji kolejnych edycji konferencji Polsko-Czeskie Historyczne i Pedagogiczne Dni.

2. Programy amerykańskie – IVLP (USA)

czerwiec 2024 r. – udział w International Visitor Leadership Program (IVLP) finansowanym przez Departament Stanu USA – dr Kamila Kamińska – uczestniczka programu (wizyty studyjne, spotkania eksperckie i działania w obszarze lifelong learning).

3. Wykłady i wizyty profesorów zagranicznych (2024)

- 16 maja 2024 r. – wykład online prof. dr hab. Tetiany Dovzhenko (Charkowski Narodowy Uniwersytet Pedagogiczny im. H. Skoworody) pt. „Praktyka pedagogiczna studentów Wydziału Edukacji Wczesnoszkolnej w Szkole Metro w Charkowie”. Tłumaczenie: doc. dr Nadiya Zayachkivska (Lwów) Współudział w tłumaczeniu/organizacji i wsparcie merytoryczne: dr Anna Haratyk.
- październik – listopad 2024 r. – wizyta długa prof. Kimberly McFall (Marshall University, USA) w ramach konkursu na finansowanie przyjazdów profesorów wizytujących programu IDUB – dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr – opiekunka wizyty długiej.
- 23 października 2024 r. – wykład stacjonarny prof. Kimberly McFall pt. „Empowering Educators: Leveraging Technology and Artificial Intelligence for Enhanced Learning” (IDUB)
- realizowany w ramach wizyty długiej; działania organizacyjne i opieka merytoryczna po stronie IP UWr: dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr.
- 12 grudnia 2024 r. – wykład otwarty prof. Pavola Kopinca (Wydział Pedagogiczny Uniwersytetu Komeńskiego w Bratysławie) pt. „The care system for people with disabilities

in Austria” – wydarzenie realizowane na zaproszenie pracowników Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnościami (organizacja po stronie jednostki).

Rok 2025 – umiędzynarodowienie poprzez projekty IDUB, mobilność i wizyty profesorów

1. Projekty badawcze (IDUB)

od stycznia 2025 r. – projekt badawczy IDUB pt. „Muzyka popularna i dobrostan dzieci z doświadczeniem migracji wojennej w wieku 7–10 lat (Popular Music and Well-being of War-migrant Children Aged 7–10)” – dr Marta Kondracka-Szala – kierownik projektu (grant wewnętrzny UWr, V edycja w ramach IDUB).

2. Mobilność i kwerendy (2025)

- 27–31 stycznia 2025 r. – kwerenda biblioteczna w University College Cork (Irlandia) – dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr – realizatorka kwerendy.
- 31 stycznia – 14 lutego 2025 r. – staż dydaktyczno-badawczy w Tokyo Metropolitan University (Japonia), projekt „Pedagogical Spatial Culture: Between East and West. Sketches for Education in the Anthropocene” – dr hab. Justyna Pilarska, prof. UWr – uczestniczka stażu dydaktyczno-badawczego, finansowanie: NAWA, PROM – Short-term Academic Exchange.
- 19–23 maja 2025 r. – mobilność kadry (NAWA PROM) – Ionian University (Korfu, Grecja) – dr Marta Kondracka-Szala – uczestniczka mobilności / realizatorka wizyty studyjnej i stażu badawczego.

3. Wizyty i wykłady profesorów zagranicznych (2025)

- 8–11 kwietnia 2025 r. – wizyta naukowo-dydaktyczna prof. Roksolyany Pryzvanskiej (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Ukraina) – realizowana w ramach projektu IDUB „Muzyka popularna i dobrostan dzieci...”; koordynacja po stronie IP UWr: dr Marta Kondracka-Szala (kierownik projektu).
- 14–15 kwietnia 2025 r. – wizyta dydaktyczno-naukowa prof. Mortena Sæthera (Queen Maud University College of Early Childhood Education, Trondheim, Norwegia) – prowadzenie zajęć dla studentów kierunku Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna oraz spotkania dot. współpracy Erasmus; koordynacja działań po stronie IP UWr: dr Marta Kondracka-Szala
- 15 maja 2025 r. – wykład prof. Davida L. Blusteina (Boston College, USA) pt. „Psychology of Precarity: A Critical Framework” – wydarzenie w ramach Programu Profesorów Wizytujących IDUB (organizacja instytutowa w ramach IDUB).

Podsumowanie:

W latach 2020–2025 umiędzynarodowienie procesu kształcenia w Instytucie Pedagogiki UWr realizowano poprzez: (1) długoterminowe wizyty profesorów zagranicznych (NAWA ULAM, IDUB), (2) międzynarodowe projekty badawcze i edukacyjne (NAWA, IDUB, Erasmus+), (3) mobilność kadry (staże, wizyty studyjne, programy bilateralne, PROM), (4) cykle wykładów i seminariów w języku angielskim oraz (5) wydarzenia naukowe o zasięgu międzynarodowym (Forum Pedagogów). W efekcie umiędzynarodowienie ma wymiar nie tylko formalny, lecz także realnie wpływa na treści i metody kształcenia, zwiększając kompetencje międzykulturowe studentów oraz aktualność problematyki podejmowanej w dydaktyce.

Rezultaty umiędzynarodowienia mają bezpośredni związek ze sposobami realizacji programu i jego kształtem (np. treści kształcenia są aktualizowane o ustalenia pochodzące z badań prowadzonych w ramach współpracy międzynarodowej, wzbogacane o rozwiązania praktyczne stosowane w partnerskich krajach etc.). W konsekwencji działania z zakresu współpracy międzynarodowej wspierają podnoszenie jakości kształcenia oraz czynią kierunek i Instytut bardziej rozpoznawalnymi, zarówno w wymiarze lokalnym jak i globalnym. Warto w przyszłości rozwinąć specyficzny, regularny mechanizm monitorowania „stopnia umiędzynarodowienia” jako procesu (kto, kiedy i na podstawie jakich wskaźników dokonuje oceny oraz jak wyniki są wdrażane).

W celu dalszego wzmacniania umiędzynarodowienia kierunku planujemy i konsekwentnie podejmujemy działania sprzyjające zarówno aktywności kadry i studentów w środowisku międzynarodowym (udział w wydarzeniach, sieciach i projektach), jak i zwiększaniu liczby inicjatyw realizowanych w Instytucie Pedagogiki, m.in. poprzez uczestnictwo w znaczących wydarzeniach, zapraszanie wykładowców, studentów oraz przedstawicieli organizacji zajmujących się wsparciem osób z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Potwierdzeniem już realizowanych kroków jest m.in. zaproszenie Piotra Plichty do udziału w komitetach naukowych dużych wydarzeń o zasięgu międzynarodowym, takich jak Re Mind Kongres i Festiwal Psychologiczny we Wrocławiu (22–24.06.2026) organizowany przez Uniwersytet SWPS oraz trzecią edycję „The International Conference on Cyberbullying (CICY3)” na Galatasaray University w Stambule (27–28.04.2026). Warto zauważyć, że IPed był współorganizatorem (z udziałem w Komitecie Naukowym przedstawicieli ZEOzN Beaty Cytowskiej i Piotra Plichty) drugiej edycji tej konferencji w 2025 roku w Poznaniu (WSE UAM).

W ramach planów rozwoju kierunku PS w obszarze umiędzynarodowienia zakłada się zwiększenie aktywności studentów i pracowników w wymianie międzynarodowej, ze szczególnym naciskiem na jej dłuższe formy.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	
2.		
...		

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Studenci kierunku Pedagogika specjalna (PS), jak wszyscy inni studiujący w murach Uniwersytetu Wrocławskiego (UWr), mogą korzystać ze wsparcia w postaci licznych i różnorodnych form. Jedną z nich, dla określonych grup studentów UWr są świadczenia. Podstawową ich formą dla

studentów stacjonarnych i niestacjonarnych są stypendia. Ich otrzymanie jest uzależnione od wyników w nauce lub od sytuacji finansowej w rodzinie studenta. Wysokość stypendium i próg dochodowy, od którego zależy kwota stypendium, określane są co roku przez Rektora.

Studenci z niepełnosprawnością, posiadający właściwe orzeczenie, mogą ponadto skorzystać ze stypendium dla osób z niepełnosprawnością, bez względu na wysokość dochodu w rodzinie. Z kolei narzędziem motywującym do nauki są stypendia Rektora dla najlepszych studentów i stypendia ministra za znaczące osiągnięcia. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, mogą ubiegać się o stypendium socjalne, które udzielane jest wtedy, gdy dochód na osobę w rodzinie nie przekracza wysokości ustalonej na początku każdego roku akademickiego. W szczególnie trudnej sytuacji życiowej każdy student naszej uczelni może starać się o zapomogę, czyli jednorazowe świadczenie pieniężne.

O wszystkich formach wsparcia (zasadach ich przyznawania zgodnie z ogólnymi unormowaniami prawnymi i funkcjonującymi na UWr) studenci mogą znaleźć informacje na stronach UWr oraz Instytutu Pedagogiki (IPed). Ponadto informowani na pierwszych spotkaniach organizacyjnych z władzami Instytutu i opiekunami poszczególnych lat organizowanych na początku każdego roku akademickiego.

Studenci PS korzystają z możliwości otrzymania stypendium i zapomogi. Na koniec 2025 roku odnotowano na kierunku PS, studia stacjonarne 10 studentów pobierających stypendium socjalne, 5 studentów zakwalifikowanych do grupy studentów, którym należy się stypendium dla osób niepełnosprawnych, 8 studentów to stypendyści otrzymujący stypendium Rektora UWr, 1 studentowi przyznano zapomogę. W grupie studentów PS, studia niestacjonarne znalazły się osoby ze stypendium socjalnym, stypendium Rektora i stypendium dla osób niepełnosprawnych (po 1 studentcie).

W UWr funkcjonuje **Biuro Wsparcia i Dostosowania ds. Osób z Niepełnosprawnością**, którego działania skierowane są do studentów, doktorantów, słuchaczy, studiów podyplomowych, pracowników i kandydatów na studia z niepełnosprawnością. Do głównych zadań Biura należy wspieranie studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami; pomaganie w efektywnym wykorzystaniu czasu studiowania; dbanie o zapewnienie odpowiednich i racjonalnych warunków nauki i rozwoju osobistego w przyjaznym środowisku akademickim; podejmowanie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych; udzielanie wsparcia związanych z trybem studiów, jak również pozyskiwaniem stypendiów i innych form wsparcia; organizowaniem transportu dla osób z niepełnosprawnością ruchową i sprzężoną. Biuro oferuje również usługę adaptacji materiałów dydaktycznych oraz wypożyczalnię sprzętów i urządzeń specjalistycznych, pomoc w osobie asystenta dydaktycznego oraz indywidualne lektoraty języka objęte programem studiów. W ramach Biura organizowane jest także wsparcie psychologiczne dla wszystkich członków społeczności akademickiej oraz podejmowane są działania na rzecz zwiększenia świadomości, wiedzy i umiejętności członków społeczności akademickiej. Biuro współpracuje z Wydziałami oraz innymi jednostkami UWr, aby skutecznie przeciwdziałać wykluczeniu osób z niepełnosprawnościami w środowisku akademickim <https://uwr.edu.pl/pomocny-uwr/osoby-z-niepelnosprawnosciami/biuro-wsparcia-i-dostepnosci/>

W IPed funkcjonuje **system wsparcia dostosowany do zróżnicowanych potrzeb studentów**, w tym studentów z niepełnosprawnościami, studentów znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz studentów zagranicznych. Studenci mogą korzystać ze wsparcia oferowanego przez Biuro Wsparcia i Dostępności, na UWr. Od 2020-2024 (I kadencja) 2024-2028 (II kadencja) został

powołany na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych ekspert w zakresie kształcenia studentów z niepełnosprawnością przy Wydziałowym Zespole ds. jakości kształcenia i Wydziałowym Zespole ds. oceny jakości kształcenia w osobie - dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr. z Zakładu Edukacji Osób z Niepełnosprawnością (ZEOzN), który kieruje systemem wsparcia w zakresie edukacji wyższej i podnoszenia jakości kształcenia studentów z niepełnosprawnościami na wszystkich kierunkach studiów w IPed. We współpracy z Biurem Wsparcia i Dostępności na UWr organizuje wsparcie studentom i doktorantom z niepełnosprawnościami w sprawach związanych z procesem uczenia się (np. wsparcie studenta w osobie asystenta dydaktycznego), udziela pomocy w zakresie dostosowania form kształcenia oraz organizacji nauczania studentów z różnymi rodzajami niepełnosprawności (np. wsparcie studenta w zakresie dopasowania pomocy dydaktycznych, wypożyczalnia sprzętów i urządzeń specjalistycznych, indywidualny lektorat języka obcego objęty programem studiów, adaptacja materiałów dydaktycznych). Pomaga stwarzać studentom i doktorantom z niepełnosprawnościami warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia. Diagnostuje także potrzeby i możliwości studentów z niepełnosprawnościami w zakresie edukacji na wybranym kierunku studiów. Udziela konsultacji oraz pośredniczy w organizowaniu indywidualizowanych rozwiązań niezbędnych do rozwoju i edukacji akademickiej dla studentów z niepełnosprawnościami.

W latach 2019-2020 były podejmowane prace eksperckie nad wypracowaniem **standardów w zakresie kształcenia studentów z niepełnosprawnościami** poprzez rekomendowanie rozwiązań, których wdrażanie będzie sprzyjać zwiększeniu dostępności szkół wyższych dla osób z niepełnosprawnościami na UWr. Dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr z IPed jako Pełnomocnik Rektora do Podnoszenia Jakości Kształcenia Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością reprezentowała Uniwersytet Wrocławski w Radzie Ekspertów d/s Kształcenia Studentów z Niepełnosprawnością (organizacji pozarządowej), która za główny cel przyjęła podejmowanie wszelkich działań na rzecz poprawy jakości kształcenia studentów z niepełnosprawnościami na wrocławskich i opolskich uczelniach wyższych. We wdrażanych procedurach na UWr zostały uwzględnione zasady wsparcia edukacyjnego studentów z niepełnosprawnościami, zgodnie z uchwałą 52/VI Prezydium Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich z dnia 2 czerwca 2016 r. <https://uwr.edu.pl/pomocny-uwr/osoby-z-niepelnosprawnosciami/uczelnia-dostepna/wsparcie-osob-z-niepelnosprawnosciami/>

W latach 2019-2021 przy współudziale Eksperta w zakresie kształcenia studentów z niepełnosprawnością (dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr.) były współorganizowane szkolenia dla nauczycieli akademickich z IPed w ramach projektu „DOBRA KADRA” - w zakresie podniesienia kompetencji kadry dydaktycznej UWr na rzecz wzmocnienia jakości kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. Dla przykładu, w latach 2020-2023 był realizowany przez Uczelnię projekt pt. „**Uniwersytet Wrocławski uczelnią w pełni dostępną do roku 2023,**” współfinansowany przez Unię Europejską ze środków EFS w ramach Programu Operacyjnego „Wiedza Edukacja Rozwój”, Oś priorytetowa nr 3 „Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju”. Przedsięwzięcie to realizowane było w ramach konkursu Uczelnia dostępna i dotyczyło działań mających na celu likwidację barier w dostępie studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami do kształcenia na poziomie wyższym. W ramach projektu była wdrażana procedura 2 w zakresie wsparcia edukacyjnego studentów z niepełnosprawnościami <https://uwr.edu.pl/pomocny-uwr/osoby-z-niepelnosprawnosciami/uczelnia-dostepna/wsparcie-osob-z-niepelnosprawnosciami/> oraz procedura 1 w zakresie postępowania z osobami będącymi w kryzysie psychicznym

<https://uwr.edu.pl/pomocny-uwr/pomoc-psychologiczna/pomoc-w-kryzysie-psychicznym/>

(liderem kierującym wdrażanie procedury 2 w zakresie wsparcia edukacyjnego na UWr oraz członkiem zespołu wdrażania procedury 1 na UWr była dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr.). Na UWr zostały opracowane „Rekomendacje w zakresie zasad postępowania i udzielania pomocy w sytuacji kryzysu psychicznego” (KOMUNIKAT Nr 68/2021 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 września 2021 w sprawie wprowadzenia rekomendacji dotyczących postępowania oraz wsparcia w sytuacji kryzysu psychicznego <https://share.google/XTyVZxCirmjALV0iO>).

W ramach projektu **Uczelnia dostępna** dla pracowników UWr zrealizowano szkolenia i kursy podnoszące świadomość w obszarze niepełnosprawności oraz rozwijające kompetencje kadry akademickiej. Obejmowały one m.in.: szkolenia dotyczące budowania kontaktu i relacji ze studentami ze spektrum autyzmu, warsztaty z technik i narzędzi nauczania języków obcych osób z niepełnosprawnościami, szkolenia z zasad postępowania w sytuacji kryzysu zdrowia psychicznego oraz kursy języka migowego. Przeprowadzono superwizje dla pracowników naukowo-dydaktycznych oraz specjalistyczne konsultacje w zakresie wsparcia organizacyjnego i oceny potrzeb edukacyjnych kandydatów, studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami. Ponadto zakupiono sprzęt specjalistyczny wyposażając stanowiska komputerowe dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Jednym z celów projektu jest likwidacja barier dla studentów i doktorantów z niepełnosprawnościami, obejmujący m.in. podnoszenie świadomości kadry i modyfikację procedur, by uczelnia była bardziej dostępna architektonicznie, informacyjnie i edukacyjnie, co było częścią szerszych działań w ramach programu „Uczelnia dostępna” (<https://bpr.uwr.edu.pl/uczelnia-dostepna/>).

W ramach projektu Uczelnia dostępna podjęto także działania na rzecz **niwelowania barier architektonicznych** w budynku IPed i oznakowano obiekt w alfabecie Braille’a, kodami QR- które są obsługiwane przez aplikacje z możliwością zainstalowania przez osoby z niepełnosprawnościami w swych telefonach. Pozwoliło to studentom z niepełnosprawnością wzroku na pełne i swobodne poruszanie się po obiekcie, dostęp do gabinetów dydaktycznych, sal informatycznych oraz do biblioteki.

W IPed podejmowane są systematyczne działania na rzecz **zakupów sprzętu specjalistycznego** wspomagające edukację studentów z niepełnosprawnościami na kierunkach pedagogicznych w celu podnoszenia jakości uczenia się. Działania te stwarzają studentom i doktorantom z niepełnosprawnością lepsze warunki do pełnego udziału w procesie kształcenia przy zastosowaniu technologii wspierających procesy dydaktyczne. Niezbędny sprzęt specjalistyczny, odpowiadający obecnym potrzebom studentów z niepełnosprawnościami w IPed to: skaner (specjalistyczne urządzenie do skanowania i odczytywania dokumentów), (inwestycja zakupu w 2021 r.) oraz specjalistyczne urządzenie lektorskie z funkcją powiększalnika OminiReader (inwestycja zakupu w 2022 r.). Ponadto, Instytut dysponuje specjalistycznym oprogramowaniem do rozpoznawania tekstu i zapisywania zeskanowanych dokumentów w formacie umożliwiającym odczytywanie zeskanowanego materiału przy pomocy programów czytających. Dla studentów ze szczególnymi potrzebami zostało zakupionych pięć licencji programu ABBYY FineReader 15, co jest szczególnie pomocne dla studentów z niepełnosprawnością wzroku, ruchu i ze sprzężeniami. (za udzielanie wsparcia studentom z niepełnosprawnościami z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w IPed odpowiada - dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr.)

W roku 2021 w celu zapewnienia pełnej dostępności architektonicznej obiektów dla osób z niepełnosprawnościami lub szczególnymi potrzebami rozpoczęto działania wspomagające

przystosowanie budynku do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Likwidacja barier architektonicznych w budynku IPed objęła adaptację/remont toalety (łazienki) dostępnej dla potrzeb osób z niepełnosprawnością (szczególnie dostępnej toalety dla osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim) oraz zamontowanie podjazdu do budynku zapewniające dostępne wejście do obiektu. Prace remontowe budynku zostały zakończone w marcu 2024 r. (opiekę ekspercką nad działaniami likwidacji barier architektonicznych, planowaniem uniwersalnym i projektowaniem remontu toalety/łazienki w budynku Instytutu stanowiła dr hab. Barbara Winczura, prof. UW r., w porozumieniu z Uniwersyteckim Koordynatorem Dostępności i PFRON). Przystosowanie budynku stara się uwzględniać standardy dostępności budynku dla osób z niepełnosprawnościami uwzględniając koncepcję uniwersalnego projektowania.

W 2025 r. w IPed rozpoczęły się prace budowlane związane z instalacją windy, zapewniające osobie na wózku wolnych od barier pionowych przestrzeni komunikacyjnych w budynku, oraz z instalacją urządzeń z zastosowaniem środków technicznych, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń użytkowanych przez studentów z niepełnosprawnościami, poruszających się na wózku inwalidzkim, na poziomach: 0 parter, 1 piętro, 2 piętro, 3 piętro. W przeglądzie i odbiorze remontowanych obiektów w Instytucie, pod kątem dostępności dla osób z niepełnosprawnościami lub szczególnymi potrzebami, uczestniczyły także osoby, które doświadczają niepełnosprawności na co dzień – nasi Studenci kierunków pedagogicznych. Dzięki ich wiedzy i doświadczeniu można było weryfikować dostępność w przestrzeni Instytutu. Ekspertem i koordynatorem zapewniania dostępności dla studentów z niepełnosprawnością lub szczególnymi potrzebami na kierunkach pedagogicznych w IPed jest dr hab. Barbara Winczura, prof. UW r., która w 2021 r. (nadal) została powołana przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na eksperta zewnętrznego do oceny programów wdrożeniowych, ekspertyz i analiz dotyczących integracji i rehabilitacji zawodowej oraz społecznej osób niepełnosprawnych.

Wśród studentów kierunku PS podejmowane są cykliczne spotkania/kampanie w celu pozyskiwania kandydatów na **asystentów dydaktycznych** dla studentów z niepełnosprawnościami w IPed (działania te realizowane są we współpracy z Biurem Wsparcia i Dostępności na UW r. (zespołem d/s Obsługi Studentów i Doktorantów z Niepełnosprawnością przy UW r.).

W zakresie wsparcia społecznego studentów z niepełnosprawnościami możliwa jest współpraca ze samorządem studenckim UW r., w ramach której studenci z niepełnosprawnością kierunków pedagogicznych Instytutu mogą brać udział w spotkaniach integracyjnych i projektach organizowanych przez samorząd studencki na UW r. To przestrzeń i okazja do poznania nowych osób, nawiązania kontaktów ze studentami z różnych kierunków, ze społeczności akademickiej UW r. <https://samorzadstudentow.uwr.edu.pl/czym-jest-samorzad-studentow-universytetu-wroclawskiego/>

Na UW r., w Biurze Wsparcia i Dostępności działa poradnia psychologiczna, z której mogą skorzystać wszyscy studenci IPed, a szczególnie studenci i doktoranci z orzecznym stopniem niepełnosprawności. Poradnia udziela wsparcia w formie indywidualnych konsultacji osobom będącym w kryzysie zdrowia psychicznego. <https://uwr.edu.pl/pomocny-uwr/pomoc-psychologiczna/poradnia-psychologiczna/>

Warto podkreślić, że w IPed istotną zasadą jest tworzenie warunków rozwoju społecznego studentów. Studenci mają możliwość zaangażowania się w prace **Samorządu Studentów Uniwersytetu**, który wyraża interesy wszystkich studentów poprzez swoje organy reprezentujące

ich i współdziałające z jednostkami i władzami Uniwersytetu, a także **organizacjami studenckimi** w zakresie wspierania studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym i zawodowym oraz w przygotowaniu do wejścia na rynek pracy. Współpraca pracowników i studentów stanowi także istotny element rozwoju i doskonalenia form wsparcia – poprzez bieżące konsultowanie potrzeb, współorganizację działań studentów w planowaniu i modyfikowaniu rozwiązań instytutowych.

Instytut Pedagogiki współpracuje z samorządem studenckim w zakresie organizacji wydarzeń, konsultowania działań dydaktycznych oraz reprezentowania interesów studentów. Samorząd aktywnie uczestniczy w życiu Instytutu i wspiera inicjatywy studenckie.

System wsparcia studentów podlega systematycznej ewaluacji poprzez konsultacje z przedstawicielami studentów oraz analizę zgłaszanych wniosków i opinii. Wyniki ewaluacji wykorzystywane do rozwijania oferty i jakości wsparcia w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego.

Studenci IPed mają możliwość uczestniczenia w programach **mobilności krajowej i międzynarodowej**, w tym w programie Erasmus+. Wyjazdy te sprzyjają rozwojowi kompetencji językowych, międzykulturowych i zawodowych. Informacje o możliwościach mobilności przekazywane są za pośrednictwem strony uczelni, systemu USOS oraz podczas spotkań informacyjnych (więcej na ten temat znajduje się w kryterium 7 dotyczącym umiędzynarodowienia).

Instytut Pedagogiki współpracuje z licznymi placówkami oświatowymi, terapeutycznymi i wychowawczymi, umożliwiając studentom realizację praktyk zawodowych w realnych warunkach pracy. Więcej na ten temat znajduje się w opisie kryterium dotyczącego współpracy ze środowiskiem oraz kryterium charakteryzującym realizację praktyk studenckich na kierunku PS.

Istotne znaczenie w obszarze współpracy mają oferowane studentom działania Biura Odpowiedzialności Społecznej. Zajmuje się on nawiązywaniem i utrzymywaniem **współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym** w myśl społecznej odpowiedzialności biznesu. Wypracowywana współpraca jest wielostronna, angażuje zarówno społeczność Uniwersytetu, dorosłych mieszkańców Dolnego Śląska, ale także dzieci i młodzież. Na przestrzeni lat podjęto wiele inicjatyw, m.in. projekt Wieża Pokoleń, projekt Uniwersytet pod chmurką. Na uwagę zasługują także działania podjęte w czasie pandemii: pomoc studentom w zakresie organizacji praktyk studenckich, wsparcie dzieci i młodzieży w nauce zdalnej.

Program studiów kładzie nacisk na rozwój kompetencji praktycznych, społecznych i komunikacyjnych. Studenci mogą korzystać także z oferty **Biura Karier**, obejmującej doradztwo zawodowe, warsztaty kompetencyjne oraz wsparcie w planowaniu ścieżki zawodowej.

Studenci aktywnie uczestniczą w życiu akademickim poprzez:

- działalność w kołach naukowych,
- udział w projektach badawczych i społecznych,
- działalność organizacyjną i wolontariacką,
- inicjatywy edukacyjne i artystyczne.

Aktywność ta sprzyja rozwojowi kompetencji interpersonalnych, organizacyjnych i badawczych oraz integracji środowiska studenckiego.

Studenci kierunku PS objęci są systemowym wsparciem w zakresie rozwoju dydaktycznego i naukowego. Obejmuje ono:

- konsultacje z nauczycielami akademickimi,
- opiekę promotorów prac dyplomowych,

- dostęp do zasobów bibliotecznych i baz elektronicznych,
- możliwość udziału w projektach badawczych, konferencjach oraz wydarzeniach naukowych.

Istotnym elementem wspierającym rozwój naukowy studentów jest **działalność kół naukowych** funkcjonujących w IPed. Przykładem ich włączania do społeczności akademickiej (w tym środowiska młodych badaczy) oraz angażowania w działania na rzecz otoczenia społecznego jest działalność Koła Naukowego Pedagogów „do zadań SPECjalnych”, którego opiekunami są dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr i dr Jolana Lipińska-Lokś. Koło jest studencką organizacją, która formalnie rozpoczęła działalność we wrześniu 2023 roku. Warto podkreślić, że prace przygotowawcze do jego uruchomienia były podejmowane już wcześniej, jednak w okresie pandemii napotykały na trudności o charakterze organizacyjnym.

Podstawowym obszarem aktywności Koła jest poszerzanie wiedzy oraz rozwijanie zainteresowań wokół inicjatyw ukierunkowanych na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami oraz osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Działania te realizowane są w duchu budowania środowiska integracji i wspólnoty, z uwzględnieniem indywidualnych możliwości każdej osoby i jej potrzeb edukacyjnych.

Aktywność Koła Naukowego Pedagogów „do zadań SPECjalnych” koncentruje się zarówno na upowszechnianiu dorobku pedagogiki specjalnej, jak i na jego praktycznej realizacji, m.in. poprzez udział w inicjatywach charytatywnych i działaniach wolontaryjnych. Członkowie Koła podejmują również aktywność naukową i popularyzatorską, w tym prezentują wyniki swoich prac oraz doświadczenia podczas wydarzeń akademickich. Wśród dotychczasowych aktywności znalazły się m.in.: wystąpienia w ramach konferencji CICY 2 – *Cyberprzemoc: teoria, badania, poszukiwanie rozwiązań* (Wydział Studiów Edukacyjnych UAM w Poznaniu), udział przedstawicielki Koła w prelekcji *Zmiany antropogeniczne a zdrowie człowieka – co wiemy o występowaniu chorób przewlekłych i działalności człowieka?* podczas XXXVI Ogólnopolskiego Forum Pedagogów, a także wystąpienie podczas Konferencji Naukowo-Edukacyjnej *Czas i przestrzeń w edukacji dzieci*, organizowanej przez Zakład Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego we współpracy z Kołem Naukowym Studentów Pedagogiki Przedszkolnej i Wczesnoszkolnej „Zielone Wzgórze”.

Równolegle Koło podejmuje działania o charakterze środowiskowym, służąc czasem i zaangażowaniem osobom z niepełnosprawnościami we współpracy m.in. z Fundacją L’Arche oraz Domem Opieki Wytnieniowej „Kokoszka” i Stowarzyszeniem „Kilometry Pomocy”. Powyższe inicjatywy wpisują się w szerszy cel działalności Koła, jakim jest współtworzenie pozytywnych zmian na rzecz społeczeństwa opartego na idei jedności w różnorodności. Warto zwrócić uwagę na wyraźny przyrost liczby członków Koła: na dzień 18.02.2025 zrzeszało ono 20 osób, w tym 2 członków honorowych, natomiast na 1.01.2026 – 31 osób, w tym 5 członków honorowych.

Zauważalna jest także aktywność Koła Naukowego Pedagogów „do zadań SPECjalnych” w mediach społecznościowych, w których nie tylko publikowane są liczne materiały dokumentujące jego działalność, ale także posty upowszechniające wiedzę o wydarzeniach związanych z pedagogiką specjalną, ważnych świętach oraz innych inicjatywach istotnych dla tej dziedziny (m.in. Dzień Praw Człowieka, Dzień Praw Osób z Niepełnosprawnością, Światowy Dzień Zdrowia). W kanałach Koła pojawiają się również bieżące informacje o udziale członków w wydarzeniach, takich jak dni adaptacyjne, a także autorskie materiały wideo (np. wywiady z pracownikami Zakładu dotyczące ich zainteresowań naukowych) oraz relacje z podejmowanych inicjatyw, w tym zorganizowania kursu Makaton. Profil Koła w serwisie Facebook: facebook.com/p/Ko%C5%82o-Naukowe-Pedagog%C3%B3w-Do-zada%C5%84-SPECjalnych-UWr-61551627692897/ oraz

Instagram: [skn.specjaluwr](https://www.instagram.com/skn.specjaluwr). Studenci PS, nie zrzeszeni w Kole, także aktywnie angażują się w działania promujące kierunek, np. Poprzez wykonanie projektu roll-upa promocyjnego oraz grafiki stanowiącej zdjęcie profilowe "Pedagogika specjalna UWr" w serwisie facebook.

Studenci i studentki PS mogą korzystać także z oferty innych kół naukowych działających w IPed. Koło Naukowe Resocjalizacji „Inwersja” koncentruje się na zagadnieniach związanych z resocjalizacją, profilaktyką społeczną oraz wsparciem osób zagrożonych wykluczeniem. Studenci uczestniczą w działaniach badawczych, edukacyjnych oraz inicjatywach społecznych, rozwijając kompetencje diagnostyczne i wychowawcze. Z kolei Studenckie Koło Naukowe „Zielone Wzgórze” działa w obszarze pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej. Studenci realizują projekty badawcze, prowadzą działania edukacyjne skierowane do dzieci, uczestniczą w inicjatywach popularyzujących wiedzę pedagogiczną oraz rozwijają kompetencje związane z dobrostanem dziecka i nowoczesnymi metodami pracy edukacyjnej.

Studenckie Koło Naukowe Life Designing inspirowane jest pedagogiką personalistyczną, koncepcją Life Designing, stanowiącą kontynuację podejścia rozwojowego i najmocniej zaznaczającą swoją obecność w poradnictwie konstruowania życia, w działaniach edukacyjnych i pomocowych., w podmiotowym holistycznym i wielowymiarowym postrzeganiu człowieka (autora i konstruktora swojego życia). Członkowie koła podejmują liczne i różnorodne działania, m.in. realizacja projektów: Rajdy Pedagoga, Instytutowa Gra Terenowa „Instytut Explorer”, Instytutowa Giełda Kół Naukowych „Skołowani”, Folder SKN Pedagogów Life Designing, Piknik Pedagoga. Biorą poza tym udział w organizacji wykładów i warsztatów oraz konferencji i seminariów naukowych Katedry UNESCO Całozyciowego Poradnictwa Zawodowego z udziałem wybitnych prelegentów z całego świata a także prowadzą badania naukowe (badania sondażowe na temat zjawiska duchowości).

Działalność Interdyscyplinarnego Koła Naukowego Variograf skupia się na promowaniu twórczości naukowej studentów i badaniach interdyscyplinarnych. Członkowie koła organizują dla studentów cykl szkoleń otwartych, wzmacniających kompetencje miękkie, pod nazwą „Kuźnia Kadr”. Koło jest zorientowane na wzmocnienie kompetencji naukowych studentów, którzy rozważają podjęcie studiów doktoranckich. Studenci mogą wzmocnić swoje kompetencje komunikacyjne, które są niezbędne w dyskusji wyników własnych dociekań naukowych: sztukę prezentacji, sztukę pisanie i redagowania artykułów naukowych, umiejętność reagowania na negatywną recenzję. Organizują konferencje naukowe i redagują czasopisma (dwa periodyki, znajdujące się na ministerialnej liście czasopism punktowanych: „Ogrody Nauk i Sztuk”, „Journal of Education Culture and Society”. Realizują także międzynarodową współpracę naukową i edukacyjną. Członkowie koła i współpracujący doktoranci mają możliwość realizowania międzynarodowych projektów badawczych i edukacyjnych.

Reasumując, działalność kół naukowych stanowi ważny element procesu kształcenia, umożliwiając studentom rozwój kompetencji badawczych, społecznych i organizacyjnych oraz aktywny udział w życiu naukowym instytutu.

Uczestnictwo w życiu naukowym ZEOzN dotyczy także doktorantów i doktorantek biorących udział w różnych wydarzeniach zarówno w charakterze prelegentów (np. wystąpienie dla Koła Naukowego „Mediacja w praktyce edukacyjnej” prowadzone przez doktorantkę Kolegium Doktorskiego Pedagogiki UWr (15.04.2025) jak i współorganizatorów (np. udział doktorantów w Komitecie Organizacyjnym Forum Pedagogów “Wspieranie osób o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych – diagnoza, wyzwania, przykłady dobrych praktyk” 22-23 listopada 2023 r.).

Studenci całego Instytutu, w tym kierunku PS, uczestniczą w różnych działaniach zwiększających ich udział w życiu akademickim a także przygotowujących ich do wyzwań związanych z rynkiem pracy oraz wspierającym ich rozwój osobisty i zaangażowanie społeczne.

Działania związane ze wsparciem w planowaniu i rozpoczynaniu kariery zawodowej oferuje Akademickie Biuro Karier (ABK), poprzez:

- realizację we współpracy z biznesem projektów rozwojowych rozwijających rynkowe kompetencje przyszłości takich jak Corporate Readiness Certificate czy „Smith+Nephew Program Rozwojowy dla Studentek i Studentów UWr „Future Unlimited”;
- organizację targów pracy i praktyk, programu mentoringowego;
- prowadzenie strony internetowej z bazą ofert pracy, praktyk staży oraz wiedzy nt. rynku pracy;
- budowanie relacji z absolwentami i monitorowanie ich losów zawodowych w celu dostosowywania kształcenia do potrzeb rynku pracy;
- udostępnianie studentom aktualnych informacji na temat rynku pracy, oczekiwań pracodawców względem kandydatów, sposobów podnoszenia swoich kwalifikacji;
- prowadzenie indywidualnego i grupowego poradnictwa kariery;
- Informacje o inicjatywach Biura pojawiają się na stronach www oraz w mediach społecznościowych: Uczelni, Akademickiego Biura Karier, Wydziałów. Kilka razy w ciągu roku akademickiego wysyłane są powiadomienia do wszystkich studentów/ek ze skrzynki Akademickiego Biura Karier (ABK) dotyczące oferty Biura: programu mentoringowego, programów rozwojowych, targów pracy, portalu internetowego (oferty pracy, praktyk i staży; treści merytoryczne - tzw. Baza Wiedzy, dotyczące ścieżki rozwoju zawodowego, np.: Alfabet Kariery, Alfabet Kompetencji, Ścieżki Karier, Biblioteczka Multimedialna, Raporty i analizy z rynku pracy), bieżących inicjatyw ABK.

W ramach usług z zakresu poradnictwa zawodowego i projektowania kariery oferowane jest wsparcie doradców ABK, obejmujące obejmuje m.in:

- planowanie ścieżki kariery edukacyjnej i zawodowej,
- testy preferencji/predyspozycji zawodowych,
- konsultacje CV, listu motywacyjnego,
- przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej/procesu rekrutacji.

W zależności od preferencji mogą być to spotkania stacjonarne w siedzibie ABK lub online.

W latach 2022-2025 studenci kierunku PS uczestniczyli w warsztatach szkoleniach, webinarach, takich jak: *Start Kariery w Dziale HR*, *GRA o KARIERĘ (Personalizacja CV i listu motywacyjnego pod konkretne oferty pracy)*, cyklu webinarów z MARSH EBSC (*Public Speaking, 10 rzeczy, których nie wiesz o korporacjach, zanim nie rozpoczniesz w nich pracy*), cyklu webinarów psychologicznych pt. *Zrozum i pokochaj swoje emocje - czyli, jak na co dzień dbać o swoje zdrowie psychiczne?*, *Pedagogika Marii Montessori jako holistyczne podejście do edukacji - Międzynarodowa Akademia Montessori*.

Bardzo ważnym programem wsparcia przez ABK studentów jest program mentoringowy. Każdego roku korzysta z niego ponad 100 studentek i studentów Uniwersytetu Wrocławskiego z różnych kierunków od humanistycznych, przez społeczne, przyrodnicze do ścisłych. Program Mentoringowy w UWr jest jednym z największych w polskich uczelniach. W ramach programu uczestnicy mają okazję spojrzeć na swoje życie i ścieżkę zawodową z nowej perspektywy. Dzięki wskazówkom kilkudziesięciu Mentorek i Mentorów odkrywają ukryty potencjał i uczą się, jak

przełamywać bariery. To przestrzeń do wymiany doświadczeń, inspiracji i wartościowych rozmów – ale przede wszystkim do budowania relacji, które często stają się początkiem długofalowej zmiany. To każdego roku ponad 600 spotkań – wyjątkowych momentów. Program mentoringowy opiera się na nieformalnej relacji jaką Mentor/Mentorka (doświadczony specjalista o wysokich kompetencjach zawodowych, który chce podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem) nawiązuje z Mentee (studentka/student). W ramach projektu para Mentor/Mentorka i Mentee spotyka się minimum 5 razy. Celem tych spotkań jest uzyskanie niezbędnych informacji na temat wybranej przez studenta/kę ścieżki kariery, zweryfikowanie wyobrażeń na temat pracy zawodowej, poznanie znaczenia „dojrzałość zawodowa”. W trakcie spotkań Mentor/Mentorka nie narzuca swojego zdania i nie daje gotowych odpowiedzi. Jest inspiracją i pomaga odkrywać potencjał oraz wskazuje możliwości rozwoju.

ABK realizuje również przedmioty ponadprogramowe, adresowane do wszystkich studentek i studentów bez względu na kierunek studiów: *University Dragons' Den* (innowacyjny praktyczny przedmiot, w czasie którego studenci projektują swoje własne startupy, definiować klientów dla swojego biznesu, pozyskiwać dofinansowanie na swój pomysł, testować projekt dla potencjalnych inwestorów), *Przedsiębiorczość - historie sukcesów* (cykl 10 spotkań dających dawkę praktycznej wiedzy, oferowaną przez ludzi, którzy na co dzień kierują przedsiębiorstwami, są właścicielami dużych firm, prezesami koncernów lub banków albo osiągnęli sukces zawodowy w swojej dziedzinie), *Zaprojektuj swoją karierę* (cykl 10 wykładów dotyczących rynku pracy, procesu rekrutacji, wymagań pracodawców, metod i technik oceny i rozwoju własnego potencjału w odniesieniu do kariery zawodowej, *Trening skutecznej pracy zespołowej* (cykl 5 praktycznych spotkań warsztatowych na których studenci nabywają i rozwijają swoje umiejętności skutecznej pracy w zespole). Dwa razy w roku ABK organizuje Targi Pracy i Kampus Kariery. Jesienią odbywają się targi skierowane do studentek i studentów kierunków humanistycznych i społecznych, wiosną dla kierunków informatycznych, przyrodniczych i ścisłych. Podczas Targów Pracy wystawcy prezentują ofertę pracy, praktyk, staży oraz udzielają informacji o możliwych ścieżkach kariery.

Na bieżąco aktualizowany portal Akademickiego Biura jest dostępny dla wszystkich w ramach multiportalu UWr <https://biurokarier.uwr.edu.pl/>. Studenci i studentki mogą tam znaleźć wszystkie niezbędne informacje o aktualnych działaniach, a także bazę wiedzy: *Alfabet Kariery*, *Alfabet Kompetencji*, *Ścieżki Kariery*, *Biblioteczkę multimedialną* oraz *Informacje o rynku pracy*, *raporty*, *serwisy z ofertami pracy*.

Także w IPed oferowane jest wsparcie w wejściu na rynek pracy poprzez coroczne Dni Kariery. Organizowane są one przez Katedrę UNESCO *Lifelong Guidance and Counselling* we współpracy z Akademickim Biurem Karier, Centrum Kariery Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy, Państwową Inspekcją Pracy oraz ZUS. Każda edycja ma wyraźny motyw przewodni, odpowiadający aktualnym wyzwaniom rynku pracy i doradztwa kariery. Do tej pory odbyło się V edycji tego wydarzenia: *Gotowi do pracy! Gotowi na biznes* (2021), *Gramy i doradzamy!* (2022), *wygraj swoją karierę! - o projektowaniu kariery inaczej* (2023), *Kariera jest kobietą?* (2024), *Przenieś się w VR-owy świat zawodów!* (2025). Studentki i studenci mają możliwość uczestnictwa w warsztatach i konsultacjach z doradcami kariery. Inicjatywa ta wzmacnia komponent praktyczny kształcenia oraz rozwija kompetencje planowania i konstruowania kariery (Life Design) wśród studentów.

Instytut Pedagogiki oferuje również wsparcie w rozwoju osobistym i naukowym w postaci programu tutoringowego. **Tutoring akademicki** jest formą edukacji spersonalizowanej, dostosowanej do potrzeb, oczekiwań i możliwości każdego studenta i dostosowującej pracę do autentycznych, zidentyfikowanych zasobów studenta/studentki. Szanuje ich indywidualną

refleksyjność i tempo pracy. Jest procesem zorientowanym na cele edukacyjne, zawodowe i osobiste, aktywizującym potencjał przez trening refleksyjności nad sobą, przyszłą rolę zawodową i własną karierą. Jest to proces holistyczny, skupiający się nie tylko na celach samych w sobie, ale na całym systemie, w którym są one umiejscowione. W naszym podejściu do tutoringu przyjmujemy, że źródłem zachowań jednostki jest nie tylko wiedza i umiejętności, ale także własna tożsamość, hierarchia wartości, system przekonań, poziom i wypracowane techniki kontroli własnych emocji, nawyki w myśleniu, uczeniu się i działaniu. Tak rozumiany tutoring jest jednocześnie przygotowaniem studentów do samodzielnego konstruowania kariery i życia. Warunkiem koniecznym tych działań jest oparcie ich na dialogowej relacji, zaufaniu i wzajemnym szacunku. W każdej edycji studentki i studenci mają możliwość wybrania Mentorki lub Mentora z wielu dziedzin w tym z obszaru edukacyjnego, by dowiedzieć się jak wygląda praca w placówkach oświatowych, jakie kompetencje warto rozwijać, aby w przyszłości być dobrym nauczycielem czy opiekunem. W Instytucie Pedagogiki proponujemy studentom dwie odmiany:

- tutoring rozwojowy – ukierunkowany na odkrywanie posiadanych zasobów oraz możliwościach ich optymalnego wykorzystania, skoncentrowany na odkrywaniu sensu uczenia się, poszukiwaniu pasji naukowych i zawodowych, wyznaczeniu dalszej ścieżki kariery, zgodnej z własnymi możliwościami, preferencjami i wartościami,
- tutoring naukowy – skupiający się na rozwijaniu kompetencji badawczych oraz doskonaleniu narzędzi do samodzielnego i twórczego pogłębiania wiedzy z danego obszaru, motywujący do stawiania pytań i szukania odpowiedzi, dotyczących zarówno teorii, jak i ich praktycznych implikacji, umożliwiający prowadzenie dyskusji w relacji uczeń i mistrz.

Obecnie studenci mają możliwość wybrania tutora spośród 5 pracowników akademickich.

Instytut Pedagogiki stwarza także możliwość dla angażowania się studentów w różnych ważnych obszarach życia akademickiego, społecznego a także ukierunkowanych na ich przyszłość:

Studencka Grupa ds. Public Relations (PR) w Instytucie Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego

Grupa stanowi przestrzeń praktycznego uczenia się poprzez działanie, umożliwiając studentom pedagogiki rozwijanie kompetencji organizacyjnych, komunikacyjnych i zespołowych, a także zdobywanie doświadczenia w zakresie promocji instytucjonalnej.

W ramach prac Grupy ds. PR studenci od roku akademickiego 2024/25, pod opieką merytoryczną dr Hanny Achremowicz, realizowali szereg działań na rzecz Instytutu Pedagogiki, w tym m.in.:

- współtworzenie strategii promocji Instytutu,
- przygotowywanie materiałów filmowych dokumentujących wydarzenia organizowane w Instytucie,
- opracowywanie plakatów i materiałów graficznych promujących wydarzenia akademickie,
- realizację filmu promocyjnego Instytutu,
- współautorstwo „Przewodnika dla studentów I roku” – publikacji o charakterze informacyjno-adaptacyjnym, wspierającej proces wdrażania nowych studentów w życie akademickie.

Działania te mają charakter systemowy i długofalowy, łącząc proces kształcenia z aktywnym udziałem studentów w życiu jednostki. Inicjatywa przyczynia się do wzmacniania identyfikacji studentów z Instytutem Pedagogiki, rozwijania ich kompetencji praktycznych oraz przygotowania do przyszłej aktywności zawodowej i społecznej. W filmie promującym Instytut Pedagogiki wystąpiła grupa studentów III roku Pedagogiki Specjalnej oraz indywidualnie p. Joanna Skrętowicz

Studencka inicjatywa społeczna „Świąteczna Kartka dla Seniora”

12 grudnia 2025 r. w IPed UWr zrealizowano studencką inicjatywę społeczną pn. „Świąteczna Kartka dla Seniora”, mającą na celu kształtowanie postaw prospołecznych, wrażliwości międzypokoleniowej oraz rozwijanie kompetencji społecznych studentów.

W ramach przedsięwzięcia studenci i studentki Instytutu przygotowywali własnoręcznie kartki świąteczne adresowane do osób starszych. Działanie miało charakter warsztatowy i integracyjny, sprzyjało współpracy, kreatywności oraz refleksji nad rolą pedagogiki w działaniach na rzecz lokalnej społeczności. Inicjatywa została zrealizowana przy aktywnym udziale studentów oraz we współpracy z Kołem Naukowym Pedagogów „Do zadań SPECjalnych” UWr oraz Grupą ds. PR, które wspierały organizację i promocję wydarzenia. Przedsięwzięcie stanowi przykład oddolnej aktywności studenckiej wpisującej się w misję Instytutu Pedagogiki w zakresie społecznego zaangażowania, edukacji obywatelskiej oraz praktycznego wymiaru kształcenia akademickiego. Działanie przyczyniło się do integracji środowiska studenckiego oraz wzmacniania relacji uczelni z otoczeniem społecznym.

Spotkanie „Start kariery w dziale HR. Spotkanie z rekruterką”

12 maja w IPed UWr odbyło się spotkanie pt. „Start kariery w dziale HR – spotkanie z rekruterką”, zorganizowane przez studentki Pedagogiki ze specjalności Edukacja Dorosłych i Marketing Społeczny we współpracy z Akademickim Biurem Karier. Wydarzenie było skierowane do osób zainteresowanych ścieżką kariery w obszarze HR oraz chcących poznać realia pracy w działach rekrutacji „od podszewki”. Podczas spotkania uczestnicy mieli okazję dowiedzieć się, jak wygląda codzienna praca rekruterki, jakie kompetencje są szczególnie cenione w branży oraz jak stawiać pierwsze kroki w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi. Spotkanie cieszyło się dużym zainteresowaniem studentów i studentek planujących swoją przyszłość zawodową.

Projekt **„Warsztaty sensoryczne jako metoda promocji Instytutu Pedagogiki oraz współpracy z otoczeniem społecznym”** był realizowany w okresie od maja do lipca 2025 roku. Przedsięwzięcie zostało sfinansowane ze środków przeznaczonych na dofinansowanie inicjatyw edukacyjnych o charakterze ponadprogramowym skierowanych do studentów Uniwersytetu Wrocławskiego. Wysokość przyznanego dofinansowania wyniosła 4 985 zł brutto. Studenci Pedagogiki specjalnej włączyli się w tworzenie i realizację projektu, szczególnie jako Koło Naukowe Pedagogów „Do zadań SPECjalnych”. W ramach projektu przeprowadzono trzy warsztaty sensoryczne, realizowane we współpracy ze studentami kierunku PS. Warsztaty miały charakter praktyczny i koncentrowały się na metodach integracji sensorycznej oraz innych podejściach wykorzystywanych w edukacji włączającej. Były one skierowane do uczniów szkół średnich zainteresowanych studiami z zakresu pedagogiki specjalnej oraz stanowiły element działań promocyjnych Instytutu. Odbyły się one:

1. Podczas Drzwi Otwartych Instytutu Pedagogiki dn. 12.04.2025
2. W LO nr XV we Wrocławiu w dn. 3.06.2025
3. W Centrum Aktywności Lokalnej Brochów w dn. 20.06.2025

Ponadto, z materiałów zakupionych w projekcie korzystano również 12.06.2025 na pikniku w ramach Konferencji Arqus przy bibliotece UWr.

Istotnym rezultatem projektu było doposażenie sali sensorycznej IPed w specjalistyczne materiały, pomoce dydaktyczne i narzędzia do pracy sensorycznej. Zakupione wyposażenie umożliwiło realizację warsztatów na wysokim poziomie merytorycznym oraz stworzyło trwałą bazę do prowadzenia kolejnych działań dydaktycznych, promocyjnych i edukacyjnych w następnych semestrach. Projekt przyczynił się jednocześnie do rozwoju kompetencji praktycznych studentów

PS, wzmocnienia współpracy Instytutu z otoczeniem społecznym oraz promocji kierunku studiów wśród przyszłych kandydatów.

W obszarze wspierania aktywności sportowej studentów kluczową rolę pełni **Uniwersyteckie Centrum Wychowania Fizycznego i Sportu (UCWFIS)**. Realizuje zajęcia z wychowania fizycznego jako ważny element wszechstronnego rozwoju studentów – wspierający dobrostan, sprawność, kształtowanie prozdrowotnych nawyków oraz rozwijanie indywidualnych zainteresowań i pasji sportowo-rekreacyjnych. Wychowanie fizyczne na UWr jest obowiązkowe przez dwa semestry na studiach stacjonarnych jednolitych oraz pierwszego stopnia. Zapisy na zajęcia odbywają się w systemie USOS w wyznaczonych terminach rejestracji oraz podczas korekt zapisów. Zajęcia realizowane są raz w tygodniu i obejmują szeroki wybór form aktywności, m.in. aerobik, aikido, atletykę terenową, badminton, body styling, callanetics, circuit training, ćwiczenia siłowe, karate, korfball, nordic walking, pilates, gry zespołowe (piłka koszykowa, nożna, ręczna i siatkowa), samoobronę, step, stretching body, tenis stołowy oraz unihokej. Dodatkowo studentom proponowane są weekendowe zajęcia z turystyki pieszej i rowerowej oraz narciarstwa biegowego. Prowadzone są także zajęcia dostosowane do potrzeb osób z częściowymi ograniczeniami ruchowymi lub z całkowitym zwolnieniem z ćwiczeń. W okresie wakacyjnym organizowane są ponadto obozy sportowo-rekreacyjne w ramach wychowania fizycznego.

W obszarze wspierania rozwoju zawodowego studentów istotną rolę odgrywają cyklicznie organizowane w IPed **Dni Kariery**, realizowane od 2021 r. przez Katedrę UNESCO Lifelong Guidance and Counseling we współpracy z Centrum Kariery DWUP, Biurem Karier UWr, Państwową Inspekcją Pracy oraz ZUS. Każda edycja ma wyraźny motyw przewodni, odpowiadający aktualnym wyzwaniom rynku pracy i doradztwa kariery: 2021 – „Gotowi do pracy! Gotowi na biznes!”, 2022 – „Gramy i doradzamy!”, 2023 – „Wygraj swoją karierę! – o projektowaniu kariery inaczej”, 2024 – „Kariera jest kobietą?”, 2025 – „Przenieś się w VR-rowy świat zawodów”. Inicjatywa ta wzmacnia komponent praktyczny kształcenia oraz rozwija kompetencje planowania i konstruowania kariery (Life Design) wśród studentów.

Uczelnia prowadzi przejrzysty system motywowania studentów poprzez stypendia rektora oraz możliwość udziału w projektach naukowych i konferencjach. Studenci wyróżniający się wynikami w nauce lub aktywnością naukową mogą liczyć na indywidualne wsparcie kadry akademickiej.

Informacje dotyczące dostępnych form wsparcia, pomocy materialnej, mobilności, praktyk oraz działalności studenckiej przekazywane są:

- za pośrednictwem strony internetowej uczelni i instytutu,
- poprzez system USOS,
- podczas spotkań organizacyjnych,
- za pośrednictwem opiekunów roku i samorządu studenckiego.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się uwzględnia możliwość wnoszenia przez nich **skarg i wniosków**. Studenci informowani są o sposobach zgłaszania skarg i wniosków. Sposoby ich rozpatrywania są przejrzyste i skuteczne. W pierwszej kolejności studenci zgłaszają wszelkie problemy do opiekuna roku lub koordynatora specjalności. Na poziomie IPed skargi i wnioski studentów rozpatrywane są przez Dyrektora ds. dydaktyki i jakości kształcenia i Dyrektora Instytutu. Na poziomie Wydziału osobami odpowiedzialnymi za rozstrzyganie skarg i wniosków są: Prodziekan ds. studenckich i relacji z otoczeniem oraz Prodziekan ds. dydaktycznych i socjalnych i Dziekan

WNHP. Na poziomie uczelni skargi i wnioski rozstrzygają: Dział Spraw Studenckich i Dział Nauczania. Procedury te zapewniają poszanowanie praw studentów oraz skuteczne reagowanie na zgłaszane potrzeby.

Obsługa administracyjna studentów realizowana jest przez wykwalifikowanych pracowników dziekanatu oraz administracji Instytutu. Studenci mają zapewniony sprawny dostęp do informacji dotyczących toku studiów, praktyk, zaliczeń oraz spraw organizacyjnych.

Jakości studiowania w IPed sprzyja wsparcie studentów w zakresie **integracji, regeneracji oraz spędzania czasu wolnego**. Wspomniane już działania chociażby kół naukowych w obszarze organizacji wydarzeń integracyjnych, wyjazdów to okazja na nawiązywanie także relacji i budowanie poczucia wspólnoty akademickiej. Na szczególną uwagę zasługują klimatyczne Spotkania Wigilijne, które stają się okazją także konkursowej, zdrowej, pełnej humoru rywalizacji pracowników i studentów. Organizacja stref wypoczynku w holu Instytutu (powstałych w wyniku głosowania na realizację projektu studenckiego), możliwość cichej nauki w przestrzeni czytelnia a także dostosowywanie planu zajęć do potrzeb studentów – to wszystko sprzyja podnoszeniu jakości studiowania, dobrostanu fizycznego i psychicznego studenta, zapobiega nadmiernemu jego zmęczeniu, ułatwia także organizację dnia poprzez dogodny dojazd na zajęcia i powrót do domu.

Odpowiadając na potrzeby współczesnego świata – **zapewnienie bezpieczeństwa** – w UWr obowiązują unormowania prawne określające sposoby reagowania w przypadku zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji i przemocy wobec studentów, jak i również pomocy ofiarom.

Powołany przez Rektora Pełnomocnik ds. Bezpieczeństwa realizuje szereg zadań:

- udzielanie pomocy merytorycznej osobom dotkniętym zdarzeniem naruszającym bezpieczeństwo lub informacji na temat możliwości jej szybkiego i efektywnego uzyskania,
- występowanie do właściwych organów Uniwersytetu Wrocławskiego z wnioskami o wszczęcie postępowania wyjaśniającego wobec osób, które dopuściły się czynu zagrażającego bezpieczeństwu studentów, doktorantów i pracowników,
- monitorowanie sytuacji w zakresie bezpieczeństwa i poczucia bezpieczeństwa studentów oraz reagowanie na zgłaszane przez studentów, doktorantów i pracowników Uniwersytetu Wrocławskiego zagrożenia dla bezpieczeństwa,
- prowadzenie działalności promocyjnej, informacyjnej i edukacyjnej w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa studentom i doktorantom.

Uczelnia prowadzi działania informacyjne i edukacyjne dotyczące bezpieczeństwa, przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy. Studenci mają dostęp do procedur reagowania w sytuacjach zagrożenia oraz do wsparcia psychologicznego i instytucjonalnego.

Informacje dotyczące zasad bezpieczeństwa oraz współżycia społecznego są przekazywane studentom rozpoczynającym studia w trakcie spotkań z Dyrekcją Instytutu i opiekunem roku. Z początkiem każdego roku akademickiego te zasady są przywoływane w trakcie obowiązkowych spotkań z opiekunami grup i koordynatorami specjalności. Studenci I roku obligatoryjnie uczestniczą w szkoleniu BHP organizowanym na poziomie uczelni.

W UWr funkcjonują **procedury przeciwdziałania dyskryminacji**. Ściśle określone są zasady działania Komisji ds. równego traktowania (do jej grona została włączona dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr – na drugą kadencję). Powołany został Rzecznik oraz pełnomocnicy ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w UWr. Uczelnia jest zaangażowana w tworzenie środowiska społecznego, edukacyjnego, zawodowego oraz naukowego wolnego od dyskryminacji i molestowania, a także opartego na kulturze integracyjnej, która promuje równość, ceni

różnorodność oraz godność wszystkich. Uniwersytet nie toleruje żadnej formy dyskryminacji, molestowania i wiktymizacji oraz oczekuje, że wszyscy członkowie wspólnoty uniwersyteckiej będą traktowani z wzajemnym szacunkiem, uprzejmością i równością. Procedura przeciwdziałania dyskryminacji w UWr, nie ma na celu powstrzymania lub ograniczenia wolności słowa. Dyskurs akademicki powinien być prowadzony z szacunkiem i bez naruszania godności innych. Uniwersytet przywiązuje wielką wagę do wolności słowa, ale ceni także wzajemny szacunek i ubolewa nad wyrażaniem nienawiści wobec kogokolwiek.

Procedura ma zastosowanie do studentów, doktorantów oraz pracowników UWr. Zabrania wszelkiej dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię, wyznanie lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, przynależność do związku zawodowego, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Przejawy dyskryminacji i nierównego traktowania zostały szczegółowo wskazane w odpowiednim Zarządzeniu Rektora UWr.

Każdy członek wspólnoty uniwersyteckiej, zgodnie z procedurami może – w sytuacji wystąpienia aktów dyskryminacji lub nierównego traktowania - złożyć do Rzecznika ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w UWr albo do Pełnomocnika dziekana/kierownika jednostki pozawydziałowej ds. spraw równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji, wniosek o nieformalne lub formalne rozwiązanie sprawy. Po otrzymaniu wniosku, Rzecznik albo Pełnomocnik dziekana/kierownika jednostki pozawydziałowej spotyka się osobno z wnioskodawcą, osobą pokrzywdzoną i z osobą, której czynu dotyczy wniosek w celu uzyskania wyjaśnień, mediacji oraz znalezienia wspólnego rozwiązania sprawy. Dąży się do zawarcia porozumienia. Rzecznik albo Pełnomocnik dziekana/kierownika jednostki pozawydziałowej obowiązany jest poinformować Przewodniczącego Komisji ds. równego traktowania w UWr o sposobie zakończenia postępowania nieformalnego.

Szczególne odpowiedzialność spoczywa na Rzeczniku ds. równego traktowania i przeciwdziałania dyskryminacji w UWr. Do jego zadań należy: 1) prowadzenie postępowań ws. nieformalnego rozwiązania sprawy na zasadach opisanych w procedurze przeciwdziałania dyskryminacji w UWr; 2) podejmowanie działań na rzecz równego traktowania i wyrównywania szans dla całej wspólnoty uniwersyteckiej; 3) podejmowanie działań na rzecz upowszechniania wiedzy w zakresie przestrzegania zasad równego traktowania, w szczególności w formie spotkań lub szkoleń kierowanych do wspólnoty uniwersyteckiej; 4) podejmowanie działań zmierzających do eliminacji wszelkich form dyskryminacji oraz nierównego traktowania w UWr; 5) wspieranie wspólnoty uniwersyteckiej we wdrażaniu obowiązujących procedur przeciwdziałania dyskryminacji. Rzecznik działa bezstronnie oraz obiektywnie traktuje każdego oraz każdą sprawę. Rzecznik i Pełnomocnicy dziekanów/kierowników jednostek pozawydziałowych w konkretnej sprawie nie działają w imieniu jednostki lub UWr, lecz są rzecznikami sprawiedliwej procedury.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione we wskazanej wyżej	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	---	--

	uchwale Prezydium PKA	
1.	Nie dotyczy	
2.		
...		

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Instytut Pedagogiki (IPed) zapewnia szeroki i zróżnicowany publiczny dostęp do aktualnych informacji dotyczących programu studiów, warunków jego realizacji oraz osiągniętych rezultatów kształcenia, dostosowując formy i kanały komunikacji do potrzeb różnych grup odbiorców, w szczególności kandydatów na studia, studentów oraz pracowników. Podstawowym narzędziem komunikacji publicznej jest **strona internetowa Instytutu**, która została gruntownie przebudowana w roku akademickim 2024/25 w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby studentów i pracowników. W roku akademickim 2025/26 stara wersja strony została całkowicie wyłączona, a nowa strona funkcjonuje jako jedyne oficjalne źródło informacji, oparte na aktualnych wytycznych oraz nowych regulacjach. Nawigowanie stało się prostsze i dostępnejsze. Studenci wchodząc w zakładkę im dedykowaną uzyskują szybki dostęp do ogłoszeń, aktualności, danych i materiałów. Jednak dla osób preferujących klasyczne docieranie do informacji ich źródłem jest sekretariat oraz tablice informacyjne umieszczone w różnych miejscach w budynku Instytutu.

W ramach nowej struktury strony internetowej wprowadzono m.in.: zakładkę „Dyplomowanie”, odpowiadającą na zmiany regulacyjne oraz potrzebę większej przejrzystości procesu dyplomowania; „Przewodnik dla studentów”, przygotowany z myślą o studentach rozpoczynających studia, jako narzędzie ułatwiające orientację w zasadach studiowania i funkcjonowania Instytutu, przejrzysty układ treści dotyczących programu studiów, organizacji dydaktyki oraz spraw studenckich.

W opracowaniu znajdują się również indywidualne zakładki pracowników, które będą zawierały informacje o działalności dydaktycznej, publikacjach, udziale w konferencjach, działalności naukowej i organizacyjnej oraz obecności w mediach. Działanie to ma na celu zwiększenie transparentności dorobku pracowników oraz dostępności informacji dla studentów i interesariuszy zewnętrznych.

Oferta edukacyjna i kryteria rekrutacji publikowane są na stronie Uniwersytetu, Wydziału, Instytutu, a także w **systemie USOS**. Podstawowe informacje o kierunku PS i specjalnościach EiRONI i WWRD (cele kształcenia, sylwetka absolwenta, potencjalne miejsca zatrudnienia) są zawarte na stronie Instytutu <https://pedagogika.uwr.edu.pl/> w zakładce KANDYDACI (wybór: studia jednolite magisterskie, Pedagogika specjalna). W tym samym miejscu, po wejściu w hasło REKRUTACJA wyświetla się link przekierowujący kandydata/kandydatkę na stronę rekrutacji, na której może dokonać rejestracji online.

Na stronie Instytutu w zakładce STUDENCI opublikowane są: organizacja roku akademickiego, harmonogram zajęć, informacje o opiekunach roku, przewodnik dla studentów, regulaminy i instrukcje praktyk, wykaz instytucji, z którymi IPed zawarł porozumienia o współpracy, godziny konsultacji pracowników akademickich, działalność kół naukowych, program ERASMUS+. Tu także

studenci mogą odszukać informacje dotyczące możliwości uzyskania wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych i edukacyjnych, np. tutoring akademicki, pomoc psychologiczna, biuro karier.

Na stronie IPed w zakładce NAUKA udostępnione są informacje dotyczące działalności naukowo-badawczej pracowników (publikacje, projekty, granty, staże naukowe). Z tego miejsca można zostać przekierowanym na stronę Komisji ds. etyki badań naukowych oraz Kolegium Doktorskiego Pedagogiki (Szkoła Doktorska UWr).

Ważnym elementem dostępu do informacji o programie studiów, warunkach zaliczenia przedmiotów jest USOS i **platforma Ms Teams**. W zespołach utworzonych dla poszczególnych grup studentów realizujących określony przedmiot zamieszczane są sylabus przedmiotu, zadania dla studentów, prezentacje, skany publikacji - artykuły, fragmenty monografii, do zapoznania się i przygotowania na zajęcia oraz inne dokumenty. Teams umożliwia też szybką komunikację nauczyciela/nauczycielki ze studentem/studentką lub grupą, a także spotkanie online. Doświadczenie zdobyte podczas używania tego narzędzia w czasie pandemii COVID-19 okazuje się wciąż bardzo przydatne i ułatwiające studentom dostępność do wielu bieżących informacji.

Istotnym kanałem komunikacji jest także profil Instytutu w **mediach społecznościowych** (Facebook), który pełni funkcję bieżącego informowania o wydarzeniach, inicjatywach dydaktycznych i naukowych. Na dzień 30.01.2026 profil Instytutu posiada 4056 obserwatorów, co potwierdza jego szeroki zasięg i znaczenie informacyjne.

Dyrekcja Instytutu aktywnie monitoruje skuteczność i adekwatność stosowanych kanałów komunikacji, podejmując działania doskonalące o charakterze praktycznym i ciągłym. Przykładem takiego podejścia jest powołanie i koordynowanie studenckiej **Grupy ds. Public Relations (PR)**, w ramach której studenci pedagogiki współuczestniczą w: współtworzeniu strategii promocji Instytutu, przygotowywaniu materiałów filmowych z wydarzeń instytutowych, projektowaniu plakatów, realizacji filmu promocyjnego Instytutu (z udziałem studentki Pedagogiki Specjalnej), opracowaniu Przewodnika dla studentów I roku.

Działalność Grupy ds. PR stanowi przykład włączania studentów w proces doskonalenia komunikacji publicznej oraz dostosowywania przekazu do realnych potrzeb odbiorców.

Ocena dostępności i skuteczności informacji

W semestrze zimowym roku akademickiego 2025/26 Dyrekcja Instytutu przeprowadziła ankietę wśród studentów dotyczącą komunikacji, w której udział wzięło 155 respondentów. Wyniki ankiety pozwoliły na identyfikację najczęściej wykorzystywanych źródeł informacji:

- grupa roku w komunikatorze – 71%,
- mail na skrzynkę akademicką – 69,7%,
- Facebook Instytutu – 51,6%,
- strona internetowa Instytutu – 32,9%,
- ogłoszenia i plakaty w Instytucie – 32,9%.

W pytaniach otwartych studenci pozytywnie oceniali aktywność Instytutu w mediach społecznościowych, wskazując je jako czytelne i aktualne źródło informacji.

Na pytanie „Czy wiesz, co się dzieje w Instytucie?” odpowiedzi rozłożyły się następująco:

- „zdecydowanie tak” – 3,2%,
- „raczej tak” – 44,5%,
- „ani tak, ani nie” – 31%,
- „raczej nie” – 14,2%,

„zdecydowanie nie” – 7,1%.

Wyniki te stanowią podstawę do dalszych działań doskonalących, ukierunkowanych na zwiększenie spójności i zasięgu informacji, zwłaszcza poprzez integrację strony internetowej, komunikacji mailowej oraz mediów społecznościowych.

Dodatkowe informacje, które uczelnia uznaje za ważne dla oceny kryterium 9:

W ostatnich latach szczególnie atrakcyjną platformą informacyjną i komunikacyjną okazały się fanpage Instytutu na Facebooku oraz profil „Pedagogika Specjalna UWr” <https://www.facebook.com/Pedagogika-Specjalna-UWr-689352334458148/>. Fanpage jest prowadzony przez studentów i studentki, którzy pozostając pod opieką pracownika naukowo-dydaktycznego zachowują znaczącą autonomię w swoich działaniach. Redagowane przez nich posty sprzyjają nie tylko wymianie informacji, ale również kształtowaniu relacji z otoczeniem oraz budowaniu poczucia wspólnoty akademickiej i odpowiedzialności za jej wizerunek. Dla niektórych specjalności fanpage stał się terenem praktycznych ćwiczeń. Facebook PS jest prowadzony przez dr hab. Piotra Plichtę, prof. UWr, przy sporadycznym, intencjonalnym udziale studentów i studentek PS. Bywa używany jako narzędzie dydaktyczne (np. poprzez umieszczanie wartościowych treści wykraczających poza obowiązkowy program), ale stanowi również forum prezentowania dorobku studentów/studentek i umożliwia im publikowanie postów związanych tematycznie ze studiowanym kierunkiem, interesujących inicjatyw, upowszechniania wiedzy o pedagogice specjalnej. Oba media społecznościowe zyskują na popularności i rozszerzają swój zasięg, docierając nie tylko do studentów i absolwentów, ale także do kandydatów i pracodawców. Dyskusje na fanpage’u i Fb są dodatkowym materiałem do refleksji nad oceną oferty Instytutu, jego zasobów, funkcjonowania, co sprzyja podejmowaniu działań naprawczych i doskonalących. Warto docenić także rolę mediów społecznościowych “Koła Naukowego Pedagogów do zadań SPECjalnych” i ich znaczenia dla ocenianego kryterium (Profil na Fb: <https://www.facebook.com/profile.php?id=61551627692897> a także konto na Instagramie).

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione we wskazanej wyżej uchwale Prezydium PKA	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
1.	Nie dotyczy	
2.		
...		

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Na poziomie ogólnouczelnianym nadzór merytoryczny, administracyjny i organizacyjny nad powoływanymi kierunkami studiów sprawuje Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego (UWr). Rektorowi powierzono zadania wynikające z art. 23 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w tym tworzenie studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu. Przykładowo ramach działań bezpośrednio dotyczących kierunku pedagogika specjalna coroczne ustalanie procedur rekrutacji, limitów przyjęć kandydatów, czy formułowania wymagań rekrutacyjnych wobec kandydatów, etc. pozostają w gestii nadzoru Rektora.

W zakresie bieżącego nadzoru nad realizacją programu studiów na kierunku Pedagogika specjalna (PS) osobą odpowiedzialną jest Dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych (WNHiP). Realizuje kompetencje jakie wynikają z §17 Regulaminu studiów (Uchwała 68/2024 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 24 kwietnia 2024 roku w sprawie regulaminu studiów na UWr). Z racji prowadzenia na Wydziale kierunków studiów w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, Dziekan realizuje swoje zadania organizacyjne przy udziale prodziekanów: a) prodziekana ds. dydaktyki stacjonarnej i spraw studenckich oraz b) prodziekana ds. dydaktyki niestacjonarnej i jakości kształcenia.

Bezpośrednia organizacja dydaktyki na kierunku PS np. w zakresie doboru kadry nauczycieli akademickich, finansowania badań naukowych w zakresie dyscypliny wiodącej dla kierunku i subdyscypliny pedagogika specjalna, budowanie harmonogramu zajęć, dbałość o wyposażenie sal dydaktycznych i pracowni metodycznych, jest w zakresie odpowiedzialność Dyrektora IPed. Kierunek PS jest prowadzony w Instytucie Pedagogiki (IPed), w którym nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad prowadzonymi kierunkami studiów, w tym kierunkiem PS, należy do Dyrektorki Instytutu - dr hab. Martyny Pryszmont, prof. UWr. Z Dyrektorką współpracuje trzy Jej zastępczynie: dr Violetta Drabik-Podgórna - ds. dydaktyki i studentów, dr Hanna Achremowicz - ds. komunikacji i współpracy z otoczeniem, dr Marta Kondracka-Szala - ds. nauki i współpracy międzynarodowej. Bezpośrednią opiekę merytoryczną i dydaktyczną nad kierunkiem PS sprawuje Zakład Edukacji Osób z Niepełnosprawnościami (ZEOzN), a koordynatorką kierunku jest dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr – kierowniczka Zakładu, za specjalności odpowiadają: dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr i dr Joanna Gładyszewska-Cylulko - specjalność EiRONI (studia stacjonarne i niestacjonarne); dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr i dr Jolanta Lipińska-Lokś - za specjalność WWRD w obu trybach (do roku akademickiego 2025/2026 nie uruchomiono specjalności WWRD).

Podmioty, zaangażowane w działania doskonalenia jakości kształcenia prowadzone na Uczelni, realizują działania na poziomach: ogólnouczelnianym, wydziałowym i instytutowym:

Poziom ogólnouczelniany. W UWr ważną rolę w kreowaniu polityki doskonalenia jakości kształcenia odgrywa Uczelniana Komisja ds. jakości kształcenia (UKJK), która stanowi integralną część uczelnianego systemu zapewniania jakości [Zarządzenie-Rektora-Nr-239-2022 \(2\).pdf](#). Aktywną rolę w tym systemie odgrywa reprezentant Rektora, czyli Pełnomocnik Rektora ds. zapewnienia jakości kształcenia. Również na tym poziomie czynną rolę w ewoluowaniu i doskonaleniu procesu kształcenia odgrywa Senacka Komisja Nauczania. Ma ona charakter formalny, to znaczy że jej działania wynikają z regulaminu przyjętego Uchwałą nr 81/2021 Senatu UWr z dnia 23 czerwca 2021 roku [Uchwała Nr 108 2021 Senatu UWr z dnia 2021-06-23 w sprawie regulaminu senackiej Komisji Nauczania \(1\).pdf](#) Jej pracami kieruje powołany na okres kadencji Senatu przewodniczący. Skład Komisji powołanej na okres kadencji 2024-2028 stanowią przedstawiciele Senatu Uczelni, przedstawiciele wydziałów i innych jednostek organizacyjnych, reprezentant Samorządu Studentów.

W realizacji polityki doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni, ważną rolę pełni Akademickie Biuro Karier (ABK). Szczególnie podkreślając wagę zadań związanych z cyklicznym monitorowaniem losów zawodowych absolwentów. Dodatkowo ABK realizuje szerszą politykę Uczelni w zakresie budowania relacji z absolwentami UWr [Program budowania relacji z absolwentami – Biuro Karier UWr](#), jako wymierne działanie służące podnoszeniu jakości badań losów zawodowych absolwentów. Raporty działań AKB dotyczą także działań na rzecz aktywizacji zawodowej studentów wskazując na obecność studentów kierunku PS w realizowanych działaniach, opisanych we wcześniejszych kryteriach (okresie 2021/2022 do 2025/2026 w tych przedsięwzięciach wzięło udział 8 studentów). Takie działania są częścią realizacji ogólnej polityki doskonalenia kształcenia Uczelni, tworząc przestrzeń implementowania osiąganych efektów uczenia studentów w różnych polach aktywności zawodowej, także specyficznej dla pracy pedagoga specjalnego.

Poziom wydziałowy. W zakresie monitorowania procesu ewaluacji i doskonalenia jakości kształcenia na poziomie wydziału, na który jest prowadzony kierunek pedagogika specjalna, osobą odpowiedzialną za koordynowanie tych działań jest Dziekan Wydziału. Realizacja zadań odbywa się z zaangażowaniem dwóch ciał kolegialnych: a) Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia, b) Wydziałowego Zespołu ds. oceny jakości kształcenia. Oba Zespoły realizują zadania formalne, czyli wyznaczone przez Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego w zarządzeniach

a) Zarządzenie nr 239/2022 Rektora UWr z dnia 24 października 2022 r. w sprawie określenia szczegółowych zadań Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz zespołów ds. jakości kształcenia i ds. oceny jakości kształcenia. [Zarządzenie-Rektora-Nr-239-2022 \(2\).pdf](#)

b) Zarządzenie nr 119/2023 Rektora UWr z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie prowadzenia i raportowania wybranych działań projakościowych w Uniwersytecie Wrocławskim [Zarządzenie-Rektora-Nr-119-2023 \(4\).pdf](#)

c) Zarządzenie nr 182/2024 Rektora UWr z dnia 30 września 2024 r. w sprawie studenckich i doktoranckich ankiet ewaluacyjnych i ankiet pracowniczych; [Zarządzenie-Rektora-Nr-182-2024 \(1\).pdf](#)

Na początku każdej kadencji Rada Wydziału w drodze podjętej Uchwały przyjmuje:

a) regulaminy działalności Zespołów [Regulamin-WZdJK-od-X-2024 \(10\).pdf](#) [Regulamin-WZOJK-2024-2028-Zal.-do-Uchwały-nr-66 2024 RW-WNHP \(1\).pdf](#)

b) skład osobowy Zespołów, który obejmuje przedstawicieli nauczycieli akademickich, doktorantów i studentów. Pracami kierują prodziekani w roli przewodniczących, bezpośrednio odpowiedzialni za koordynowanie prac Zespołów. [Uchwała-nr-73 2025-RW-WNHP-22.10.2025zmiana-składu-WZJK-2024-2028 WNHP \(1\).pdf](#) [Uchwała nr 74/2025 Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 22 października 2025 r. w sprawie zmiany składu Wydziałowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia na Wydziale Nauk Historycznych i Pedagogicznych na kadencję 2024-2028 \(156,77KB\)](#)

Działalność Zespołów jest podsumowywana sprawozdaniem rocznym, przedkładanym Radzie Wydziału, która przyjmuje je w drodze podjętych Uchwał, następnie przekazywanych Rektorowi.

https://wnhip.uwr.edu.pl/wp-content/uploads/sites/459/2026/01/v.2_Sprawozdanie-z-oceny-jakosci-ksztalcenia-WNHiP-za-rok-akad.-2024-2025_1.12.2025_RW.pdf

<https://wnhip.uwr.edu.pl/wp-content/uploads/sites/459/2025/11/Zalacznik-do-uchwały-nr-78 2025-RWNHP-1.pdf>

Poziom instytutowy. Na niższym poziomie organizacyjnym działania doskonalące jakość kształcenia są powierzone kierunkowy zespołom pomocniczym. W ramach IPed, gdzie realizowany

jest kierunek PS, zadania monitorowania i doskonalenia jakości kształcenia nadzorują przewodniczący dwóch zespołów, czyli: a) Zespołu ds. jakości kształcenia, b) Zespołu ds. oceny jakości kształcenia. Podział organizacyjny i zdecentralizowane zadania wynikają z przyczyn praktycznych, aby na zróżnicowanym Wydziale działania ewaluacyjne i projakościowe lokować bezpośrednio w miejscu prowadzenia kierunku studiów. Takie założenie umożliwia wypracowanie działań adekwatnych i specyficznych dla kierunków. Działalność obu zespołów pomocniczych jest sformalizowana w tym zakresie, że są one powołane Zarządzeniem Dziekana WNHP (ostatnia modyfikacja Zarządzenia <https://wnhip.uwr.edu.pl/wp-content/uploads/sites/459/2026/01/Zarzadzenie-Dziekana-Nr-1-2026-1.pdf>). Przewodniczący Zespołów są powołani przez Radę Instytutu Pedagogiki, która powierzyła im bezpośrednią odpowiedzialność za ewaluację i realizację polityki doskonalenia jakości kształcenia. Zakres zadań i odpowiedzialności z polityką doskonalenia jakości kształcenia jest spójny z przedstawioną powyżej strukturą organizacyjną.

Działania podmiotów zaangażowanych w doskonalenie jakości kształcenia. Na poziomie Uczelnianej Komisji ds. jakości kształcenia zadania łączą się z kreowaniem wspólnej polityki UWr, zgodnej z jego strategią. Przykładowo, zadania dotyczą wypracowywania zasad realizacji działań na rzecz zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia, sposobów oceny tych działań spójnie w ramach Uczelni, projektowanie zasad prowadzenia i raportowania działań projakościowych; monitorowanie i analiza jakości kształcenia na wydziałach, etc.

Działania w procesie systematycznego doskonalenia jakości kształcenia realizuje Senacka Komisja Nauczania. Analizując działania wprost dotyczące kierunku PS, można wskazać np. opiniowanie wniosków w sprawie utworzenia nowych kierunków studiów, opiniowanie modyfikacji programów jako część formalnego procesu, opiniowanie zasad rekrutacji czy zasad regulujących wewnętrzną pracę Uczelni w zakresie dydaktyki (praktyki studenckie, lektoraty z języka obcego i języka polskiego dla cudzoziemców, realizacji zajęć wf).

Zadania i odpowiedzialność zespołów wydziałowych i pomocniczych zespołów kierunkowych jest podzielona na dwie grupy działań:

Wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia (oraz pomocniczy zespół kierunkowy w IPed): zadania 1) opracowywanie rekomendacji i zaleceń do działań projakościowych na wydziale; 2) opracowywanie programów studiów lub ich zmian; 3) opiniowanie programów studiów lub ich zmian przygotowanych przez inne zespoły; 4) wspieranie doskonalenia kompetencji dydaktycznych kadry akademickiej; 5) wykonywanie zadań zleczanych przez dziekana oraz zaleceń i wytycznych UKJK; 6) przygotowywanie rocznych sprawozdań z działań związanych z jakością kształcenia według wzorów określonych przez UKJK.

Wydziałowy Zespół ds. oceny jakości kształcenia (oraz pomocniczy zespół kierunkowy w IPed): zadania 1) monitorowanie prawidłowości oceniania studentów i doktorantów; 2) monitorowanie i ocena jakości prac dyplomowych, rzetelności ich oceniania oraz sposobu przeprowadzania egzaminów dyplomowych; 3) opracowanie i analiza ankiet studenckich; 4) monitorowanie i analiza oceny obsługi administracyjnej studentów i doktorantów (dziekanatów, sekretariatów/sekcji dydaktycznych); 5) monitorowanie procesu hospitacji zajęć (w tym na studiach podyplomowych, kursach i szkoleniach); 6) przygotowywanie rocznych sprawozdań z działań związanych z oceną jakości kształcenia według wzorów określonych przez UKJK.

Mimo że na poziomie wydziałowym i instytutowym realizowane zadania są bardzo podobne, to sens takiego podziału organizacyjnego uzasadnia potrzeba dopasowania rozwiązań do specyfiki

kierunków. Na Wydziale są prowadzone kierunki przypisane do zróżnicowanych dyscyplin w dziedzinach nauk społecznych i humanistycznych. Dodatkowo są programy studiów, jak Pedagogika specjalna, realizowane według standardu przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Ta różnorodność wymaga powołania zespołów pomocniczych w IPed, które odgrywają bezpośrednią rolę w ewoluowaniu i doskonaleniu kształcenia na kierunku PS. Przykładowo: pomocniczy Kierunkowy Zespół ds. jakości kształcenia w roku akademickim 2024/2025 zrealizował zadania doskonalące kształcenie na kierunku PS: dostosowanie zapisów/treści programów praktyk do aktualnie obowiązującego Zarządzenia nr 146/2024 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 2 sierpnia 2024 r. (zmieniające wcześniejsze Zarządzenie nr 187/2022 z dnia 9 sierpnia 2022 r. w sprawie organizacji praktyk przewidzianych w programach studiów w UWr); Zespół wspomagał prace nad modyfikacją programu praktyk realizowanych na kierunku PS. Wprowadzone zmiany spełniają wymagania formalne i najnowsze uregulowania w zakresie organizacji i realizacji praktyk przewidzianych w programie studiów na kierunku PS. Dla zapewnienia wysokiej jakości kształcenia i rzetelności akademickiej w procesie dyplomowania Zespół ds. jakości kształcenia wspomagał prace nad procedurą dyplomowania i jej zgodnością z założeniami/zapisami Uchwały nr 68/2024 Senatu UWr z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie regulaminu studiów na UWr. Biorąc po uwagę specyfikę uczenia się na kierunku PS opracowano zalecenia, rekomendacje i formalne zasady przeprowadzenia egzaminów dyplomowych i ich oceniania. Rada Instytutu przyjęła zaproponowane zmiany i wdrożyła szczegółowe rozwiązania w zakresie procedury dyplomowania na kierunku Pedagogika specjalna.

Pomocniczy Zespół ds. oceny jakości kształcenia działający bezpośrednio w IPed prowadzi systematyczne prace związane z gromadzeniem różnych ankiet i ich analizowaniem, zaś wyniki stanowią część corocznego sprawozdania wydziałowego z procesu oceny jakości kształcenia. Przykładem jednego z działań jest analiza ankiet weryfikacji celów i efektów uczenia się z przedmiotu, do wypełnienia której zobowiązany jest każdy nauczyciel akademicki (wykładowca) realizujący zajęcia dydaktyczne w ramach określonego przedmiotu w przypadku uzyskania przez studenta oceny niedostatecznej. Co do zasady, poziom osiągniętych efektów uczenia się wyraża ocena, ale w przypadku ocen niedostatecznych prowadzona jest dodatkowa analiza tych sytuacji. Wówczas nauczyciel akademicki (wykładowca), po dokonaniu weryfikacji założonych dla przedmiotu efektów uczenia się, składa wypełnioną Ankietę weryfikacji celów i efektów uczenia się z przedmiotu koordynatorowi przedmiotu. Finalnie Zespół ds. oceny jakości kształcenia formułuje wskazania dla doskonalenia procesu kształcenia studentów, które przewodniczący Komisji przedstawia na posiedzeniu Rady Instytutu Pedagogiki. Innym działaniem cyklicznym jest analiza ankiet studenckich w ramach ewaluacji zajęć dydaktycznych wraz z przygotowaniem materiałów sprawozdawczych (**Załącznik nr 7 - sprawozdanie za rok akademicki 2024/2025**). Zespół gromadzi dane statystyczne i jakościowe pozyskiwane we współpracy z sekretariatem Instytutu i dziekanatem Wydziału, analizuje je i opracowuje na potrzeby sprawozdania wydziałowego zgodnie z obowiązującym wzorem (załącznik do zarządzenia Nr 119/2023 z 16.05.2023), obejmującym m.in. dane rekrutacyjne i przebiegu studiów, wyniki ankiet, hospitacje oraz zagadnienia dotyczące dyplomowania. Równolegle Zespół pracował nad zwiększeniem udziału studentów w badaniach ankietowych: w grudniu 2024 przygotował koncepcję działań zachęcających do wypełniania ankiet oraz wstępną koncepcję ankiet pracowniczych; w styczniu 2025 dopracował strategię zachęcania studentów i opracował plakaty promujące udział w ewaluacji. W lutym i marcu 2025 Zespół prowadził analizę wyników ankiet studenckich oraz analizę skuteczności przeprowadzonej akcji promocyjnej, a także pracował nad koncepcją ankiet ewaluacyjnych wypełnianych przez nauczycieli

akademickich. W kwietniu 2025 opracowano koncepcję konkursu wydziałowego promującego wypełnianie ankiet ewaluacyjnych przez studentów, a w maju przygotowano materiał z ankiet pracowniczych, regulamin konkursu oraz zasady promocji ankiet w poszczególnych instytutach. W czerwcu i wrześniu 2025 Zespół pracował nad ostatecznym kształtem ankiety pracowniczej, analizował wstępne wyniki ankiet studenckich, doprowadził do rozstrzygnięcia konkursu oraz opracował harmonogram prac nad rocznym sprawozdaniem dla Wydziału i podział prac nad materiałem do sprawozdania kierunkowego.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów. Program kierunku PS przechodził ostatnią procedurę modyfikacji w 2022 roku i w przyjętej wówczas wersji jest realizowany.

Modyfikacja przebiegała na kilku poziomach proceduralnych: etap I - projektowanie zmian i oceny zewnętrzne propozycji, etap II - opinia Senackiej Komisji Nauczania o programie studiów, etap III – Uchwała Senatu Uczelni w sprawie realizacji programu na kierunku PS. Projektowanie i modyfikowanie programów studiów w Uczelni jest procedurą formalną i standardową. Zasady projektowania, dokumentowania i modyfikacji programów studiów określają stosowne zarządzenia Rektora UW. Aktualnie obowiązujące zasady zostały określone w Zarządzeniu nr 214/2023 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 28 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia Zasad projektowania i dokumentowania programów studiów pierwszego stopnia, drugiego stopnia i jednolitych studiów magisterskich uruchamianych i modyfikowanych od roku akademickiego 2023/2024.

W procesie modyfikacji programu kierunku PS rolę w jego konstruowaniu i ocenianiu odegrali pracownicy ZEOzN, Kierunkowy Zespół ds. jakości kształcenia w IPed oraz Wydziałowy Zespół ds. jakości kształcenia.

Wówczas (w 2022 roku) realizacja działań przebiegała zgodnie ze strategią „Zapewniania i doskonalenia jakości kształcenia. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia 2021-2024”, która obowiązywała na Wydziale (aktualnie w kadencji 2024-2028 ta strategia nie jest formalnie kontynuowana, ponieważ rozwiązania jakie z niej wynikły są już stosowne obligatoryjnie przy wszystkich działaniach projektujących i modyfikujących programy studiów na Wydziale). Szczegółowe działania w procesie modyfikacji programy studiów na kierunku PS (2022)

Etap I:

a) powołanie przez dziekana Wydziału zespołu osób odpowiedzialnych za przygotowanie nowej wersji programu studiów;

b) konsultacje ze studentami i pracownikami akademickimi w celu zebrania propozycji zmian i udoskonalień realizacji kształcenia, angażując ich w roli interesariuszy wewnętrznych, (przeprowadzono dwa spotkania ze studentami różnych roczników, aby poznać ich opinie i pomysły na kształt zmian programowych (styczeń 2022 roku), poświęcone prezentacji kwalifikacji jakie nabywaliby absolwenci poszczególnych specjalności oraz dobór kluczowych zajęć i nazwy przedmiotów metodycznych);

c) opracowanie konstrukcji programu studiów uwzględniając wymagania standardu kształcenia w brzmieniu z zał. 3,

d) konsultacje z pracodawcami jako interesariuszami zewnętrznymi, współdziałającymi w realizacji dotychczasowych programów studiów i współpracującymi z Instytutem (ocenę zewnętrzną przeprowadzili przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego: dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Brzegu, dyrektor Zespołu Placówek Edukacyjnych Stowarzyszenie

Ostoja we Wrocławiu, analizując zakres merytoryczny specjalności wczesne wspomaganie rozwoju dziecka, którą prowadzano w ramach modyfikacji programu oraz treści kształcenia zorientowane na wsparcie rodzin dzieci objętych WWR);

e) analizy programu i rekomendacje zespołów ds. jakości kształcenia (w Instytucie i na Wydziale)

f) uchwała z opinią Rady Wydziału Nauk Historycznych i Pedagogicznych dotycząca programu studiów po modyfikacji.

Etap II – prezentacja programu na posiedzeniu Senackiej Komisji Nauczania, implementacja uwag krytycznych i koniecznych zmian w programie.

Etap III – podjęcie przez Senat Uchwały w sprawie programu studiów na kierunku PS.

Od 2022 roku program studiów PS nie był modyfikowany, ponieważ nie wprowadzamy żadnych zmian do programu, który trwa. Prognozowana analiza i ocena efektywności programu oraz ewentualne zmiany, nastąpią po zakończeniu bieżącego cyklu kształcenia pięcioletniego.

Działania związane z monitorowaniem i przeglądem realizacji programu studiów mają dwa poziomy: a) pierwszy dotyczy zmian strukturalnych w samej konstrukcji programu (modyfikacje), b) drugi dotyczy bieżącego monitorowania i doskonalenia działań dydaktycznych w realizacji zakładanych efektów uczenia się. Pięcioletni cykl kształcenia zasadniczo wyznacza chronologię przeglądu i wdrażania potencjalnych zmian w strukturze programu, które wymagają podejmowania odrębnych Uchwał przez Senat.

Gruntowny monitoring i przegląd struktury programu studiów na kierunku PS poprzedzał modyfikacje z 2022 roku. Analiza poprzedniego programu studiów obejmowała np.: ocenę zgodności oferty z realnymi potrzebami rynku pracy, analiza wymiaru godzin zajęć w kontekście realizowanych efektów uczenia się i treści, analiza modelu kształcenia w zakresie umiejętności praktycznych, ocena efektywności rozkładu punktów ECTS, analiz spójności metod weryfikacji efektów uczenia się w kontekście propozycji zwiększenia liczby specjalności w programie studiów. Efektem oceny dotychczasowego programu były konkretne propozycje zmian strukturalnych w programie, dążąc do lepszego dopasowania kształcenia na tym kierunku do realnych potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego Dolnego Śląska.

Zmiany jakie zaproponowano do wdrożenia obejmowały:

a) wprowadzenie nowej specjalności (WWRD) na studiach prowadzonych w formie stacjonarnej i niestacjonarnej,

b) korekta dotycząca przedmiotów kierunkowych i przedmiotów w oferowanych specjalnościach w zakresie: dopasowania realizowanych efektów uczenia, liczby godzin, liczby punktów ECTS, form zaliczenia (egzamin, prace kontrolne, zaliczenie na ocenę),

c) ujednolicenie nazwy praktyk na obu specjalnościach,

d) optymalizacja liczby godzin zajęć z 3180 na 3085 (studia stacjonarne) i z 2270 na 2190 (studia niestacjonarne),

e) zmiana liczby punktów ECTS: z 326 na 327 (bez j. obcego).

Mimo że nie prowadzimy działań modyfikujących trwający program studiów, to okresowo monitorowane są elementy jego realizacji, szczególnie oddziałujące na proces doskonalenia jakości kształcenia. Przykładowo:

a) monitorowane są procesy dyplomowania, dlatego zespoły jakości (wydziałowy i kierunkowy) kształcenia wypracowywały rekomendacje i zasady dyplomowania w tej sprawie. [Procedura-dyplomowania-PS.pdf](#) W zakresie kierunku PS zaakcentowano weryfikację poprzez egzamin dyplomowy specyficznych efektów uczenia się dla danego kierunku (wiedza i umiejętności

specyficzne dla kierunku studiów oraz w zakresie metodologii badań społecznych uwzględniając, że standard kształcenia w zał. 3 wyróżnia dedykowaną temu grupę zajęć G). Także analizę pracy dyplomowej, uwzględniając, że badania naukowe na tym kierunku odbywają się w specyficznych relacjach społecznych, wymagających osiągnięcia i prezentacji szczególnych kompetencji społecznych studenta;

b) prowadzony okresowy audyt dokumentacji praktyk objętych programem studiów i archiwizowanej w Instytucie Pedagogiki, minimum co 2 lata na poszczególnych kierunkach studiów (§2 i §6 ewaluacja praktyk, Regulaminu praktyk, Uchwała nr 6.2023 Rady Wydziału z dnia 25 stycznia 2023 roku). Na kierunku pedagogika specjalna ostatni audyt był prowadzony w za lata 2022/23 i 2023/24, przeprowadzony 12 listopada 2024 roku. Działania dydaktyczne wiążą się z dużym zakresem dokumentacji (skierowania, umowy, ewaluacje praktyk, etc.). Dodatkowo ZEOzN rozwija się i realizuje dodatkowe studia podyplomowe kwalifikacyjne. To spowodowało konieczność powołania odrębnego opiekuna praktyk, aby usprawnić proces administracyjny;

c) Zespoły ds. oceny jakości kształcenia (wydziałowy i kierunkowy) regularnie, czyli dwa razy w roku akademickim monitorują ewaluację zajęć akademickich według wyników ankiet studenckich. Średnio poziom zwrotu jest około 10%, dlatego dążymy do angażowania studentów w inicjatywę ewaluacyjną. Dziekan podjął działanie zachęcające organizując wydziałowy konkurs „Zaangażowanie w feedbackowanie” [Regulamin-studenckiego-konkursu-WNHP-Zaangazowanie-w-Feedbackowanie \(1\).pdf](#);

d) innym przykładem jest okresowe monitorowanie losów zawodowych absolwentów i współpraca z Akademickim Biurze Karier. Aktualny raport z sierpnia 2025 roku uwzględnił udział 6 absolwentów kierunku PS. Jest to efekt 5 letniego trwania studiów, zatem niewielka grupa absolwentów niedawno weszła na rynek pracy. Niemniej jednak jednym z zadań wyznaczonych dla Wydziałowego Zespołu ds. jakości kształcenia w bieżącym roku jest opracowanie z ABK działań adresowanych dla studentów tuż przed ukończeniem studiów. Zachęty do włączenia się w działania Uczelni na rzecz polityki budowania relacji z absolwentami mogą zwiększyć udział w badaniu, gromadząc wskazania co udoskonalać w kształceniu.

Realizacja efektów uczenia się i weryfikacja poziomu ich osiągnięcia przez studentów jest prowadzona przez różne formy prac etapowych i zadań aktywizujących. Są to przede wszystkim: testy, kolokwia, prace kontrolne, egzaminy pisemne, prace projektowe. Ważną weryfikacją osiągniętych efektów w kształtowaniu umiejętności praktycznych są opinie opiekunów praktyk w placówce dotyczące jakości pracy studenta, analizy dziennika praktyk, analizy samodzielnie przygotowywanych zadań w ramach praktyk (wyznaczonych w instrukcji praktyk). Częścią weryfikacji jest egzamin dyplomowy, zorientowany zarówno na posiadaną wiedzę i jej refleksyjne wykorzystanie oraz umiejętności i kompetencje społeczne istotne w realizacji badań naukowych w zróżnicowanych środowiskach.

Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w doskonaleniu programu studiów odbywają się na dwóch poziomach. Pierwszy poziom to zmiany strukturalne (modyfikacje programu), które odbywają się w dłuższym okresie. Czytelne przykłady oddziaływań interesariuszy na doskonalenie programu kształcenia jest opisana powyżej procedura modyfikacji programu studiów w 2022 roku. Zmiany były wynikiem współdziałania nauczycieli akademickich ze studentami bezpośrednio zaangażowanymi w proces kształcenia, gotowymi, aby podzielić się refleksjami o potrzebach zmian. Czynna była rola interesariuszy wewnętrznych z otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przykładem stałego oddziaływania otoczenia społeczno-gospodarczego na realizację kształcenia jest działalność **Rady Interesariuszy Zewnętrznych**, powołana przy Instytucie Pedagogiki 4 czerwca 2025 r., jako ciało doradcze dla Dyrekcji Instytutu. Celem Rady jest systemowe zacieśnianie współpracy pomiędzy środowiskiem akademickim a przedstawicielami praktyki w obszarach edukacji, życia społecznego, biznesu oraz organizacji obywatelskich. Działalność Rady służy wymianie wiedzy, doświadczeń i refleksji pomiędzy przedstawicielami różnych sektorów, co przyczynia się do doskonalenia jakości kształcenia, rozwoju kierunków studiów oraz inicjowania wspólnych działań naukowych, dydaktycznych i społecznych. Członkami Rady są eksperci zewnętrznymi, których kompetencje oraz doświadczenie zawodowe pozostają w bezpośrednim związku z profilem kształcenia realizowanym w Instytucie Pedagogiki. Ich udział umożliwia uwzględnianie perspektywy interesariuszy zewnętrznych w procesach planowania i modyfikacji oferty dydaktycznej oraz kierunków rozwoju Instytutu. Dziewięcioosobowa Rada Interesariuszy Zewnętrznych, w pracach której uczestniczy z głosem doradczym zastępczyni Dyrektora ds. komunikacji i współpracy ze otoczeniem, współpracuje z Dyrekcją Instytutu i stanowi forum konsultacyjne w zakresie kluczowych obszarów działalności IPed. Posiedzenia Rady odbywają się cyklicznie, z możliwością udziału w formie zdalnej. Dotychczas odbyły się trzy spotkania Rady, w trakcie których zgłoszono szereg pomysłów i rekomendacji dotyczących kierunków działań Rady m.in. rozwoju współpracy z absolwentami.

Kooperacja z otoczeniem społeczno-gospodarczym regionu inicjowała też obszary rozwoju kierunku PS. Ważnym przykładem wdrożenia było powołanie nowej specjalności WWRD, jako odpowiedź na potrzeby rynku pracy. Rozbudowano zakres treści kształcenia dotyczących przygotowania absolwenta do pracy z rodziną dziecka objętego wczesnym wspomaganiam, aby kompleksowo zajmował się realizacją zadań pedagoga specjalnego. To działanie było możliwe dzięki posiadaniu właściwej kadry nauczycieli, ale także zewnętrznych doświadczeń w prowadzeniu zespołów WWRD, np. dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr zarządza placówką prowadzącą WWRD we współpracy ze Stowarzyszeniem OSTOJA na Rzecz Osób z Niepełnosprawnościami; z kolei dr hab. Barbara Winczura, prof. UWr pełni rolę diagnostyczno-terapeutyczną w Punkcie Konsultacyjnym Centrum Wspierania Dzieci z Zaburzeniami ze Spektrum Autyzmu „Niebieski Łatawiec”. Ważnym czynnikiem inspirującym do podjęcia prac nad nową specjalnością była potrzeba rozszerzenia oferty edukacyjnej i tym samym zwiększenie puli miejsc rekrutacyjnych na kierunku PS (w rekrutacji od 2019 r. na jedno miejsce na studia zgłaszało się ok. 3-4 osoby).

Jednym ze wskaźników realizowanej polityki jakości jest utrzymująca się wysoka ocena dyscypliny Pedagogika na UWr, w ramach której funkcjonuje kierunek PS. W edycji Times Higher Education World University Rankings by Subject 2026 Pedagogika znalazła się wśród trzech najwyższych ocenionych dyscyplin prowadzonych na UWr. W krajowym Rankingu Kierunków Studiów „Perspektywy” 2025 kierunek PS zajmuje 4. miejsce na 21 wśród uczelni publicznych i trend ten utrzymuje się w ostatnich latach.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeżeli dotyczy)

Lp.	Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione we wskazanej wyżej	Opis realizacji zalecenia oraz działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności sformułowanych w zaleceniu o charakterze naprawczym
-----	--	--

	uchwale Prezydium PKA	
1.	Nie dotyczy	
2.		
...		

Część II. Perspektywy rozwoju kierunku studiów

Analiza SWOT programu studiów na ocenianym kierunku i jego realizacji, z uwzględnieniem szczegółowych kryteriów oceny programowej

	POZYTYWNE	NEGATYWNE
Czynniki wewnętrzne	Mocne strony 1. Uniwersytet Wrocławski należy do 10 najlepszych uczelni w Polsce. Posiada status uczelni badawczej, co pozytywnie wpływa m.in. na możliwości korzystania ze środków wspierający rozwój naukowy, dydaktyczny i organizacyjny kierunku. 2. Kadra na kierunku Pedagogika specjalna cechuje się wysokim potencjałem naukowym, co przekłada się na awanse naukowe. Rozwój naukowy kadry jest ściśle powiązany z jakością kształcenia, którą wspiera również systematyczny rozwój pracowników dydaktycznych. Aktywność naukowa pracowników wiąże się z działalnością badawczą o zasięgu krajowym i międzynarodowym. 3. Kształcenie na kierunku Pedagogika specjalna jest zgodne z obowiązującymi regulacjami prawnymi, w tym ze standardem kształcenia przygotowującym do zawodu nauczyciela pedagoga specjalnego i specjalisty w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka 4. Długoletnia współpraca z otoczeniem społecznym: placówkami i instytucjami oświatowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie realizacji praktyk studenckich oraz doskonalenia kształcenia na kierunku Pedagogika specjalna 5. Oparcie programu kształcenia na najnowszej wiedzy, doniesieniach z badań; ciągła aktualizacja treści przedmiotowych i obowiązującej literatury.	Słabe strony 1. Limity przyjęć na studia na kierunku Pedagogika specjalna, co ogranicza studentom możliwość wyboru specjalności. 2. Zbyt liczne grupy seminaryjne, warsztatowe i na lektoratach. 3. Liczne rezygnacje studentów ze studiów w trakcie ich 5-letniego trwania. 4. Niewystarczające dofinansowanie aktywności naukowo-badawczej nauczycieli akademickich. 5. Duże obciążenie siedmiorga pracowników Zakładu odpowiedzialnego za prowadzenie kierunku nadgodzinami i dodatkowymi zadaniami. Dodać tu należy trudności w pozyskiwaniu i utrzymywaniu kadry pozaetatowej w związku z niskimi stawkami za godzinę zajęć.

Czynniki zewnętrzne	Szanse 1. Duże zapotrzebowanie rynku pracy na wykwalifikowaną kadrę: pedagogów specjalnych, specjalistów z zakresu WWRD, a także pedagogów specjalnych zatrudnianych w szkołach ogólnodostępnych. 2. Ekspercka działalność pracowników zaangażowanych w projektach badawczych i rozwojowych oraz we współpracy z podmiotami z otoczenia społecznego 3. Wzmacnianie współpracy naukowo-badawczej w wymiarze krajowym i międzynarodowym 4. Wsparcie studentów UWr w procesie studiowania (w szczególności w formule 5-letniej) - pomoc psychologiczna, biuro karier, wymiana zagraniczna i krajowa, koła naukowe, indywidualna organizacja studiów, stypendia socjalne i naukowe. Rozbudowane formy dostępności i pomocy studentom z niepełnosprawnościami i z neuroróżnorodnością. 5. Dynamiczny wzrost wykorzystania GenAI zwiększa ryzyko spadku jakości uczenia się oraz „pozorowania” kompetencji, a jednocześnie wymusza dostosowanie zasad zaliczania i oceniania oraz spełnienie rosnących wymogów organizacyjnych i regulacyjnych (w tym w zakresie AI literacy). Równocześnie, przy odpowiedzialnym włączeniu GenAI (której skali wykorzystania nie da się dziś ignorować) i innych technologii cyfrowych do kształcenia akademickiego, narzędzia te mogą wspierać modernizację dydaktyki oraz rozwój kompetencji krytycznych, naukowych i cyfrowych.	Zagrożenia 1. Niż demograficzny może skutkować zmniejszeniem rekrutacji na studia (nawet przy dużym obecnie zapotrzebowaniu na nauczycieli z przygotowaniem w zakresie pedagogiki specjalnej) 2. Wciąż niskie zarobki w oświacie zniechęcają do rozpoczynania kariery nauczycielskiej, czasami ten czynnik staje się przyczyną rezygnacji z 5-letniej formuły studiowania na kierunku PS 3. Duża liczba studentów, ze względu na sytuację materialną, podejmuje pracę zarobkową już na pierwszych latach studiów stacjonarnych, co utrudnia ich pełne uczestnictwo we wszystkich formach kształcenia 4. Wzrastająca liczba studentów zmagających się z problemami wynikającymi z kryzysu zdrowia psychicznego. 5. Ograniczona dostępność miejsc praktyk i opiekunów w szkołach/placówkach, kryzys kadrowy, przeciążenie w oświacie mogą obniżać jakość współpracy uczelnia–szkoła, utrudniać zapewnienie wysokiej jakości superwizji oraz w konsekwencji atrakcyjność kierunku dla kandydatów. Przeciążenie i braki kadrowe w szkołach/placówkach ograniczają dostępność opiekunów praktyk oraz czas na superwizję, co obniża jakość i stabilność organizacji praktyk. W konsekwencji może pogarszać się doświadczenia studentów i studentek oraz postrzegana wartość przygotowania zawodowego.
---------------------	---	---

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Dziekana)

.....
(podpis Rektora)

Wrocław, dnia 25.02.2026

Część III. Załączniki

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku studiów

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku³

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I				
	II				
	III				
	IV				
II stopnia	I				
	II				
jednolite studia magisterskie	I	25	39	0	30
	II	22	37	18	15
	III	16	12	14	0
	IV	14	16	0	0
	V	0	19	0	18
	VI	nd.	nd.	nd.	nd.
Razem:		77	123	32	63

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	...				
	...				
	...				
II stopnia	...				
	...				

³ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

	...				
jednolite studia magisterskie	2023	27	0	0	0
	2024	46	9	26	0
	2025	39	14	30	13
Razem:		112	23	56	13

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787)⁴

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	10 sem/343 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁵	4300 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	172 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	308 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	17 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	119 ECTS
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	19 ECTS
Wymiar praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki) ⁶	330 godz.
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60 godz.
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	

⁴ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

⁵ Proszę podać łączną liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów bez liczby godzin praktyk zawodowych (jeżeli program studiów przewiduje praktyki).

⁶ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

1. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	3085/120
2. łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2190/30

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w⁷⁸

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Filozoficzne koncepcje człowieka	W/ĆW	30/20	4
Socjologia edukacji	W/ĆW	30/20	5
Organizacja i zarządzanie placówkami edukacyjnymi	W	20/10	2
Podstawy przedsiębiorczości	W	15/10	1
Psychologia ogólna	W	30/20	4
Psychologia społeczna	W	30/20	4
Psychologia rozwojowa	W	30/20	4
Pedagogika ogólna	W/ĆW	30/20	5

⁷⁸ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Teoria wychowania	W/ĆW	30/20	5
Dydaktyka ogólna	W/ĆW	25/20	4
Etyka zawodu nauczyciela	ĆW	15/10	1
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowaniu	W/ĆW	30/20	3
Historia wychowania i kształcenia specjalnego	W/ĆW	45/30	7
Pedagogika resocjalizacyjna	W/ĆW	30/20	4
Pedagogika korekcyjna	W/ĆW	30/20	4
Pedagogika leczniczo – terapeutyczna	W/ĆW	30/20	4
Surdopedagogika	W/ĆW	30/20	4
Tyflopedagogika	W/ĆW	30/20	4
Podstawy logopedii z emisją głosu	W/ĆW	30/20	3
Przedmiot fakultatywny: Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	ĆW	15/10	2
Podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	W	10/10	1

Rehabilitacja ruchowa z metodyką wychowania fizycznego specjalnego	W/ĆW	30/20	3
Praca opiekuńczo-wychowawcza w placówkach specjalnych	W/ĆW	30/20	4
Przedmiot fakultatywny: Psychologiczne aspekty muzykoterapii	ĆW	15/10	2
Nowe media w pracy z osobami z niepełnosprawnościami	W/ĆW	30/20	4
Studia nad niepełnosprawnością	W/ĆW	30/20	5
Psychologia kliniczna z psychopatologią	W/ĆW	30/20	4
Psychologia wychowawcza i psychoprofilaktyka	W/ĆW	30/20	4
Psychologia rehabilitacji	W/ĆW	30/20	4
Pedagogika specjalna	W/ĆW	45/30	7
Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością	W/ĆW	30/20	4
Zagadnienia prawne w pedagogice specjalnej	W	20/10	2
Aktywizacja społeczno - zawodowa osób z niepełnosprawnościami	W/ĆW	30/20	4

Andragogika specjalna z metodyką	W/ĆW	60/40	8
Dydaktyka specjalna	W/ĆW	60/40	8
Diagnostyka w pedagogice specjalnej	W/ĆW	60/40	8
Edukacja integracyjna i włączająca	W/ĆW	60/40	8
Metody diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych	W/ĆW	90/60	12
Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. I-III	W/ĆW	60/40	6
Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. IV-VIII	W/ĆW	60/40	6
Programy wychowawcze i edukacyjno-terapeutyczne w kształceniu integracyjnym i włączającym	W/ĆW	60/40	6
Organizacja edukacji włączającej	W/ĆW	60/40	6
Przedmiot fakultatywny: Zaburzenia dementyjne	ĆW	20/15	3
Przedmiot fakultatywny: Kompetencje interpersonalne i zarządzanie stresem w pracy nauczyciela	ĆW	20/15	3
Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (NI)	W/ĆW	45/30	6

Rehabilitacja osób z NI i z niepełnosprawnością słuchową (NS)	W/ĆW	45/30	6
Rehabilitacja osób z NI i z niepełnosprawnością wzrokową (NW)	W/ĆW	45/30	6
Rehabilitacja osób z NI i z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD)	W/ĆW	45/30	6
Przedmiot fakultatywny: Biblioterapia i trening twórczego myślenia	ĆW	20/15	3
Przedmiot fakultatywny: Metody efektywnego uczenia się	ĆW	20/15	3
Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z lekką NI w kl. I-III	W/ĆW	40/30	4
Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z lekką NI w kl. IV – VIII	W/ĆW	45/30	5
Metodyka kształcenia i wychowania przedszkolnego dzieci z NI	W/ĆW	40/30	4
Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z głębszą NI	W/ĆW	45/30	5
Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i głęboką NI	W/ĆW	40/30	4
Metodyka przygotowania zawodowego młodzieży z NI	W/ĆW	30/20	4

Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z osobami z NI	W/ĆW	30/20	4
Wybrane metody terapii zajęciowej dorosłych z NI	ĆW	30/20	3
Arteterapia w edukacji i rehabilitacji osób z NI	W/ĆW	35/20	3
Niedostosowanie społeczne osób z NI	W/ĆW	30/20	4
Dorosłość i starzenie się osób z NI	W/ĆW	30/20	4
Kultura języka i komunikacja interpersonalna	ĆW	30/15	2
Pierwsza pomoc przedmedyczna	ĆW	15/10	1
Technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy nauczyciela	ĆW	30/15	2
Technika pracy naukowej	ĆW	15/10	2
Metodologia badań społecznych	W/ĆW	60/40	6
Etyka badań naukowych i ochrona własności intelektualnej	ĆW	30/20	3
Metody i techniki badań pedagogicznych	ĆW	15/10	2
Seminarium magisterskie	ĆW	120/120	20
RAZEM		2455/1680	308

SPECJALNOŚĆ: WWRD			
Medyczne podstawy WWRD i WI (wczesnej interwencji)	W/ĆW	45/30	6
Psychologiczno-pedagogiczne podstawy WWRD i WI	W/ĆW	45/30	6
Wspomaganie rozwoju dziecka z NI lub zagrożonego NI	W/ĆW	30/20	4
Wspomaganie rozwoju dziecka z NW	W/ĆW	30/20	3
Wspomaganie rozwoju dziecka z NS	W/ĆW	30/20	3
Wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością ruchową (NR) i zaburzeniami sprzężonymi	W/ĆW	30/20	3
Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z małym dzieckiem	W/ĆW	30/20	4
Wspomaganie rozwoju dziecka z ASD	W/ĆW	30/20	3
Wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami emocji i zachowania	W/ĆW	30/20	3
Wspomaganie rozwoju dziecka przewlekle chorego i z chorobami genetycznymi	W/ĆW	35/25	5
Trening umiejętności wychowawczych	W/ĆW	30/20	4

Edukacja małego dziecka	W/ĆW	45/30	6
Diagnoza zaburzeń rozwoju dziecka – specjalność WWRD	W/ĆW	45/30	6
Metody wsparcia i terapii małego dziecka	W/ĆW	45/40	4
Wczesna diagnoza i terapia logopedyczna	W/ĆW	30/20	4
Wsparcie rodziny dziecka objętego WWRD	W/ĆW	45/25	4

Tabela 5. Zajęcia lub grupy zajęć służące zdobywaniu przez studentów kompetencji inżynierskich/
Zajęcia lub grupy zajęć przygotowujące studentów do wykonywania zawodu nauczyciela⁹

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/ formy zajęć	Łączna liczna godzin zajęć stacjonarn e/niestacjo narne	Liczba punktó w ECTS	Stopień/tytuł, imię i nazwisko nauczyciela akademickiego lub innej osoby prowadzącej zajęcia ⁹
Filozoficzne koncepcje człowieka	W/ĆW	30/20	4	dr Grażyna Lubowicka (stacjonarne), dr Janusz Maj (niestacjonarne)
Socjologia edukacji	W/ĆW	30/20	5	dr hab. Małgorzata Stochmal (stacjonarne) w. dr hab. Małgorzata Stochmal ćw. mgr Piotr Maciaszek (niestacjonarne)

⁹ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie, w przypadku, gdy absolwenci ocenianego kierunku uzyskują tytuł zawodowy inżyniera/magistra inżyniera lub w przypadku studiów uwzględniających przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela.

Organizacja i zarządzanie placówkami edukacyjnymi	W	20/10	2	Dorota Szydłowska
Podstawy przedsiębiorczości	W	15/10	1	dr Anna Brzeska
Psychologia ogólna	W	30/20	4	dr Henryk Jarosiewicz
Psychologia społeczna	W	30/20	4	dr Katarzyna Serafińska
Psychologia rozwojowa	W	30/20	4	dr Magdalena Kapała
Pedagogika ogólna	W/ĆW	30/20	5	w. dr Monika Humeniuk (stacjonarne), dr Roksana Pilawska-Gronostaj ćw. dr Jolanta Kędzior (stacjonarne), mgr Karolina Orman (niestacjonarne)
Teoria wychowania	W/ĆW	30/20	5	dr hab. Justyna Pilarska ćw. dr Edyta Mituła – Grzesiak (stacjonarne), Karolina Orman (niestacjonarne)
Dydaktyka ogólna	W/ĆW	25/20	4	dr Jolanta Kędzior
Etyka zawodu nauczyciela	ĆW	15/10	1	dr Hanna Achremowicz (stacjonarne), dr Ewa Musiał (niestacjonarne)
Praktyka obserwacyjna	ĆW	30	3	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowaniu	W/ĆW	30/20	3	dr Anna Sapeta-Rączka

Historia wychowania i kształcenia specjalnego	W/ĆW	45/30	7	dr Anna Haratyk
Pedagogika resocjalizacyjna	W/ĆW	30/20	4	dr hab. Anna Karłyk-Ćwik
Pedagogika korekcyjna	W/ĆW	30/20	4	dr Agnieszka Nowicka
Pedagogika leczniczo – terapeutyczna	W/ĆW	30/20	4	dr hab. Barbara Winczura prof. UWr. (stacjonarne) dr Jolanta Lipińska-Lokś (niestacjonarne)
Surdopedagogika	W/ĆW	30/20	4	dr Jolanta Lipińska-Lokś
Tyflopedagogika	W/ĆW	30/20	4	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko
Podstawy logopedii z emisją głosu	W/ĆW	30/20	3	dr Emilia Olejnik-Krupa
Przedmiot fakultatywny: Diagnoza i terapia dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	ĆW	15/10	2	dr hab. Barbara Winczura prof. UWr.
Podstawy wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	W	10/10	1	dr hab. Beata Cytowska prof. UWr.
Rehabilitacja ruchowa z metodyką wychowania fizycznego specjalnego	W/ĆW	30/20	3	dr Agnieszka Drzazga
Praca opiekuńczo-wychowawcza w placówkach specjalnych	W/ĆW	30/20	4	w. dr hab. Piotr Plichta prof. UWr. ćw. dr Agnieszka Nowicka
Przedmiot fakultatywny: Psychologiczne aspekty muzykoterapii	ĆW	15/10	2	dr hab. Paweł Cylulko, prof. AMKL

Nowe media w pracy z osobami z niepełnosprawnościami	W/ĆW	30/20	4	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr
Studia nad niepełnosprawnością	W/ĆW	30/20	5	dr hab. Beata Cytowska, prof. Uwr
Psychologia kliniczna z psychopatologią	W/ĆW	30/20	4	w. dr Kacper Radzki (stacjonarne) ćw. mgr Ewa Kosecka (stacjonarne) Magdalena Szydłowska (niestacjonarne)
Psychologia wychowawcza i psychoprofilaktyka	W/ĆW	30/20	4	w. dr Anna Misztela ćw. mgr Karolina Olejnik (stacjonarne), mgr Klaudia Boksa (niestacjonarne)
Psychologia rehabilitacji	W/ĆW	30/20	4	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko
Pedagogika specjalna	W/ĆW	45/30	7	w. dr hab. Piotr Plichta prof. UWr ćw. dr Agnieszka Nowicka
Praca z rodziną dziecka z niepełnosprawnością	W/ĆW	30/20	4	dr hab. Piotr Plichta prof. UWr.
Zagadnienia prawne w pedagogice specjalnej	W	20/10	2	dr Ewa Jurczyk-Romanowska
Aktywizacja społeczno - zawodowa osób z niepełnosprawnościami	W/ĆW	30/20	4	w. dr hab. Beata Cytowska, prof. Uwr ćw. mgr Małgorzata Puć
Andragogika specjalna z metodyką	W/ĆW	60/40	8	dr Agnieszka Drzazga
Dydaktyka specjalna	W/ĆW	60/40	8	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko

Diagnostyka w pedagogice specjalnej	W/ĆW	60/40	8	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko
Praktyka asystencka	ĆW	60	8	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko (stacjonarne), dr Jolanta Lipińska-Lokś (niestacjonarne)
Edukacja integracyjna i włączająca	W/ĆW	60/40	8	dr Jolanta Lipińska-Lokś
Metody diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych	W/ĆW	90/60	12	dr Agnieszka Nowicka
Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. I-III	W/ĆW	60/40	6	w. dr Agnieszka Nowicka ćw. mgr Joanna Maria Malinowska
Metodyka kształcenia w grupie zróżnicowanej kl. IV-VIII	W/ĆW	60/40	6	w. dr Jolanta Lipińska-Lokś ćw. mgr Joanna Maria Malinowska
Programy wychowawcze i edukacyjno-terapeutyczne w kształceniu integracyjnym i włączającym	W/ĆW	60/40	6	w. dr Jolanta Lipińska-Lokś ćw. mgr Joanna Maria Malinowska
Organizacja edukacji włączającej	W/ĆW	60/40	6	dr Jolanta Lipińska-Lokś
Praktyka metodyczna w edukacji włączającej	ĆW	120	4	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko
Przedmiot fakultatywny: Zaburzenia dementyjne	ĆW	20/15	3	dr Agnieszka Nowicka

Przedmiot fakultatywny: Kompetencje interpersonalne i zarządzanie stresem w pracy nauczyciela	ĆW	20/15	3	mgr Joanna Pomagruk
Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną (NI) – specjalność EIRONI	W/ĆW	45/30	6	w. dr hab. Beata Cytowska prof. UW. ćw. dr Agnieszka Nowicka
Rehabilitacja osób z NI i z niepełnosprawnością słuchową (NS) – specjalność EIRONI	W/ĆW	45/30	6	dr Jolanta Lipińska-Lokś
Rehabilitacja osób z NI i z niepełnosprawnością wzrokową (NW) – specjalność EIRONI	W/ĆW	45/30	6	w. dr hab. Paweł Cylulko prof. AMKL ćw. dr Joanna Gładyszewska-Cylulko
Rehabilitacja osób z NI i z zaburzeniami ze spektrum autyzmu (ASD) – specjalność EIRONI	W/ĆW	45/30	6	w. dr Jolanta Lipińska-Lokś ćw. mgr Joanna Malinowska
Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z osobami z NI – specjalność EIRONI	W/ĆW	30/20	4	dr Agnieszka Drzazga
Wybrane metody terapii zajęciowej dorosłych z NI – specjalność EIRONI	ĆW	30/20	3	dr Magda Wieteska
Arteterapia w edukacji i rehabilitacji osób z NI – specjalność EIRONI	W/ĆW	35/20	3	dr Agnieszka Nowicka
Niedostosowanie społeczne osób z NI – specjalność EIRONI	W/ĆW	30/20	4	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko

Dorosłość i starzenie się osób z NI – specjalność EiRONI	W/ĆW	30/20	4	w. dr hab. Beata Cytowska, prof. UW ćw. dr Agnieszka Nowicka (stacjonarne), dr Anna Szemplińska (niestacjonarne)
Przedmiot fakultatywny: Biblioterapia i trening twórczego myślenia	ĆW	20/15	3	dr Agnieszka Nowicka
Przedmiot fakultatywny: Metody efektywnego uczenia się	ĆW	20/15	3	dr Jolanta Lipińska-Lokś
Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z lekką NI w kl. I-III – specjalność EiRONI	W/ĆW	40/30	4	w. dr Jolanta Lipińska-Lokś ćw. mgr Teresa Malik
Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z lekką NI w kl. IV – VIII – specjalność EiRONI	W/ĆW	45/30	5	w. dr Jolanta Lipińska-Lokś ćw. dr Agnieszka Szerląg
Metodyka kształcenia i wychowania uczniów z głębszą NI – specjalność EiRONI	W/ĆW	45/30	5	dr Agnieszka Drzazga
Metodyka kształcenia i wychowania przedszkolnego dzieci z NI – specjalność EiRONI	W/ĆW	40/30	4	dr Agnieszka Szerląg
Metodyka pracy rewalidacyjno-wychowawczej z osobami ze sprzężoną i głęboką NI – specjalność EiRONI	W/ĆW	40/30	4	dr Agnieszka Drzazga
Metodyka przygotowania zawodowego młodzieży z NI – specjalność EiRONI	W/ĆW	30/20	4	w. dr hab. Beata Cytowska prof. UW ćw. mgr Aneta Wawrzyniak

Praktyka specjalnościowa	ĆW	120	4	dr Joanna Gładyszewska-Cylulko (stacjonarne), dr Agnieszka Nowicka (niestacjonarne)
Kultura języka i komunikacja interpersonalna	ĆW	30/15	2	dr Małgorzata Biedroń
Pierwsza pomoc przedmedyczna	ĆW	15/10	1	dr Katarzyna Pawłowska-Seredyńska
Technologie informacyjno-komunikacyjne w pracy nauczyciela	ĆW	30/15	2	dr Aleksander Kobylarek
Technika pracy naukowej	ĆW	15/10	2	dr Joanna Golonka-Legut (stacjonarne) mgr Piotr Maciaszek (niestacjonarne)
Metodologia badań społecznych	W/ĆW	60/40	6	w. dr Marek Podgórny ćw. dr hab. Martyna Pryszmont, prof. UWr
Etyka badań naukowych i ochrona własności intelektualnej	ĆW	30/20	3	dr Hanna Achremowicz
Metody i techniki badań pedagogicznych	ĆW	15/10	2	dr hab. Piotr Plichta prof. UWr.
Razem:		2665/1890	307	
SPECJALNOŚĆ: WWRD				
Medyczne podstawy WWRD i WI (wczesnej interwencji) – specjalność WWRD	W/ĆW	45/30	6	

Psychologiczno-pedagogiczne podstawy WWRD i WI – specjalność WWRD	W/ĆW	45/30	6	
Wspomaganie rozwoju dziecka z NI lub zagrożonego NI – specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	4	
Wspomaganie rozwoju dziecka z NW - specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	3	
Wspomaganie rozwoju dziecka z NS – specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	3	
Wspomaganie rozwoju dziecka z niepełnosprawnością ruchową (NR) i zaburzeniami sprzężonymi - specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	3	
Komunikacja alternatywna i wspomagająca w pracy z małym dzieckiem - specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	4	
Wspomaganie rozwoju dziecka z ASD – specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	3	
Wspomaganie rozwoju dziecka z zaburzeniami emocji i zachowania – specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	3	
Wspomaganie rozwoju dziecka przewlekle chorego i z chorobami genetycznymi – specjalność WWRD	W/ĆW	35/25	5	

Trening umiejętności wychowawczych – specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	4	
Edukacja małego dziecka – specjalność WWRD	W/ĆW	45/30	6	
Diagnoza zaburzeń rozwoju dziecka – specjalność WWRD	W/ĆW	45/30	6	
Metody wsparcia i terapii małego dziecka – specjalność WWRD	W/ĆW	45/40	4	
Wczesna diagnoza i terapia logopedyczna – specjalność WWRD	W/ĆW	30/20	4	
Wsparcie rodziny dziecka objętego WWRD – specjalność WWRD	W/ĆW	45/25	4	

Tabela 6. Informacja o programach studiów/zajęciach lub grupach zajęć prowadzonych w językach obcych¹⁰ - nie dotyczy

¹⁰ Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie. Jeżeli wszystkie zajęcia prowadzone są w języku obcym należy w tabeli zamieścić jedynie taką informację.

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających

Cz. I. Dokumenty, które należy dołączyć do raportu samooceny (wyłącznie w formie elektronicznej)

1. Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu opisany zgodnie z art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571) oraz § 3-4 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023 poz. 2787).

2. Obsadę zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena.

3. Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, obowiązujący w semestrze roku akademickiego, w którym przeprowadzana jest ocena, dla każdego z poziomów studiów.

4. Charakterystykę nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia lub grupy zajęć wykazane w tabeli 4, tabeli 5 (jeśli dotyczy ocenianego kierunku) oraz opiekunów prac dyplomowych (jeśli dotyczy ocenianego kierunku), a w przypadku kierunku lekarskiego także nauczycieli akademickich oraz inne osoby prowadzące zajęcia z zakresu nauk klinicznych, sporządzoną wg następującego wzoru:

5. Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów, w których odbywają się zajęcia związane z kształceniem na ocenianym kierunku, a także informacja o bibliotece i dostępnych zasobach bibliotecznych i informacyjnych.

6. Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru:

Studia stacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
329954	Relacja małżeńska a wychowywanie dziecka z niepełnosprawnością	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	db plus
301089	Poczucie kobiecości u kobiet z mózgowym porażeniem dziecięcym	2024	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
318258	Opinia nauczycieli na temat pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym wykazującymi	2024	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Edyta Zierkiewicz, prof. UWr	db plus	db	db plus

	trudności i zaburzenia w rozwoju						
315821	Wsparcie dzieci z trudnościami rozwojowymi w kontekście pedagogiki Marii Montessori - na podstawie opinii nauczycieli przedszkoli montessoriańskich	2024	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
314423	Doświadczenia dogoterapeutów wynikające z pracy z osobami korzystającymi z terapii z udziałem psów	2024	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
317848	Doświadczenia nauczycieli związane z edukacją ucznia z chorobą nowotworową	2024	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
315726	Efektywność metod AAC w komunikacji z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w wieku przedszkolnym w ocenie pedagogów i rodziców	2024	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
322124	Dom Autysty jako miejsce rehabilitacji społecznej dorosłych osób w spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	bdb	bdb

316450	Adaptacja społeczna rodzeństwa osób w spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg , prof. UWr	bdb	bdb	db plus
322204	Wspomaganie komunikacji z wykorzystaniem AAC u dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg , prof. UWr	bdb	bdb	bdb
323375	Wizerunek rówieśników z chorobą przewlekłą wśród uczniów szkół średnich	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg , prof. UWr	bdb	bdb	Db plus
324402	Jakość życia rodziców dziecka z mózgowym porażeniem dziecięcym	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	db plus	db plus
323299	Muzyka i taniec we wspomaganiu adaptacji społecznej osób z niepełnosprawnością intelektualną	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	bdb	db plus
322400	Szanse i wyzwania dla rozwoju psychospołecznego o rodzeństwa osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	bdb	db plus
315528	Doświadczenia zawodowe początkujących asystentów osób z niepełnosprawnościami – wyzwania, obciążenia, sukcesy	2024	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Db plus	bdb	bdb

317196	Proces adaptacji do wyzwań rodzicielstwa w narracjach ojców i matek osób z niepełnosprawnością intelektualną	2024	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	bdb	Db plus	Db plus
314067	Doświadczenia wychowywania się w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną - perspektywy młodego dorosłego rodzeństwa	2024	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	db	bdb	Db plus
314995	Postawy społeczne dorosłych wobec osób z niepełnosprawnościami	2024	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Db plus	Db plus	Db plus
315974	Inkluzja edukacyjna uczniów z niepełnosprawnościami w perspektywach uczestników społeczności szkolnej	2024	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Db plus	bdb	Db plus
321660	Przyjaźń oraz relacje koleżeńskie w doświadczeniach młodych osób ze spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
322875	Udział w zajęciach muzykoterapeutycznych a rozwój komunikacji u dzieci z niepełnosprawnością intelektualną	2025	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	bdb	bdb	bdb

323648	Dystans społeczny młodych dorosłych wobec osób z niepełnosprawnościami	2025	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Db plus	Dst plus	Db plus
322614	Interakcje społeczne dorosłych osób z Zespołem Downa - uczestników warsztatów terapii zajęciowej	2025	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	bdb	bdb	Db plus
323356	Rola Komunikacji Alternatywnej i Wspomagającej w poprawie funkcjonowania dziecka z niepełnosprawnością intelektualną i współwystępującymi zaburzeniami	2025	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	bdb	Db plus	Db plus
323476	Ścieżki kariery zawodowej specjalistów pracujących z małymi dziećmi ze spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Db plus	bdb	Db plus
Studia niestacjonarne jednolite magisterskie (jeśli dotyczy)							
Nr albumu	Tytuł pracy dyplomowej	Rok	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko opiekuna	Tytuł/ stopień naukowy, imię i nazwisko recenzenta	Ocena pracy	Ocena egzaminu dyplomowego	Ocena na dyplomie
316122	Doświadczenia związane z asystenturą osobistą osób z niepełnosprawnościami	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
327970	Rodzice wobec przyszłości dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	bdb

	– analiza wywiadów						
335377	Opinia nauczycieli szkół specjalnych i współorganizujących kształcenie integracyjne na temat ich satysfakcji z pracy oraz doświadczania stresu zawodowego	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	db plus	db	db plus
325807	Znaczenie dogoterapii w rozwoju i funkcjonowaniu dzieci z niepełnosprawnością intelektualną uczęszczających na zajęcia z udziałem psów w opinii nauczycieli – pedagogów specjalnych	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	db	db plus
325882	Znaczenie wspólnego wychowywania się z rodzeństwem z niepełnosprawnościami w narracjach dorosłych braci i siostr	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	db plus	db plus
322715	Samodzielność i autonomia w percepcji dorosłych osób z głębszą niepełnosprawnością intelektualną i ich rodziców	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	db plus
327917	Zachowania agresywne uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w percepcji	2025	Dr hab. Beata Cytowska, prof. UWr	Dr hab. Piotr Plichta, prof. UWr	bdb	bdb	db plus

	nauczycieli szkół ogólnodostępnych i specjalnych						
326037	Nauczyciele i specjaliści w edukacji i terapii uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w środowisku szkolnym	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	db plus	db plus
325865	Funkcjonowanie psychospołeczne uczniów z nadpobudliwością psychoruchową z deficytem uwagi w środowisku szkolnym	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	bdb	bdb
313946	Porozumiewanie się i funkcjonowanie społeczne uczniów z zaburzeniami ze spektrum autyzmu w środowisku szkoły specjalnej	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	db plus	db plus
325883	Rodzice w procesie opieki i wychowania dziecka w spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	db plus	db plus
325956	Hipoterapia we wspomaganiu rozwoju psychospołecznego o dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	db plus	db plus

325803	Zabawa we wspomaganiu rozwoju komunikacji i relacji społecznych dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu	2025	Dr hab. Barbara Winczura prof. UWr	Dr hab. Alicja Szerląg, prof. UWr	bdb	db	db plus
--------	---	------	------------------------------------	-----------------------------------	-----	----	---------

7. Wykaz egzaminów dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na formy studiów; wykaz można przygotować według przykładowego wzoru – dotyczy studiów pierwszego stopnia kończących się egzaminem dyplomowych:

8. Akceptowalnymi formatami są: .doc, .docx, .gif, .png, .jpg (jpeg), .odt, .ods, .pdf, .rtf, .ppt, .pptx, .odp, .txt, .xls, .xlsx, .xml.

9. Nazwy plików nie mogą być dłuższe niż 15 znaków i nie mogą zawierać następujących znaków: ~ "# % & *: < > ? / \ { | } & % # (spacje wiodące i końcowe w nazwach plików lub folderów również nie są dozwolone).

10. Pliki lub foldery nie mogą być skompresowane.

Cz. II. Materiały, które należy przygotować do wglądu podczas wizytacji, w tym dodatkowe wskazane przez zespół oceniający PKA, po zapoznaniu się zespołu z raportem samooceny

1. Wskazane przez zespół oceniający prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, projekty zrealizowane przez studentów, prace artystyczne z zajęć kierunkowych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).

2. Struktura ocen z egzaminów/zaliczeń ze wskazanych przez zespół oceniający zajęć i sesji egzaminacyjnych (z ostatnich dwóch semestrów poprzedzających wizytację).

3. Dokumentacja dotycząca procesu dyplomowania absolwentów wskazanych przez zespół oceniający. Dokumentacja powinna uwzględniać pracę dyplomową, suplement do dyplomu, recenzje pracy dyplomowej, protokół egzaminu dyplomowego.

4. Dokumenty dotyczące organizacji, przebiegu i zaliczania praktyk zawodowych, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku.

5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe, jeśli praktyki zawodowe są uwzględnione w programie studiów na ocenianym kierunku (w formie elektronicznej).

6. Wykaz najważniejszych osiągnięć naukowych/artystycznych (publikacji, patentów, praw ochronnych, realizowanych projektów badawczych), których autorami/twórcami/realizatorami lub współautorami/współtwórcami/współrealizatorami są studenci ocenianego kierunku, a także zestawienie ich osiągnięć w krajowych i międzynarodowych programach stypendialnych, krajowych i międzynarodowych i konkursach/wystawach/festiwalach/zawodach sportowych z ostatnich 5 lat poprzedzających rok, w którym prowadzona jest wizytacja (w formie elektronicznej).

7. Informacja o zasadach rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie i studentów oraz sposobach pomocy jej ofiarom.

8. Informacja o ocenach/akredytacjach kierunku dokonanych przez instytucje zagraniczne lub inne instytucje krajowe oraz opis działań naprawczych i doskonalących podjętych w odpowiedzi na zalecenia tych instytucji (w formie elektronicznej).

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej w formule ex post **Profil ogólnoakademicki**

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Uczelnia prowadzi działalność naukową zgodną z koncepcją i celami kształcenia w zakresie dyscypliny lub dyscyplin do których jest przyporządkowany kierunek

Standard jakości kształcenia 1.3

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiągnięte przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.3a

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.3b

Efekty uczenia się określone dla kierunku oraz dla poszczególnych zajęć w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera pozwalają na osiągnięcie wszystkich efektów inżynierskich zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie

charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Standard jakości kształcenia 2.1b

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, jest zgodna z regułami i

wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności tych z zakresu przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), egzamin dyplomowy, projekty dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów) prace dyplomowe (o ile są uwzględnione w programie studiów), studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym efektów inżynierskich w przypadku kierunków studiów prowadzących do uzyskiwania tytułu zawodowego inżyniera.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicy są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiejscowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiągnięciu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

{Logo uczelni}